

צורי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר

תּוֹרַת הַזֹּהַר

הַזֹּהַר הַמְּתַרְגֵּם בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַמְּנַקֵּד

עַל חֲמֻשָּׁה חֲמִשֵּׁי תּוֹרָה

מִהַתְנַא הָאֱלֹקִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

פְּרָשַׁת וַיִּקְהַל

תְּרַגְוִם קַל וְנִחְמָד לְמַעַן יִרְוִץ חֲלוֹמֵד בּוֹ

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

בעיה"ק בית שמש תובב"א

אלול תש"ע לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות,

לכל החברים וידידים, ולכל אחד ואחד מישראל,

לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

לעילוי נשמת

מרת הינדע לאה, מנחם מוניש וחנה בר"ב יצחק אהרון
הרב צבי יצחק, נטע מאיר, מלכה דבורה בר"ב גבריאל הכהן

לקנות הספרים במחיר מסובסד:

אצל חנות הספרים של ר' פנחס ראובן הי"ו

ברחוב השומר 74 בני ברק

או אצל "מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8

Ramat Beth Shemesh 99093, Israel

Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

פְּרָשַׁת וַיִּקְהַל

וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. רַבִּי
 חֵיִיא פֶתַח, (שמואל-א טו) וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֵל
 הַקִּינִי לָבוּ סֵרוּ רְדוּ וְגו'. בֵּא וּרְאֵה מַה פְּתוּב
 בְּעַמְלֵק, פְּקֻדָּתִי אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה עַמְלֵק לְיִשְׂרָאֵל
 וְגו'. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּכָל הַקְּרֻבוֹת שְׁעָשׂוּ
 שָׂאָר הָעַמִּים לְגַבֵּי יִשְׂרָאֵל, מָה הַטַּעַם לֹא הָיָה
 קִנְיָה לְפָנָיו כְּמוֹ הַקְּרֻב שְׁעָשָׂה עַמְלֵק אֹתָם? אֵלֹא
 וְדַאי הַקְּרֻב שֶׁל עַמְלֵק הָיָה בְּכָל הַצְּדָדִים, לְמַעְלָה
 וּלְמַטָּה, שְׁחָרֵי בְּאוֹתוֹ וְזִמְן הַתְּחִיבֵק הַנְּחָשׁ הָרַע
 לְמַעְלָה, וְהַתְּחִיבֵק לְמַטָּה.

מָה הַנְּחָשׁ הָרַע אֹרֵב עַל פְּרָשַׁת דְּרָכִים, אִף
 כָּאֵן גַּם עַמְלֵק נְחָשׁ רָע הָיָה לְיִשְׂרָאֵל,
 שְׂאָרֵב לָהֶם (דף קצה ע"א) עַל פְּרָשַׁת דְּרָכִים, שְׁכַתוּב
 (שמואל-א טו) אֲשֶׁר שָׁם לוֹ בְּדֶרֶךְ בַּעֲלָתוֹ מִמַּצְרַיִם.
 אֹרֵב הָיָה לוֹ לְמַעְלָה לְטַמֵּא אֶת הַמְּקֻדָּשׁ, וְאֹרֵב
 הָיָה לְמַטָּה לְטַמֵּא אֶת יִשְׂרָאֵל. מִנֵּיִן לָנוּ? שְׁכַתוּב
 (דברים כה) אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֶרֶךְ. כְּתוּב כָּאֵן אֲשֶׁר קָרָךְ,

וְכָתוּב שָׁם (שם כג) כִּי יִהְיֶה בְךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא
טָהוֹר מִקְרָה לְיָלָה.

וְעַל זֶה כָּתוּב בְּבַלְעָם, (במדבר כג) וַיִּקַּר אֱלֹהִים אֶל
בַּלְעָם. וַיִּקַּר - לְשׁוֹן טַמְאָה נִקְטָ. וְאִם
תֹּאמַר, הֲרֵי כָּתוּב אֱלֹהִים, אֲלֹא הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ
הוּא הַזְמִין לוֹ אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁל טַמְאָה לְהַטְמִיא בּוֹ
בְּאוֹתָהּ דְרָגָה שֶׁהוּא נִדְבֵק לְהַטְמִיא בָּהּ. מָה עָשָׂה
בַּלְעָם? הוּא חָשַׁב בְּאוֹתָם קַרְבָּנוֹת לַעֲלוֹת
לְמַעַלָּה. מִיָּד הַזְמִין לוֹ הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא אוֹתוֹ
מְקוֹם. אָמַר לוֹ, הִנֵּה טַמְאָה אֵלֶיךָ כְּמוֹ שְׂרָאוּי
לָךְ. וְעַל זֶה וַיִּקַּר אֱלֹהִים אֶל בַּלְעָם.

כְּמוֹ כֵּן אֲשֶׁר קָרָד בְּדָרְדָּר וְגו', הַזְמִין לָךְ אוֹתוֹ
הַנְּחָשׁ הָרַע לְמַעַלָּה לְטַמֵּא אוֹתְךָ בְּכָל
הַצְדָדִים. וְאֵלְמָלֵא שֶׁהַתְחִיב מִשָּׁה לְמַעַלָּה וַיְהוֹשִׁיעַ
לְמַטָּה, לֹא יָכֹלוּ לוֹ יִשְׂרָאֵל. וּמִשׁוֹם כֶּךָ שָׁמַר
הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר לְדוּרֵי דוּרוֹת. מָה
הַטְעָם? מִשׁוֹם שֶׁחָשַׁב לַעֲקֹר אוֹת הַבְּרִית

בְּמִקוֹמָהּ, וּמִשׁוֹם כֶּךָ פְּקָדֹתַי, בְּפִקְיֶדָה, שְׁחָרֵי שָׁם
נִרְמְזוּ סוּד הָאוֹת הַבְּרִית הַקְּדוֹשָׁה.

בֵּן וְרֵאָה מֶה פְּתוּב, וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֵל הַקִּינִי.
מִי זֶה הַקִּינִי? זֶה יִתְרוֹ. וְכִי מִי נָתַן כָּאֵן
אֶת בְּנֵי יִתְרוֹ לְהֵיוֹת דִּיּוּרָם בְּעַמְּלֶק, וַחֲרֵי הָיוּ
שְׂרוּיִים בִּירִיחוֹ? אֵלֶּא חֲרֵי פְתוּב (שׁוֹפְטִים א) וְכִי
קִינֵי חֲתָן מִשָּׁה עָלוּ מֵעִיר הַתְּמָרִים אֶת בְּנֵי
יְהוּדָה מְדַבֵּר יְהוּדָה וְגו'. וְכִשְׁעָלוּ מִשָּׁם, שְׂרוּיִים
הָיוּ בְּתַחוּמוֹ שֶׁל עַמְּלֶק עַד לְאוֹתוֹ זְמַן שֶׁבֵּן
שְׂאוּל הַמֶּלֶךְ, שִׁפְתוּב וַיָּסֵר קִינֵי מִתּוֹךְ עַמְּלֶק.

מִשׁוֹם שְׁחָרֵי בְּזִמְן שֶׁנִּמְצְאוּ רְשָׁעִים, (נְעַנְשׁוּ)
אוֹתָם חֲסִידִים וְצַדִּיקִים שֶׁנִּמְצְאוּ
בִּינֵיהֶם נִתְפָּסִים בַּחֲטָאֵיהֶם, וַחֲרֵי פִרְשׁוּהָ. כְּמוֹ
זֶה, אֵלֶּמְלֵא אוֹתָהּ עֲרַבּוּכָהּ שֶׁהִתְחַבְּרוּ בָּהֶם
בְּיִשְׂרָאֵל, לֹא נִעְנְשׁוּ יִשְׂרָאֵל עַל מַעֲשֵׂה הָעֶגְלָה.

וְכֵן רֵאָה מֶה פְּתוּב פְּרָאשׁוּנָה, (שְׁמוֹת כה) מֵאֵת
כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ, לְהַכְלִיל אֶת
כָּלֶם, מִשׁוֹם שֶׁרָצָה הַקְּדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת אֶת

מַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן מִכָּל הַצְּדִדִים, בְּמַח וּקְלָפָה.
וּמִשׁוֹם שָׁהוּ אוֹתָם עָרַב רַב עִמָּהֶם, נֹאמַר מֵאֵת
כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ, לְהַכְלִילֵם בֵּין יִשְׂרָאֵל,
שָׁהֶם מֵחַ, וְכֻלָּם הַצְּטִוּוּ.

אַחֲרַי כִּן סָטָה כָּל מִין לְמִינוֹ, וּבָאוּ אוֹתָם עָרַב
רַב וְעָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, וְסָטוּ אַחֲרֵיהֶם אוֹתָם
שָׁמְתוּ וְנָרְמוּ לְיִשְׂרָאֵל מִוֶּת וְהָרְגוּ. אָמַר הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, מִכָּאן וְהִלָּאָה מַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן לֹא יִהְיֶה
אֲלֹא רַק מִצְדָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְבָדָם. מִיָּד - וַיִּקְהַל
מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת יִשְׂרָאֵל וּגּו'. וְכֵתוּב אַחֲרָיו,
קָחוּ מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה לַה'. מֵאֲתָכֶם וַדַּאי, וְלֹא
בְּרֵאשׁוֹנָה שְׁכֵתוּב מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ.
וַיִּקְהַל מֹשֶׁה וּגּו', מֵאִיזָה מְקוֹם הַקְּהִיל אוֹתָם?
אֲלֹא מִשׁוֹם שָׁהוּ אוֹתָם עָרַב רַב בִּינֵיהֶם, הַצְּטִוּוּ
מֹשֶׁה לְכַנָּסֵם וּלְיַחְדָּם מִבִּינֵיהֶם.

וַיִּקְהַל מֹשֶׁה. רַבִּי אֲבָא פָתַח, (דברים לא) הַקְּהִיל אֶת
הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטָּף. מַה לְּהִלֵּן

כָּלֹל שָׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, אֵף כָּאֵן כָּלֹל שָׁל כָּל
יִשְׂרָאֵל. וּמִי הֵם? שְׁשִׁים רְבּוּא.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח אֶת הַפֶּסוּק בְּיִשְׂרָאֵל, כְּשִׁירֵד
מִשָּׁה יַמָּהר סִינֵי, שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת לֵב) וַיִּשְׁמַע
יְהוֹשֻׁעַ אֶת קוֹל הָעַם בְּרַעַה וַיֹּאמֶר אֶל מִשָּׁה קוֹל
מִלְחָמָה בַּמַּחְנֶה. וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ, וְכִי יְהוֹשֻׁעַ שָׁמַע
וּמִשָּׁה לֹא שָׁמַע?! אֵלֶּא וּדְאֵי, עַד עַכְשָׁיו יְהוֹשֻׁעַ
לֹא הָיָה יוֹדֵעַ, וּמִשָּׁה הָיָה יוֹדֵעַ. אִם כֹּף, מַה זֶה
בְּרַעַה? אֵלֶּא בְּרַעַה כָּתוּב בָּהּ, שְׁאוֹתוֹ קוֹל הָיָה
בְּצַד הָאֲחֵר. וַיְהוֹשֻׁעַ, שָׁהִיָּה פְּנֵי הַלְּבָנָה, הַתְּבוּנָה
בְּאוֹתוֹ קוֹל שָׁהִיָּה שָׁל צַד הָרַעַה, מְיָד - וַיֹּאמֶר
אֶל מִשָּׁה קוֹל מִלְחָמָה בַּמַּחְנֶה.

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה נִשְׁכְּרוּ שְׁנֵי לוֹחוֹת הָאֶבֶן שְׁהִיוּ
בְּרֵאשׁוֹנָה. וְהָרִי בְּאֶרְנוֹ, שְׁהֵם כָּבְדוּ עַל
יָדוֹ, (דף קצה ע"ב) וְנָפְלוּ וְנִשְׁכְּרוּ. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם
שֶׁפָּרְחוּ הָאוֹתִיּוֹת מִתּוֹךְ לוֹחוֹת הָאֶבֶנִים.

בֹּא וּרְאֵה, בְּאֶרְבַּע תְּקוּפוֹת בְּשָׁנָה מִתְעוֹרֵר קוֹל
בְּאֶרְבַּעַת צַדֵּי הָעוֹלָם, בְּאוֹתוֹ קוֹל

שְׁהִתְעוֹרְרוּת הַצַּד הָאֲחֵר מִתְעוֹרֵר בּוֹ, וְאוֹתָהּ
הִתְעוֹרְרוּת הַצַּד הָאֲחֵר נִכְנָסֶת בֵּין קוֹל לְקוֹל,
וְנִחְשָׁף הָאֹר בַּקּוֹל
שְׁלֵמֻטָּה. מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הִגִּיעַ הָאֹר שֶׁל הַקּוֹל
שְׁלֵמֻעָלָה לְקוֹל שְׁלֵמֻטָּה, אִזּוּ מִקְדִּימָה אוֹתָהּ
הִתְעוֹרְרוּת, וְנִכְנָס בֵּין זֶה לְזֶה הִנְחָשׁ שְׁמִפְתָּה אֶת
הָאִשָּׁה וְנוֹטֵל אֹר, וְאוֹתוֹ קוֹל הוּא קוֹל מְלַחֲמָה,
קוֹל רָעָה, וְזֶהוּ בְּרָעָה.

וְעַל זֶה שָׁמַע יְהוֹשֻׁעַ וְלֹא מֹשֶׁה, מִשּׁוּם שֶׁנִּטְמָלָה
אוֹתָהּ רָעָה אֶת אֹר הַלְּבָנָה שְׁאֵחֻז בָּהּ
יְהוֹשֻׁעַ, וּמֹשֶׁה שִׁתְּיָה אֲחֻזוֹ בְּשִׁמְשׁ לֹא שָׁמַע, וְכֵן
הָאֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל כָּלֵם נִחְשָׁף מִשּׁוּם אוֹתָהּ רָעָה
שֶׁנִּדְבְּקָה בָּהֶם. כִּיּוֹן שֶׁמִּחַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל
חַטָּאֵיהֶם, אִזּוּ וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים וְגו', שִׁתְּרֵי
אוֹתוֹ עָרַב רַב הָעֵבֶר מֵהֶם.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ יוֹשְׁבִים לִילָה אַחַד
וּמִתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה מִרָם שֶׁנִּחְלַק הַלֵּילָה.

בֵּין כֹּף קָרָא הַנּוֹבֵר. בְּרָכוּ בְרָכָה. (אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלֶעָזָר,
 בְּעֵת הוּא תוֹמֵן שֶׁתְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִכְנָס בְּנֵן עֲדוֹן לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ עִם הַצַּדִּיקִים. אָמַר
 לוֹ רַבִּי יוֹסֵי, לָמָּה מִשְׁתַּעֲשֵׁעַ תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא) בְּכַה רַבִּי אֱלֶעָזָר
 וְאָמַר, בֵּא וּרְאֵה, עַד כָּאֵן זְעוּעַ תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְתִשְׁעִים רְקִיעִים וְהִכָּה בָּהֶם, וּבְכַה
 עַל חֶרְבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְהוֹרִיד שְׁתֵּי דְמָעוֹת לְתוֹךְ
 תַּיִם הַגָּדוֹל וְנוֹבֵר בְּבָנָיו מִתּוֹךְ בְּכֵיחַ.

מִשּׁוֹם שֶׁהַלֵּילָה נִחְלָק לְשִׁלְשָׁה צַדִּדִּים בְּשִׁתֵּים
 עֲשָׂרָה שָׁעוֹת שֶׁהֵיוּ רְשׁוּמִים בּוֹ, וְאִם
 נוֹסְפוֹת שָׁעוֹת הַלֵּילָה, אוֹתָן שָׁעוֹת שְׁנוּסָפוֹ הֵן
 שֶׁל הַיּוֹם, וְלֹא נִחְשָׁבוֹת מִהַלֵּילָה, פָּרַט לְשִׁתֵּים
 עֲשָׂרָה שָׁהֵן שְׁלוֹ. וְאוֹתָן שִׁתֵּים עֲשָׂרָה נִחְלָקוֹת
 לְשִׁלְשָׁה צַדִּדִּים, וְשִׁלְשָׁה מַחְנוֹת שֶׁל מְלֹאכִים
 קְדוּשִׁים נִחְלָקוּ (הַתְּמַנּוּ) בְּאוֹתָם שְׁלֹשָׁה צַדִּדִּים.

מִחֲנֵה רֵאשׁוֹן מְמַנָּה בְּאַרְבַּע שָׁעוֹת רֵאשׁוֹנוֹת שֶׁל
 רֵאשִׁית הַלֵּילָה לְשִׁבְחָ אֶת אֲדוֹנָם. וּמָה
 הֵם אוֹמְרִים? (תְּהִלִּים כ"ד) לַה' הָאָרֶץ וּמְלֹאָהּ וְגו', כִּי
 הוּא עַל יָמִים יְסָדָהּ וְגו', מִי יַעֲלֶה בְּתַר ה' וְגו',

נְקִי כַפַּיִם וְכֵר לֵבָב וְגו'. מָה הַטַּעַם שָׁל זֶה?
 מִשּׁוֹם שֶׁכֵּאֲשֶׁר הִלִּילָה פּוֹרֵשׁ בְּנַפְיוֹ עַל הָעוֹלָם,
 אִזּוּ כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם טוֹעֵמִים טַעַם הַמּוֹת וְיוֹצֵאת
 נְשָׁמָתָם לְעֵלוֹת לְמַעְלָה, וְאוֹתָם מִלְּאֲכִים עוֹמְדִים
 וְאוֹמְרִים, מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה'. הַר ה' - זֶה הַר
 הַבַּיִת. מְקוֹם קֹדֶשׁוֹ - זֶה עֲזֵרַת יִשְׂרָאֵל. כְּמוֹ
 שֶׁלְּמַעְלָה, כֹּה גַם לְמַטָּה.

מִשּׁוֹם שֶׁכָּבֹל רָקִיעַ וְרָקִיעַ כְּמָה מְמַנִּים וְכְמָה
 שָׂרִים עוֹמְדִים שָׁם, וְכִשְׁהַנְּשָׁמוֹת יוֹצֵאוֹת,
 רוֹצוֹת לְעֵלוֹת לְמַעְלָה, וְאִם אֵינָן זוֹכוֹת דוֹחִים
 אוֹתָן הַחוּצָה, וְהוֹלְכוֹת וּמְשׁוֹטְטוֹת בְּעוֹלָם,
 וְלוֹקְחִים אוֹתָן כְּמָה קְבוּצוֹת שָׁל רוּחוֹת וּמוֹדִיעִים
 לָהֶם דְּבָרִים כּוֹזְבִים, וְלִפְעָמִים דְּבָרֵי אֶמֶת מִמָּה
 שֶׁעֲתִיד לָבֹא בְּזִמְנֵי הַקְּרוֹב, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרוּחָה.

וְאוֹתָן נְשָׁמוֹת הַצְּדִיקִים הוֹלְכוֹת וּמְשׁוֹטְטוֹת
 לְמַעְלָה, וּפּוֹתְחִים לָהֶם פְּתָחִים, וּמַעֲלִים
 אוֹתָן לְתוֹךְ אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא הַר ה', כְּמוֹ
 הַסּוֹד שֶׁל הַר הַבַּיִת לְמַטָּה, וּמְשִׁם נִכְנָסִים לְתוֹךְ

אֹתוֹ מִקּוֹם שֶׁנִּקְרָא מִקּוֹם קֹדֶשׁ, וְשֵׁם נִרְאֹת
כָּל הַנְּשָׁמוֹת לִפְנֵי אֲדוֹנָם. כְּמוֹ כֵּן אֹתוֹ מִקּוֹם
שֶׁנִּרְאֵהוּ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַמִּקּוֹם
שֶׁנִּקְרָא עֲזֵרַת יִשְׂרָאֵל. בְּשָׁעָה שֶׁהַנְּשָׁמוֹת עוֹמְדוֹת
שָׁם, אֵיזֵי שְׂמֵחַת רַבּוֹנָם הִיא, לְתַקֵּן בָּהֶם הַמִּקּוֹם
שֶׁנִּקְרָא קֹדֶשׁ הַקְּדוֹשִׁים, וְשֵׁם רוּשְׁמִים אֶת כָּל
מַעֲשֵׂיהֶם וּזְכוֹתֵיהֶם.

מִחֲנֻה שְׁנֵי מְמַנָּה בְּאַרְבַּע שָׁעוֹת אַחֲרוֹת, וְאֵינָם
אוֹמְרִים שִׁירָה, פָּרַט לְשָׁעֵתִים, עַד
שֶׁנִּחְלַק הַלֵּילָה וְנִכְנָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגַן עֵדֶן.
וְאֵלֶּה הֵם אֲבֵלֵי צִיּוֹן וְאוֹתָם שְׂבוּכִים עַל חֶרְבֵּן
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וּבִתְחִלַּת אַרְבַּע הַשָּׁעוֹת
הָאֲמֻצְעִיּוֹת פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים, (תְּחִלִּים קְלוּ) עַל גַּהְרוֹת
בְּכָל שָׁם יִשְׁכְּנוּ גַם בְּכִינוּ וְגו', וְאֵלֶּה הֵם שְׂבוּכִים
עַל גַּהְרוֹת בְּכָל עַם יִשְׂרָאֵל, (דף קצ"ו ע"א) מִמִּשְׁמַע
שְׂכַתוֹב גַּם בְּכִינוּ. וּמַנִּין לָנוּ שְׂבוּכִים שָׁם?
שְׂכַתוֹב הֵן אֲרָאֶלֶם צָעֲקוּ חֲצָה. מַה זֶה חֲצָה? זֶה
בְּכָל, מִשּׁוֹם שֶׁכָּלֶם לָנוּ אֶת הַשְּׂכִינָה עַד בְּכָל,

וְשֵׁם הֵם בָּכוּ עִם יִשְׂרָאֵל. וְעַל זֶה פּוֹתְחִים בְּזֶה,
וּמִסִּימִים: זְכַר ה' לְבָנֵי אָדָם וְגו'.

וְאִז מִתְעוֹרֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעְלוֹתָיו וּמִכָּה
בְּרַקִּיעִים, כְּמוֹ שְׂאֵמָרְנוּ, וּמִדְּעוֹזָעִים שָׁנִים
עֲשָׂר אֲלֵפֵי עוֹלָמוֹת וְגוֹעִים וּבּוֹכִים, שְׂפָתוֹב (ירמיה
כה) ה' מְמָרוֹם יִשְׂאֵג וּמִמְעוֹן קָדְשׁוֹ יִתֵּן קוֹלוֹ שְׂאֵג
יִשְׂאֵג עַל גִּוְהוֹ. וְנִזְכָּר בְּיִשְׂרָאֵל, וּמוֹרִיד שְׂתֵי
דְמָעוֹת לְתוֹךְ הַיָּם הַגָּדוֹל, וְאִז מִתְעוֹרֶרֶת שְׁלֵהֶבֶת
אֶחָת שְׂכַצַּד צָפוֹן, וּמִכָּה רוּחַ אֶחָד שְׂכַצַּד צָפוֹן
בְּאוֹתָהּ הַשְׁלֵהֶבֶת, וְהוֹלֵךְ וּמְשׁוֹמֵט בְּעוֹלָם.
וּבְאוֹתָהּ שְׁעָה נַחֲלֵק הַלַּיְלָה, וְהַשְׁלֵהֶבֶת הוֹלֶכֶת
וּמִכָּה בְּכַנְפֵי הַתִּרְנָגוֹל וְקוֹרָא, אִז הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא נִכְנָם לְגַן עֵדֶן.

וְלִקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אִין מְנוּחָה עַד שְׁנִכְנָם לְגַן
עֵדֶן לְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ עִם
נְשָׁמוֹת הַצְּדִיקִים. וְהַסִּימָן - כִּי נִמְכַרְנוּ אֲנִי וְעַמִּי
וְגו'. (אסתר ז) וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי הוּא זֶה וְגו', וְהַמֶּלֶךְ
קָם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה תַיִן אֶל גִּנַּת הַבַּיִתָּן וְגו'.

בַּשָּׁעָה שֶׁנִּבְּנֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לָנֹכַח עֲדָנָה, אִם
 כָּל אֹתָם עֲצֵי הַנֶּזֶק וְכָל אֹתָן נִשְׁמֹת
 הַצְּדִיקִים פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים, (תהלים כד) שָׂאוּ שְׁעָרֵי
 רְאשֵׁיכֶם וְגו'. מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד וְגו'. שָׂאוּ
 שְׁעָרֵי רְאשֵׁיכֶם גּו'. וּבַשָּׁעָה שֶׁנִּשְׁמֹת הַצְּדִיקִים
 שְׂבָאֲרֵץ חוֹזְרוֹת לְגוֹפֵן, אִם מִחַזִּיקִים בָּהֶם כָּל
 אֹתָם מִלְּאֲכִים, וְאוֹמְרִים (שם קלד) הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת
 ה' כָּל עַבְדֵי ה'. וְלִמְדֵנוּ שֶׁזֶה הַמַּחֲנֶה הַשְּׁלִישִׁי
 שֶׁאוֹמֵר אֶת זֶה בְּאַרְבַּע הַשָּׁעוֹת הָאַחֲרוֹנוֹת.

וְאוֹמְרִים שִׁירָה עַד שְׁעוֹלָה אֹר הַבִּקְרָה, וְאִם
 מִשְׁבְּחִים אֶת אֲדוֹנָם כָּל אֹתָם
 בּוֹכְבִים וּמְזוֹלוֹת, וְכָל אֹתָם הַמִּלְּאֲכִים הָעֲלִיוֹנִים
 שֶׁשְׁלֵמוֹת בַּיּוֹם, בְּכָל מִשְׁבְּחִים אֶת אֲדוֹנָם
 וְאוֹמְרִים שִׁירָה. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (איו"ב לח) בְּרֵן יַחַד
 כִּכְבִּי בִקְר וַיִּרְיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים.

בַּשָּׁעָה שֶׁיוֹצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בַּיּוֹם, יִשְׂרָאֵל נוֹטְלִים
 שִׁירָה לְמַטָּה, וְהַשֶּׁמֶשׁ לְמַעְלָה, שְׂפָתוֹב
 יִירְאוּ עִם שֶׁמֶשׁ. בַּשָּׁעָה שֶׁנוֹסֵעַ הַשֶּׁמֶשׁ בְּגִלְגָּלוֹתָיו,

פֹּתַח בְּקוֹל נְעִימָה וְאֹמֵר שִׁירָה. וְאִיזוֹ שִׁירָה
אוֹמְרִים? (תהלים קד) הוֹדוּ לַה' קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ וְגו'. (שם)
שִׁירוֹ לוֹ וּמְרוּ לוֹ וְגו'. וַיִּשְׁרָאֵל מִשִּׁבְחִים אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּיּוֹם עִם הַשֶּׁמֶשׁ. וְהוּא שִׁפְתוֹב
(שם עב) יִירְאוּךָ עִם שֶׁמֶשׁ. וְאֵף עַל נֹב שְׁחֵרֵי בְּאֲרָנוֹ
אֶת הַפְּסוּק תְּהֵא, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֵלְמָלֵא שִׁבְנֵי
הָעוֹלָם הֵם אֲטוּמֵי לֵב וּסְתוּמֵי עֵינַיִם, לֹא יְכוּלִים
לְעַמֵּד מִקּוֹל הַנְּעִימָה שֶׁל גַּלְגַּל הַשֶּׁמֶשׁ כְּשֶׁנוֹסַע
(ויצא) וּמִשִּׁבְחָ לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

בֵּינֵתִים שֶׁהִתְעַפְּקוּ בַתּוֹרָה, הַאִיר הַיּוֹם. קָמוּ
וְהִלְכוּ לְפָנֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן. בֵּינּוֹן שְׁרָאָה
אוֹתָם, אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, אֶלְעָזָר בְּנֵי, אֵתָה
וְהַחֲבֵרִים, הִסְתִּירוּ עֲצָמְכֶם שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים הִלְלוּ
שְׁלֹא תִצְאוּ תְחוּצָה, כִּי מִלְּאֵד הַמָּוֶת נִמְצָא בְּעִיר,
וַיֵּשׁ לוֹ רְשׁוֹת לְהִשְׁחִית, וְכֵינּוֹן שְׁנֵתָנָה לוֹ רְשׁוֹת
לְהִשְׁחִית, יְכוּל לְהִשְׁחִית אֶת כָּל מִי שְׁנֵרָאָה
לְפָנָיו.

וְעוֹד, שְׂאֵדָם שֶׁנִּרְאָה לְפָנָיו, הוּא עוֹלָה וּמִסְטִין
עָלָיו וּמְזַכֵּיר חַטָּאִיו, וּמִבְקֵשׁ דִּין מִלְּפָנָיו
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא זֶה מִשָּׁם עַד שֶׁנִּדְוֶן אוֹתוֹ
הָאָדָם וְנִתְּנָת לוֹ רְשׁוֹת וְהוֹרֵג אוֹתוֹ.

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, הָאֱלֹהִים, רַב הָעוֹלָם לֹא מֵתִים
טָרָם מִגִּיעַ זְמַנָּם, רַק כִּשְׁלֹא יָדְעוּ לְשַׁמֵּר
עֲצָמָם, שֶׁהָרִי בְּשַׁעַה שֶׁמוֹצִיאִים אֶת הַמֵּת מִבֵּיתוֹ
לְבֵית הַקְּבָרוֹת, מִלֵּאדָּה הַמּוֹת נִמְצָא בֵּין הַנָּשִׁים.
וְלָמָּה בֵּין הַנָּשִׁים? שֶׁכָּךְ הִיא דְּרָכּוֹ מִיּוֹם שֶׁפָּתְחָה
אֶת חוּתָּהּ, וּבִגְלָלָה גָּרַם מוֹת לְכָל הָעוֹלָם, וְעַל זֶה
(כַּאֲשֶׁר) הוֹרֵג אָדָם, וְהַאֲנָשִׁים נִמְצָאִים עִם הַמֵּת,
וְנִכְנָס בֵּין הַנָּשִׁים בְּדֶרֶךְ.

וַיֵּשׁ לוֹ רְשׁוֹת לַהֲרֹג בְּנֵי אָדָם, וּמִסְתַּכֵּל בְּפָנֵיהֶם
בְּדֶרֶךְ שֶׁנִּרְאִים לְפָנָיו, מִשַּׁעַה שֶׁמוֹצִיאִים
אוֹתוֹ מִבֵּיתוֹ לְבֵית הַקְּבָרוֹת עַד שֶׁחֹזְרִים לְבֵיתָם,
וּבִגְלָלָם גָּרַם מוֹת לְכָל הַגְּבָרִים בְּעוֹלָם טָרָם
שֶׁמִּגִּיעַ זְמַנָּם. וְעַל זֶה כָּתוּב, (מִשְׁלֵי יג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה
כֹּל מִשְׁפָּט. מִשׁוּם שֶׁעוֹלָה וּמִסְטִין וּמְזַכֵּיר חַטָּאִי

הָאָדָם לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִדוֹן עַל אוֹתָם
חַטָּאִים וּמִסְתַּלְק טָרָם הַגֵּיעַ זְמַנּוּ.

וְמָה תִקְנֶתוֹ? בְּשַׁעָה שְׁנוּטָלִים אֶת הַמֵּת לְבֵית
הַקְּבָרוֹת, יַחְזִיר אָדָם ^(דף קצו ע"ב) פָּנָיו וַיַּעֲזֹב אֶת
הַנְּשִׁים אַחַר כְּתֻפָיו. וְאִם הֵן מִקְדִּימוֹת, יִלְדוּ
לְאַחֹר, כִּדְרֵי שְׂלֵא יִתְרָאָה עִמָּהֶן פָּנִים בְּפָנִים.
וְאַחַר שְׁחֹזְרִים מִבֵּית הַקְּבָרוֹת, לֹא יַחֲזֹר בְּאוֹתָהּ
דְּרָךְ שְׁעוֹמְדוֹת הַנְּשִׁים וְלֹא יִסְתַּכֵּל בָּהֶן כָּלֵל,
אֲלֵא יִסְמָה לְדְרָךְ אַחֲרָת. וּמִשּׁוֹם שְׂפָנַי אָדָם לֹא
יִודָעִים וְלֹא מִתְבּוֹנְנִים בָּזֶה, רַב הָעוֹלָם נִדוֹנִים
בְּדִין וּמִסְתַּלְקִים טָרָם הַגֵּיעַ זְמַנָּם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם כֹּה, מַזֵּב לוֹ לְאָדָם שְׂלֵא
יִלְוֶה אֶת הַמֵּת. אָמַר לוֹ, לֹא, שְׁחֵרֵי אָדָם
שֶׁנֶּשְׁמַר כְּמוֹ זֶה, רְאוּנִי לְאַרְיִכוֹת יָמַי, וְכָל שְׂכֵן
לְעוֹלָם תִּבְאֵ.

בַּא וְרֵאָה, לֹא לְחַנָּם תִּקְנֵנוּ הָרֵאשׁוֹנִים שׁוֹפֵר
לְמִשְׁךְ מֵת מִהַבֵּית לְבֵית הַקְּבָרוֹת. וְאִם
תֵּאמַר שְׂעַל הַמֵּת וּכְבוֹדוֹ לְבַד זֶה - לֹא! אֲלֵא

בְּדִי לְהִגֵּן עַל הַחַיִּים שְׁלֹא יִשְׁלַט עֲלֵיהֶם מִלְאָךְ
הַמָּוֶת לְהַסְטִין לְמַעְלָה וַיִּשְׁמְרוּ מִמֶּנּוּ.

פָּתַח וְאָמַר, (במדבר י) וְכִי תֵבֵאוּ מִלְחָמָה בְּאֶרְצְכֶם
עַל הַצָּר הַצָּר הַצָּר אֶתְכֶם וְגו'. וְדִיִּקְנוּ עַל
הַצָּר, זֶה מִלְאָךְ הַמָּוֶת, הַצָּרֵר אֶתְכֶם תָּמִיד
וְהוֹרֵג בְּנֵי אָדָם, (ומציק לחיים) וְרוֹצֵחַ לְהִרְגַּ אֲחֵרִים.
מִהִי תִקְנָתוֹ? וְהִרְעַתֶּם. אִם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא
יוֹם הַדִּין לְמַעְלָה, מִלְאָךְ הַמָּוֶת הַזֶּה יוֹרֵד לְמַטָּה
בְּדִי לְהַשְׁנִיחַ עַל מַעְשֵׂי בְּנֵי הָאָדָם וְלַעֲלוֹת
לְמַעְלָה לְהַסְטִין עֲלֵיהֶם. וַיִּשְׂרָאֵל שְׂיֹדְעִים שְׁחָרִי
מִלְאָךְ הַמָּוֶת יוֹרֵד מִטָּה וְעוֹלָה לְמַעְלָה בְּדִי
לְהִיּוֹת קַטְגוֹר עֲלֵיהֶם, מְקַדְמִים בְּשׁוֹפָר לְיִבֵּב עֲלוֹ
שְׁלֹא יוּכַל לָהֶם, וְלְהִגֵּן עֲלֵיהֶם.

וְכָל שָׁכֵן בְּשָׁעָה שְׁעוֹשֶׂה דִין וְהוֹרֵג בְּנֵי אָדָם
וְנִמְצָא לְמַטָּה, וְכָל שָׁכֵן בְּשָׁעָה שֶׁהוֹלְכִים
לְבֵית הַקְּבָרוֹת וְחוֹזְרִים מִבֵּית הַקְּבָרוֹת, שְׁחָרִי
בְּשָׁעָה שֶׁנֶּשְׂמִים נוֹטְלוֹת רַגְלֵיהֶן עִם הַמַּת, הוּא
יוֹרֵד וְנִמְצָא לְפָנֵיהֶם, שְׁכָתוֹב (משלי ה) רַגְלֵיהָ יִרְדוּת

מֹות. יוֹרְדוֹת לָאֵן? לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִקְרָא מֹות.
וְעַל זֶה חָוָה גְּרָמָה מֹות לְכָל הָעוֹלָם, הִרְחֵמְנוּ
יִצְיִלְנוּ.

בַּא וְרֵאָה, כְּתוּב (שם ל) בֵּין דְּרֵךְ אִשָּׁה מְנַאֲפַת
וְגו'. וְחֵרִי בַאֲרֵנוּ. אֲבָל בֵּין דְּרֵךְ אִשָּׁה
מְנַאֲפַת - זֶה מְלֵאךְ הַמֹּות, וְכֵךְ הוּא, וְכֵךְ נִקְרָא.
אֲכָלָה וּמַחֲתָה פִיָּה - שׁוֹרְפַת אֶת הָעוֹלָם
בְּשִׁלְהַבּוֹתֶיהָ וְהוֹרְגַת בְּנֵי אָדָם טָרָם שְׁהַנִּיעַ זְמַנָּם.
וְאָמְרָה לֹא פָעַלְתִּי אֹול, שְׁחֵרִי דִין צָרִיךְ עֲלֵיהֶם,
וְנִמְצְאוּ בַחֲטָאִים, וּבְדִין אָמַת הֵם מֵתוּ.

בְּשַׁעָה שְׁעָשׂוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הָעֶגְל וּמֵתוּ כָּל אוֹתָם
הַמוֹזְנִים, הִנֵּה מְלֵאךְ הַמֹּות נִמְצָא בֵּין
הַנָּשִׁים בְּתוֹךְ מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל. בֵּינָן שְׁהַסְתַּכַּל מִשָּׁה
שְׁחֵרִי מְלֵאךְ הַמֹּות נִמְצָא בֵּין הַנָּשִׁים וּמַחְנֵה
יִשְׂרָאֵל בֵּינֵיהֶם, מִיָּד כֵּנָם אֶת כָּל הַגְּבָרִים לְבָדָם.
זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּקְהַל מִשָּׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. אֵלוּ הַגְּבָרִים, שְׁכֵנָם אוֹתָם וְהַפְרִידָם
לְבָדָם.

וּמִלֵּאדֹּת הַמּוֹת לֹא הָיָה נִפְרָד מִתּוֹךְ הַנְּשִׁים עַד
 שֶׁהוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן, שְׁכַת־טוֹב וַיִּקָּם מִשָּׁה אֶת
 הַמִּשְׁכָּן. וְאֵפֶלֶוּ בְּשַׁעַת שְׁחַנְּשִׁים הָיוּ נוֹתְנוֹת נִדְבָה
 לַמִּשְׁכָּן, לֹא הָיָה סָר מִפְּיֵיהֶם, עַד שֶׁרָאָה מִשָּׁה
 וְנָתַן לַגְּבָרִים עֲצָה שְׁלֵא יָבֹאוּ בְּחִבּוּר אֶחָד עִמָּהֶם
 וְלֹא יִתְרָאוּ פָּנִים בְּפָנִים, אֲלֵא אַחַר כְּתִפְיָהֶם.
 וַזָּחֹו שְׁכַת־טוֹב וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנְּשִׁים. (וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים
 עַל הַנְּשִׁים לֹא כְּתוֹב, אֲלֵא וַיָּבֹאוּ עַל) וַיָּבִיאוּ לֹא כְּתוֹב, אֲלֵא
 וַיָּבֹאוּ. לֹא הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ אַחַת, אֲלֵא אַחַר
 כְּתִפְיָהֶן, מִשּׁוּם שֶׁמִּלֵּאדֹּת הַמּוֹת לֹא נִפְרָד מִפְּיֵיהֶן
 עַד שֶׁהַמִּשְׁכָּן הוֹקֵם.

בֹּא וּרְאֵה, אֵינֹו נִמְצָא בֵּין הַנְּשִׁים פְּחוֹת מִשְׁבַּע
 נָשִׁים, וְלֹא פְּחוֹת מִעֶשֶׂר. וּבְדֶרֶךְ בְּגִלּוֹי
 בְּשִׁבְעָה הוּא נִמְצָא, וּמִבְּקֵשׁ דִּין. בְּעֶשֶׂר הוּא מִסְטִין
 לְחֶרֶג. וּמִשּׁוּם שֶׁנִּמְצָא בִּינֵיהֶן בְּדֶרֶךְ בְּגִלּוֹי, כְּתוֹב
 וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנְּשִׁים. וְנִשְׁמְרוּ כָּל אוֹתוֹ יוֹם
 הַחִבְרִים וְעִסְקוּ בַתּוֹרָה.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (בראשית ו) וַיֹּאמֶר ה' אֵל
נַח בֵּא אֵתָהּ וְכָל בֵּיתָהּ אֵל הַתְּבָה. הֲרִי
בְּאֲרָנוּ הַפְּסוּק, אֲכַל בֵּא וּרְאֵה, וְכִי לֹא יִכַל
הַקְּדוֹשׁ פָּרוֹף הוּא לְשָׁמַר אֶת נַח בְּמָקוֹם אֶחָד
בְּעוֹלָם, שְׁיִתְּיָה (דף קצו ע"א) הַמַּבּוּל בְּכָל הָעוֹלָם וְלֹא
יִתְּיָה בְּאוֹתוֹ מָקוֹם, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב בְּגִדְעוֹן (שופטים ו)
וַיְהִי חֶרֶב אֵל הַגְּזוּה לְבַדָּה, אוּ לְשָׁמַר אוֹתוֹ בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל שְׁכַתוֹב בָּהּ (יחזקאל כב) לֹא גִשְׁמָה בְּיוֹם וָעֶם,
שְׁלֹא יִרְדּוּ עָלֶיהָ מִי הַמַּבּוּל?

אֵלָּא, בֵּינָן שְׁתֵּמְשַׁחִית יִרְדַּ לְעוֹלָם, מִי שְׁאִינּוּ
סוֹגֵר אֶת עַצְמוֹ וְנִמְצָא לְפָנָיו בְּגָלוּי -
מִתְחַיֵּב בְּנִפְשׁוֹ, שֶׁהוּא חֶרֶב אֶת עַצְמוֹ. מִנֵּיִן לָנוּ?
מְלוֹט, שְׁכַתוֹב (בראשית יט) הַמְּלִט עַל גַּבְשָׁךְ אֵל
תַּבִּיט אַחֲרֶיךָ. מָה הַטַּעַם אֵל תַּבִּיט אַחֲרֶיךָ?
מִשׁוּם שְׁתֵּמְשַׁחִית הוֹלֵךְ אַחַר כְּתִפוֹ, וְאִם מִחֲזוֹר
רֹאשׁוֹ וּמִתְבוֹנֵן בּוֹ פָּנִים בְּפָנִים, יָכוֹל לְהִזְיֵק לוֹ.

וְעַל זֶה כְּתוּב, (שם) וַיִּסְגֵּר ה' בְּעֵדוֹ, שְׁלֹא יִתְרָאֵה
לְפָנָי הַמְּשַׁחִית וְלֹא יִשְׁלַט עָלָיו מִלְּאֵךְ

הַמּוֹת. וְעַד שֶׁהָיוּ טְמוּנִים, מִתּוֹ שְׁלֹשָׁה עָשָׂר
אֲנָשִׁים בָּעִיר. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרוּךְ הַרְחֵמֵן
שֶׁלֹּא הִסְתַּכֵּל בְּדִיוֹקְנֵיכֶם מִלְּאֵךְ הַמּוֹת.

וַיִּקְהַל מֹשֶׁה וְגו'. הַחֲזִיר לָהֶם פְּמַקְדָּם מִעֲשֵׂה
הַמְּשָׁפֵן. אָמַר רַבִּי חֵיִיא, הַכֹּל כְּמוֹ
שְׁנֵת־בֵּינָר. וּמִעֲשֵׂה הַמְּשָׁפֵן לֹא נִעְשָׂה כִּי אִם
מִיִּשְׂרָאֵל לְבָדָם, וְלֹא מֵאוֹתָם עַרְב רַב, מִשּׁוּם
שֶׁאוֹתָם עַרְב רַב מְשָׁכְנוּ אֶת מִלְּאֵךְ הַמּוֹת לְרַדֵּת
לְעוֹלָם. כִּיּוֹן שֶׁהִסְתַּכֵּל בּוֹ מֹשֶׁה, זָרַק הַחוּצָה אֶת
אוֹתָם עַרְב רַב, וְכִנָּם אֶת יִשְׂרָאֵל לְבָדָם. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב וַיִּקְהַל מֹשֶׁה וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח, (משלי ה) מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיִּרֶד מִי
אֲסֵף רוּחַ בְּחַפְּנָיו מִי צָרַר מַיִם בַּשְּׂמֵלָה מִי
הִקִּים כָּל אֲפָסֵי אֶרֶץ מַה שָּׁמוּ וּמַה שָּׁם בְּנוֹ כִּי
תִדְעַ. פָּסוּק זֶה הִרִי בְּאֶרְנוֹ, וְכַמָּה עֲמוּדִים יֵשׁ בּוֹ.
וְהַכֹּל נֹאמַר עַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא הַכֹּל.
וְנֹאמַר, מַה שָּׁמוּ וּמַה שָּׁם בְּנוֹ כִּי תִדְעַ - זֶה
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. מַה שָּׁמוּ? יְהו"ה. וּמַה שָּׁם

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁכַת־טוֹב (שמות ה) בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל,
וְהָרִי בְּאֲרָנֹו. מִי עָלָה שָׁמַיִם, הָרִי פְּרָשׁוּחֹו, זֶה
מִשָּׁה, שְׁכַת־טוֹב (שם כד) וְאֵל מִשָּׁה אָמַר עָלָה אֶת
ה'.

דָּבָר אַחֵר מִי עָלָה שָׁמַיִם - זֶה אֱלֹהֵהוּ, שְׁכַת־טוֹב
בו (מלכים ב-ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵהוּ בַּסַּעֲרָה הַשָּׁמַיִם.
וְכִי אֵיךְ יִכַל אֱלֹהֵהוּ לַעֲלוֹת לַשָּׁמַיִם, וְהָרִי כָּל
הַשָּׁמַיִם לֹא יִכּוּלִים לְסַבֵּל אֶפְלוֹ גִרְעִין שֶׁל חֲרָדֵל
מִגּוֹף הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאַתָּה אֹמֵר וַיַּעַל אֱלֹהֵהוּ
בַּסַּעֲרָה הַשָּׁמַיִם?

אֵלֶּה כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות יט) וַיֵּרֶד ה' עַל הַר סִינַי.
וְכַתּוּב (שם כב) וַיָּבֵא מִשָּׁה בְּתוֹךְ הָעֲנָן וַיַּעַל
אֶל הָהָר. וְכִי הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁתִּיחַ בְּהַר סִינַי,
וְכַתּוּב וּמְרִאָה כְבוֹד ה' פָּאֵשׁ אֲכַלֶּת בְּרֹאשׁ הָהָר,
אֵיךְ יִכַל מִשָּׁה לַעֲלוֹת אֵלָיו? אֵלֶּה כְּתוּב בְּמִשָּׁה,
וַיָּבֵא מִשָּׁה בְּתוֹךְ הָעֲנָן וַיַּעַל אֶל הָהָר. שְׁנַכְנֵם
לְתוֹךְ הָעֲנָן כְּמִי שְׁמַת־לִבַּשׁ בְּלִבוֹשׁ, כֶּף גַּם
הַתְּלַבֵּשׁ בְּעֲנַן וְנַכְנֵם לְתוֹכוֹ, וּבְעֲנַן נִקְרַב לְאִשׁ

וַיִּכַּל לְקַרְבּוֹ. אַף כִּי אֵלֶיָּהוּ, שְׁכַתוֹב וַיַּעַל אֵלָיָהוּ
בַּסַּעֲרָה הַשָּׁמַיִם, שְׁנַכְנַם בְּאוֹתָהּ סַעֲרָה וְהִתְלַבֵּשׁ
בְּאוֹתָהּ סַעֲרָה וְעָלָה לְמַעְלָה.

וְסוּד מְצֵאֵנוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן, שְׂאֵמֵר
בְּאוֹתָן הַתּוֹלְדוֹת הָעוֹלָם, שְׁתִּהְיֶה רוּחַ אֶחָת
שְׁתִּירַד לְעוֹלָם לְאָרֶץ וְתִתְלַבֵּשׁ בְּגוֹף וְשִׁמוֹ אֵלֶיָּהוּ,
וּבְאוֹתוֹ גּוֹף יִסְתַּלֵּק, וַיִּשְׁלַל מְגוּפוֹ, וַיִּשְׂאֵר
בַּסַּעֲרָה, וְגוֹף שֶׁל אִוֵּר אַחֵר יִזְדַּמֵּן לוֹ לְהִיּוֹת בְּתוֹךְ
הַמְּלֵאכִים. וּבְשִׁירָד, יִתְלַבֵּשׁ בְּאוֹתוֹ גּוֹף שְׂיִשְׂאֵר
בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וּבְאוֹתוֹ גּוֹף יִתְרָאֵה לְמַטָּה, וּבְגוֹף
אַחֵר יִתְרָאֵה לְמַעְלָה. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל מִי עָלָה שָׁמַיִם
וַיִּרַד. לֹא הָיָה אָדָם שֶׁעָלָה לְשָׁמַיִם רוּחוֹ וַיִּרַד
אַחֵר כִּי לְמַטָּה, פָּרַט לְאֵלֶיָּהוּ, שֶׁהוּא עָלָה
לְמַעְלָה וַיִּרַד לְמַטָּה.

דָּבָר אַחֵר מִי עָלָה שָׁמַיִם - זֶה אֵלֶיָּהוּ. וַיִּרַד -
זֶה יוֹנָה, שֶׁהוֹרִיד אוֹתוֹ תַּדְגַּ לְתוֹךְ
הַתְּהוֹמוֹת לְעַמְקֵי הַיָּם. יוֹנָה בָּא מִכַּחוֹ שֶׁל אֵלֶיָּהוּ.
אֵלֶיָּהוּ עָלָה, וַיּוֹנָה יִרַד. זֶה שֶׁאֵל גִּבְשׁוֹ לָמוֹת, וְזֶה

שאל נפשו למות. ומשום כך נקרא בן אמת,
וכתוב (מלכים א' יז) ודבר ה' בפיו אמת.

מי צרר מים - זה אליהו, שצרר את צרור המים
בעולם, ולא ירדו מל ומטר משמים. בשמלה

- זה אליהו, שהיה (מכה באדרתו) מביא (דף קצו ע"ב) אדרתו

לעשות נסים. מי אסף רוח בחפניו - זה אליהו,

שהחזיר רוחו של אדם לתוך מעיו. (אסף כמו שנאמר

(מלכים ב' ה) ואסף המצרע).

מי הקים כל אפסי ארץ - זה אליהו, שלאחר

שצרר מים ונשבע על (המטר) השמים, אחר

כך חזר בתפלתו והקים כל העולם והוריד מטר

ונתן מזון לכל. מה שמו - זה אליהו. ומה שם

בנו - זה אליהו. מה שמו - בשעלה למעלה,

אליהו. ומה שם בנו - בשירד למטה ונעשה

שליח לעשות נסים, אליהו שמו.

דבר אחר מי עלה שמים - זה הקדוש ברוך

הוא, כמו שבארנו. וסוד הדבר - מ"י,

והרי בארנו. וכאן הוא סוד המרכבה העליונה,

אֲרַבְעָה צַדֵּי הָעוֹלָם שָׁהֵם יְסוּדוֹת רֵאשׁוֹנִים שֶׁל
הַכֹּל, וְכֻלָּם תְּלוּיִים בְּאוֹתוֹ מְקוֹם עֲלִיּוֹן שְׁנִקְרָא
מ"י, כִּמוֹ שְׁנַת־בְּאֵר.

בֹּא וּרְאֵה, בְּשַׁעֲמֻדָּה שְׁעַת רְצוֹן לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְיַחַד הַמְּרַבֵּה הָעֲלִיּוֹנָה (בַּמְּרַבֵּה
תַּתְּחוּנָה) לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד, אִזּוּ יֵצֵא קוֹל מֵאוֹתוֹ
מְקוֹם עֲלִיּוֹן קְדוֹשׁ שְׁנִקְרָא שָׁמַיִם, וְכֵּן אֵת כָּל
אוֹתָם קְדוֹשִׁים שְׁלֵמֻטָּה, וְכֹל אוֹתָם גְּדוּלִים
קְדוֹשִׁים וּמְחַנּוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, לְהִיּוֹת כֻּלָּם מְזַמְּנִים
בְּאַחַד. זֶהוּ שְׁכַתוֹב וַיִּקְהַל מֹשֶׁה, זֶה סוּר שֶׁל
שָׁמַיִם. אֵת כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - אֵלֶּה הֵם שְׁנַיִם
עֶשֶׂר מְחַנּוֹת עֲלִיּוֹנִים קְדוֹשִׁים.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים. וּמָה אָמַר? זֶה הַדְּבָר וְגו', קָחוּ
מֵאֹתְכֶם תְּרוּמָה. הִתְתַּקְּנוּ כֻלְכֶם
לְהַעֲלוֹת עֲלֵיכֶם וְלִטֹּל עֲלֵיכֶם כְּבוֹד הַכֶּסֶף
הַקְּדוֹשׁ לְעֲלוֹת לְמַעְלָה.

הַפְּרִידוּ מִכֶּם אוֹתָם נִכְבְּדִים, אוֹתָם גְּדוּלִים
עֲלִיּוֹנִים לְהַעֲלוֹת אֵת אוֹתָהּ תְּרוּמָה,

סוד הכסף הקדוש, להתחבר באבות (בבעלה),
שחרי הגבירה אינה ראויה לבא לבעלה אלא
באותן בתולות עלמותיה, שיבאו עמה ומנהיגות
אותה, עד שפגיעה לבעלה, כמו שנאמר (תהלים
מה) בתולות אחריה רעותיה וגו'. וכל כך לפמה?
כדי לבא להתחבר עם בעלה.

כל גדיב לבו - אלו אותם ארבעה מחנות
עליונים שבכללם כלולים כל אותם שאר
המחנות, ואלה הם שיוצאים באבות העליונים
שנקראים גדיבים, כמו שבארונה, שכתוב (במדבר
כ"א) פרוה גדיבי העם, אלו האבות.

יביאה, לא כתוב יביאה, אלא יביאה, ליחד
הכל באחד. וכן לא כתוב יביא, אלא
יביאה, להעלותה לבעלה בכבוד כמו שצריך.
את תרומת ה' - את, לרבות כל אותם המחנות
העליונים האחרים, לחבר הכל באחד, והם שנים
עשר בכלל אחד. והב. וקספ. ונחשת. תכלת.
וארנמן. ותולעת שני. ושש ועזים. וערת אילים

מֵאֲדָמִים. וְעֵרַת תְּחָשִׁים. וְעֵצֵי שֹׁטִים. וְשֶׁמֶן
 לְמָאֹר. וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמְּשָׁחָה. וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים.
 יֵאלֹו הֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר מִחֲנוֹת עֲלִיּוֹנִים, שְׁכָלָם
 כְּלוּלִים בְּאֶחָד בְּכָלֹל שֶׁל אַרְבָּעָה שְׁנֵקֶרְאוּ חֵיוֹת
 הַקֹּדֶשׁ, כְּמוֹ שְׁנַת־בְּיָאֵר.

וְכָל אֵלֶּה עוֹלָיִם לְכִסָּא הַקְּדוֹשׁ לְהַעֲלוֹתוֹ לְמַעְלָה
 לְהַתְּחַבֵּר עִם בַּעֲלָה כְּדִי לְהֵיוֹת הַכֹּל אֶחָד,
 וְכִדִּי שְׂיִמְצֵא עֲמָה בְּכָבוֹד עֲלִיּוֹן. וְאִזּוּ יוֹשֵׁב הַמְּלָךְ
 הָעֲלִיּוֹן עַל הַכִּסָּא הַקְּדוֹשׁ, וּמִתְּחַכְּרֵת אֵשָׁה עִם
 בַּעֲלָה לְהֵיוֹת הַכֹּל אֶחָד, וְאִזּוּ הִיא שְׂמַחַת הַכֹּל.

בֵּיא וּרְאֵה, כָּאֵן מִתְּחִיל לְמְנוֹת זָהָב כְּרָאשׁוֹנָה,
 וְאַחַר כֶּךָ כֶּסֶף, מִשּׁוֹם שֶׁתְּחַשְׁבוֹן הַזֶּה
 מִלְּמַטָּה. אֲבָל כְּשֶׁבֵּיא לְמְנוֹת מִחַשְׁבוֹן הַמְּרַכְּבָה
 הָעֲלִיּוֹנָה, מִתְּחִיל לְמְנוֹת מִיָּמִין כְּרָאשׁוֹנָה, וְאַחַר
 כֶּךָ מִשְׁמָאל. מִנֵּיִן לָנוּ? שְׂכַתּוֹב (חגי ב) לִי הַכֶּסֶף
 וְלִי הַזָּהָב. כֶּסֶף בְּתַחֲלָה וְאַחַר כֶּךָ הַזָּהָב.
 וּבְמֶרְכָּבָה שְׁלֵמַטָּה מִתְּחִילִים מִשְׁמָאל וְאַחַר כֶּךָ

מִיָּמִין, שְׂפָתוֹב זָהב וְכֶסֶף וְנִחְשָׁת. זָהב בְּתַחֲלָה
וְאַחַר כָּךְ כֶּסֶף.

וְכָל אוֹתָן מְרַכְבוֹת נִקְרְאוֹת נְדִיב לֵב. כֹּל -
לְכַלֵּל אֶת כָּל שְׂאֵר הַמְרַכְבוֹת. לֵב, מֵה זֶה
לֵב? הֵינּוּ סוּד הַכֶּתוּב (משלי טו) וְטוֹב לֵב מִשְׂתָּה
תְּמִיד. וְזֶהוּ הַלֵּב שֶׁל הַכֹּל, וְזֶהוּ הַכֶּסֶף הַקְּדוּשׁ,
וְעַל זֶה נִקְרְאוּ ^(דף קצח ע"א) לֵב. כֹּל נְדִיב לֵב, כְּמוֹ
שְׂבִיִּארְנוּ, שְׂאֵרֵבַעַת הַמַּחֲנוֹת הִלְלוּ הַכֹּלֵל שֶׁל כָּל
נִקְרְאוּ בְּסוּד אַחֵר, נְדִיב לֵב. תְּרוּמַת ה' - זֶה
הַכֶּסֶף הַקְּדוּשׁ. וּמִשׁוֹם שֶׁהֲרִימוּ אוֹתָהּ לְמַעַלָּה
וּמַעֲלִים אוֹתָהּ לְמַעַלָּה, נִקְרְאוֹת תְּרוּמַת ה'.

וְעַל זֶה, כְּשֶׁרָאָה יְחֻזְקָאֵל סוּד הַחִיּוֹת שֶׁהֵיוּ
עוֹלוֹת, לֹא רָאָה מֵה זֶה שְׂעוֹלוֹת, מִשׁוֹם
שֶׁהֵיָא עוֹלָה לְמִלְךְ הָעֲלִיּוֹן בְּסִתָּר וּבְטְמִירוֹת
בְּכַבּוֹד עֲלִיּוֹן.

וְכָל חֲבֵם לֵב בְּכֶם - אֵלֶּה הֵם שְׂשִׁים מְקוֹרוֹת
שְׂמִשְׁקִים אֶת הָעוֹלָם, וּמֵהֶם הוּא מְשַׁקָּה.
יֵבֵאוּ, לְמָה יֵבֵאוּ? אֵלֶּה שְׂיֵבֵאוּ לְקַחַת מֵעַם גְּנוּי

הַחַיִּים. יִבְאוּ וְאַחַר כֵּן וַיַּעֲשׂוּ, מִה שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא צִוָּה אוֹתָם לְהַנּוֹת אֶת הָעוֹלָם.

קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה לַה'. רַבִּי יְהוֹדָה פָּתַח, (ישעיה
נח) הֲלוֹא פָּרֶם לָרַעַב לְחֶמֶד וְגו'. בֹּא וּרְאֵה,
אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ שֶׁל אָדָם בְּשָׁעֵנִי פּוֹגֵשׁ אוֹתוֹ. שְׂאוֹתָיו
הָעֵנִי הוּא דוֹרוֹן שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁשָּׁלַח
אֵלָיו. מִי שֶׁמִּקְבֵּל אֶת אוֹתוֹ דוֹרוֹן בְּסִכַּר פְּנִים,
אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ!

בֹּא וּרְאֵה, מִי שֶׁחָס עַל הָעֵנִי וּמְשִׁיב אֶת נַפְשׁוֹ,
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעֲלָה עָלָיו בְּאֵלוֹ הוּא
בָּרָא אֶת נַפְשׁוֹ. וְעַל כֵּן, אֲבִרְהֵם שֶׁהֵיחָ חָס עַל
כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, הָעֲלָה עָלָיו הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּאֵלוֹ הוּא בָּרָא אוֹתָם, שֶׁכָּתוּב (בראשית יב) וְאֶת
הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּתָרְן.

וְאַף עַל גַּב שֶׁהָרִי בְּאֲרָנוּ, הֲלוֹא פָּרֶם, מִה זֶה
פָּרֶם? לְפָרֶם לוֹ מִפֶּה בְּלָחֶם וּמִזֶּן לְאֹכֵל.
דָּבָר אַחֵר הֲלוֹא פָּרֶם, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דניאל ה) פָּרֶם
פְּרִיסַת וְגו'. שֶׁצָּרִיךְ לְפָרֶם פְּרוּסוֹת לָחֶם לְפָנָיו

כִּדְרֵי שְׂלֵא יִתְבַּיֵּשׁ, וַיִּפְרָם לְפָנָיו בְּעֵינַי מִזְבַּח.
 לַחֲמֶה, לֹא כְּתוּב לָחֶם, אֲלֵא לַחֲמֶה, אוֹתוֹ שֶׁהוּא
 שְׂלֶה. מִמְּמוֹנֶה, וְלֹא שֶׁל גְּזוּל, וְלֹא שֶׁל עֵשֶׁק, וְלֹא
 שֶׁל גְּנֵבָה. שְׂאֵם כֶּה, זוֹ אֵינָה זְכוּת, אֲלֵא אוֹי לוֹ
 שְׂבֵא לְהִזְכִּיר אֶת חֲטָאָיו. כְּמוֹ כֵּן קָחוּ מֵאֲתַכֶּם
 תְּרוּמָה, לְהָרִים מִמֶּה שֶׁהוּא שְׂלֶכֶם, וְלֹא מֵעֵשֶׁק,
 וְלֹא מִגְּזוּל, וְלֹא מִגְּנֵבָה, וְכֹךְ פִּרְשׁוּהוּ.

רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים
 בַּדֶּרֶךְ. עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, פָּגַשׁ פֶּהֶם רַבִּי
 אֲבָא. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, וְדַאי שְׂכִינָה עִמָּנוּ. כְּשֶׁחֲנִיעַ
 אֵלֵיהֶם, אָמַר רַבִּי אֲבָא, כְּתוּב (מלכים א-ב) מִן הַיּוֹם
 אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת עַמִּי אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא
 בְּחִרְתִּי בְּעִיר מִכָּל שְׂבָטֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶבְחַר בְּדוֹד
 וְגו' לְבָנוֹת בַּיִת לְהִיּוֹת שְׂמֵי שָׁם. פָּסוּק זֶה אֵין
 רֵאשׁוֹ סוּפּוֹ, וְאֵין סוּפּוֹ רֵאשׁוֹ. שְׂכֵתוֹב לֹא בְּחִרְתִּי
 בְּעִיר, וְאֶבְחַר בְּדוֹד. מַה זֶה עִם זֶה? וְאֶבְחַר
 בִּירוּשָׁלַיִם הִיא צָרִיד לְהִיּוֹת!

אֵלָא כְּשֵׁישׁ רְצוֹן לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבָנוֹת
 עִיר, מִסְתַּכֵּל בְּרֵאשׁוֹנָה בְּאוֹתוֹ הָרֵאשׁ
 שְׂמַנְהִיג אֶת הָעָם שֶׁל הָעִיר, וְאַחַר כֵּךְ אֶת בְּנֵי
 הָעִיר, וּמֵבִיא אֶת הָעָם לְשֵׁם. וְהוּ שְׂפָתוֹב לֹא
 בְּחִרְתִּי בְּעִיר, עַד שֶׁהִתְבּוֹנְנֵתִי בְּדוֹד לְהִיזוֹת רוּעָה
 עַל יִשְׂרָאֵל, מִשּׁוֹם שֶׁהָעִיר וְכָל בְּנֵי הָעִיר כֻּלָּם
 עוֹמְדִים בְּזִכּוֹת הָרוּעָה שְׂמַנְהִיג אֶת הָעָם. אִם
 הָרוּעָה הוּא טוֹב - טוֹב לוֹ, טוֹב לְעִיר, טוֹב לְעָם.
 וְאִם הָרוּעָה הוּא רַע - אוֹי לוֹ, אוֹי לְעִיר וְאוֹי
 לְעָם! וְעַכְשָׁיו הִסְתַּכֵּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָם,
 וְעָלָה בְּרְצוֹנוֹ לְבָנוֹת אוֹתָהּ, וְהִעֲמִיד בְּרֵאשׁ אֶת
 דָּוִד. וְהוּ שְׂפָתוֹב וְאַבְחַר בְּדוֹד עֲבָדִי. (וְהִעֲמִיד בְּרֵאשׁ

הַדוֹר אֶת רַבִּי שְׂמַעוֹן וְחִבְרִיו לְעַמֵּד לְפָנָיו).

דָּבָר חֲדָשׁ שְׂמַעְנוּ. פָּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים קמו) אֲשֶׁרִי
 שָׂאֵל יַעֲקֹב בְּעֵזְרוֹ שִׁבְרוּ עַל ה' אֱלֹהָיו. וְכִי
 אֵל יַעֲקֹב, וְלֹא אֵל אַבְרָהָם, וְלֹא אֵל יִצְחָק? אֵלָא
 אֵל יַעֲקֹב, מִשּׁוֹם שֶׁיַּעֲקֹב לֹא בָטַח בְּאָבִיו וְלֹא
 בְּאִמּוֹ בְּשִׁפְרָח מִלְּפָנֵי אָחִיו וְהִלְךְ יְחִידִי בְּלִי מְמוֹן,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית לב) כִּי בְּמִקְלִי עֲבַרְתִּי אֶת

תִּירֵדִין הַזֶּה, וְהוּא בְּמַח בְּקִדּוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁפָתוֹב (שם כח) אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְשִׁמְרָנִי
וְגו'. וְהַכֹּל שָׂאֵל מִלְּפָנַי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנָתַן
לו'.

שִׁבְרוּ עַל ה' אֱלֹהֵינוּ. שִׁבְרוּ, וְלֹא אָמַר תִּקְוֹתוֹ
וְלֹא בְּמַחֲזוּנֹו, אֶלָּא שִׁבְרוּ. אֵל תִּקְרִי שִׁבְרוּ
אֶלָּא שִׁבְרוּ, שְׁנוּחַ לְצַדִּיקִים לְשִׁבַר אֶת עֲצָמָם
וְלֹהֲשִׁבַר שִׁבַר עַל שִׁבַר, וְהַכֹּל עַל ה' אֱלֹהֵינוּ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים מד) כִּי עָלִיף הֲרַגְנוּ כָּל (דף קצח ע"ב) הַיּוֹם.
כִּי עָלִיף נִשְׁאַנּוּ חֲרָפָה.

כְּמוֹ שֶׁיַּעֲקֹב, שְׁפָתוֹב וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ שִׁבַר
בְּמַצְרַיִם, שֶׁהָרִי שִׁבְרוֹן הַגְּלוּת רָאָה שֶׁהָיָה
לוֹ בְּמַצְרַיִם, וְשָׁם חֲזָקוֹ בְּקִדּוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּבְנֵי
יַעֲקֹב סָבְלוּ אֶת שִׁבַר הַגְּלוּת וְלֹא הִשְׁתַּנּוּ מִתּוֹךְ
סוֹד הַאֲמוּנָה שֶׁל אֲבוֹתֵיהֶם, וְשָׁמוּ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא הָיָה רְגִיל בְּגְלוּת בְּפִיהֶם.

וְעַל זֶה פָּתוֹב בְּמִשְׁתָּה, (שמות ג) וְאָמְרוּ לִי מַה'
שָׁמוֹ מַה'. מִשּׁוֹם שֶׁהָיוּ מְבִירִים אוֹתוֹ וְלֹא

שְׂכַחוּהוּ לְעוֹלָמִים וְסָבְלוּ אֶת שֹׁכַר הַגְּלוּת עַל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִשׁוּם כֶּף זוֹכִים לְגֵאלוֹת
וּלְנַסִּים וּלְאוֹתוֹת רַבִּים.

וְאַתֶּם קְדוֹשִׁים עֲלִיזִים, שְׂפוּכְלִים אֶת שֹׁכַר
הַגּוֹף מִמָּקוֹם לְמָקוֹם עַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שְׂזוּכָאִים אַתֶּם לַעֲשׂוֹת
לְכֶם נַסִּים וּפְרָקָן וְשִׁתּוּכּוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.
הִלְכוּ כֻלָּם בְּאַחַד.

פָּתַח וְאָמַר, קָחוּ מֵאַתְכֶם תְּרוּמָה לַה' כֹּל גִּדִּיב
לְבוֹ יְבִיאַהּ וְגו'. בֹּא וּרְאֵה, בְּשַׁעַה שְׂאָדָם
שָׁם רְצוֹנוֹ לַעֲבוֹדַת רַבּוֹנוֹ, אוֹתוֹ רְצוֹן עוֹלָה
בְּרֵאשׁוֹנָה עַל הַלֵּב, שֶׁהוּא קִיּוּם וַיִּסּוֹד שֶׁל כָּל
הַגּוֹף. אַחַר כֵּן עוֹלָה אוֹתוֹ רְצוֹן טוֹב עַל כָּל
אֲבָרֵי הַגּוֹף, וְרְצוֹנָם שֶׁל כָּל אֲבָרֵי הַגּוֹף וְרְצוֹן
הַלֵּב מִתְחַבְּרִים בְּאַחַד, וְהֵם מוֹשְׁכִים עֲלֵיהֶם אֶת
זֵהר הַשְּׂכִינָה לְדוֹר עִמָּהֶם, וְאוֹתוֹ אָדָם הֵנוּ חֲלָקוֹ
שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׂכַתוֹב קָחוּ מֵאַתְכֶם

תְּרוּמָה. מֵאַתְּכֶם הִיְתָה הַמְּשָׁכָה לְקַבֵּל עֲלֵיכֶם
אוֹתָהּ תְּרוּמָה לְהִיּוֹת חֶלֶק לָהּ.

וְאִם תֹּאמַר שֶׁלֹּא בְּרִשׁוֹת הָאָדָם עוֹמֵד הַדָּבָר -
כֹּל וְרֵאָה מַה פְּתוּב, כֹּל גְּדִיב לְבוֹ יִבְיָאָה
אֵת תְּרוּמַת ה'. כֹּל גְּדִיב לְבוֹ וְדָאֵי. מִי שִׁיתְּרָצָה
לְבוֹ, יִמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׂכִינָה אֵלָיו. וְהוּ שֶׁפְּתוּב
יִבְיָאָה, אֵף עַל גַּב שֶׁהִיא בַּעֲלִיָּה לְמַעְלָה, יִבְיָאָה
מִמָּקוֹם עֲלִיּוֹן לְמַשְׁךְ אוֹתָהּ לְדוֹר עָמוֹ.

וְכִשְׁתָּבֵא לְאֲשֵׁרוֹת עָמוֹ, כַּמָּה בְּרָכוֹת וְכַמָּה עֵשֶׂר
תָּבִיא עֲמָה. וְהוּ שֶׁפְּתוּב וְהָב וְכֶסֶף
וְנַחֲשֵׁת. לֹא חֶסֶד לוֹ כֹּל עֵשֶׂר הָעוֹלָם. זֶה לְשֵׁאֵר
בְּנֵי הָעוֹלָם. אֲבָל אַתֶּם קְדוֹשִׁים עֲלִיּוֹנִים - קָחוּ
מֵאַתְּכֶם תְּרוּמָה לָהּ. אָמַר רַבִּי חֲנִיָּא, מִי
שֶׁהִתְחִיל לְהָרִים - הוּא שִׁירִים.

פָּתַח רַבִּי אֲבָא וְאָמַר, (יונה ב) וַיֹּאמֶר ה' לְדָג וְגו'.
וְכִי בְּאִיזָה מָקוֹם אָמַר לוֹ? אֵלָּא בְּשַׁעַה
שֶׁפָּרַא הַקְּדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם בְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית, בִּיּוֹם הַחֲמִישִׁי בָּרָא אֶת דְּגֵי הַיָּם, וְאִז

צָוָה וַאֲמַר שִׁיחֶיָּה מִזְמַן דָּג אַחַד לְבַלְעַ אֶת יוֹנָה,
וַיְהִי בְּמַעְיוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלֹת, וְאַחַר
כִּךְ יִשְׁלִיכֵנוּ בַּחוּץ.

וְלֹא זֶה לְבִדּוֹ, אֲלֵא כֹּל מֵה שְׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית - בְּכֹל הַתְּנָה עִמּוֹ.
בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן בָּרָא שָׁמַיִם, הַתְּנָה עִמָּם שִׁיעֲלוּ אֶת
אֱלֹהֵינוּ הַשְּׁמַיִמָה בְּתוֹךְ סִעְרָה, וְכִךְ הָיָה, שְׁכַתּוֹב
(מלכים-ב ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵינוּ בְּסִעְרָה הַשְּׁמַיִם. בְּאוֹתוֹ יוֹם
בָּרָא אֶת הָאֹר, וְהַתְּנָה עִמּוֹ שִׁיחֲשִׁיךְ לְשֹׁמֵשׁ
בְּמִצְרִים שְׁלֹשָׁה יָמִים, שְׁכַתּוֹב (שמות י) וַיְהִי חֹשֶׁךְ
אֶפְלָה בְּכֹל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשַׁת יָמִים.

בַּיּוֹם הַשְּׁנַי בָּרָא אֶת הַרְקִיעַ, שִׁיחֶיָּה מִפְּרִיד בֵּין
מַיִם לְמַיִם, כַּכְּתוּב (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם,
וְהַתְּנָה עִמָּהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁתַּמִּים יְהִיוּ
מִפְּרִידִים לְיִשְׂרָאֵל בֵּין טַמְאָה וְטַהָרָה לְהַטְהָר
בָּהֶם, וְכִךְ הָיָה.

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי הוֹצִיא אֶרֶץ מִתּוֹךְ הַיָּם וְכִנֵּם אֶת
הַיָּם, וַעֲשָׂה מֵאוֹתוֹ קְבוּץ שְׁהַתְּכַנְסוּ
לְמָקוֹם אֶחָד אֶת הַיָּם, וְהִתְנַּה עִם הַיָּם לְהַעֲבִיר
אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ בַּיַּפְּשָׁה וּלְהַטְפִּיעַ אֶת
הַמַּצְרִים, וְכֹךְ הָיָה, שְׁכַתּוֹב (שמות יד) וַיֵּשֶׁב הַיָּם
לְפָנֹת בְּקָר לְאִיתָנוּ. אֵל תִּקְרִי לְאִיתָנוּ אֵלֶּיךָ
לְתַנְאוּ, לְמַּה שְׁהַתְנָה עִמּוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. עוֹד הִתְנָה עִם הָאָרֶץ, שְׁתַּפְּתַח
אֶת פִּיהָ בְּמַחְלָקָתוֹ שֶׁל קֶרַח וְתַבְלַע אֶת קֶרַח
וְאֶת כָּל עַדְתּוֹ, וְכֹךְ הָיָה, שְׁכַתּוֹב (במדבר טו) וְתַפְּתַח
הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וְתַבְלַע אֶתְּכֶם, וְאֶת קֶרַח.

בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי בָּרָא שָׁמֶשׁ וּלְבָנָה, שְׁכַתּוֹב יְהִי
מֵאֲרֶת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, וְהִתְנָה עִם הַשָּׁמֶשׁ

לְהִיֹּת עוֹמֶדֶת בַּחֲצֵי הַשָּׁמַיִם בַּיּוֹם יְהוֹשֻׁעַ, (דף קצט ע"א)

שְׁכַתּוֹב (יהושע י) וַיַּעֲמֵד הַשָּׁמֶשׁ בַּחֲצֵי הַשָּׁמַיִם.
הִתְנָה עִם הַכּוֹכָבִים לַעֲשׂוֹת קָרָב עִם סִיּוֹרָא,
שְׁכַתּוֹב (שופטים ה) הַכּוֹכָבִים מִמְּסֻלוֹתֵם נִלְחָמוּ עִם

סִיּוֹרָא.

בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי בָּרָא אֶת דְּגֵי הַיָּם וְעוֹפוֹת הַשָּׁמַיִם,
 הִתְנַה עִם הָעוֹפוֹת שֶׁהַעוֹרְבִים יוֹנְנוּ אֶת
 אֱלֹהֵיו בְּזִמְנֵן שֶׁעֲצָר אֶת הַשָּׁמַיִם, שְׁכַתּוֹב (מלכים-א'
 י') וְאֵת הָעוֹרְבִים צְוִיתִי לְכַלְכֵּלָךְ שָׁם. צְוִיתִי דוֹקָא.
 וְהִתְנַה עִם דְּגֵי הַיָּם לְהִזְמִין דָּג אֶחָד שֶׁיִּבְלַע אֶת
 יוֹנָה וְלִזְרַק אוֹתוֹ חֲחוּצָה.

בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי בָּרָא אֶת הָאָדָם, וְהִתְנַה עִמּוֹ שֶׁתֵּצֵא
 מִכְּנֹו אִשָּׁה שֶׁתּוֹזֵן אֶת אֱלֹהֵיו, שֶׁנֶּאֱמַר הִנֵּה
 צְוִיתִי שָׁם אִשָּׁה אֱלֻמָּנָה לְכַלְכֵּלָךְ. הִנֵּה צְוִיתִי -
 מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם. וְכִּי בְּכָל מַעֲשֵׂה וּמַעֲשֵׂה
 שֶׁהִתְחִידֵשׁ בְּעוֹלָם, תִּקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא צָוָה אֶת
 אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָאָדָם. אֵף כֵּן וַיֹּאמֶר
 ה' לְדָג, וַיֹּאמֶר - מַשִּׁשֶּׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית אָמַר לוֹ.

כֵּן יֵשׁ לָנוּ סֶמֶךְ הָעוֹלָם עַל מַעֲשֵׂי בְּנֵי אָדָם
 בְּעוֹלָם הַזֶּה. יוֹנָה שֶׁיִּרְדַּ לְסַפִּינָה, זוֹהִי
 נְשִׁמַּת הָאָדָם שֶׁיּוֹרְדַת לְעוֹלָם הַזֶּה לְהִיּוֹת בְּגוֹף
 הָאָדָם. לָמָּה נִקְרְאֵת יוֹנָה? מִשּׁוֹם שֶׁכִּיּוֹן
 שְׂמִשְׁתַּתְּפֵת בְּגוֹף, אֵיזִי הִיא יוֹנָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ

שָׁנְאָמַר (ויקרא כה) וְלֹא תֹנּוּ אִישׁ אֶת עֲמִיתוֹ. וְאִז
הָאָדָם הוֹלֵךְ בְּעוֹלָם הָיָה כְּמוֹ סְפִינָה בְּתוֹךְ הַיָּם
הַגָּדוֹל שְׂמַחֲשֶׁבֶת לְהִשָּׁבֵר, כְּמוֹ שְׁנְאָמַר וְהֵאֲנִיָּה
חֲשָׁבָה לְהִשָּׁבֵר.

וְאָדָם, כְּשֶׁהוּא חוֹטֵא בְּעוֹלָם הָיָה וְחוֹשֵׁב שְׁבוּרָה
מִלְּפָנֵי אֲדוֹנָיו וְלֹא שָׁם לֵב לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם,
וְאִז מִטִּיל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּחַ סְעָרָה חוֹקֶה -
זוֹהֵי גְזֵרַת הַדִּין שְׁעוֹמְדַת תְּמִיד לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וּמִבְּקִשְׁתָּ אֶת דִּין הָאָדָם מִלְּפָנָיו, וְזוֹהֵי
שְׂמִטָּה אֶת הַסְּפִינָה וּמִזְכִּירָה אֶת חֲטָאֵי הָאָדָם
לְתַפּוֹס אוֹתוֹ.

בֵּינָן שְׁנֵתַפּוֹס אָדָם עַל יְדֵי אוֹתָהּ סְעָרָה בְּבֵית
חֲלִיזוֹ, מַה בְּתוֹב? וַיִּזְנֶה יָרֵד אֶל יַרְכְּתֵי
הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב וַיִּרְדֵּם. אַף עַל גַּב שְׂאָדָם בְּבֵית
חֲלִיזוֹ, הַנְּשָׂמָה לֹא מִתְעוֹרְרַת לָשׁוּב לְפָנֵי אֲדוֹנָהּ
וּלְפָדוֹת אֶת חֲטָאֵיו. מַה בְּתוֹב? וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב
הַחֲבֵל. מִי זֶה רַב הַחֲבֵל? זֶה יֵצֵר טוֹב שְׂמֵנְהֵיג
אֶת הַכֹּל. וַיֹּאמֶר לוֹ מַה לָּךְ גְּרָדָם קוּם קְרֵא אֶל

אֶלֶּהֶיךָ וְגו'. אִין הַשְּׁעָה לִישׁוֹן, שְׁחֵרֵי מַעְלִים אוֹתְךָ
 לְדִין עַל כָּל מָה שְׁעָשִׂיתָ בְּעוֹלָם הַזֶּה, שׁוֹב
 מִחַטָּאתְךָ.

הַתְּבוּנָה בְּדַבָּרִים הַלְלוּ וְשׁוֹב לְאֲדוֹנְךָ. מָה
 מְלֹאכֶתְךָ - שְׁאֵתָה עִם־קֶתֶף בָּהּ בְּעוֹלָם
 הַזֶּה, וְהוֹדָה עֲלֶיךָ לְפָנֵי רַבּוֹנְךָ. וּמֵאִין תָּבוֹא -
 הַסִּתְּכֵל מֵאִין בָּאתָ, מִטְּפָה סְרוּחָה, וְאֵל תִּתְּנָא
 לְפָנָיו. מָה אֲרָצְךָ - הַסִּתְּכֵל שְׁחֵרֵי מִהַאָרֶץ
 נִבְרָאתָ וְלֵאָרֶץ תָּשׁוּב. וְאִי מִזֶּה עִם אֶתָּה -
 הַסִּתְּכֵל אִם יֵשׁ לְךָ זְכוּת אָבוֹת שְׁתַּנּוּ עֲלֶיךָ.

כִּיּוֹן שְׁמַעְלִים אוֹתוֹ לְדִין בְּבֵית דִּין שָׁל מַעְלָה,
 אוֹתָהּ סְעָרָה, שְׁחֵיָא גְזֵרַת הַדִּין שְׁסוּעָרַת
 עַל הָאָדָם, מִבְּקִשָּׁת מִהַמְּלֶךְ לְדוֹן אוֹתָם הַתְּפוּסִים
 שָׁל הַמְּלֶךְ, וְכֻלָּם בָּאִים אַחַד אַחַד לְפָנָיו. בְּאוֹתָהּ
 שְׁעָה מִתְּקַרְבִּים בֵּית הַדִּין. יֵשׁ מֵהֶם שְׁפּוֹת־חַיִּים
 בְּזְכוּת, וְיֵשׁ מֵהֶם שְׁפּוֹת־חַיִּים בְּחֻבָּה, וּגְזֵרַת הַדִּין
 תּוֹבַעַת דִּין.

וְאִם אֹתוֹ אָדָם לֹא זֹכֶה בְּדִין, מִה פְּתוּב?
 וַיִּחַתְרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל הַיִּבְשָׁה וְלֹא
 יָכְלוּ. הֵם מִשְׁתַּדְּלִים אוֹתָם שְׁמוֹרִים זְכוּתוֹ
 לְהָשִׁיבוֹ אֶל הָעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יָכְלוּ. מָה הַפְּעָם?
 כִּי הֵימָּה הוֹלֵךְ וְסֹעֵר עֲלֵיהֶם. גְּזֵרַת הַדִּין הוֹלֵכֶת
 וְסוֹעֶרֶת בְּחַטָּאי הָאָדָם וּמִתְנַפֶּרֶת עֲלֵיהֶם.

אִז מוֹרִידִים עָלָיו שְׁלֹשָׁה שְׁלִיחִים מְמַנִּים: אֶחָד
 שְׁכוּתֵב כָּל הַזְּכוּיֹת וְכָל הַחַטָּאִים שֶׁעָשָׂה
 הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֶחָד שֶׁעוֹשֶׂה חֶשְׁבוֹן יָמָיו.
 וְאֶחָד שֶׁהֵיךְ הוֹלֵךְ עִמּוֹ כְּשֶׁהֵיךְ בְּמַעֲי אָמוֹ, וְהָרִי
 בְּאָרְנוֹ שֶׁגְּזֵרַת הַדִּין לֹא שׁוֹכֶכֶת עַד לְאוֹתוֹ זְמַן,
 שֶׁכְּתוּב וַיִּשְׂאוּ אֶת יוֹנָה. וַיִּשְׂאוּ, כְּשֶׁנּוֹטְטִים אוֹתוֹ
 מִבֵּיתוֹ לְבֵית הַקְּבָרוֹת.

וְאִז מְכַרְיִזִים עָלָיו. אִם הוּא צַדִּיק - מְכַרְיִזִים
 עָלָיו וְאוֹמְרִים: תָּנוּ כְבוֹד לְדַמוֹת הַמַּלְאָךְ,
 (ישעיה נז) יָבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם הַלֵּךְ
 נִכְחוֹ. מִנֵּיִן לָנוּ? שֶׁכְּתוּב (שם נח) וְהַלֵּךְ לְפָנֶיךָ צַדִּיק
 כְבוֹד ה' יֵאֱסָפֶךָ. וְאִם הוּא רָשָׁע - מְכַרְיִזִים

עָלְיוֹ וְאוֹמְרִים: אֵי לֹא לְפָלוֹנִי, טוֹב לוֹ שְׁלֹא הָיָה
נִבְרָא. וְאֵי מַה כָּתוּב? וַיִּטְלְהוּ אֶל הַיָּם וַיַּעֲמֵד
הַיָּם מוֹעֵפוֹ. כְּשֶׁמְכַנְיָסִים אוֹתוֹ לְבֵית הַקְּבָרוֹת,
שֶׁהוּא מְקוֹם הַדִּין, אָז גְּזֵרַת הַדִּין שֶׁהִיָּתָה סוֹעֶרֶת,
שׁוֹכֶכֶת מוֹעֵפָה. וְהַדָּג שֶׁכִּלַּע אוֹתוֹ זָהוּ הַקְּבָר.

מַה כָּתוּב? וַיְהִי יוֹנָה בְּמַעַי הַדָּג. מַעַי הַדָּג זָהוּ
כְּטֵן שְׂאוֹל. מִנֵּיִן לָנוּ? שְׁכָתוּב מִכְּטֵן שְׂאוֹל
שְׁוַעֲתִי. וְהוּא הָיָה בְּמַעַי הַדָּג, וְקוֹרָא לוֹ כְּטֵן
שְׂאוֹל, שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת. אֵלּוֹ שְׁלֹשָׁה
יָמִים שְׂאָדָם בַּקְּבָר וּנְבַקְעִים מֵעִיו.

לְאַחַר שְׁלֹשָׁה יָמִים אוֹתָהּ מְנַפֶּת נְהַפְכֶת עַל
פָּנָיו, וְאוֹמְרַת לוֹ: טַל מַה שֶׁנִּתְּתָּ בִּי.
אֲכַלְתָּ וְשָׁתִיתָ כָּל יוֹם וְלֹא נָתַתָּ לְעַנְיִים, וְכָל
יָמֶיךָ הָיוּ כְּמוֹ חֲגִים וּמוֹעֲדִים, וְהָעַנְיִים הָיוּ
רַעֲבִים, שְׁלֹא אָכְלוּ עֵמֶךָ. טַל מַה שֶׁנִּתְּתָּ בִּי. זָהוּ
שְׁכָתוּב (מִלֵּאכִי ב) וַזֵּרִיתִי פָּרֵשׁ עַל פְּנֵיכֶם וְגו', וְהָרִי
בְּאֶרְצוֹ.

לְאַחַר זֶה, מִשְׁלָשָׁה יָמִים וְהִלָּאָה, אִזְ נִדוֹן הָאָדָם
 מֵעֵינָיו, מִיָּדָיו, מִרַגְלָיו, וּפְרִשׁוּתָּהּ עַד
 שְׁלֹשִׁים יָמִים. כָּל אוֹתָם שְׁלֹשִׁים יָמִים נִדוֹנִים
 הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוֹף בְּאַחַר, וּמִשׁוֹם כֶּךָ הַנְּשֻׁמָּה נִמְצְאָת
 בְּאֶרֶץ לְמַטָּה, שְׂאִינָה עוֹלָה לְמִקּוֹמָהּ, כְּאִשָּׁה
 שְׂיוֹשֶׁבֶת בַּחוּץ כָּל יְמֵי הַטְּמֵאָה. אַחַר כֶּךָ הַנְּשֻׁמָּה
 עוֹלָה, וְהַגּוֹף נִרְקַב בְּאֶרֶץ, עַד אוֹתוֹ זְמַן שְׂיַעִיר
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַמֵּתִים.

וְעַתִּיד קוֹל אֶחָד לְהַעִיר בְּבֵית הַקְּבָרוֹת וַיֹּאמֶר,
 (ישעיה בו) הַקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שְׂכֵנֵי עֶפְרַיִם כִּי טַל
 אֹרֶת מַלְךְ וְאֶרֶץ רַפְאִים תִּפִּיל. אֵימַתִּי זֶה יִהְיֶה?
 בְּזִמְנֵי שְׂיַעֲבַר מִלְּאֵף הַמָּוֶת מִן הָעוֹלָם, שְׂכַתוֹב (שם
 כה) בְּלַע הַמָּוֶת לְנֶצַח וְגו'. בֵּינָן שְׂכַלֵּעַ הַמָּוֶת
 לְנֶצַח, אַחַר כֶּךָ, וּמַחַה ה' אֱלֹהִים דְּמַעָּה מַעַל כָּל
 פְּנִים וְחֶרֶפֶת עֲמוֹ יָסִיר מַעַל כָּל הָאֶרֶץ. אִזְ כְּתוּב,
 וַיֹּאמֶר ה' לְדָג וַיִּקְא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבֵּשֶׁת.

בֵּינָן שְׂחַתְעוֹרֵר אוֹתוֹ קוֹל בֵּין הַקְּבָרִים, אִזְי כָּל
 הַקְּבָרִים יִקְיֵאוּ אֶת אוֹתָם הַמֵּתִים שְׂכַפְּהֶם

הַחֹצֵצָה. זֶהוּ שְׁכַת־טוֹב וְאָרֶץ רְפָאִים תִּפְּיֵל. מַה זֶה
 תִּפְּיֵל? שְׁתִּקִּיָּא אֹתָם הַחֹצֵצָה. רְפָאִים, מַה זֶה
 רְפָאִים? שְׁקָבְלוּ רַפּוּאָה בְּמִקְדָּם, וְנִרְפְּאוּ עֲצָמוֹת
 בְּעֲצָמוֹת, וְיֵאלֶּה נִקְרָאִים רְפָאִים.

וְאִם תֹּאמְרוּ, הֲרֵי כְּתוּב (בְּשֵׁאֵר עֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת) (ישעיה
 כו) רְפָאִים כָּל יְקוּמוֹ? אֵלֶּיָּא וְדַאי כָּל הָעוֹלָם
 יִתְרַפְּאוּ עֲצָמוֹתָם בְּבֵית הַקְּבָרוֹת, אֲבָל מֵהֶם
 יְקוּמוּ וּמֵהֶם לֹא יְקוּמוּ. וְעַל זֶה כְּתוּב רְפָאִים כָּל
 יְקוּמוּ. אֲשֶׁרֵי חֶלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁכַת־טוֹב בָּהֶם
 נִבְלְתֵי יְקוּמוֹן. וּבְדָג הַזֶּה מְצָאֵנוּ דְבָרִים לְרַפּוּאָה
 שֶׁל כָּל הָעוֹלָם.

הַדָּג הַזֶּה, בִּיּוֹן שְׁכַלְע אֶת יוֹנָה, הוּא מֵת, וְכוּ
 הַזֶּה יוֹנָה שְׁלֹשָׁה יָמִים, וְאַחַר כֵּךְ חוֹר
 לַחַיִּים בְּמִקְדָּם וְהִקִּיָּא אֶת יוֹנָה הַחֹצֵצָה, וְהֲרֵי
 פִּרְשׁוּתָהּ, שְׁכַת־טוֹב וַיִּתְּפִלֵּל יוֹנָה אֶל ה' אֱלֹהָיו מִמְּעֵי
 הַדָּגָה. כְּתוּב כָּאֵן הַדָּגָה, וְכְתוּב שֵׁם (שְׁמוֹת ז') וְהַדָּגָה
 אֲשֶׁר בִּיָּאֵר מֵתָהּ, וְהֲרֵי פִּרְשׁוּתָהּ. כִּמוֹ זֶה עֲתִידָה

אָרֶץ יִשְׂרָאֵל לְהִתְעוֹרֵר בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחַר כֵּן -
וְאָרֶץ רַפָּאִים תִּפְּיֵל.

וַחֲרִי בְּאַרְנוֹ, שְׁשִׁבְעָה דִינִים יַחְלְפוּ עַל הָאָדָם
בְּשִׁינְיָא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה. אַחַד - אוֹתוֹ דִין
עֲלִיזוֹן בְּשִׁינְיָאֵת הָרוּחַ מִן הַגּוֹף. ב' - בְּשִׁמְעֵשׂוֹ
וּדְבָרָיו הוֹלְכִים לְפָנָיו וּמְבַרְיִים עָלָיו. ג' -
בְּשִׁנְכָנָם לְקַבֵּר. ד' - דִין הַקְּבָרָה. ה' - דִין
הַתּוֹלְעָת. ו' - דִין הַגִּיהֶנֶם. ז' - דִין הָרוּחַ
שֶׁהוֹלֶכֶת וּמְשׁוֹמְטָת בְּעוֹלָם וְלֹא מוֹצֵאת מְקוֹם
מְנוּחָה עַד שֶׁיִּשְׁלְמוּ מַעֲשָׂיו. מִשּׁוֹם זֶה צָרִיךְ אָדָם
לְהִתְבּוֹנֵן תָּמִיד בְּמַעֲשָׂיו וַיֵּשׁוּב לְפָנָי אֲדוֹנָו.

וּבְשֶׁהִתְבּוֹנֵן דָּוֵד הַמֶּלֶךְ בְּדִינֵי הָאָדָם הַלְלוּ,
הַקְּדִים וְאָמַר, (תהלים קד) בְּרַכִּי נַפְשִׁי
אֶת ה', בְּטָרָם תֵּצֵא מִן הָעוֹלָם, בְּעוֹד שְׂאֵת
נִמְצֵאת עִם הַגּוֹף. וְכָל קְרִבֵי אֶת שֵׁם קִדְשׁוֹ -
הֵם אֲבָרֵי הַגּוֹף שֶׁמְשַׁתְּתָפִים בְּאַחַד עִם הָרוּחַ.
עֲבָשׁוּ בְּשֶׁתְּמַצְאוּ עִמָּה, הַקְּדִימוּ לְבָרֵךְ אֶת הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ טָרָם שְׂיִבֵּא זְמַן שְׁלֵא תוּכְלוּ לְבָרֵךְ וּלְחַזֵּר

בְּתִשׁוּבָה. וְעַל זֶה אָמַר בְּרַבִּי נִפְשֵׁי אֶת ה' הִלְלוּיָהּ. בָּאוּ אוֹתָם הַחֲבֵרִים וּנְשָׁקוּ אֶת רֹאשׁוֹ.

רַבִּי חֵיִיא פָּתַח וְאָמַר, (דף ר ע"א) קָחוּ מֵאַתְכֶם תְּרוּמָה לָהּ. בֹּא וּרְאֵה, כְּשֶׁפָּרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, לֹא בָּרָא אֱלֹהִים פְּרִי שֵׁיבְאוֹ יִשְׂרָאֵל וַיִּקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה. בַּתּוֹרָה נִבְרָא הָעוֹלָם, וְעַל הַתּוֹרָה הוּא עוֹמֵד. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֲקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי. הַתּוֹרָה הִיא אֶרֶץ חַיִּים בְּעוֹלָם תְּהִי, וָאֶרֶץ הַחַיִּים בְּעוֹלָם תִּבָּא.

וְכָל מִי שֶׁמְשַׁתִּדֵּל בַּתּוֹרָה, פְּאֵלוֹ הַשְּׁתִּדֵּל בְּהִיכָלוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיכָלוֹ הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיא הַתּוֹרָה. וְכִשְׁאָדָם עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹמֵד עִמָּם וּמְקַשֵּׁב לְקוֹלוֹ, כְּפָתוֹב (מלאכי ג) וַיִּקְשֶׁב ה' וַיִּשְׁמַע וְגו'. וְנִצּוֹל הָאָדָם מִשְׁלֹשָׁה דִינִים: מִדִּין הָעוֹלָם תְּהִי, וּמִדִּין מִלֵּאדָּה הַמְּנוּת שֶׁלֹּא יָכוֹל לְשַׁלֵּט עָלָיו, וּמִדִּין תְּהִיחַנּוּם.

וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכוֹרֹן. מִי הוּא? אֵלֶּא יֵשׁ סֵפֶר
 לְמַעַלָּה וַיֵּשׁ סֵפֶר לְמַטָּה. זְכוֹרֹן - (אֵוֹת)
 הַבְּרִית הַקְּדוּשׁ שְׁנוּטֵל וְכוּנֵם אֵלָיו אֵת כָּל הַחַיִּים
 שְׁלֹמַעַלָּה. סֵפֶר זְכוֹרֹן - שְׁתֵּי דְרָגוֹת שֶׁהֵן אַחַת,
 וְסוּד זֶה שֵׁם יְהוָה אַחַד. יְהוָה אַחַד. וְהַכֹּל
 דְּבַר אַחַד.

מִשּׁוֹם שֵׁשׁ שֵׁם וַיֵּשׁ שֵׁם. שֵׁם לְמַעַלָּה, שֶׁהוּא
 נְרָשָׁם (נִקְרָא שֵׁם) מִמָּה שְׁלֹא יְדוּעַ וְלֹא נְרָמוּ
 בִּידִיעָה כָּלֵל, וְזוֹ נִקְרָאת נִקְדָּה עֲלִיוֹנָה. שֵׁם
 לְמַטָּה, שְׁנִקְרָא שֵׁם, מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד קִצֵּה
 הַשָּׁמַיִם, מִשּׁוֹם שֶׁקִּצֵּה הַשָּׁמַיִם נִקְרָא זְכוֹרֹן. וְהַשֵּׁם
 הַזֶּה הוּא נִקְדָּה שְׁלֹמַעַלָּה, שֶׁהוּא שֵׁם מֵאוֹתוֹ זְכוֹרֹן,
 שֶׁהוּא קִצֵּה הַשָּׁמַיִם, שְׁנוּטֵל אֵת כָּל הַחַיִּים
 שְׁלֹמַעַלָּה. וְזֶהוּ קִצֵּה הַשָּׁמַיִם שְׁלֹמַעַלָּה. וְהַשֵּׁם שְׁלוֹ
 הִיא הַנִּקְדָּה שְׁלֹמַעַלָּה. נִקְדָּה זוֹ הוּא סֵפֶר שְׁעוֹמֵד
 בְּחֻשְׁבוֹן, וְזֶהוּ וְלֹחֲשֵׁבִי שְׁמוֹ. הַסֵּפֶר שְׁאֵמְרָנוּ וְשֵׁם
 - דְּבַר אַחַד הוּא כָּכֵל הַצְּדָדִים.

תִּנְקְרָה הַזֶּה, מִשּׁוֹם שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת בְּאִמְצָע, הִיא
עֲלִיּוֹנָה עַל כָּל הַנְּאֻחָזִים בָּהּ. שֵׁשׁה
צְדָדִים אֲחֻזִּים בְּסֵפֶר הָעֲלִיּוֹן, וְהוּא עֲלִיּוֹן עֲלֵיהֶם.
שֵׁשׁה צְדָדִים נְאֻחָזִים בְּסֵפֶר הַתְּחִתּוֹן, וְהוּא עֲלִיּוֹן
עֲלֵיהֶם. וְעַל זֶה סֵפֶר עֲלִיּוֹן וְסֵפֶר תְּחִתּוֹן, וְהַכֹּל
נִקְרָא תּוֹרָה.

מַה בֵּין זֶה לָזֶה? אֵלֶּא, סֵפֶר עֲלִיּוֹן הוּא תּוֹרָה
שֶׁבְּכֹתֵב, מִשּׁוֹם שֶׁהִיא סְתוּמָה וְלֹא עוֹמֶדֶת,
אֵלֶּא רַק בְּכֹתֵב, שֶׁשָּׁם הוּא הַמָּקוֹם לְהַתְנַלּוֹת
לְמִטָּה. וּמִי הוּא הָעוֹלָם הַבָּא? סֵפֶר הַתְּחִתּוֹן, זֶה
תּוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה. וּמִי הוּא עַל
פֶּה? אֵלּוּ הַמְרַכְּבוֹת שֶׁל מִטָּה, שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת
עֲלֵיהֶן. וּמִשּׁוֹם שֶׁאֵינָן בְּכֹלל שֶׁל כְּתִיבָה שֶׁלְמַעְלָה,
נִקְרָאִים עַל פֶּה.

וְתוֹרָה זֶה עוֹמֶדֶת עַל פֶּה, מִשּׁוֹם שֶׁכְּתוּב (בראשית
ב) וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאִרְבָּעָה רְאשִׁים.
וְתוֹרָה הָעֲלִיּוֹנָה, אֵת עַל גַּב שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת
לְמַעְלָה, לֹא נִקְרָאת עַל הַכְּתִיב, אֵלֶּא שֶׁבְּכֹתֵב,

שְׁעוֹמְדַת בְּכַתְבִּי, וְאוֹתוֹ הַכְּתָב נַעֲשֶׂה הַיְכָל אֵלֶיךָ,
וְהִיא עוֹמְדַת בְּתוֹךְ אוֹתוֹ הַהֵיכָל וְנִשְׁמְרַת שָׁם.
וּמִשּׁוּם כִּךְ נִקְרְאָת תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְלֹא עַל כְּתָב.

אַבְל הַתּוֹרָה שְׁלִמְטָה הִיא עוֹמְדַת עַל
מִרְכְּבוֹתֶיהָ, וְנִקְרְאָת עַל פֶּה, שְׁעוֹמְדַת
עֲלֵיהֶן. וּמִשּׁוּם שֶׁלֹּא נִחְשְׁבַת (נִתְּנָה) מִבְּפָנִים מִכָּלֵל
שֶׁל כְּתִיבָה, לֹא נַעֲשׂוּ הַיְכָל לְנִקְדָּה הַזֶּה כְּמוֹ
אוֹתָהּ נִקְדָּה עֲלִיוֹנָה. וּמִשּׁוּם שְׁעוֹמְדַת עֲלֵיהֶן
נִקְרְאָת תְּרוּמָה.

עוֹד שְׁמַעְתִּי מִן הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. תְּרוּמָה, מֵה
זֶה תְּרוּמָה? כְּמוֹ שְׁבַאֲרָנוּ, שְׁנַיִם מִמָּאָה. בֹּא
וּרְאֵה, כָּל הַדְּרָגוֹת הַלְלוּ הַקְּדוּשׁוֹת שְׁכֵסוֹד
הָאֱמוּנָה שֶׁנִּגְלָה בְּהֵן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הֵן עֶשְׂרֵי
דְּרָגוֹת, וְהֵן עֶשְׂרֵי אֱמִירוֹת, כְּמוֹ שְׁבַאֲרוֹת. וְאֵלּוֹ
הָעֶשְׂרֵי עוֹלָיִם לְמָאָה. וּכְשֶׁאֲנוּ צְרִיכִים הַנִּקְדָּה
הַתְּחִתּוֹנָה הַזֶּה לְהַרִים אוֹתָהּ, אֲסוּר לָנוּ לְקַחְתָּהּ
לְבַדָּה, אֲלֵא אוֹתָהּ עִם בַּעֲלָהּ, וְהֵם הַשְּׁנַיִם
מִהַמָּאָה שְׁאֲמָרְנוּ, מִשּׁוּם שְׁאִין צְרִיךְ לְהַפְרִידֵם

בְּלֵל, אֲלֵא לַיַּחֲדָה עִם בְּעֵלָהּ. וְלִכֵּן נִקְרְאת
תְּרוּמָה בְּכֹל אַחֵר.

וּבֵא רֵאה, בְּכֹל יוֹם הַפְּרוֹז קוֹרֵא: כֹּל בְּנֵי
הָעוֹלָם, בְּכֶם עוֹמֵד הַדָּבָר הַזֶּה. (דף ר ע"ב) וְזֶהוּ
קָחוּ מֵאֲתֶכֶם תְּרוּמָה לַה'. וְאִם תֵּאמְרוּ שֶׁהַדָּבָר
קָשָׁה עֲלֵיכֶם - כֹּל נְדִיב לְבוֹ יִבְיָאָהּ.

מָה זֶה יִבְיָאָהּ? אֲלֵא מִכָּאן לְמַדְּנוּ אֵת סוּד
הַתְּפִלָּה, שְׁאָדָם שְׁפוּחַד מִרְבוּנוּ וּמִכּוֹן לְבוֹ
וּרְצוֹנוּ בַּתְּפִלָּה, מִתְקַן תְּקוּן הָעֲלִיּוֹן, כְּמוֹ
שְׂבִאֲרֵנוּ. בְּרֵאשׁוֹנָה בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת שְׂאוּמְרִים
הַמְּלֵאכִים הָעֲלִיּוֹנִים לְמַעְלָה. וּבְאוֹתָהּ עֲרִיבַת
הַתְּשַׁבְּחוֹת שְׂאוּמְרִים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, הִיא
מִקְשָׁטָת אֵת עֲצָמָהּ וּמִתְתַקְּנַת בְּתַקּוּנֶיהָ כְּמוֹ
אִשָּׁה שְׂמֵתִקְשָׁטָת לְבַעֲלָהּ.

וּבְסֻדּוֹר הַתְּפִלָּה, בְּאוֹתוֹ הַתְּקוּן שֶׁל תְּפִלַּת
מִיִּשְׁב, מִתְקַיְנִים אֵת עֲלְמוּתֶיהָ וְכֹל
אֵלוֹ שָׁלָה. וּמִתְקַשְׁטוֹת כֹּל עֲלְמוּתֶיהָ, וְאַחֵר כְּדֹ
הַכֹּל מִתְקַיְנִים וּמְסַדְּרִים. וּבְשִׁמְנֵיעִים לְאַמַּת וַיִּצִיב,

אז הכל מתקנים, היא ועלמותיה, עד שמגיעים
לנאל ישראל, ואז צריך לעמד הכל על מקומם.

משום שבאשר מגיע אדם לאמת ויציב והכל
מתקן, עלמותיה נוטלות אותה, והיא
נוטלת את עצמה למלך העליון. כיון שמגיעים
לנאל ישראל, אזי המלך הקדוש העליון נוסע
בדרגותיו ויוצא לקבל אותה.

ואנו מלפני המלך העליון צריכים לעמד על
מקומנו באימה ברעדה, שחרי אז הוא
מושיט ימינו אליה, ואחר כך את שמאלו ששם
לה תחת ראשה, ואחר כך מתחבקים שניהם
באחד בנשיקה. ואלה הן השלש הראשונות,
וצריך אדם לשים לבו ורצונו ולבון בכל
התקונים והסדורים הללו של התפלה, פיו ולבו
ורצונו כאחד.

עכשו שהמלך העליון והגבירה הם בחבור אחד
בשמחה באותן נשיקות - מי שצריך
לבקש בקשות, יבקש, שחרי אז שעת רצון היא.

בֵּינָם שֶׁשׂוֹאֵל אָדָם שְׂאֵלוֹתָיו מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ
וְהַגְּבִירָה, אִזּוּ יִתְקִין עֲצָמוֹ בְּרִצּוֹנוֹ וְלִבּוֹ לְשֹׁלֵשׁ
אַחֲרוֹת לְעוֹרֵר שְׂמֵחָה שְׂפִסְפֶּתָהּ, שְׂחֵרֵי מֵאֵלוֹ
הַשֹּׁלֵשׁ הוּא מִתְפַּרֵּךְ בְּדַבְּקוֹת אַחֲרָתָהּ. וַיִּתְקִין אָדָם
אֶת עֲצָמוֹ לְצֵאת מִפְּנִיחָם, וּלְהַנִּיחָם בְּשְׂמֵחָה
גְּנוּזָה שֶׁל אֵלוֹ הַשֹּׁלֵשׁ. וְעַם כָּל זֶה, שְׂחֵרֵהוּ רִצּוֹנוֹ
שְׂחֵרֵתְפָּרְכוּ הַתְּחֵתוּנִים מֵאוֹתָן בְּרִכּוֹת שֶׁל שְׂמֵחָה
נִסְתַּתְּרָתָהּ.

וְאִזּוּ צָרִיךְ לִפְלֵעַל פְּנֵיו וְלִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשַׁעָה
שֶׁהִיא לֹקַחַת אֶת הַנְּפֹשׁוֹת וְהַרוּחֹת. אִזּוּ זֶה
הַשַּׁעָה לִמְסֹר נַפְשׁוֹ בְּתוֹךְ אוֹתָן נְפֹשׁוֹת שֶׁהִיא
לֹקַחַת, שְׂחֵרֵי אִזּוּ צָרוֹר הַחַיִּים הוּא כְּרֵאוֹי.

דְּבָר זֶה שְׂמֵעָתִי בַּסּוּדוֹת שֶׁל הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה,
וְלֹא נִתְּנָה לִי רְשׁוֹת לְגִלּוֹת, פָּרַט לְכֶם
חֲסִידִים עֲלִיּוֹנִים. שְׂאֵם בְּאוֹתָהּ שַׁעָה שֶׁהִיא
לֹקַחַת נְפֹשׁוֹת וְרוּחֹת בְּרִצּוֹן שֶׁל דְּבַקּוֹת אַחֲתָהּ,
הוּא יְשִׁים לִבּוֹ וְרִצּוֹנוֹ לְזֶה, וְנוֹתֵן נַפְשׁוֹ בְּדַבְּקוֹת
בְּאוֹתוֹ תְּרִצּוֹן לְהַכְּלִילָהּ בְּאוֹתָהּ תְּדַבְּקוֹת. אִם

מִתְקַבְּלָת בְּאוֹתָהּ שְׁעָה בְּאוֹתוֹ הַרְצוֹן שֶׁל אוֹתוֹן
 נִפְשׁוֹת רוּחוֹת וּנְשָׁמוֹת שֶׁהֵיא לֹקַחַת, וְהוּ אָדָם
 שֶׁנִּצְרָר בְּצִרּוֹר הַחַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
 וְעוֹד, שֶׁצָּרִיךְ לְהַכְלִיל מִכָּל הַצְּדָדִים, הַמְּלִיךְ
 וְהַגְּבִירָה, מְלֻמְעָלָה וּמְלֻמְטָה, וּלְהַתְעַטֵּר
 בְּנִשְׁמוֹת בְּכָל הַצְּדָדִים. מִתְעַטֶּרֶת בְּנִשְׁמוֹת
 מְלֻמְעָלָה, וּמִתְעַטֶּרֶת בְּנִשְׁמוֹת מְלֻמְטָה. וְאִם אָדָם
 יִבּוֹן לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ לְכָל זֶה וַיִּמְסַר נִפְשׁוֹ מְלֻמְטָה
 בְּדַבְּקוֹת וּבְרְצוֹן כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, אֲזִי הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא קוֹרֵא לוֹ שְׁלוֹם לְמִטָּה, כְּמוֹ שֶׁאוֹתוֹ הַשְּׁלוֹם
 שֶׁלְּמֻעָלָה, לְאוֹתוֹ שֶׁמְבַרֵּךְ אֶת הַגְּבִירָה וּמְכַלִּיל
 אוֹתָהּ וּמְעַטֵּר אוֹתָהּ בְּכָל הַעֲטָרוֹת.

אַף כֵּן, לְאִישׁ הַזֶּה הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹרֵא לוֹ
 שְׁלוֹם לְמִטָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שׁוֹפְטִים ו) וַיִּקְרָא
 לוֹ ה' שְׁלוֹם. וְכָל יָמָיו כֵּן קוֹרְאִים לוֹ לְמֻעָלָה -
 שְׁלוֹם, מִשּׁוֹם שֶׁהַכְּלִיל וְעַטֵּר אֶת הַגְּבִירָה לְמִטָּה
 כְּמוֹ שֶׁאוֹתוֹ שְׁלוֹם לְמֻעָלָה.

וּבֹאֲשֶׁר אֹתוֹ הָאָדָם מִסְתַּלֵּק מִן הָעוֹלָם הַזֶּה,
 נִשְׁמָתוֹ עוֹלָה וּבֹקֶעַת אֶת כָּל אוֹתָם
 הַרְקִיעִים וְאֵין מוֹחָה בִּידָה. וְהַקְרוֹשׁ כָּרוֹף הוּא
 קוֹרָא לָהּ וְאוֹמֵר, (ישעיה נז) יְבוֹא שָׁלוֹם. וְהַשְּׂכִינָה
 אוֹמְרָת, יְנוּחוּ עַל מְשַׁכְּבוֹתָם וְגו'. וַיִּפְתְּחוּ לָהּ
 שְׁלֹשָׁה עָשָׂר נְהָרוֹת אֲפִרְסֵמוֹן טָהוֹר, וְלֹא
 יִהְיֶה מִי שְׂיִמְחָה בִּידָה. וְעַל כֵּן, אֲשֶׁרִי מִי שְׂיִשִּׁים
 לְבוֹ וּרְצוֹנִי לָזֶה, וְעַל זֶה כְּתוּב, כֹּל נְדִיב לְבוֹ
 יְבִיאֶה אֶת תְּרוּמַת ה' לַמִּלָּךְ הָעֲלִיזוֹן, כְּמוֹ
 שְׁנֵת־כָּאֵר.

הַרִים רַבִּי אֲבָא אֶת קוּלוֹ וְאוֹמֵר, אוֹי, רַבִּי
 שְׂמַעוֹן, אַתָּה בְּתַיִם, וְאֲנִי בּוֹכָה עָלֶיךָ.
 לֹא עָלֶיךָ אֲנִי בּוֹכָה, אֲלֵא אֲנִי בּוֹכָה עַל הַחֲבָרִים
 וּבּוֹכָה עַל הָעוֹלָם. רַבִּי שְׂמַעוֹן הוּא כְּמוֹ מְנוּרָה
 שֶׁל נֵר שְׂדוּלֵק לְמַעְלָה וְדוּלֵק לְמַטָּה, וּכְאֹר
 שְׂדוּלֵק לְמַטָּה מְאִירִים לְכָל הָעוֹלָם. (מאיר לְמַעְלָה) אוֹי
 לָעוֹלָם כְּשִׂיִּסְתַּלֵּק הָאֹר שְׂלֵמַטָּה לְאֹר שְׂלֵמַעְלָה,
 מִי יֵאִיר לָנוּ אֶת אֹר הַתּוֹרָה לָעוֹלָם? קָם רַבִּי
 אֲבָא וְנָשַׁק אֶת רַבִּי חֲזִיא. אָמַר לוֹ, הַדְּבָרִים תִּלְלוּ

היו תחת ידך, ועל כף הקדוש ברוך הוא שלחני
עד לבאן להתחבר עמכם. אשרי חלקי.

רבי יוסי פתח פסוק אחריו ואמר, וכל חכם לב
בכם יבאו ויעשו וגו'. פסוק זה פירשוהו.
אבל בא וראה, בפעם שאמר הקדוש ברוך הוא
למשה, (דברים א) הבו לכם אנשים חכמים ונבנים,
בחן את כל ישראל ולא מצא נבנים. והו
שפתוב ואקח את ראשי שבטיכם אנשים חכמים
וידעים, ואלו נבנים לא כתוב. ואם תאמר
שנבון היא דרנה יותר עליונה מחכם - כף זה
נדאי!

מה בין זה לזה? חכם, הרי פירשוהו, שאפלו
תלמיד המחכים את רבו נקרא חכם. חכם,
שיודע לעצמו כל מה שצריך. בנבון יש כמה
דרגות - שמשתכל בכל, ויודע בשלו ובאחרים,
וסימנה - (משלי יב) יודע צדיק נפש בהמתו. (שמואל ב
כג) צדיק מושל יראת אלהים. וכאן חכם לב
דוקא. בלב חכם, ולא במקום אחר, משום

שְׁעוֹמֵד בְּלֵב, וְנִבּוֹן לְמַעֲלָה וּלְמַטָּה, מִסֵּתֵבֶל
בְּעֲצָמוֹ וּבְשָׁל אַחֲרֵים.

פָּתַח וְאָמַר, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדֵי אֲתָה וְגו'.
כָּאֵן בַּתְּפִלָּה שְׁצָרִיךְ אָדָם לְהַתְּפִלֵּל לְפָנֵי
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיא עֲבוּדָה אַחַת גְּדוּלָּה
וְנִכְבָּדָה מֵאוֹתָן הָעֲבוּדוֹת שֶׁל רַבּוֹנוֹ. כֹּא וּרְאֵה,
יֵשׁ עֲבוּדָה שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁעוֹמֵדָת
בְּמַעֲשֵׂה, שֶׁהִיא עֲבוּדָה שְׁעוֹמֵדָת בְּמַעֲשֵׂה הַגּוֹף
וְהִיא עֲבוּדָה. וַיֵּשׁ עֲבוּדָה שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֶׁהִיא עֲבוּדָה יוֹתֵר פְּנִימִית, שֶׁהִיא עֵקֶר הַכֹּל,
וְעוֹמֵדָת בְּאוֹתָהּ עֲבוּדָה פְּנִימִית שֶׁהִיא עֵקֶר הַכֹּל.

בַּגּוֹף יֵשׁ שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֵיבָרִים שְׁעוֹמְדִים בְּמַעֲשֵׂה
הַגּוֹף, כְּמוֹ שְׁבִאֲרֵנוּ, וְאֵלוֹ הֵם אֵבָרֵי הַגּוֹף
וְעֲבוּדַת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַמַּעֲשֵׂה עוֹמֵד בָּהֶם.
מִשּׁוֹם שֶׁעֲבוּדַת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיא בְּשְׁנֵי
צְדָדִים, בְּאֵבָרֵי הַגּוֹף הַחִיצוֹנִיִּים, וַיֵּשׁ שְׁנַיִם עֶשֶׂר
אֵיבָרִים אַחֲרֵים פְּנִימִיִּים לְפָנִים מִהַגּוֹף. וְהֵם
תְּקוּנִים פְּנִימִיִּים לְפָנִים מִהַגּוֹף לְתִקּוֹן בָּהֶם תְּתַקּוּן

שֶׁל הָרוּחַ, שֶׁהִיא עֲבוּדָה נִכְבְּדָה פְּנִימִית שֶׁל
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּתוֹךְ הַסּוּדוֹת
הַפְּנִימִיִּים שֶׁאָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, וְהֵם סוּד הַחֲכָמָה
הָעֲלִיּוֹנָה, וְנוֹדְעוּ בֵּין הַחֲבֵרִים, אֲשֶׁרֵי חֻלְקָם.

תְּפִלַּת הָאָדָם הִיא עֲבוּדַת הָרוּחַ, וְהִיא עוֹמֶדֶת
בְּסוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים, וְאֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים,
שֶׁהֵרִי תְּפִלַּת הָאָדָם בּוֹקֶעֶת אֲוִירִים וּבוֹקֶעֶת
רְקִיעִים וּפּוֹתַחַת פְּתָחִים וְעוֹלָה לְמַעְלָה.

בְּשַׁעַה שֶׁמֵּאִיר הָאֹר וְנִפְרָד הָאֹר מִן הַחֲשֵׁכָה,
אֲוִי הַכְּרוֹז הוֹלֵךְ בְּכָל הַרְקִיעִים: הַתְּתַקְּנוּ
בְּעֲלֵי הַפְּתָחִים, בְּעֲלֵי הַהִיכָלוֹת, כָּל אֶחָד וְאֶחָד
עַל מִשְׁמֶרֶתוֹ, מִשׁוּם שֶׁאֹתָם שִׁשׁוּלְטִים בַּיּוֹם
אֵינָם שׁוֹלְטִים בַּלַּיְלָה. וְכִשְׁנֹכְנָם הַלַּיְלָה, מְעַבְּרִים
שְׁלִיטֵי הַיּוֹם, וּמִתְּמַנִּים שְׁלִיטֵים אַחֲרֵים שִׁשׁוּלְטִים
בַּלַּיְלָה, וּמִתְּחַלְּפִים אֵלָה בְּאֵלָה.

וְסוּד זֶה - (כְּרֵאשִׁית א) אֶת הַמְּאֹר הַגָּדֹל לְמִמְשָׁלַת
הַיּוֹם וְגו'. וּמִמְשָׁלַת הַיּוֹם וּמִמְשָׁלַת הַלַּיְלָה,
יֵשׁ שְׁלִיטִים שְׁמֻמָּנִים בַּיּוֹם, וְיֵשׁ שְׁלִיטִים שְׁמֻמָּנִים

בְּלִילָהּ. וְאֵלּוּ נִקְרְאוּ מִמִּשְׁלַת הַיּוֹם, וְאֵלּוּ נִקְרְאוּ
מִמִּשְׁלַת הַלֵּילָה.

בְּשִׁנְכֶם הַלֵּילָה, יוֹצֵא פָרוֹז: הַתְּתַקְנוּ שְׁלִיטֵי
הַלֵּילָה כָּל ^(דף רא ע"ב) אֶחָד וְאֶחָד לְמִקְוֹמוֹ.
וּבְשִׁמְאִיר הַיּוֹם, פָּרוֹז יוֹצֵא: הַתְּתַקְנוּ שְׁלִיטֵי הַיּוֹם
כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְמִקְוֹמוֹ. (אִי מַעֲבָרִים שְׁלִיטֵי הַלֵּילָה וּמִתְמַנִּים
שְׁלִיטֵי הַיּוֹם) וּבְשִׁתְּפָרוֹז מִכְרִיז, אִי כָּלֶם, כָּל אֶחָד
וְאֶחָד נִפְקָד עַל אוֹתוֹ מִקְוֹם שְׁרָאוֹי לוֹ. אִי
הַשְׁכִּינָה מִקְדִּימָה וְיִוָּרְדָת, וְיִשְׂרָאֵל נִכְנָסִים לְבֵית
הַכְּנָסֶת לְשִׁבַח אֶת רַבּוֹנָם וּפּוֹתְחִים בְּשִׁירוֹת
וְתִשְׁבְּחוֹת.

שְׁצַרְיָךְ לוֹ לְאָדָם, שְׁכִינֹן שֶׁהִתְקִין עֲצֻמוֹ לְעִבּוֹדָת
הַמַּעֲשֶׂה בְּתַקְוֵי מִצְוָה וּקְדוּשָׁה, לִיחַד
לְבוֹ בְּתַקְוֹן שֶׁל הָעִבּוֹדָה הַפְּנִימִית שֶׁל אֲדוֹנָו,
וְלָשִׁים אֶת לְבוֹ וּרְצוֹנָו בְּאוֹתָהּ עִבּוֹדָה שֶׁל אוֹתָם
דְּבָרִים (שְׁאוֹמֵר), שְׁחָרֵי הַדְּבֹר עוֹלָה.

וְאוֹתָם הַמְּמַנִּים שְׁעוֹמְדִים בְּאֵייר, הַתְּמַנִּי
לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם. לְצַד מִזְרַח

הַתְּמַנָּה מִמֶּנָּה אֶחָד שְׁעוֹמֵד בְּאֹיִר לְאוֹתוֹ צַד,
 וְשִׁמוֹ גְּזֵרְדֵי"א, וְעִמּוֹ שָׂרִים מְמַנִּים אַחֲרֵיהֶם, שְׂהֵם
 מְחַכִּים לְאוֹתוֹ דְּבוֹר שֶׁל תְּפִלָּה, וְעוֹלָה בְּאֹיִר
 בְּאוֹתוֹ צַד, וְנוֹטֵל אוֹתוֹ אוֹתוֹ הַמְּמַנָּה.

אִם הַדְּבוֹר הַזֶּה הוּא כְּרֵאוֹי, וְכָל אוֹתָם שָׂרִים
 נוֹשְׁקִים אֶת אוֹתוֹ דְּבוֹר וְעוֹלִים עִמּוֹ עַד
 לְאוֹתוֹ אֹיִר שֶׁל הֶרְקִיעַ לְמַעְלָה, שְׂשֵׁם מְמַנִּים
 שָׂרִים אַחֲרֵיהֶם - בְּשַׁעַה שְׁנוֹשְׁקִים אֶת אוֹתוֹ דְּבוֹר,
 פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל שְׂאֲתָם
 יוֹדְעִים לְעֵטֵר אֶת אֲדוֹנֵיכֶם בְּעֵטְרוֹת קְדוֹשׁוֹת.
 אֲשֶׁרִי הִפָּה שְׁדְּבוֹר שֶׁל הָעֵטֶרָה הַזֶּה יֵצֵא מִמֶּנּוּ.

וְאִזּוּ פּוֹרְחוֹת הָאוֹתִיּוֹת שְׁעוֹמְדוֹת בְּאֹיִר שְׂשֵׁם
 הַקְּדוֹשׁ שֶׁל שְׂתִים עֲשָׂרֵה אוֹתִיּוֹת, שְׂאוֹתוֹ
 שֵׁם שׁוֹלֵט בְּאֹיִר, וְזֶהוּ שֵׁם שְׁהִיָּה טָם בּוֹ אֵלֶיהוּ
 עַד שְׁעָלָה לְשָׁמַיִם. וְזֶהוּ מֵה שְׂאֲמֵר עוֹבְדֵיָהּ
 לְאֵלֶיהוּ, (מַלְכִים-א יח) וְרוּחַ ה' יִשְׁאַף. מִשׁוֹם שְׂשֵׁם
 הַזֶּה הִיָּה טָם בּוֹ אֵלֶיהוּ בְּאֹיִר, וְזֶהוּ הַשֵּׁם שְׂשׁוֹלֵט
 בְּאֹיִר.

וְאוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת פּוֹרְחוֹת וְעוֹלוֹת בְּאוֹתוֹ דְבוֹרָה,
 וְאוֹתוֹ הַמְּמַנָּה שְׁמִפְתָּחוֹת הָאֲוִיר בְּיָדוֹ,
 וְכָל אוֹתָם הַמְּמַנִּים הָאֲחֵרִים, כֻּלָּם עוֹלִים כּוּ עַד
 לְרָקִיעַ, וְנִמְסָר בְּיַד מְמַנָּה אַחֵר לְהַעֲלוֹתוֹ לְמַעְלָה.
 לְצַד דְרוֹם יֵשׁ מְמַנָּה אַחֵר שְׁשׁוּלֵט בְּאֲוִיר לְאוֹתוֹ
 הַצֵּד, וְכַמָּה מְמַנִּים וְשָׂרִים אֲחֵרִים עִמּוֹ,
 וְשֵׁמוֹ פְּסִיגְנִ"ה, וְכוּ נֶאֱחָזִים (ולו נִמְסְרוּ) מִפְתָּחוֹת
 הָאֲוִיר שֶׁל אוֹתוֹ צֵד. וְכָל אוֹתָם בְּעֲלֵי צָרָה
 שְׁמִתְפַּלְלִים תְּפִלָּה לְאֲדוֹנָם מִתּוֹךְ צָרָה, מִתּוֹךְ
 שְׁכֵרוֹן הַלֵּב - אִם אוֹתוֹ הַדְּבוֹר כָּרְאוּ, הוּא עוֹלָה
 לְאֲוִיר בְּאוֹתוֹ צֵד, וְהַמְּמַנָּה הַזֶּה נוֹטֵל אוֹתוֹ
 וְנוֹשֵׂק אוֹתוֹ (מִשׁוֹם שְׁעָלָה בְּאוֹתוֹ צֵד). וְכִשְׁנוֹשֵׂק אוֹתוֹ,
 פּוֹתַח וְאוֹמֵר: הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יְחִוֵּם בְּנִגְדֶךָ
 (וְעֲלֶיךָ), וְכִשְׁבִּילְךָ יִתְמַלֵּא בְּרַחֲמִים.

עוֹלִים עִמָּה כָּל אוֹתָם מְמַנִּים קְדוֹשִׁים וְכָל
 אוֹתָם שָׂרִים שֶׁל אוֹתוֹ הַצֵּד, וּפּוֹרְחוֹת
 הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, שֶׁחֵן אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת
 שְׁמִתְעַפְרוֹת וְשׁוֹלְמוֹת בְּאוֹתוֹ צֵד שֶׁל הָאֲוִיר,

ועולים באותו הצד של האויר עד לרקיע, עד לאותו הממנה של הרקיע ששולט באותו הצד.

לצד צפון יש ממנה אחר, ועמו כמה שרים ממנים ששולטים באויר, ושמו של אותו ממנה פתחי"ה, וזהו שהתמנה באויר של אותו צד, וכל אותם שמתפללים תפלות על שונאים שמציקים להם, וכשדבור של אותה תפלה עולה לאויר באותו צד - אם הוא צדיק, נוטל אותו הממנה הזה ונושק אותו.

אוי מתעוררת רוח אחת שיוצאת מתוך התהום שפצד הצפון, ואותה רוח קוראת בכל אותם האוירים, וכלם נוטלים אותו דבור ומעלים אותו עד לרקיע ונושקים אותו, ופותחים ואומרים: רבונוּ יפיל שונאנוּ לפנינוּ.

והולך ועולה ובוקע רקיעים (אורים). עד שעולים עמו לרקיע הראשון, עולה התפלה ומגיעה לממנה אחר שהתמנה לצד מערב, ושם עומדים תשעה פתחים, שבהם עומדים כמה

שָׂרִים וְכַמָּה מְמַנִּים, וְעֲלֵיהֶם מְמַנָּה אֶחָד שְׁשָׁמוּ
זְבוּלִיא"ל.

וְזָהוּ שְׂרוּצָה לְשִׁמּוֹשׁ בְּרָקִיעַ הַיּוֹם בַּיּוֹם, וְלֹא נִתְּנָת
לוֹ רְשׁוּת, עַד שְׁעוּלָה אֹרֶךְ הַלְּבָנָה, וְאִזּוֹ הוּא
מוֹצִיא כָּל אוֹתָם הַחִילוֹת וְכָל אוֹתָם מְמַנִּים.
וּכְשִׁמְאִיר הַיּוֹם, נִכְנָסִים כָּלָם לְפֶתַח אֶחָד, שֶׁהֵם
הַשְּׁעָה פְּתָחִים, שֶׁהוּא פֶתַח עֲלִיּוֹן עַל כָּלָם.
וּכְשֶׁהִתְּפֹלָה עוּלָה, ^(דף רב ע"א) הִיא נִכְנָסֶת בְּאוֹתוֹ
פֶתַח, וְכָל הַשָּׂרִים וְכָל הַמְּמַנִּים יוֹצְאִים מֵאוֹתוֹ
פֶתַח. וְעֲלֵיהֶם זְבוּלִיא"ל, אוֹתוֹ מְמַנָּה גְּדוּל,
וְיוֹצְאִים כָּלָם וְנוֹשְׁקִים אוֹתוֹ, וּמְנִיעִים עִמּוֹ עַד
לְרָקִיעַ הַשָּׁנִי.

(בְּרָקִיעַ הַשָּׁנִי עוּלָה הַתְּפֹלָה עַד אוֹתוֹ רָקִיעַ, וְנִפְתָּחִים) וּכְשֶׁעוּלָה
הַתְּפֹלָה עַד לְאוֹתוֹ רָקִיעַ, נִפְתָּחִים שְׁנַיִם עֲשָׂר
שְׁעָרֵי אוֹתוֹ הַרָקִיעַ, וּבְאוֹתוֹ הַשְּׁעָרֵי הַשָּׁנִים עֲשָׂר
עוֹמֵד מְמַנָּה אֶחָד שְׁשָׁמוּ עֲנָא"ל, וְזָה מְמַנָּה עַל
כַּמָּה חִילוֹת, עַל כַּמָּה מַחֲנוֹת, וּכְשֶׁהִתְּפֹלָה עוּלָה,
עוֹמֵד הַמְּמַנָּה הַיּוֹם וּמִכְרִיז עַל כָּל אוֹתָם פְּתָחִים

ואומר: (ישעיה כו) פתחו שערים וגו', וכל השערים
נפתחים, ונכנסת התפלה לכל אותם הפתחים.

ואז מתעורר ממנה אחד זקן לימים שעומד לצד
דרום, ששמו עזריאל הזקן, ולפעמים הוא
נקרא מחניאל, משום שהתמנה על ששים רבוא
מחנות, וכלם בעלי כנפים, בעלי מחנות, מלאים
עינים. ואצלם עומדים אותם מחנות בעלי אונים.
ונקראים אונים, משום שהם מקשיבים לכל
אותם שמתפללים תפלתם בלחש וברצון הלב,
שלא נשמעת אותה תפלה לאחר. התפלה הזו
עולה, ומקשיבים לה כל אותם שנקראים בעלי
אונים.

ואם אותה תפלה נשמעת לאוני אדם, אין מי
שקשיב לה למעלה, ולא מקשיבים לה
אחרים, פרט למי ששומע בראשונה. משום כך
צריך להשמר שלא ישמעו את אותה תפלה בני
אדם. ועוד, שדבור של תפלה נאחו בעולם

הַעֲלִיּוֹן, וְדַבֵּר שֶׁל הָעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן אֵין צָרִיךְ
לְשִׁמְעַ.

כְּמוֹ זֶה מִי שֶׁקֹּרָא בְּסֵפֶר הַזִּכְרוֹר, אַחַד קֹרֵא
וְאַחַד לְשִׁתְּקוּ. וְאִם שְׁנַיִם קֹרְאִים בַּתִּזְכוֹר,
הֵם גְּבוּרָעִים בְּאַמוּנָה שְׁלֹמְעֵלָה, מִשּׁוּם שֶׁאַחַד קוֹל
וְאַחַד דְּבוּר הַכֹּל אַחַד, אִזּוֹ שְׁנַיִם קוֹלוֹת וְשְׁנַיִם
דְּבוּרִים זֶו גְּרִיעוֹת הָאַמוּנָה. אֲלֵא שִׁיחִיָּה קוֹל
וְדְבוּר אַחַד כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ, כִּדִּי שִׁיחִיָּה אוֹתוֹ קוֹל
וְאוֹתוֹ דְּבוּר אַחַד.

וְאוֹתוֹ הַמְּמַנֶּה שֶׁשְּׁמוֹ עֲזַרְיָה"ל הַזִּקְנָן, כְּשֶׁאוֹתָהּ
תְּפִלָּה עוֹלָה בְּלַחֲשׁ, כָּל אוֹתָן שֶׁשִׁים
רְבוּא מַחֲנֹת, וְכָל אוֹתָם בְּעֲלֵי עֵינַיִם, וְכָל אוֹתָם
בְּעֲלֵי אָזְנַיִם, כֵּלָם יוֹצֵאִים וְנוֹשְׁקִים אוֹתוֹ דְּבוּר
שֶׁל תְּפִלָּה שֶׁעוֹלָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (תהלים לד) עֵינַי ה'
אֵל צְדִיקִים וְאָזְנוֹי אֵל שׁוֹעֲתָם. עֵינַי ה' אֵל
צְדִיקִים - אֵלוֹ בְּעֲלֵי הָעֵינַיִם שְׁלֹמְטָה, מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ
(ש"יז) בְּעֲלֵי עֵינַיִם שְׁלֹמְעֵלָה. וְאָזְנוֹי אֵל שׁוֹעֲתָם -
אֵלָה בְּעֲלֵי הָאָזְנַיִם.

תִּרְקִיעַ הַשְּׁלִישִׁי, אֹתָהּ תִּפְּלֶה עוֹלָה וּמִנִּיעָה
 לְאוֹתוֹ רִקִּיעַ, וְשֵׁם אוֹתוֹ אֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא
 גִּדְרֵי"ה, וְעָמוּ כִּמָּה שָׁרִים וְכִמָּה מְמַנִּים, וְהוּא
 מִשְׁמַשׁ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם כְּנֶגֶד שַׁרְבִיט אֶחָד שֶׁל
 זֶהר שְׂיוֹצֵא, עוֹלָה וַיּוֹרֵד, וְלֹא עוֹמֵד בְּמָקוֹם אֶחָד,
 וְזֶהוּ שַׁרְבִיט שְׁנוֹסֵעַ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים וְנִגְנָזוּ.
 וְכִשְׁתִּפְּלֶה עוֹלָה, יוֹרֵד אוֹתוֹ שַׁרְבִיט וּמִשְׁתַּחֲוֶה
 לְפָנָיו אֹתָהּ תִּפְּלֶה, וְהִרְקִיעַ תִּהְיֶה נִקְרָא רִקִּיעַ
 הַשַּׁרְבִיט.

וְכִשְׁעוֹלָה אֹתָהּ תִּפְּלֶה, אוֹתוֹ הַמְּמַנֶּה לְאַחַר
 שֶׁהִשְׁתַּחֲוֶה, מִכָּה בְּאוֹתוֹ הַשַּׁרְבִיט
 בְּסֻלַּע הַחֹזֵק שְׂמַאִיר וְעוֹמֵד בְּאִמְצַע הַרְקִיעַ,
 וַיּוֹצֵאִים מֵתוֹךְ אוֹתוֹ סֻלַּע שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁבְעִים
 וַחֲמִשָּׁה חִלּוֹת שְׁגִנוּזִים שָׁם מִיּוֹם שֶׁיִּרְדֶּה תוֹרָה
 לְאָרֶץ, מִשּׁוּם שֶׁהִתְחַזְּקוּ לְהִתְחַבֵּר (לְסָרֵב) שְׁלֹא תִרְד
 לְאָרֶץ, וְנִגְזַף בָּהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִכְנְסוּ לְתוֹךְ
 אוֹתוֹ סֻלַּע, וַאֲיָנָם יוֹצֵאִים, פָּרַט לְאוֹתוֹ זְמַן
 שֶׁתִּפְּלֶה עוֹלָה, פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים: (שם ה) ה'

אֲדַלְּנִינוּ מָה אֲדִיר שְׁמֶךָ וְגו'. זוּהִי תִפְלָה שְׁעוּלָה
עַל כָּל אֹתָם רְקִיעִים. אִזּוּ מִשְׁתַּחֲוִים אֵלֶיהָ.

מִכָּאֵן וְהִלָּאָה, תִּתְפַּלֵּה מִתְעַטָּרַת בְּעֵטְרוֹת
עֲלִיוֹנוֹת, וְעוּלָה לְתוֹךְ הַרְקִיעַ הַרְבִּיעִי,
וְאִזּוּ הַשְּׁמַשׁ יוֹצֵא בְּדַרְגוֹתָיו, וְשִׁמְשֵׁיא"ל הַמְּמַנֶּה
הַגָּדוֹל יוֹצֵא, וְשֶׁלֶשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה מִחֲנוֹת
עֲמוֹ, לְתוֹךְ אוֹתוֹ רְקִיעַ, וְהֵם נִקְרָאִים יְמוֹת
הַחֲמָה, וּבְכֹלם מְעַטְרִים אֶת אוֹתָהּ תִּפְלָה בְּעֵטְרוֹת
שֶׁל בְּשָׁמִים שֶׁל גֵּן עֵדֶן.

וְשֵׁם מִתְעַכְבֶּת תִּתְפַּלֵּה, עַד שֶׁכָּל הַמִּחְנוֹת עוֹלִים
עֲמוֹ לְתוֹךְ אוֹתוֹ הַרְקִיעַ הַחֲמִישִׁי, וְשֵׁם
נִמְצָא מְמַנֶּה אֶחָד שְׁשֵׁמוֹ גְּדִרִיא"ל, וְהוּא בַּעַל
הַקְּרָבוֹת שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים. וּבְשִׁתְּפִלָּה עוּלָה, אִזּוּ
הוּא מוֹדְעוֹעַ עִם כָּל מִחְנוֹתָיו, וְנִשְׁפָּר ^(דף רב ע"ב) בְּחָם,
וְיוֹצֵאִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמְעַטְרִים אֶת אוֹתָהּ תִּתְפַּלֵּה.
וְעוֹלִים עֲמָה עַד שְׁמֹנְעִים לְרְקִיעַ הַשִּׁשִּׁי, וְאִזּוּ
יוֹצֵאִים בְּמָה חִלּוֹת וּבְמָה מִחְנוֹת
וּמְקַבְּלִים אֶת אוֹתָהּ תִּתְפַּלֵּה, וְעוֹלִים עֲמָה עַד

שְׁמִינִיעִים לְשַׁבְּעִים שְׁעָרִים, שָׁשׁ עֹמֵד מִמֶּנָּה
אֶחָד שְׁשֵׁמוֹ עֲנֹפִיא"ל, מִמֶּנָּה גְּדוֹל, וְהוּא מְעַטֵּר
אֶת אוֹתָהּ תְּפִלָּה בְּשַׁבְּעִים עֲטָרוֹת.

וּכְיוֹן שֶׁתְּפִלָּה מִתְעַטֶּרֶת בְּכָל הָעֲטָרוֹת הַלְלוּ,
אֲזִי מִתְחַבְּרִים כָּל אוֹתָם הַתְּחִלּוֹת שֶׁל כָּל
הַרְקִיעִים, וּמַעֲלִים אֶת אוֹתָהּ תְּפִלָּה שְׁמֵתֵעֲטֶרֶת
בְּכָל הָעֲטָרוֹת לְרַקִּיעַ הַשְּׁבִיעִי, וְאִזּוּ נִבְנְסַת
הַתְּפִלָּה, וּסְגֻלָּתוֹ נִכְבָּד גְּדוֹל, שֶׁכָּל מִפְתְּחוֹת
אֲדוֹנָיו בִּידוֹ, מִכְּנִים אֶת אוֹתָהּ תְּפִלָּה לְתוֹךְ
שַׁבְּעָה הַיְכָלוֹת.

בֵּא וּרְאֵה אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן שַׁבְּעָה מְדוּרִים הֵם
וְכו'. שַׁבְּעַת תְּהִיכָלוֹת הַלְלוּ הֵם הַיְכָלוֹת
הַמְּלָךְ, וּכְשֶׁתְּפִלָּה הִזוּ מִתְעַטֶּרֶת בְּכָל הָעֲטָרוֹת
הַלְלוּ בְּשֵׁנִיבְנִיסַת, מִחֲבֵר אוֹתָם כְּאֶחָד, לְהִתְעַטֵּר
לְמַעַלָּה לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד כְּרֵאשִׁי. וְשֵׁמוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְעַטֵּר בְּכָל הָעֲטָרוֹת, מַעַלָּה
וּמִטָּה, לְהִיּוֹת אֶחָד, וְאִזּוּ כְּתוּב בְּרַכּוֹת לְרֵאשִׁי
צְדִיק.

אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ שֶׁל אָדָם שִׁיזְדַע לְסִדְר תְּפִלָּתוֹ
 בְּרֵאֵוִי. בַּתְּפִלָּה הַזֹּאת שֶׁמִּתְעַטֵּר בָּהּ
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא מְחַכֵּה עַד שִׁסְתִּימוּ כָּל
 תְּפִלוֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְאִזּוּ הַכֹּל הוּא בְּשִׁלְמוֹת
 בְּרֵאֵוִי מִעֲלָה וּמִפְּשָׁה. עַד כָּאן דְּבַרֵּי הַתְּפִלָּה לְדַעַת
 סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים. מִכָּאן וְהִלָּאָה יֵשׁ אֶת מִצְוֹת
 הַתּוֹרָה, שֶׁהֵן עוֹמְדוֹת בְּדַבּוּר כְּמוֹ שֶׁעוֹמְדוֹת
 בְּמַעֲשֵׂה.

וְהֵן שֵׁשׁ מִצְוֹת, וְעוֹמְדוֹת אֵיךְ כָּאן בַּתְּפִלָּה. אַחַת
 - לְיִרְאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא. שְׁתַּיִם -
 לְאַהֲבָה אוֹתוֹ. שְׁלִישִׁית - לְבָרְכוֹ. רְבִיעִית -
 לְיַחַדּוֹ. חֲמִישִׁית - שִׁיבְרָךְ הַכֹּהֵן אֶת הָעָם. שְׁשִׁית
 - לְמַסֵּר לוֹ אֶת נַשְׁמָתוֹ. וְאֵלּוֹ שֵׁשׁ מִצְוֹת
 שֶׁעוֹמְדוֹת בַּתְּפִלָּה שֶׁל דְּבֹר, פָּרַט לְאוֹתָן מִצְוֹת
 שֶׁעוֹמְדוֹת בְּמַעֲשֵׂה, כְּמוֹ צִיצִית וְתַפְלִין.

לְיִרְאָה אֶת ה' - מִצְוָה זוֹ עוֹמְדַת בַּתְּשֻׁכּוֹת
 הֶלְלוּ שֶׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ וּבְאוֹתָם
 קָרְבָנוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁשָּׁם צָרִיךְ אָדָם לְפַחַד

מִלְפָנַי אֲדוֹנָי, מִשּׁוֹם שְׂאוֹתָן שִׁירֹת עֹמְדוֹת
בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא יְרָאָה, וְכָל אוֹתָם הִלְלוּהָ
שָׁהֵם סוּד שֶׁל יְרָאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְצָרִיךְ
אָדָם לָשִׂים רְצוֹנוֹ בְּאוֹתָן שִׁירֹת בְּיְרָאָה, וּפְרָשׁוּת
הַחֲבָרִים, כָּל אוֹתָם הַסּוּדוֹת שֶׁל שִׁירֹת
וְתִשְׁבְּחוֹת וְכָל אוֹתָם סוּדוֹת שֶׁל הִלְלוּהָ.

כִּיּוֹן שֶׁמְנַיֵּעַ אָדָם לְיִשְׁתַּבַּח, יָשִׂים רְצוֹנוֹ לְבָרֵךְ
אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ יוֹצֵר אוֹר,
יוֹצֵר הַמַּאֲרוֹת, לְאַהֲבָה אוֹתוֹ, כְּשֶׁמְנַיֵּעַ לְאַהֲבַת
עוֹלָם, וְאַהֲבַת אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ (דברים ו), שְׁוֵהוּ סוּד
שֶׁל אֲהַבַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְתִרִי פְרָשׁוּת.
לְיִחְדוֹ - שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד, שְׁכָאן
עוֹמֵד סוּד הַיְחָדוּד שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְיִחְדוּ
אֶת שְׁמוֹ בְּרִצּוֹן הַלֵּב בְּרָאוּי, וּמִשָּׁם וְהִלָּאָה
אוֹפְרַת יְצִיאַת מִצְרַיִם, שֶׁהִיא מְצוּה לְהוֹפִיר אֶת
יְצִיאַת מִצְרַיִם, שְׁפָתוֹב (שם כד) וְזִכְרָתָּ כִּי עָבַד
הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.

וְשִׁחַתְכֵיהֶן יִבְרַךְ אֶת הָעָם - בְּרִי לְהַכְלִיל אֶת
 יִשְׂרָאֵל בְּאַחַד בְּשָׁעָה שְׁנוּטִלִים בְּרָכוֹת
 מִלְמַעְלָה, שְׁהָרִי בְּאוֹתָהּ שָׁעָה נוֹטֶלֶת בְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל בְּרָכוֹת, וְשַׁעַת רְצוֹן הִיא לְמִסַּר נַפְשׁוֹ
 אֵלָיו וְלָתֵת לוֹ אֶת הַנְּשָׁמָה בְּרְצוֹן הַלֵּב.
 בְּשְׁנוּטִלִים אַפִּים וְאוֹמְרִים (תהלים כה) אֵלֶיךָ ה' נִפְשֵׁי
 אֲשָׁא, שְׂיִבּוֹן לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ אֵלָיו לְמִסַּר לוֹ הַנְּפֶשׁ
 בְּרְצוֹן שָׁלֵם. וְאֵלֹהֵי הַנְּשָׁמָה שְׁעוֹמְדוֹת
 בְּתַפְלָה, שְׁעוֹלוֹת לְשֵׁשׁ מֵאוֹת מְצוּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה.
 וְאִם תֹּאמַר, שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה אַחֲרוֹת יוֹתֵר? אֵלֹהֵי
 עוֹמְדִים לְהַמְשִׁיךְ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מְדוֹת
 הַרְחֻמִּים, שְׁחֶכֶל כָּלוּל בְּהֵן. (באילוף) שֵׁשׁ הַמְצוּוֹת
 תָּלְלוּ שְׁחַתְפְּלָה מִתְעַשֶּׂרֶת בְּהֵן.

אֲשָׁרֵי חֶלְקוֹ שֶׁל מִי שֵׁשׁ לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ לָזֶה
 וְלְהַשְׁלִים ^(דף רג ע"א) אוֹתָם בְּכָל יוֹם. וּבְאֵלֹהֵי
 תְלוּיֹת אַחֲרוֹת רַבּוֹת. אֲכָל בְּשִׁמְנֵי אָדָם
 לְמַקּוֹמוֹת הַלָּלוּ, צָרִיךְ לְבִוֵן לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ לְהַשְׁלִים
 אוֹתָהּ מְצוּהָ שְׁעוֹמְדָת בְּאוֹתוֹ דְּפוּר, וְאִזּוֹ מִכְרִיזִים

עָלְיוּ וְאוֹמְרִים: (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדֵי אֶתָּה
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר. כָּא רַבִּי אֵבָא וּנְשָׁקוּ.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק אֲחֵרֵי וְאָמַר, וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת
כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. לָמָּה כִּנְס
אוֹתָם? כִּדִּי לְמִסַּר לָהֶם אֶת הַשָּׁבֶת כְּמִקְדָּם,
שְׁתֵּרֵי בְּרֵאשׁוֹנָה טָרָם שְׁעָשׂוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הָעֵגֹל,
מָסַר לָהֶם אֶת הַשָּׁבֶת, וְזֶהוּ שְׁלֵא שְׁמְרוּ אוֹתָם
הָעֶרֶב רַב. כִּיּוֹן שְׁשִׁמְעוּ בִּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
אָמְרוּ: וְאֵנוּ נִמְנָע מִכְּנֹס הַדְּבָר הַזֶּה?! מִיָּד - (שמות
לב) וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֲחֵרֹן וְגו', וְנִמְשָׁכוּ רַבִּים
אֲחֵרֵיהֶם. אַחַר שְׁמִיתוֹ אוֹתָם שְׁמִיתוֹ, כִּנְס מֹשֶׁה
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבָדָם, וְנָתַן לָהֶם שָׁבֶת כְּמִקְדָּם.
זֶהוּ שְׁכַתוֹב שְׁשִׁית יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וְגו'.

לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁכַּתֵּיכֶם. כָּאן יֵשׁ סוּד
הַסּוּדוֹת לְאוֹתָם שְׁיִוְדָעִים הַחֲכָמָה הָעֲלִיזוֹנָה.
אֶת סוּד הַשָּׁבֶת תֵּרִי בְּאֵרוֹ הַחֲבָרִים, אֲבָל סוּד זֶה
נִמְסַר לְחֲכָמִים עֲלִיזִים, שְׁתֵּרֵי שָׁבֶת הִיא סוּד
עֲלִיזוֹן.

בַּא וְרֵאָה, (בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי בְּשַׁעַר שְׁמֹנִיעַ) בְּשַׁעַר שְׁבִיּוֹם שְׁשִׁי
 מִנִּיעַ הָעָרֶב, אִזּוּ כּוֹכֵב אֶחָד מֵצַד צָפוֹן
 מֵאִיר, וְעַמּוֹ שְׁבַעִים כּוֹכָבִים אַחֲרָיִם, וְאוֹתוֹ כּוֹכֵב
 מִכָּה בְּאוֹתָם הַכּוֹכָבִים הָאֲחֵרִים, וְכָלֵם נְכַלְלִים
 בְּאוֹתוֹ כּוֹכֵב, וְנַעֲשֶׂה כָּלֵל אֶחָד שָׁל שְׁבַעִים.
 וְאוֹתוֹ כּוֹכֵב מֵת־פֶּשֶׁט וְנַעֲשֶׂה כְּמִדּוּרָה אַחַת
 לִזְהָרָת כָּכֵל הַצְּדָדִים. אִזּוּ מֵת־פֶּשֶׁט אֹתָהּ
 מִדּוּרָה סְבִיב אֶלֶף חָרִים, וְעוֹמֶדֶת כְּחוּט אֶחָד
 שְׁמֹנִיעַ.

וּמִדּוּרָת הָאֵשׁ הַזֶּה מוֹשְׁכֵת אֵלֶיהָ גּוֹנִים אַחֲרָיִם
 שֵׁהֶם לְתוֹךְ מִמְּנָה. גּוֹן רֵאשׁוֹן יָרֵק. בֵּינוֹן
 שְׁעוֹמֵד גּוֹן זֶה, עוֹלָה אֹתָהּ מִדּוּרָת אֵשׁ וּמִדְּלָגָת
 לְמַעְלָה עַל אֹתוֹ גּוֹן יָרֵק, וְנִכְנָסֶת לְפָנָיִם מִמְּנֹה,
 וְזוֹרְקֵת אֹתוֹ גּוֹן יָרֵק תְּחוּצָה, וְעוֹמֵד תִּירֵק כְּחוּץ,
 וְאוֹתָהּ מִדּוּרָת אֵשׁ שָׁל הַכּוֹכֵב הַכָּלוּל לְפָנָיִם.

אַחַר כֵּן מִמְּשִׁיכָה אַחֲרֶיהָ גּוֹן שְׁנִי לָבָן, וְאוֹתוֹ
 לָבָן נִכְנָס פְּנִימָה. בֵּינוֹן שְׁעוֹמֵד תְּגוֹן תְּזֶה,
 עוֹלָה אֹתָהּ מִדּוּרָת אֵשׁ שָׁל אֹתוֹ כּוֹכֵב, וְזוֹרְקֵת

את אותו לֶבֶן החוֹצָה, וְהִיא נִכְנָסֶת פְּנִימָה. וְכֹךְ
 כָּל אוֹתָם הַגְּנוּבִים, עַד שְׁזוּרְקֶת אוֹתָם הַחוּצָה,
 וְהִיא נִכְנָסֶת פְּנִימָה וְקָרְבָה לְאוֹתָהּ נִקְרָה מְמִירָה
 לְטַל אוֹר.

פְּתַח וְאָמַר, (יחזקאל א') וְאָרָא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה
 בָּאָה מִן הַצָּפוֹן וְגו'. יְחֻזְקָאֵל רָאָה אֶת
 הַמְּרָאָה הַזֶּה בְּתַקוּן שְׁלֵא עוֹמֵד, פָּרַט לְשָׁעָה
 שְׁעוֹמֵד אוֹתוֹ כּוֹכַב שְׁאֲמַרְנוּ, אֲבָל הַפְּסוּק הִזָּה
 פִּרְשׁוּהוּ. וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה, פִּרְשׁוּהוּ שְׁהִיָּה כָּאֵל
 לְכַבֵּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם לְפָנָי נְבוּכַדְנֶצַּר הַרְשָׁע.
 אֲבָל רוּחַ הַסְּעָרָה הַזֶּה הִיא הַכּוֹכַב שְׁאֲמַרְנוּ,
 שְׁבוּלַע שְׁבָעִים כּוֹכְבִים, וְזוֹ רוּחַ הַסְּעָרָה שְׁרָאָה
 אֶלְיָהוּ, (מלכים א' יט) מְפָרֵק תְּרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים, וְזֶה
 שְׁעוֹמֵד תָּמִיד לְפָנָי הַכֹּל לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ שְׁכַפְּנִים
 כְּמוֹ קְלִפָּה לְמַת.

וְלָמָּה נִקְרָאת סְעָרָה? שְׁמִסְעִירָה הַכֹּל, מֵעֲלָה
 וּמִטָּה. בָּאָה מִן הַצָּפוֹן, שְׁחֵרֵי מֵאוֹתוֹ צַד
 הִיא בָּאָה, וְסִימְנָךְ - (ירמיה א') מְצָפוֹן תִּפְתַּח תְּרַעָה,

שְׁתֵּרֵי כַּמָּה צְדָדִים אַחֲרִים נֶאֱחָזִים בְּאוֹתָהּ רוּחַ
סְעָרָה, וּמִשּׁוֹם כֶּךָ יוֹצֵאת מִן הַצָּפוֹן.

עֲנֵן, מִשּׁוֹם שֶׁהִיא פְּסֻלַת הַזֶּהָב. וּמִצַּד הַצָּפוֹן זֶה
נֶאֱחָז. וְזוֹהִי הַנִּקְדָּה הָאֲמֻצְעִית שְׁעוֹמֶדֶת
בְּחֶרֶבָה. וּמִשּׁוֹם שִׁיּוּדַע לְפִתּוֹת, שׁוֹלֵט בְּתוֹךְ
אוֹתָהּ נִקְדָּה שֶׁל יֵשׁוּב וְכָל דְּבָרֵי הַיֵּשׁוּב, פָּרַט
לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל שׁוֹרִים בְּתוֹכָהּ, הוּא (לא)
שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם. וְאַחַר שֶׁחֲטְאוּ יִשְׂרָאֵל, (לא) שׁוֹלֵט
עַל הָאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה, מִשּׁוֹם שֶׁכֶּתוּב הַשֵּׁב אַחֲרָיִךְ
יְמִינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב.

הָעֲנָן הַגָּדוֹל הַזֶּה הוּא עֲנָן שֶׁל חֲשֻׁבָה שְׂמֵחַ שִׁיךְ
אֶת כָּל הָעוֹלָם. בֵּא וּרְאֵה מַה בֵּין עֲנָן
לְעֲנָן. (דף רג ע"ב) אוֹתוֹ עֲנָן שֶׁכֶּתוּב (כמדבר י) וְעֲנָן ה'
עֲלֵיהֶם יוֹמֵם. (שם יד) וְעֲנָנֶיךָ עֹמֵד עֲלֵיהֶם. וְהוּא עֲנָן
שְׂמֵאִיר וְזוֹהֵר, וְכָל הָאוֹרוֹת נִרְאִים בְּתוֹךְ אוֹתוֹ
עֲנָן. אֲבָל הָעֲנָן הַזֶּה הוּא עֲנָן חָשׁוּךְ שֶׁלֹּא מֵאִיר
כָּלֵל, אֲבָל מוֹנֵעַ אֶת כָּל הָאוֹרוֹת שֶׁלֹּא יְכוּלִים
לְהִרְאוֹת לְפָנָיו.

גָּדוֹל, לָמָּה נִקְרָא גָּדוֹל, וַיְהִי הוּא קָטָן? אֵלֶּיךָ
 הוּא גָּדוֹל בֵּינוֹן שְׁשׁוּלֵט. דְּבָר אַחֵר גָּדוֹל
 - אֹתוֹ חֲשָׁף גָּדוֹל, בֵּינוֹן שְׁמִכְסָה אֶת כָּל הָאֲוֵרוֹת
 וַאֲיָנָם נִרְאִים לְפָנָיו, וְהוּא גָּדוֹל (שׁוּלֵט) עַל כָּל
 מַעֲשֵׂי הָעוֹלָם.

וַאֲשֶׁר מִתְּלַקְחָת, שְׁתַּרְי הָאֵשׁ שֶׁל הַדִּין הַקָּשָׁה לֹא
 זָזָה מִפְּנֵי לְעוֹלָמִים. וְנִגְהָ לֹא סָבִיב, אִם עַל
 גַּב שְׁכָל זֶה עוֹמֵד בּוֹ - נִגְהָ לֹא סָבִיב. מִכָּאֵן
 לְמִדְּנָה, שְׁאִם עַל גַּב שְׁאִין זֶה צַד, אֵלֶּיךָ צַד שֶׁל
 מִמָּאָה - נִגְהָ לֹא סָבִיב, וְלֹא צַרִּיךְ לְאָדָם לְדַחֲוֹתוֹ
 הַחוּצָה. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שְׁנִנְהָ לֹא סָבִיב, צַד
 שֶׁל קִדְשָׁה שֶׁל אֲמוּנָה יֵשׁ לֹא, וְלֹא צַרִּיךְ לְנַהַג
 בּוֹ קְלוּז, וְלִבֵּן צַרִּיךְ לְתַת לֹא חֶלֶק בְּצַד הַקִּדְשָׁה
 שֶׁל הָאֲמוּנָה.

רַב הַמְּנוּנָא סָבָא כֶּף אָמַר, וְכִי נִגְהָ לֹא סָבִיב,
 וְצַרִּיךְ לְנַהַג בּוֹ קְלוּז, הַנְּנִיחָ לֹא תִּהְיֶה הוּא
 בְּפָנִים, וְלֹא עוֹמֵד בְּחוּץ. וּמִשּׁוֹם שְׁתַּנְּנִיחָ לֹא תִּהְיֶה
 עוֹמֵד בְּפָנִים, כְּתוּב וּמִתּוֹכָהּ בְּעֵינַי תַּחֲשִׁמְלִי מִתּוֹךְ

הָאִישׁ. מִתּוֹכָהּ שָׁל מִי? מִתּוֹכָהּ שָׁל אֹתוֹ נִגְהָ.
בְּעֵינַי הַחֲשֵׁמֶל - חָשׂ מָל, הִרִי פִרְשׁוֹהָ, חֵיוֹת שָׁל
אִישׁ מִמְּלָלוֹת.

אֲבָל מִהֲמִנּוֹרָה הַקְּרוֹשָׁה שָׁמַעְתִּי עָלֶיךָ סוּד
הַסּוּדוֹת. בְּשִׁעְרָהּ שׁוֹרָה עַל הַבְּרִית
הַקְּרוֹשָׁה לְטִמָּא אֶת הַמְּקֻדָּשׁ, אִזּוֹ אֹתוֹ מְקֻדָּשׁ
מִתְעַכֵּב מִלְּגַלוֹת אֶת סוּד אֹת הַבְּרִית מִתּוֹךְ
הָעֶרְלָה, וּבִשְׁהִנְגָה הָיָה נִכְנָס פְּנִימָה וּמִפְּרִיד בֵּין
הָעֶרְלָה לְבֵין הַמְּקֻדָּשׁ, אִזּוֹ נִקְרָא חֲשֵׁמֶל, חָשׂ
וְנִגְלָה, מָל. מַה זֶה מָל? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (יהושע ה) מָל
יְהוֹשֻׁעַ. סוּד שָׁל אֹת בְּרִית מִתְעַכֵּב מִלְּהַתְּנָלוֹת
מִתּוֹךְ עֶרְלָה.

וַיֵּשׂ סוּד אַחֵר, שֶׁהִרִי אֹרֹז נִרְאָה וְלֹא נִרְאָה,
וּבְשִׁמְתִּנְגָה חֲשֵׁמֶל, מְעַכָּר אֹרֹז. אֲבָל הַסּוּד
הַרְאֵשׁוֹן הוּא בְּסוּד הַכֶּתוּב כְּרֵאוֹי, וְהַכֹּל הוּא
יָפָה, וְנִאָה הוּא.

בְּנִגְהָ הָיָה מִפְּתָה אֶת הָאִשָּׁה לְטַל אֶת אֹרְהָ,
וְעַל בֵּין כְּתוּב, (משלי ה) וְחָלַק מִשְׁמֵן חֶבֶת.

שָׁם אֵת אֹתוֹ הָאֹר כְּנֹגֵד הַבְּרִית, וּמִשׁוֹם כְּדִ
מִפְתָּה אֹתָהּ וְנוֹטְלָת אֵת אֹרֹ. וְזֶהוּ הַפְתּוּי
שְׁמִפְתָּה אֵת הָאִשָּׁה, שְׁכַתּוֹב נִפְתַּת הַמַּפְנָה שְׁפַתִי
וְרָה וְגו'.

בֹּא וּרְאֵה, בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי כְּשִׁמְנֵיעַ זְמַן הָעֶרֶב, קוֹפֵין
בְּפָנִים אֹתוֹ (מְדוּרָת) אֹר הָאִש, וְעוֹלָה לְמַעַלָּה
לְהַכְנִים לְתוֹךְ הַגְּזָנִים. אִז מִתְקַנְנִים יִשְׂרָאֵל
לְמִטָּה, וּמִסְדְּרִים סְעוּדוֹת וּמִתְקַנְנִים שְׁלֻחָנוֹת, כָּל
אֶחָד וְאֶחָד אֵת שְׁלֻחָנוֹ. אִז שְׁלֻחָת אֶחָת יוֹצֵאת
וּמִכָּה בְּאוֹתָהּ מְדוּרָה. בַּיּוֹן שְׁמִכָּה כָּה, מִתְנַלְנְלוֹת
אוֹתָהּ שְׁלֻחָת וְאוֹתָהּ מְדוּרָה, וְנִכְנְסוֹת לְנִקְב
תְּהוֹם רְבָה, וְנִמְמָנוֹת שָׁם וַיּוֹשְׁבוֹת שָׁם.

וְאוֹתָהּ שְׁלֻחָת הִיא מִצַּד הַיְמִין, וּמִשׁוֹם שְׁהִיא
מִצַּד הַיְמִין, מִעֲבִירָה אֵת אוֹתָהּ מְדוּרָה,
וּמִכְנִיסָה אוֹתָהּ לְנִקְב תְּהוֹם רְבָה, וַיּוֹשְׁבַת שָׁם
עַד יֵצֵאת הַשְּׁבַת. בַּיּוֹן שְׁיוֹצֵאת הַשְּׁבַת, צָרִיךְ לְעַם
יִשְׂרָאֵל לְבָרֵךְ עַל הָאִש, וַיּוֹצֵאת אוֹתָהּ שְׁלֻחָת

בְּבִרְכָה שְׁלֵמָה, וְשׁוֹלֵטת עַל אוֹתָהּ מְדוֹרָה כָּל
אוֹתוֹ הַלֵּילָה, וְנִבְנְעַת אוֹתָהּ מְדוֹרָה.

בֹּא וּרְאֵה, בֵּינוֹן שְׁנִבְנִיסַת שַׁבַּת וְנִבְמָנַת אוֹתָהּ
מְדוֹרָה, כָּל הָאֲשִׁים שֶׁל הָאֵשׁ הַקְּשָׁה
נִבְמָנֹת וְנִבְנְעוֹת, וְאֶפְלוּ אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם וְהַרְשָׁעִים
שֶׁבְּגִיהֶנֶם יֵשׁ לָהֶם מְנוּחָה, וְכֵלָם מִעֲלָה וּמִטָּה יֵשׁ
לָהֶם מְנוּחָה. כְּשִׁינְצֵאת שַׁבַּת וַיִּשְׂרָאֵל מְבָרְכִים
עַל הָאֵשׁ, אִזּוּ יוֹצְאִים כָּל הָאֲשִׁים שְׁטֵמוֹנִים, כָּל
אֶחָד וְאֶחָד לְמִקּוֹמוֹ. וְכִדִּי שְׁלֵא לְעוֹרֵר אֵשׁ
אֶחָד, כִּתּוּב לֹא תִבְעֵרוּ אֵשׁ בְּכֹל מִשְׁכַּתֵּיכֶם
בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת, וְחֲרִי פִּרְשׁוּהָ, וְאֵשׁ הַמּוֹזֵבַח לָמָּה?

אֵלֵא כְּשִׁנְבְּנִיסַת שַׁבַּת, כְּרוֹז קוֹרָא בְּכֹל
הַרְקִיעִים: הַתְּתַקְּנוּ מְרַכְּבוֹת, הַתְּתַקְּנוּ
מִחֲנוֹת כְּנֶגֶד רְבוֹנְכֶם. אִזּוּ יוֹצֵאת רוּחַ אַחַת מִצַּד
הַדָּרוֹם, וְאוֹתָהּ רוּחַ נְפַרְשֵׁת ^(דָּף רַד ע"א) עַל כָּל אוֹתָם
חֵילוֹת וּמִחֲנוֹת שֶׁל צַד יָמִין, וּמִתְּלַבְּשׁוֹת כּוֹ,
וְאוֹתָהּ רוּחַ נְקִרְאֵת לְבוֹשׁ כְּבוֹד שֶׁל שַׁבַּת. אִזּוּ
הַשְּׁלַחְנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה מִתְּתַקְּנוֹת בְּהִיכָל אֶחָד.

אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שָׁל אוֹתוֹ אָדָם שְׁפִדוֹר שְׁלַחְנוּ נִרְאָה
שָׁם כְּרֵאוֹי, וְהַכֹּל עוֹמֵד מִתְקַן בְּלִי בּוֹשָׁה, אִישׁ
בְּפִי כָחוּ.

בְּשִׁנְכֵנְסֵת שִׁבְתָּ, צְרִיכִים אוֹתוֹ עִם קְדוּשׁ לְרַחֵן
עֲצָמָם מִשְׁמוּשׁ הַחֵל. מָה הַטַּעַם?
מִשׁוּם שֶׁבַח לְרוּחַ אַחֲרַת הוֹלָכָת וּמִשׁוֹטְטָת
וְשׁוֹרָה עַל הָעָם, וּכְשֶׁרוֹצֶה אָדָם לָצֵאת מֵאוֹתָהּ
רוּחַ וּלְהִכָּנֵס בְּרוּחַ אַחֲרַת קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה, צָרִיךְ
לְרַחֵן עֲצָמוֹ בְּדִי לְהִשְׁרוֹת עָלָיו אוֹתָהּ רוּחַ
עֲלִיוֹנָה קְדוּשָׁה.

בֵּא וְרֵאָה הַסּוּד הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַדְּבָר. כָּל אוֹתָם
שִׁשָּׁה יָמִים (עוֹמֵד הַדְּבָר שֶׁל הַכֹּל) נִאֲחָזִים בְּסוּד שֶׁל
נִקְדָּה קְדוּשָׁה אַחַת, וְכָל הַיָּמִים אַחֲזִים בּוֹ. וַיֵּשׁ
יָמִים אַחֲרֵים שְׁעוֹמְדִים מִבְּחוּץ בְּצַד הָאֲחֵר, וַיֵּשׁ
יָמִים אַחֲרֵים שְׁעוֹמְדִים בְּפָנִים מִעֲגוּל קְדוּשָׁה,
וְאֲחֲזִים בְּנִקְדָּה קְדוּשָׁה.

וַיִּשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים, וְכָל אֵלֹהֵי שְׁמַת־עֲסָקִים
בְּקְדוּשָׁה, כָּל יְמֵי הַשְּׁבוּעָה, נִאֲחָזִים כָּל

אֵלֹהֵי הַשָּׁמַיִם יָמִים, בְּאֵלֹהֵי הַשָּׁמַיִם יָמִים שְׁבַע־פְּנִינִים
 שְׁבַע־חֲדָדִים בְּנִקְדָּה הַהִיא, נֶאֱחָזִים בְּזוֹ כְּדֵי לְשַׁמֵּר
 אוֹתָם, וְכָל אוֹתָם יִשְׁעַת יָמֵי (וְאוֹתָם שָׁשָׁה יָמִים שְׁבַע־פְּנִינִים)
 הַשָּׁבַת אוֹתָהּ נִקְדָּה הִיא נִסְתָּרָה. בֵּינֵן שְׁבַע־כְּנֶסֶת
 שָׁבַת, אִז עוֹלָה אוֹתָהּ נִקְדָּה וּמִתְעַטָּרָה וְנֶאֱחָזֵת
 לְמַעְלָה, וְכָלֶם טְמוּנִים בְּתוֹכָהּ.

בֵּיא וְרֵאָה, יֵשׁ יָמִים וַיֵּשׁ יָמִים. יָמֵי חַל, כְּמוֹ
 שְׁנַאֲמַר, וְאֵלֶּה עוֹמְדִים מִחוּץ לְעַמִּים. יָמֵי
 הַשָּׁבַת, שָׁחֵם יָמֵי הַשָּׁבוּעַ, עוֹמְדִים לְיִשְׂרָאֵל.
 וְכִשְׁעוֹלָה הַנִּקְדָּה הַזֹּה, הַכֹּל נִגְנָה, וְהִיא עוֹלָה. בֵּינֵן
 שְׁחֵיא עוֹלָה, אִז נִקְרָאת שָׁבַת.

מַה זֶה שָׁבַת? אִם תֹּאמַר בְּשִׁבִיל שְׁבִיתָהּ,
 שְׁכַתוּב כִּי בּוֹ שָׁבַת - יָפָה הוּא. אֲבָל סוּד
 הַדָּבָר - בֵּינֵן שְׁעוֹלָה הַנִּקְדָּה הַזֹּה וְהַאֲזֵר מֵאִיר,
 אִז הִיא מִתְעַטָּרָה בְּאֵבוֹת. בֵּינֵן שְׁחֵיא מִתְעַטָּרָה
 בְּאֵבוֹת, אִז מִתְחַפָּרָה וְנֶאֱחָזֵת בָּהֶם לְהִיּוֹת אֶחָד,
 וְהַכֹּל נִקְרָא שָׁבַת. שָׁבַת - ש' בַּת. ש' הָרִי
 פְּרִשׁוּהָ, הַסוּד שֶׁל שְׁלֹשָׁה אֵבוֹת שְׁנַאֲחָזִים בְּבַת

יחידה, והיא מתעטרת בהם, והם בעולם הבא, והכל אחר הוא. וזהו ש' בת, להיות הכל אחר.

ואם תאמר, שבת הגדול, והוא למעלה, למה נקרא שבת? אלא ודאי כך הוא. וסוד הדבר - בכל מקום הנקדה, שהיא עקר של כל העין, נקראת בת, כמו שנאמר (תהלים יז) שמרני באישון בת עין, משום שהיא (נקדה) העקר של כל העין, והיא נקראת בת.

העולם הבא הוא היכל לאותה נקדה עליונה, וכשהיא עומדת ונוטלת בכנפיה את האבות להתעטר למעלה, הכל נקרא שבת. וכשהאבות מתעטרים למעלה בתוך הנקדה העליונה, נקרא שבת. וכשנקדה תחתונה מתעטרת באבות, נקרא שבת.

כשהנקדה תחתונה הזו עולה, ונראית ומתקשטת, (אותה נקדה תחתונה באשר עולה להתעטר באבות) אז כל השמחה נמצאת למעלה ולמטה, וכל העולמות בשמחה. ובלילה הנה

הַנִּקְדָּה הַזֹּה אֹרֶה מִתְּפִשֵּׁט, וּפּוֹרֵשׁ כְּנַפְיוֹ עַל
הָעוֹלָם, וְכָל הַשְּׁלִיטִים הָאֲחֵרִים מְעַבְרִים,
וְנִמְצְאָת שְׁמִירָה עַל הָעוֹלָם.

וְאִזּוּ נִזְסַפֵּת רוּחַ נְשָׁמָה בְּיִשְׂרָאֵל לְכָל אֶחָד וְאֶחָד,
וּבְאֹתָהּ נְשָׁמָה יִתְרָה שׁוֹכְחִים כָּל הָעֶצֶב
וְהַחֲמָה, וּכְלוּם לֹא נִמְצָא פָּרֵט לְשִׁמְחָה לְמַעֲלָה
וּלְמַטָּה. אֹתָהּ רוּחַ שְׁיֹרְדָת וְנִזְסַפֵּת בְּכַנֵּי הָעוֹלָם,
כְּשִׁיֹּרְדָת, רוּחַצֵּת בְּבִשְׁמִים שָׁל גֵּן עֵדֶן, וְיֹרְדָת
וְשׁוֹרָה עַל הָעָם הַקָּדוֹשׁ. אֲשֶׁרֵיהֶם כְּשִׁהְרוּחַ הַזֹּה
מִתְעוֹרְרָת.

בְּאֹתָהּ שָׁעָה שְׂאֹתָהּ רוּחַ יֹרְדָת, יוֹרְדִים עִמָּה
לְתוֹךְ גֵּן הָעֵדֶן שְׂשִׁים מְרַכְּבוֹת מְעַטְרוֹת
לְשִׁשָּׁה צְדָדִים. וּכְשִׁמְנִיעִים לְגֵן עֵדֶן, אִזּוּ כָּל אֹתָן
הָרוּחוֹת וְהַנְּשָׁמוֹת שְׂכַנְנֵן עֵדֶן, כִּלְּן מִתְעוֹרְרוֹת
לְאֹתָהּ (מִתְעַטְרוֹת בְּאֹתָהּ) רוּחַ. הַכְּרוֹזִים קוֹרְאִים
וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל, הָעָם הַקָּדוֹשׁ, שְׂרָצוֹן
רְבוֹנֵכֶם מִתְעוֹרֵר (דף רד ע"ב) אֵלֵיכֶם.

סוד הסודות לְיִזְדְּעֵי הַחֲכָמָה. אֲשֶׁרֵיהֶם בְּשֵׁרוֹחַ
 זוּ מִתְעוֹרְרֶת. הַרוּחַ הַזֶּה הִיא הַתְּפִשְׁטוֹת
 הַנִּקְרָה הַזֶּה, וַיּוֹצֵאת מִמֶּנָּה וּמִתְפִּשְׁטַת בְּעוֹלָם,
 וְאוֹתָהּ הִיא סוּד הַשְּׁפָת שְׁשָׁרוּי לְמִטָּה, וְעַל כֵּן
 כְּתוּב בּוֹ שְׁמִירָה, (שמות לא) וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
 הַשְּׁפָת, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ, לֹא כְּתוּב שְׁפָת, אֲלָא אֶת
 הַשְּׁפָת, לְרַבּוֹת אוֹתָהּ רוּחַ שְׁשׁוּרָה עַל הַכֹּל,
 וְצָרִיךְ לְשָׁמֵר אוֹתָהּ הוֹאִיל וְעוֹמְדַת עִם הָאָדָם.
 וְעַל זֶה כְּתוּב, (ישעיה נז) כָּל שֹׁמֵר שְׁפָת מִחֲלָלוֹ.

בַּסּוּד הַזֶּה יֵשׁ סוּד אַחֵר. הַרוּחַ הַזֶּה נִהְיֵית בַּיּוֹם
 הַזֶּה מִתְנַאֲתֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל וּמִהֶעֱנַשׁ שְׁלָהֶם,
 וּמִשׁוּם כֵּן צָרִיךְ לְתַת לָהּ עֲנָג בְּמֵאֵכֶל וּבְמִשְׁתֵּה
 שְׁלֵשׁ פְּעָמִים בְּשֵׁלֶשׁ סְעוּדוֹת שֶׁל שְׁלֵשׁ דְּרָגוֹת
 הָאֱמוּנָה, כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּהָ, וְזוֹ נוֹטֶלֶת שְׂמִיחָה וְעֲנָג
 בְּאוֹתָן סְעוּדוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל. אֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ מִי
 שְׂמִתָּנָה אוֹתָהּ וּמְעֲנֵג אוֹתָהּ בַּיּוֹם הַזֶּה.

הַרוּחַ הַזֶּה נִהְיֵית כָּל שְׁשֵׁת הַיָּמִים מִהַרוּחַ
 הָעֲלִיזָה שֶׁל עֵתִיק כָּל הָעֵתִיקִים, וּבִיּוֹן

שְׂשִׁיבֹרֶת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיט וְרוֹחֶצֶת בְּגִן עֵדֶן בְּלִילָה,
 מִתְעַנֶּנֶת מֵעַנְג הַגּוֹף בְּסְעוּדוֹת שֶׁל הָאֱמוּנָה,
 וּמִתְעַטָּרֶת (וּמִתְעַנֶּנֶת) הָרוּחַ הַזֶּה מִמְעֵלָה וּמִמַּטָּה,
 וְנִרְוִית בְּכָל הַצְדָדִים בְּעֵטָרָה (בְּעֵנַג) שְׁלֹמֵעֵלָה
 וּמַטָּה.

וְהוֹאִיל וְעוֹמֵד עִם הָאָדָם, צָרִיךְ לוֹ לְשָׁמֵר אֹתוֹ,
 וְעַל זֶה כָּתוּב וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
 הַשְּׁבִיט. אֶת הַשְּׁבִיט - שְׁבִיט זֶה הִיא נִקְדָּה
 פְּתוּחָה. אֶת הַשְּׁבִיט - זֶהוּ אֹתָהּ רוּחַ,
 הַתְּפִשְׁטוּתָה שֶׁל אֹתָהּ נִקְדָּה. אֹתָהּ
 הַתְּפִשְׁטוּת, בְּשֵׁנוֹסְפוֹת קִדְשׁוֹת וּבְכָרוֹת
 מְלִמְעֵלָה עַל אֹתָהּ נִקְדָּה, הַכֹּל נָאוֹר, וְנִעֲשִׂית
 רוּחַ מְאִירָה בְּכָל הַצְדָדִים, מִתְחַלֵּק לְמֵעֵלָה
 וּמֵאִיר, וְנִחְלָק לְמַטָּה וּמֵאִיר. וְזֶהוּ שְׁבִיט בְּנֵי
 וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, חֵלֶק יִרְשָׁה יֵשׁ לָנוּ בְּאַחֵד.

הַחֵלֶק שְׁלֹמֵעֵלָה מִתְעַטָּר בַּיּוֹם הַזֶּה מִהָעַנְג
 הָעֵלְיוֹן תְּקוּדָשׁ, וְנִתְּנָה מִתּוֹ הָעֵלְיוֹן שֶׁל
 עֵתִיק כֹּל הָעֵתִיקִים. הַחֵלֶק הַתְּפִשְׁטוֹן מִתְעַטָּר בַּיּוֹם

הָיָה מִהֶעֱנַג שְׁלִמָּה שְׁנֵהֲנָה בְּסַעֲוֹדֹת הַלָּלוּ, וְעַל
בֶּן צָרִיד לְעֵנָנוּ בְּמֵאֵכֶל וּבְמִשְׁתֵּה, בְּלִבוֹשֵׁי כְבוֹד
וּבְשִׂמְחַת הַכֹּל.

וּבְשִׂמְחַת עֵינָיו הַחֶלֶק הָיָה לְמִטָּה וְנִשְׁמָר כְּמוֹ
שֶׁצָּרִיד, עוֹלָה לְמַעְלָה, וּמִתְחַבֵּר
בְּאוֹתוֹ חֶלֶק אֲחֵר. וְהַנְּקֻדָּה הַזֹּאת נוֹטֶלֶת הַכֹּל
מִמַּעַלָּה וּמִמַּטָּה, וְנִבְלָלֶת מִכָּל הַצְּדָדִים. וּמִשׁוֹם
שְׂמִתְעַטָּרֶת בְּשִׁבְתָּהּ מִמַּעַלָּה וּמִמַּטָּה, כָּל שְׂאֵר
הַיָּמִים נוֹתְנִים כַּח לֵכֵל, וְנוֹתְנִים לָהּ שְׁלֵטוֹן
מִמַּעַלָּה וּמִמַּטָּה. וּבְסַעֲוֹדֹת סִפְרוּ שָׁל שְׁלֵמָה הַמְּלֻךְ
נִמְצָא הַסּוּד הָיָה, וּבֵאֵר אוֹתוֹ הַמְּנוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.
אֲשֶׁרִי חֶלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

כָּתוּב וַיִּנְפֹשׁ, וַיִּפְרֹשׂוּהָ - וַיִּנְפֹשׁ שְׂאֵבָהּ, וַיִּפֹּה
הוּא. אֲכֹל אִם כֹּה, וַיִּלְגּוּף הָיָה צָרִיד
לוֹמַר, שְׂמֵנֵנוּ אֲבָרָה נִפְשׁ! אֲכֹל סוּד הַדְּבָר -
בְּאֵדָם יֵשׁ נִפְשׁ שְׁנוּטֶלֶת וּמוֹשְׁכַת אֱלֹהֵי אֶת הַרוּחַ
הַזֶּה מֵעַרְב שִׁבְתָּהּ, וְאוֹתָהּ הַרוּחַ שְׂרוּיָה בְּתוֹךְ
אוֹתָהּ הַנִּפְשׁ וְדָרָה בָּהּ כָּל יוֹם הַשִּׁבְתָּהּ, וְאִזּוֹ אוֹתָהּ

נִפְשׁ יִתְּרָה הִיא בְּרַבּוּי וְתוֹעֵלֶת יוֹתֵר מִמָּה
שֶׁהִיָּתָה.

וְעַל זֶה שָׁנִינוּ, כָּל נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל מִתְּעַטְרוֹת
בְּיוֹם הַשִּׁשִּׁתָּה, וְהַעֲטָרָה שֶׁלָּהֶם, שִׁשְׁוֹרָה
הָרוּחַ הַזֶּה בְּתוֹכָם. בִּיּוֹן שִׁיּוֹצֵאת שִׁשִּׁתָּה וְאוֹתָהּ רוּחַ
עוֹלָה לְמַעְלָה, אִזִּי וַיִּלְנַפֵּשׁ שֶׁאֲבָרָה מִה שֶׁאֲבָרָה.
אֲבָרָה אוֹתָהּ עֲטָרָה עֲלִיוֹנָה וְאוֹתוֹ כַּח קְדוּשׁ
שֶׁהִיָּתָה בָּהּ. וְזֵהוּ וַיִּנְפֹשׁ, וַיִּנְפֹשׁ, שֶׁאֲבָרָה מִה
שֶׁאֲבָרָה.

עוֹנֵת הַחֲכָמִים שִׁיּוֹדְעִים הַסּוּדוֹת הָעֲלִיוֹנִים,
מִלֵּיל שִׁשִּׁתָּה לְלֵיל שִׁשִּׁתָּה, וּפְרָשׁוּתָהּ. אֲבָל
סוּד זֶה שֶׁאֲלָתֵי אֵת הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִרִי
רְאִינוּ שֶׁהַכֶּתֶר הַתְּחַתּוֹן הַזֶּה לֹקַח מִה שֶׁלֹקַח
בְּיוֹם, וּבְלֵילָה נוֹתֵן מְזוֹן לְכָל צְבָאוֹ, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרוּחָה, שֶׁכֶּתוּב (מְשַׁלֵּי לֵא) וְתַקְּמוּ בְּעוֹד לֵילָה וְתִתֵּן
מִרְפָּה לְבֵיתָהּ וְחַק לְנַעֲרוֹתֶיהָ. לֹקַחַת בְּיוֹם וְנוֹתְנַת
בְּלֵילָה. וְעַכְשָׁיו אָמַר מַר, שֶׁחֲזוֹנוֹ נִמְצָא בְּלֵילָה
תְּזַה?

אמר, ודאי שתזווג נמצא בלילה הנה. מה
 הטעם? משום שבלילה הנה מפרישה
 נשמות לכל אותם ^(דף רה ע"א) החכמים שיודעים את
 סודות החכמה, והחפור והזווג לא נמצא פיוס
 אחר בכל השמחה בלי ערבונתיה ^(אלא בשביל זה)
 אחרת כמו זה. משום שאותן נשמות שמתלקת,
 מתלקת אותן לחכמים, לצדיקים ולחסידים
 בראוי. ^(ועוד, בכל) ובכל לילה ולילה נמצא זיווג
 ודאי. מתי? בחצות הלילה. ותי בארנו. אבל
 לא בכל הצדדים כמו בזווג הנה.

ומשום כך, החכמים שיודעים הסודות, צריכים
 לסדר תשמיעם בלילה הנה. מה
 הטעם? משום שכל ימות השבת יש להם רוח
 אחרת ששורה על העולם, ובלילה הנה יש להם
 רוח אחרת קדושה עליונה שיורדת לבנים
 קדושים, ואותה רוח נושבת מעתיק ^(תקדוש) כל
 העתיקים, ויורדת לתוך הנקדה התחתונה לית
 לה מנוחה לכל. וזה מתחלק לכל הצדדים,

לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל.

וּכְשֵׁאוֹתָם חֲכָמִים יוֹשְׁבִים בְּאוֹתָהּ רוּחַ קְדוֹשָׁה,
הַרוּחַ הָעֲלִיזָה, צְרִיכִים לְשִׁמַּשׁ אֶת
מִטָּתָם, שֶׁהַרוּחַ הַזֶּה מְמַשִּׁיכָה אַחֲרֶיהָ לְמַטָּה אֶת
כָּל אוֹתָן נְשָׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת, וַיּוֹרְשִׁים קְדוֹשִׁים
עֲלִיזִים בְּרוּחַ הַזֶּה נְשָׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת לְבִנְיָהֶם
בְּרֵאוּי.

בֵּינָן שֶׁהַרוּחַ הַזֶּה שׁוֹרָה עַל הָעוֹלָם, כָּל הַרוּחוֹת
הַרְעוֹת וְכָל הַמְּקַטְרָגִים הַרְעִים הַסֹּתְלָקוּ מִן
הָעוֹלָם, וְלֹא צְרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל עַל שְׂמִירָה, מִשּׁוּם
שֶׁיִּשְׂרָאֵל שְׂמוֹרִים בְּאוֹתָהּ רוּחַ, וְסִבַּת שְׁלוֹם
פּוֹרֶסֶת בְּנַפְיָהּ עֲלֵיהֶם, וְהֵם שְׂמוֹרִים מִהַכּוֹל.

וְאִם תֵּאמַר, הֲרֵי שְׁנִינוּ שְׁלֹא יֵצֵא אָדָם יְחִידִי,
לֹא בְּלִיל רְבִיעִי שָׁל שַׁבָּת וְלֹא בְּלִיל שַׁבָּת,
וְצָרִיךְ אָדָם לְהִשְׁמַר. וְהֲרֵי אָמַרְנוּ, שֶׁבְּלִיל הַשַּׁבָּת
שְׂמוֹרִים אֲנָשִׁים מִכָּל הַמְּקַטְרָגִים שָׁל הָעוֹלָם וְלֹא
צְרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל עַל שְׂמִירָה?

בַּא וְרֵאָה, כָּךְ זֶה וְדָא, לַיַּל רְבִיעֵי שָׁל שַׁבַּת
צְרִיכִים לְהַשְׁמֵר מֵהֶם. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
שַׁבַּתוֹב (בראשית א) יְהִי מְאֹרֶת. מְאֹרֶת כְּתוּב חֶסֶד,
וְהָרִי פְרִשׁוֹתָ, שְׁבַגְלָל שְׁהִיא חֶסֶדָה, כַּמָּה קְבוּצוֹת
שָׁל רוֹחוֹת נִכְלָלוּ בְּמֵאֲרֹת תְּהֵא. קַלְלוֹת וּמְאֹרֶת
הֵן בְּפִגְמֵימַת הַלְבָנָה, וְכֻלָּם שׁוֹלְטִים בְּאוֹתוֹ הַלְיָלָה.
בְּלֵיל הַשַּׁבָּת, כִּיּוֹן שְׁכָלָם מִתְפַּזְרִים לְהַכְּנִים לַנֶּקֶב
שָׁל הָעֶפֶר, שְׁלֹא יִכּוּלִים לְשַׁלֵּט, צְרִיךְ אָדָם
יְחִידִי לְהַשְׁמֵר. וְעוֹד, אֵיךְ עַל גַּב שְׁלֹא יִכּוּלִים
לְשַׁלֵּט, נִרְאִים לְפַעְמִים, וְכֵן אָדָם יְחִידִי צְרִיךְ
לְהַשְׁמֵר.

דְּבַר זֶה כָּךְ שְׁנִינֵנו, וְאִם כָּךְ, זֶה חֶסֶדוֹן שָׁל
הַשְּׁמִירָה. אֲבָל בְּשַׁבַּת הַשְּׁמִירָה מְצוּיָה
לָעַם הַקְּדוּשָׁה, וְכַשְׁנִכְנֶסֶת שַׁבָּת, הַקְּדוּשָׁה כְּרוּךְ הוּא
מְעַטֵּר כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וְרוֹצֵה שִׁישְׁמְרוּ
אֶת הָעֵטְרָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה שֶׁתְּעַטְרוּ בָהּ. וְאֵיךְ עַל
גַּב שֶׁהֵם אֵינָם נִמְצְאִים בְּיִשׁוּב, לְפַעְמִים הֵם

נִרְאִים לְאָדָם יְחִידֵי וּמוֹרַע מְזֹלוֹ. וְצָרִיךְ לְאָדָם
לְהִתְעַטֵּר בַּעֲטָרַת קְדוּשָׁה וּלְשָׂמֵר אוֹתָהּ.

סוּף סוּף, שְׂמִירָה נִמְצְאָת בְּאוֹתוֹ לִילָה לְעַם
הַקְּדוּשָׁה, הוֹאִיל וְסִבַּת שְׁלוֹם פְּרוּסָה עַל
הָעַם, שְׂחָרֵי שְׁנֵינּוּ, בְּכָל מְקוֹם שֶׁנִּמְצְאָת סִבַּת
שְׁלוֹם, תֵּצֵד הָאֲחֵר לֹא נִמְצָא שָׁם, וְלִבֵּן שְׂמִירָה
הִיא וְשְׂמִירָה מְצוּיָה.

יוֹם הַשַּׁבָּת שְׂמֻחָה הִיא לְכָל, וְהַכֹּל נִשְׁמָר
לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. וְהָאוֹר (וְהַנְּקֻדָּה) הַתְּחִתּוֹן
מֵאִיר לְעֹלוֹת לְמַעַלָּה בִּיפֵי שָׁל שְׁבָעִים הָעֲטָרוֹת
שֶׁהֵן תְּחִלָּקִים הִיתָרִים, וְהַזְּקוֹן שָׁל כָּל הַזְּקֻנִים
מִתְעוֹרָר.

אִז כְּשֶׁעוֹלָה הָאוֹר, הָעַם הַקְּדוּשָׁה מִקְדִּימִים לְבֵית
הַכִּנֹּסֶת בְּלְבוּשׁ כְּבוֹד בְּשְׂמֻחָה, מִתְעַטְרִים
בַּעֲטָרַת קְדוּשָׁה שְׁלִמַעַלָּה בְּאוֹתָהּ רוּחַ שְׁעוֹמְדָת
עֲלֵיהֶם לְמַטָּה, מְשַׁבְּחִים בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת,
וְהַתְּשַׁבְּחוֹת עוֹלוֹת לְמַעַלָּה, וְכָל הָעֲלִיזוֹנִים
וְהַתְּחִתּוֹנִים בְּשְׂמֻחָה, וְכָל מִתְעַטְרִים כְּאֲחֵר.

פֹּתְחִים הָעֲלִיּוֹנִים וְאוֹמְרִים: אֲשַׁרְיֶכֶם הָעַם
הַקָּדוֹשׁ בְּאַרְצִי, שָׂרְבוּנְכֶם הַתַּעֲטָר עֲלֵיכֶם, וְכֹל
הַחֵילוֹת הַקָּדוֹשִׁים מִתַּעֲטָרִים בְּשִׁבְלֵכֶם.

הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם הַנְּשָׂמוֹת, וְלֹא יוֹם הַגּוֹף,
מִשּׁוּם שֶׁשְׁלֵמוֹן צָרוּר הַנְּשָׂמוֹת הוּא, וְכֹל
הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתְּנוּנִים עוֹמְדִים בְּזוּג ^(דף רה ע"ב) אַחֵד,
בְּעֵטְרָה שֶׁל רוּחַ יִתְרָה עֲלִיוֹנָה קְדוֹשָׁה.

תְּפִלַּת הַשְּׂפָת שֶׁל הָעַם הַקָּדוֹשׁ, שֶׁלֹּשׁ תְּפִלוֹת
נִמְצְאוֹת בַּיּוֹם הַזֶּה בְּנֶגֶד שֶׁלֹּשׁ שְׂפָתוֹת,
וּפְרִשׁוּהָ, וְהַכֹּל אַחֵד. בֵּינָן שְׂנַבְנָסוּ הָעַם הַקָּדוֹשׁ
לְבֵית הַכְּנֶסֶת, אֲסוּר לְהִשְׁתַּדֵּל אֲפֹלוּ בְּצַרְךָ בֵּית
הַכְּנֶסֶת, אֲלֵא בְּדַבְרֵי תִשְׁבְּחוֹת וְתִפְלָה וְתוֹרָה
וְכִרְאוֹי לָהֶם.

וּמִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בְּדַבְרֵים אַחֲרִים וּבְדַבְרֵי הָעוֹלָם,
זֶהוּ אָדָם שֶׁמִּחְלֵל שְׂפָתָה, וְאִין לוֹ חֵלֶק בְּעַם
יִשְׂרָאֵל. שְׁנֵי מְלָאכִים מְמַנִּים עַל זֶה בַּיּוֹם הַשְּׂפָתָה,
וְהֵם שְׁמַיִם יְדִיָּהֶם עַל רֵאשׁוֹ וְאוֹמְרִים: אוֹי לְפִלּוֹנֵי
שְׂאִין לוֹ חֵלֶק בְּקָדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעַל זֶה צָרִיךְ

לְהַשְׁתַּדֵּל בְּתַפְלָה וּבְשִׁירִים וּבְתַשְׁבְּחוֹת שֶׁל
אֲדוֹנָם, וּלְהַשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה.

הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם הַנְּשָׁמוֹת שְׁמַתְעֵהָר אוֹתוֹ
צָרוֹר הַנְּשָׁמוֹת (בְּתַשְׁבְּחוֹת שֶׁל אֲדוֹנָם). מִשּׁוֹם כִּךְ
מִשְׁבְּחִים בְּתַשְׁבְּחוֹת תַּשְׁבַּחַת הַנְּשָׁמָה, וְהִינּוּ
נִשְׁמַת כָּל חַי הַתְּבָרָךְ אֶת שְׁמֶךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְרוּחַ
כָּל בָּשָׂר וְכוּ'. וְאִין תַּתְּשַׁבַּח אֱלֹא בְּצַד שֶׁל
נְשָׁמָה וְרוּחַ, וְהַיּוֹם הַזֶּה עוֹמֵד בְּרוּחַ וּנְשָׁמָה, וְלֹא
שֶׁל גּוֹף.

תַּתְּשַׁבַּחַת שֶׁל בְּרָנָה אַחֲרַת עֲלִיּוֹנָה, סוֹד הַיּוֹם,
שְׁמֵשׁ קְדוּשָׁה שֶׁהִיא אוֹר הַיּוֹם, הִינּוּ
יוֹצֵר אוֹר. סוֹד הָאוֹר הַמְּאִיר, שְׁמֶמְנוּ נְזוּנִים
וּמְאִירִים כָּל אוֹתָן הַצְּבָאוֹת, הַמְּרַכְּבוֹת,
וְהַכּוֹכָבִים וְהַמְּזוּלוֹת, וְכָל אוֹתָם שֶׁשׁוֹלְטִים עַל
הָעוֹלָם.

תַּשְׁבְּחָתוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא בַּיּוֹם הַזֶּה, הִינּוּ אֵל
אֲדוֹן. וְהַתְּשַׁבַּחַת הַזֶּה הִיא בְּסוֹד

עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת קְדוּשׁוֹת
שֶׁמֶתְעַטְרוֹת בְּאֵבוֹת וּבִמְרֻכָּה הָעֲלִיּוֹנָה הַקְּדוּשָׁה.

הָאוֹתִיּוֹת הַקְּטַנוֹת הֵן עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת,
שֶׁהֵן הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, שֶׁהֵן אֵל פְּרוּךְ
גָּדוֹל דַּעַה וְכוּ', וְאֵין בֵּין תִּבְּה לְתִבְּה רוּחַ אַחֵר,
אֲלֵא אוֹת רְשׁוּמָה בְּכָל תִּבְּה וְתִבְּה. וּבְעוֹלָם
הָעֲלִיּוֹן יֵשׁ רוּחַ, וְהַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים בֵּין אוֹת
לְאוֹת. וְזוֹהֵי תִשְׁבַּחַת עַל תִּשְׁבַּחַת, שֶׁהָאוֹתִיּוֹת
הָעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁל הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבְּחוֹת וְאוֹמְרוֹת
לְמִלְךָ הָעֲלִיּוֹן יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.

בְּשֶׁהַתִּשְׁבַּחַת הַזֶּה עוֹלָה לְמַעְלָה, שְׁשִׁים
מְרֻכָּבוֹת עֲלִיּוֹנוֹת שֶׁאֵמְרָנוּ,
מְוַדְּמָנוֹת וְלוֹקְחוֹת אֶת הַתִּשְׁבַּחַת הַזֶּה מִהָעַם
הַקְּדוּשׁ, וּמַעֲלִים אוֹתָהּ לְהַתְעַטֵּר בָּהּ בְּכַמָּה
מְרֻכָּבוֹת עֲלִיּוֹנוֹת שֶׁמְמַנּוֹת. וְכָל אוֹתָם הַצְּדִיקִים
שֶׁבְּנֵי עֲדוֹן, בְּלָם מִתְעַטְרִים בַּתִּשְׁבַּחַת הַזֹּאת, וְכָל
אוֹתָן מְרֻכָּבוֹת וְכָל אוֹתָן נִשְׁמָוֹת הַצְּדִיקִים, בְּלָם
עוֹלִים בַּתִּשְׁבַּחַת הַזֶּה עַד סוּד הַכִּפָּא.

וּבְשִׁמְנֵיֶעָה לְכִסֵּא הַקְּדוֹשׁ הַתְּשַׁבַּחַת הַזֶּה שֶׁל כָּל
 יִשְׂרָאֵל, עוֹמְדַת שָׁם עַד הַזְּמַן
 שֶׁאֹמְרִים הַקְּדוֹשָׁה הָעֲלִיזוֹנָה שֶׁל מוֹסֵף. וְאִזּוּ הָעֲלִיָּה
 שְׁלִמְטָה לְמַעְלָה, לְהֵאָחוּז הַכֹּל לְמַעְלָה לְמַעְלָה
 לְהִיּוֹת הַכֹּל אַחֵר. זֹהִי הַתְּשַׁבַּחַת שֶׁעוֹלָה עַל כָּל
 הַתְּשַׁבַּחוֹת.

מִכָּאֵן וְהִלָּאָה סְדוּר הַתְּפִלָּה שֶׁל שָׁאֵר הַיָּמִים,
 עַד יִשְׁמַח מִשָּׂעָה וְכוּ', הַשְּׂמִיחָה שֶׁל הַדְּרָגָה
 הָעֲלִיזוֹנָה, עֵקֶר הָאֲבוֹת, שֶׁשְּׂמִיחַ בְּאוֹתוֹ חֵלֵק שְׁלוֹ
 בְּשֵׁהַכִּסֵּא עוֹלָה אֵלָיו וְנוֹטֵל אוֹתָהּ, וּמֵתְחַבְּרִים
 בְּאַחֵר. וְזֹהִי שְׂמִיחַת הַתּוֹרָה הָעֲלִיזוֹנָה שְׁלִמְטָה,
 תּוֹרָה שְׂבִכְתָּב. שֶׁשְּׂמִיחַ בַּתּוֹרָה שְׁלִמְטָה, תּוֹרָה
 שְׂבִעֵל פֶּה, וּמֵתְחַבְּרִים זֶה עִם זֶה.

כִּיּוֹן שֶׁהַתְּחַבְּרוּ בְּאַחֵר, צָרִיךְ אָדָם לְהַכְלִיל
 בְּאוֹתָהּ שְׂמִיחָה אֶת הָעַם הַקְּדוֹשׁ, יִשְׂמַחוּ
 בְּמִלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְכוּ', אֱלֵהֵינוּ וְאֵלֵהִי
 אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בְּמִנוּחַתֵּנוּ.

סֹדֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה בַּיּוֹם הַזֶּה תִּהְיֶה תִּרְי פִּרְשׁוּהוּ,
 שְׁשָׁנֵינוּ כְּתוּב (נחמיה ח) וַיִּקְרְאוּ בַסֵּפֶר
 בַּתּוֹרַת הָאֱלֹהִים מִפֶּרֶשׁ וְשׁוֹם שְׁכָל וַיְכִינּוּ
 בַמִּקְרָא, וַתִּרְי בְּאָרוֹ אֶת הַסּוּד, שְׁהֵם פְּסוּקִים,
 מְעַמִּים וּמְסֻרָת, וְכָל אוֹתָם דִּיּוּקִים (תקונים) וְסוּדוֹת
 עֲלִיּוֹנִים, הַכֹּל נִמְסָר לְמִשָּׁה מְסִינִי. אִם בְּכָל
 תִּדְיוּקִים תִּלְלוּ נִמְסָרָה תּוֹרָה לְמִשָּׁה, אִזּוֹ סֵפֶר
 תּוֹרָה שְׁהוּא בְּכָל אוֹתָן קִדְשׁוֹת, לָמָּה הוּא חָסֵר
 מִכָּל הַתְּקוּנִים הָאֵלּוּ וְהַסּוּדוֹת שְׁנִמְסָרוּ לוֹ לְמִשָּׁה
 בַּתּוֹרָה?

אֵלּא סֹדֵר זֶה, כְּשֶׁחֲכִסָּא הַקְּדוּשׁ מִתְעַטָּר,
 וְנִכְלָלָת בַּתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב כָּל אוֹתָן
 דְּמִיּוֹת, וְכָל אוֹתָם מְעַמִּים וּמְסוּרָוֹת, כְּלָם נִכְנָסִים
 בְּגִנְיָזָה וְנִרְשָׁמוּ (דף רו ע"א) בְּתוֹךְ חֲכִסָּא הַקְּדוּשׁ, וְאוֹתָן
 דִּיּוֹקְנָאוֹת שְׁהַכְּנִיסָה תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב בַּתּוֹרָה שְׁבַעֲל
 פָּה, וּבָהֶם הִתְעַבְּרָה כְּמוֹ אִשָּׁה שְׁהִתְעַבְּרָה
 מִתּוֹכָהּ, וְנִשְׁאָרוּ הָאוֹתִיּוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת לְבָדֵן
 בְּקִדְשָׁתָן כְּרָאוּי. וְלִהְרָאוֹת בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, שְׁתִּירִי
 מִתְפָּרְקָת וּמִתְעַטָּרָת חֲכִסָּא מְסוּד תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב,

וְשֵׁם מִכְנִיסָה כָּל אוֹתָן דְּמִיּוֹת וּמִתְקַדְּשֵׁת מִמֶּנּוּ,
צָרִיךְ לְהִתְרַאוֹת בְּאוֹתֵיּוֹת לְבָדֵן כְּרֵאוּי.

וְאִז הַכֹּל מִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשָׁה עֲלִיּוֹנָה כְּרֵאוּי, כָּל
שָׁכֵן וְכָל שָׁכֵן בַּיּוֹם הַזֶּה. בַּיּוֹם הַזֶּה צָרִיךְ
לְהַעֲלוֹת שְׂבָעָה אֲנָשִׁים כְּנֶגֶד שְׂבָעָה קוֹלוֹת, שֶׁהֵם
סוּד הַתּוֹרָה, וּבְזִמְנֵים וּבְמוֹעֲדִים חָמֵשׁ תּוֹךְ סוּד
זֶה. בַּיּוֹם הַכַּפּוּרִים שֵׁשׁ תּוֹךְ הַסוּד הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה.
וְהַכֹּל סוּד אֶחָד. חָמֵשׁ, שֶׁהֵם חָמֵשׁ דְּרָגוֹת לְמִטָּה
מִדְּרָגַת הָאוֹר הִתְרַאֲשׁוּן לְמִטָּה, וְהֵם סוּד
הַתּוֹרָה. שֵׁשׁ, שֶׁהֵם שֵׁשׁ צָדָדִים, וְהַכֹּל סוּד אֶחָד.
שְׂבַע הֵם שְׂבָעָה קוֹלוֹת, וּכְלָם סוּד אֶחָד אֵלֶּה
וְאֵלֶּה.

כְּרֵאוּשׁ חֲדָשׁ נוֹסֵף אֶחָד עַל שְׁלֹשָׁה בְּשָׁבִיל
הַשְּׂמֵשׁ שְׂמֵאִיר בְּאוֹתוֹ זְמַן לְלִבְנָה,
וְנוֹסֵף אוֹר עַל הַלְּבָנָה, וְזֶהוּ סוּד מוֹסֵף. בְּסֵפֶר
תּוֹרָה צָרִיךְ לְהִשְׁמַע קוֹל אֶחָד וְדַבּוּר.

הַסֵּדוּר לְסֵדֵר הָעַם תְּקַדּוּשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה וּבִשְׂאֵר
הַיָּמִים שְׁלִסְפֵר תּוֹרָה צָרִיךְ לְסֵדֵר

וּלְתַקַּן תְּקוּן בְּכִסֵּא אֶחָד שֶׁנִּקְרָא תִּבְּהָ, וְאוֹתוֹ
 בְּכִסֵּא שְׂיִהְיֶה בְּשֵׁשׁ דְּרָגוֹת לְעֵלוֹת בָּהֶם, וְלֹא יוֹתֵר,
 שְׁכַתוֹב וְשֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכִסֵּא. וְדִרְגָּה אַחַת לְמַעְלָה
 לְשָׁמַיִם עָלָיו סֵפֶר תּוֹרָה וּלְהִרְאוֹתוֹ לְכֹל.

בְּשִׁעוּלָה לְשֵׁם סֵפֶר תּוֹרָה, אִזְ צְרִיכִים כָּל הָעָם
 לְסִדֵּר עֲצָמָם לְמִטָּה בְּאִימָה וּפְחָד,
 בְּרִתֵּת וּבְזִיעַ וּלְבִיזוֹן לָבָם, כְּאֵלּוּ שְׁכָעַת עוֹמְדִים
 עַל הַר סִינַי לְקַבֵּל תּוֹרָה, וַיְהִי מִקְשִׁיכִים וּמִטִּים
 אֲזַנֵּיהֶם. וְאִין רְשׁוֹת לָעָם לְפִתּוֹחַ פִּיהֶם אֲפֹלוּ
 בְּדַבְרֵי תּוֹרָה, כָּל שֶׁכֵּן בְּדַבָּר אַחֵר, אֲלֵא כָּלֵם
 בְּאִימָה, כְּמִי שֶׁאִין לוֹ פֶּה, וַחֲרֵי פִּרְשׁוֹתָ, שְׁכַתוֹב
 (נחמיה ח) וּבְכַתְּחוֹ עֲמְדוּ כָּל הָעָם. (שם) וְאֲזַנֵּי כָּל
 הָעָם אֵל סֵפֶר הַתּוֹרָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּשֶׁמוֹצִיאִים סֵפֶר תּוֹרָה
 בְּצַבּוֹר לְקִרְאָה בּוֹ, נִפְתָּחִים שְׁעָרֵי רַחֲמִים
 בְּשָׁמַיִם, וּמַעֲוֹרְרִים אֶת הָאֱהָבָה לְמַעְלָה, וְצָרִיךְ
 אָדָם לֹאמַר בּוֹ.

בְּרוּךְ שְׁמוֹ שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם, בְּרוּךְ כְּתוּבָה
וּמְקוּמָה, יְהִי רְצוֹנָךְ עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָם, וּפְדוּת יְמִינְךָ תִּרְאֶה לְעַמְּךָ בְּבֵית מִקְדָּשְׁךָ,
וְלַחֲנִיעַ לָנוּ מִטּוֹב אוֹרְךָ וּלְקַבֵּל תְּפִלוֹתֵינוּ
בְּרַחֲמִים. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שְׂתַאֲרֶיךָ לָנוּ חַיִּים
בְּטוֹב, וְלַחֲיוֹתֵי נִפְקָד בֵּין הַצַּדִּיקִים לְרַחֵם עָלַי
וְלִשְׁמֹר אוֹתִי, וְאֵת כָּל שְׁלֵי וְשָׁל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל.
אֲתָה הוּא תִּזְן אֶת הַכֹּל, אֲתָה הוּא הַשּׁוֹלֵט עַל
הַמַּלְאָכִים וּמַפְרִינֵם אֶת הַכֹּל. אֲתָה הוּא הַשּׁוֹלֵט עַל
הַכֹּל, וְהַמַּלְכוּת שְׁלֹךְ הִיא. אֲנִי עַבְדְּךָ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא שְׂמֵשֶׁת־חֹה לְפָנָיו וּמִלְּפָנָי כְּבוֹד
תּוֹרַתֵנוּ בְּכֹל זְמַן וְזְמַן. לֹא עַל אִישׁ אֲנִי בּוֹטַח
וְלֹא עַל בְּנֵי אֱלֹהִים אֲנִי סוֹמֵךְ, אֵלֶּא כִּי אֱלֹהֵי
הַשָּׁמַיִם, שֶׁהוּא אֱלֹהֵי אֱמֶת וְתּוֹרַתוֹ אֱמֶת וְנִבְיָאֵיו
אֱמֶת, וּמִרְבֵּה לַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת וְאֱמֶת. בּוֹ אֲנִי
בּוֹטַח, וְלִשְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹכָח אֲנִי אוֹמֵר
תְּשַׁבְּחוּת. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שְׂתַפְּתַח לְבִי
בְּתּוֹרַתְךָ, וְתִפְּנֵן לִי בָּנִים וְזָכָרִים שְׁעוֹשִׂים רְצוֹנָךְ,

וְתִשָּׁלִים מִשְׁאֵלוֹת לְבִי וְלֵב כָּל עַמּוֹד יִשְׂרָאֵל לְטוֹב
וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, אָמֵן.

וְאִסּוּר לְקֹרֵא בְּסֵפֶר תּוֹרָה, רַק אֶחָד לְבִדּוֹ,
וּבְלֵם מְקַשְׁיָבִים וְשׁוֹתְקִים, בְּדִי שִׁישְׁמְעוּ
הַדְּבָרִים מִפִּי כְּאֵלוֹ קִבְּלוּ אוֹתָהּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
מֵחֵר סִינִי. וּמִי שֶׁקּוֹרֵא בַּתּוֹרָה, שִׁיחֶיָּהּ אֶחָד עוֹמֵד
עָלָיו וְשׁוֹתֵק, שְׁלֵא יִשְׁמַע - רַק דְּבוֹר אֶחָד לְבִדּוֹ
וְלֵא שְׁנֵי דְבוֹרִים. לְשׁוֹן קֹדֶשׁ אַחַת, וְאֶחָד הוּא,
וְלֵא שְׁנֵי דְבוֹרִים. וְאִם נִמְצְאוּ שְׁנַיִם בְּסֵפֶר
תּוֹרָה, זֶהוּ חֲסָרוֹן שֶׁל סוּד הָאֵמוּנָה, וְחֲסָרוֹן כְּבוֹד
הַתּוֹרָה נִמְצָא בְּסֵפֶר תּוֹרָה. וְצָרִיךְ קוֹל אֶחָד,
מִתְרַגֵּם אֶחָד, וְסוּד זֶה - קְלִפָּה וּמֵת. (סוּד הָעוֹלָם וְסוּד
הָעוֹלָם הַבָּא).

בְּלֵם שׁוֹתְקִים וְאֶחָד קוֹרֵא, שְׁכַתּוֹב (שְׁמוֹת כ) וַיְדַבֵּר
אֱלֹהִים אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאִמְרָה. הוּא
לְמַעַלָּה, וְכָל הָעָם לְמַטָּה, (דף רו ע"ב) שְׁכַתּוֹב (שְׁמוֹת יט)
וַיִּתְיַצְבוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר. וְכַתּוֹב וּמַשֶּׁה עָלָה אֶל
הָאֱלֹהִים.

וְאוֹתוֹ שְׁקוֹרָא בַּתּוֹרָה, יְשִׁים לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ לְאוֹתָם
 דְּבָרִים, וְכִי הוּא שְׁלִיחַ רְבוֹנוֹ בְּסִדּוֹרָם
 שֶׁל הַדְּבָרִים הַלְלוּ לְהַשְׁמִיעַ לְכָל הָעָם, שְׁחֲרִי הוּא
 עוֹמֵד בְּרִגְמָה עֲלִיוֹנָה. מִשּׁוֹם כֵּן, מִי שֶׁעוֹלָה
 לְקִרְא בַּתּוֹרָה, יִסְדֵּר אוֹתָם דְּבָרִים כְּרִאשׁוֹנָה
 בְּבֵיתוֹ, וְאִם לֹא, לֹא יִקְרָא בַּתּוֹרָה. מִנֵּינ לָנוּ?
 מֵאוֹתוֹ דְּבוֹר, שְׁטָרָם יִשְׁמִיעַ תּוֹרָה לְעַם הַקְּדוֹשׁ,
 מַה כְּתוּב? (איו"ב כה) אִזּוּ רָאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם
 תְּקַרְתִּי. וְאַחַר כֵּן, וַיֹּאמֶר לְאָדָם הֵן יִרְאֶת ה' הוּא
 חֲכָמָה וְגו'.

אִסּוּר לוֹ לְמִי שְׁקוֹרָא בַּתּוֹרָה לְהַפְסִיק בַּפְּרָשָׁה
 אוֹ אֲפִלוּ דְבַר אַחַד, אֲלֵא רַק בְּמִקּוֹם
 שֶׁהַפְסִיק מִשָּׁה אֶת הַפְּרָשָׁה לְעַם הַקְּדוֹשׁ -
 יִפְסִיק, וְלֹא יִפְסִיק דְּבָרֵי פְרָשַׁת שִׁבְתָּ זוֹ בַּפְּרָשַׁת
 שִׁבְתָּ אַחֲרָת.

הַסּוּד הַזֶּה, בְּשַׁעֲה שֶׁהַפְסִיקוּ פְרָשִׁיּוֹת, כָּל אַחַת
 וְאַחַת מִתְּעַטְרָת וְעוֹמְדָת לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ
 כְּרוּךְ הוּא. כִּיּוֹן שֶׁהַשְׁלִימוּ לְהַפְסִיק לְכָל הַשָּׁנָה

את הפרשיות הללו, התעטרו לפני הקדוש ברוך
הוא ואמרות: אני משבת פלוני (מצבור פלוני), ואני
משבת פלוני (מצבור פלוני).

באותה שעה קורא ליופיא"ל ממנה הגדול,
ולחמשים ושלש מרכבות קדושות
שתחת ידו שתתמנו לשמושה של תורה, וכל
מרכבה ומרכבה מנה אותה את המרכבה הזו
על פרשה פלונית שבשבת פלונית, ומרכבה
פלונית על פרשה פלונית של שבת פלונית. וכל
אחת ואחת משמשות את התורה של אותה שבת
שלה, ואסור לנו לערב אלה באלה, ולא להכניס
מרכבה למרכבת חברתה אפלו במלא נימה,
ואפלו בתבה אחת או אפלו באות אחת. אלא
כל אחת ואחת כפי שפסק להן הקדוש ברוך
הוא, וכמו שמנה אותן באותן פרשיות, כל אחת
ואחת על משמרתה.

ולכן בשמרתה עשרת פרשה זו, עולות אותן
המלים של אותה הפרשה שנשלמה

בְּצַבּוֹר, וְאוֹתָהּ מְרַכְּבָה לִזְקַחַת אוֹתָם, זוֹ שְׂמִמְנָה
עַל אוֹתָהּ פְּרָשָׁה, וּמַעֲלָה אוֹתָם לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְאוֹתָם מְלִים מִמֶּשׁ עֹמְדוֹת לְפָנָיו
וְאוֹמְרוֹת: אֲנִי פְּרָשָׁה פְּלוֹנִית שְׁהַשְׁלִימוּנִי צַבּוֹר
פְּלוֹנִי בְּךָ וּבְךָ.

אִם הִשְׁתַּלְמָה בְּרֵאוּי לָהּ, מַעֲלִים אֶת אוֹתָן
מְלִים, וּמִתְעַטְרוֹת עַל הַכֶּסֶף הַקְּדוֹשׁ,
וְאוֹתָהּ מְרַכְּבָה מִשְׂמֻשָּׁת לְפָנָיו, כָּל מְרַכְּבָה
וּמְרַכְּבָה, הַפְּרָשָׁה שֶׁל כָּל שִׁבְת וְשִׁבְת, וְכֵלָן
מִתְעַטְרוֹת בְּתוֹךְ הַכֶּסֶף הַקְּדוֹשׁ, וּבְהֵן הִיא עוֹלָה
לְהַתְנַיֵּחַ לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה, וְהַכֵּל נַעֲשֶׂה כָּל אֶחָד.
מִשׁוּם בְּךָ, אֲשֶׁרִי חֵלְקוֹ מִי שְׂמֻשָּׁלִים פְּרָשָׁת כָּל
שִׁבְת וְשִׁבְת בְּרֵאוּי כְּמוֹ שְׂפִסְקוֹ אוֹתָהּ לְמַעֲלָה.

פְּעֻמִּים קוֹרְאִים בְּסֵפֶר תּוֹרָה בְּשִׁבְת; בְּמִנְחָה,
בְּשַׁעֲה שְׁחֵדִין תְּלוּי לְעַת עָרֵב, צְרִיכִים
לְהַכְלִיל שְׂמֵאל בְּיָמִין, שְׁחֵרִי תּוֹרָה נְתָנָה מִשְׁנֵי
צְדָדִים, שְׁכַתּוֹב (דְּבָרִים ל) מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דָּת לְמוֹ,
מִיָּמִין וְשְׂמֵאל. מִשׁוּם בְּךָ לְסֵפֶר הַתּוֹרָה בְּמִנְחָה

דִּי בַעֲשָׂרָה פְּסוּקִים אִו יוֹתֵר, אֲבָל לֹא שְׁלֵמוֹת
הַפְּרָשָׁה, שְׁחֲרֵי שְׁלֵמוֹת הַפְּרָשָׁה אֵינָה אֵלָּא בְּיָמִין,
וְהַיָּמִין תְּלוּי עַד שְׁעַת הַמִּנְחָה, וְחֲרֵי פְּרָשׁוֹתָ.

בַּיָּמִין בְּשַׁבָּת וּבַחֲמִישֵׁי בְּשַׁבָּת, מִשּׁוּם שְׂיִוְרְדוֹת
הַדְּרָגוֹת לְמִטָּה, שָׁהֵם כָּלֵל הַתּוֹרָה. וְאִם
הַנְּאֻמָּה, חֲרֵי נְבִיאִים הַתְּפָרְשׁוּ לְמִטָּה - אֵלָּא כִּד
זֶה וְדֹאֵי. אֲבָל אֵלֶּה שְׁלֵמוֹתָ, כָּלָם כָּלֵל שְׁל
הַתּוֹרָה, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד כּוֹלֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

וְסוּד הַדְּבָר - הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת הַלְלוּ הֵן
נִקְרְאוֹת פְּרָשָׁה אַחַת, וְאַחַר כֵּן יוֹצְאוֹת
מִהֵן תִּשְׁעַ דְּרָגוֹת שְׁנַאֲחֻזוֹת כְּאַחַד, וּמִשּׁוּם כֵּן
תִּשְׁעָה אֲנָשִׁים; שְׁלֵשָׁה בְּמִנְחָה בְּשַׁבָּת, וְשְׁלֵשָׁה
בְּיוֹם שְׁנֵי, וְשְׁלֵשָׁה בְּיוֹם חֲמִישֵׁי. חֲרֵי תִשְׁעָה.

וּבַסֵּפֶר שֶׁל רַב יִיבֵא סָבֵא, בְּמִנְחָה בְּשַׁבָּת חֲרֵי
הַתְּעוּרְרוֹת שֶׁל שְׁמַאֲל, וְהַנְּקֻדָּה
הַתְּחַתּוּנָה בְּאוֹתוֹ צַד הַשְּׁמַאֲל מְקַבְּלַת סוּד
הַתּוֹרָה. אִו בְּאוֹתָהּ שְׁעָה נוֹסַעַת מִצַּד שְׁמַאֲל,
וּמִשְׁלָה אֲנִו קוֹרְאִים.

וְשִׁחֲרִי הִיא עֹמֶדֶת בַּסּוּד ^(דף רז ע"א) שֶׁל תִּשְׁעָה (סְפִירוֹת),
 וְקוֹרְאִים תִּשְׁעָה, וְהֵם שֵׁשָׁה שֶׁל חַל
 וְשִׁלְשָׁה בְּשִׁעָה שֶׁהַשְּׂמַאל מִתְעוֹרֵר בְּשִׁבְתָּהּ,
 וְלְהַכְלִיל הַכֹּל בְּאַחַד. וְהִיא מִתְעַפְּרֶת בָּהֶם
 בְּשִׁלְשָׁה צְדָדִים, כְּמוֹ שֶׁלִּשְׁתַּת הַצְּדָדִים הָעֲלִיוֹנִים
 שֶׁהֵם כָּלֵל שֶׁל פְּרִשְׁתַּת הַשְּׁבִיבָה. אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ שֶׁל
 מִי שְׂזוּזָה לְכַבּוֹד הַשְּׁבִיבָה. אֲשֶׁרִי בְּשֵׁנֵי הָעוֹלָמוֹת,
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

בְּתוֹב ^(שְׁמוֹת טז) אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי. מַה זֶה מִמְּקוֹמוֹ? שְׂנֵינּוּ, מִמְּקוֹמוֹ
 - מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁרָאוֹי לְלֶכֶת. וְסוּד הַדְּבָר -
 שְׁבִיבָה ^(יחזקאל ג) בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ. וְזֶה
 הַמְּקוֹם. וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב ^(שְׁמוֹת ג) כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר
 אָתָּה עוֹמֵד עָלָיו. מְקוֹם יָדוּעַ הוּא לְמַעְלָה,
 וְקוֹרְאִים לוֹ מְקוֹם, שְׁנוּדָע בּוֹ הַכְּבוֹד הָעֲלִיוֹן
 שֶׁלְמַעְלָה. וּמִשּׁוּם כֵּן אֲזַהֲרָה לְאָדָם, שִׁחֲרִי
 מִתְעַפֵּר בְּעֶטְרָה קְדוֹשָׁה שֶׁל מַעְלָה, שֶׁלֹּא יֵצֵא
 מִמְּנוֹ. שָׂאֵם ^(יֵצֵא מִפִּי דְבַר שֶׁל חַל) יֵצֵא מִמְּנוֹ, הוּא
 מִחֲלָל שְׁבִיבָה. בְּיָדוֹ - בְּמַעֲשָׂהּ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ.

בְּרַגְלוֹ - לְלַכֵּת מִחוּץ לְאֵלֵפִים אִמָּה. כָּל אֵלֶּה
הֵם חֲלוּל שַׁבָּת.

אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ, וְהוּ מְקוֹם כְּבוֹד הַקִּדְשָׁה
הַזֶּה, שְׁתָּרִי מִמֶּנּוּ לְחוּץ הוּא מְקוֹם שֶׁל
אֱלֹהִים אֲחֵרִים. בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ. כְּבוֹד ה'
שְׁלֹמֶעֱלָה. מִמְּקוֹמוֹ - זֶה כְּבוֹד שְׁלֹמֶטָה, וְזֶה סוּד
שֶׁל עֲטֻרַת שַׁבָּת. וּמִשׁוֹם כֶּךָ, אֵל יֵצֵא אִישׁ
מִמְּקוֹמוֹ. בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

כִּתוּב, (שמות לג) הִנֵּה מְקוֹם אֹתִי. מְקוֹם אֹתִי,
וְדַאי זֶהוּ מְקוֹם טָמִיר וְגִנּוּז שֶׁלֹּא נוֹדַע
כָּלֵל. מִמִּשְׁמַע שַׁבָּתוֹב אֹתִי - מְקוֹם שֶׁלֹּא הִתְנַלָּה
וְעוֹמֵד טָמִיר, וְזֶהוּ מְקוֹם עֲלִיּוֹן לְמַעְלָה לְמַעְלָה,
הֵיכָל עֲלִיּוֹן טָמִיר וְגִנּוּז. אֲבָל זֶהוּ מְקוֹם לְמַטָּה,
כְּפִי שְׁאֵמֶרְנוּ. וְזֶהוּ מְקוֹם שֶׁנִּפְרָד לְמַעְלָה וְנִפְרָד
לְמַטָּה, וּמִשׁוֹם כֶּךָ אֵל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי.

וּמִדַּתָּם מִחוּץ לְעִיר אֵת פְּאֵת קִדְמָה אֵלֵפִים
בְּאִמָּה וְגו' (במדבר לה), תָּרִי פִּרְשׁוּהָ

בְּאוֹתָם סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים. אֲכַל אֲלֻפִּים בְּאֶמֶת -
 שְׁיִרְשָׁה שְׁנֵי צָדְדִים לְכָל צֶדֶד, וְהִיא מִתְעַטָּרֶת
 תָּמִיד בְּשְׁנֵי צָדְדִים, בֵּין לְמַעְלָה בֵּין לְמַטָּה.
 וְסִמְנָהּ - שְׂכִינָה לֹא שׁוֹרָה מְחוּץ לְתַחוּם הָרְאוּי
 לָהּ.

בְּשִׁיּוּצֵאת שֶׁבֶת, צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל שְׁלֵמֶטָה
 לְהִתְעַכֵּב, שְׁתַּרְי הוּא יוֹם גָּדוֹל
 עֲלִיּוֹן, (צָרִיף לְהִתְעַכֵּב עֲלָיו) וּבַיּוֹם הַזֶּה שׁוֹרָה עֲלָיו אֹרַח
 גָּדוֹל וְנִכְבָּד, וּמְשׁוּם כֶּךָ צָרִיף
 לְהִתְעַכֵּב, לְהִרְאוֹת שְׁלֹא דוֹחֲקִים בְּאֹרַח הַקָּדוֹשׁ.
 אִזּוּ פּוֹתְחִים יִשְׂרָאֵל וְאוֹמְרִים, (תְּהִלִּים עַתָּה) וְהוּא רַחוּם
 יִבְרַר עֵזוֹ וְגו'. שְׁתַּקּוֹן יָפֵה הוּא בְּלִילָה תְּהִי, בֵּינּוֹן
 שְׁתַּדִּין חוּזֵר לְמְקוֹמוֹ - מֵה שְׁלֹא רְאוּי בְּשֶׁנְּכַנְסֶת
 שֶׁבֶת, בְּשְׁתַּדִּין מִסְתַּלֵּק וְלֹא נִמְצָא.

בְּשַׁעָה שְׁפּוֹתְחִים יִשְׂרָאֵל "וַיְהִי נָעִם" וְסִדְר
 הַקְּדוּשָׁה, כָּל אוֹתָם רִשְׁעֵי הַגִּיהֶנֶם
 פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים: אֲשַׁרְיְכֶם יִשְׂרָאֵל, הָעַם הַקָּדוֹשׁ.
 אֲשַׁרְיְכֶם הַצְּדִיקִים הַשּׁוֹמְרִים אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה.

אוי לְרָשָׁעִים שְׁלֹא זָכוּ לְשֹׁמֵר תּוֹרָה. אִזּוּ דוֹמָ"ה
 מִקְדָּוִים, וּמִתְעוֹרְרֵי כְרוּז וְאוֹמְרֵי: (שם ט) יִשׁוּבוּ
 רָשָׁעִים לְשֹׁאֵלָה כָּל גּוֹיִם שְׂכַחֵי אֱלֹהִים. וְכָל
 קְבוּצוֹת הַרוּחֹת הִלְלוּ טוֹרֵדוֹת אוֹתָם פְּנִיחָנָם,
 וְאִין מִי שְׁמַרְחָם עֲלֵיהֶם. אֲשַׁרְיָהֶם כָּל שׁוֹמְרֵי
 הַשְּׁבֵת בְּעוֹלָם תְּהִי, וּמַעֲנֵנִים אֶת אוֹתוֹ הָעֶנְג
 שְׁשׁוֹרָה מִלְמַעְלָה, כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ.

זֶה מִי שְׁשׁוֹרָה בְּתַעֲנִית בְּשֵׁבֵת, שְׁנִים מִתְעוֹרְרִים
 עָלָיו לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ. אַחֲרָי, אוֹתָהּ רוּחַ
 עֲלִיוֹנָה קְדוֹשָׁה שְׁהַצְטַרֵּךְ לְהַתְעַנֵּג וְלֹא הַתְעַנֵּג.
 וְאַחֲרָי, אוֹתוֹ מְמַנָּה שְׁעוֹמֵד עַל מִי שְׁשָׁרוּי
 בְּתַעֲנִית, וְשָׁמוּ סְנַגְרֵי"ה. וְעוֹלִים לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 הַקְּדוֹשׁ וּמִתְעוֹרְרִים עָלָיו.

וְאוֹתָהּ רוּחַ מִסְתַּלְקֶת חִסְרָה מֵאוֹתָהּ הַנְּאִיָּה
 שְׁלֵמָטָה. וּכְשֶׁהָרוּחַ הַזֶּה לֹא נִשְׁלָמָה
 לְמָטָה, רוּחַ אַחֲרָת שְׁלֵמָעְלָה לֹא נִשְׁלָמָה. כִּיּוֹן
 שְׁלֹא נִשְׁלָמוּ לְמָטָה וּלְמַעְלָה, אִזּוּ רָאוּי אוֹתוֹ אָדָם
 לְהַתְקַלֵּל וּלְהַעֲנִשׁ. אֲלֹא כִּיּוֹן שְׁנִשְׁלָם בְּזִמְנָא אַחֲרָי,

וְאוֹתוֹ מִמֶּנֶּה שֶׁהַתְּמִנָּה עַל עֲנוּי ^(דף רז ע"ב) וְתַעֲנִית
 נִשְׁלַם בְּתוֹךְ אוֹתָם מִמֵּנִים אַחֲרִים בְּעֵנֵג שְׁלִמְעָלָה,
 קוֹרְעִים לוֹ כֹּל גֹּזֵר דִּינֹו שֶׁנִּגְזַר מֵאוֹתָם שְׁבָעִים
 שָׁנִים עֲלִיוֹנִים.

לְמַלְךְ שֶׁשָּׂמַח בַּהֲלוּלָא שְׁלוֹ, וְכֹל בְּנֵי הָאָדָם
 שְׂמֵחִים עִמּוֹ. רָאָה אִישׁ אֶחָד נִתּוֹן
 בְּקוֹלָר, צָוָה עָלָיו וְהַתִּירוּהוּ, בְּדִי שְׁכַלְם יִמְצְאוּ
 בְּשִׂמְחָה.

וְאַחַר כֵּךְ חוֹזְרִים הַמִּמֵּנִים הִלְלוּ שְׂמֵעֲנֵי־שִׁים בְּנֵי
 אָדָם, וְנִפְרָעִים מִן הָאָדָם עַל שְׂנִמְצָא
 בְּגִלְלוֹ חֲסָרוֹן לְמַעְלָה וּמִפֶּתָה. מַה תִּקְנֶתוֹ? לִישָׁב
 הַתַּעֲנִית עַל תַּעֲנִית. מַה הַטַּעַם? זֶה בְּטִיל עֵנֵג שֶׁבֶת
 - יִבְטִיל עֵנֵג שֶׁל חַל.

וְאִם הוּא מְבַטֵּל עֵנֵג שֶׁבֶת וּמִתְעַנֵּג בְּחַל, דּוֹמָה
 כְּמוֹ שְׂמֵחֵ־שִׁיב עַל דְּבַר אַחַר יוֹתֵר מִמֶּה
 שְׂמֵחֵ־שִׁיב אֶת הַקֹּדֶשׁ פְּרוּךְ הוּא. הָרוּחַ הָעֲלִיוֹנָה,
 קוֹדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים שֶׁשׁוֹרָה עָלָיו לֹא עֵנֵג, וּבְטִילָה
 מִמֶּנּוּ. רוּחַ אַחֲרַת שֶׁל חַל שֶׁשׁוֹרָה אַחַר כֵּךְ עַל

הָעוֹלָם מִחֲשִׁיב וּמַעֲנֵג אוֹתוֹ, אִז חוֹזְרִים וְנִפְרָעִים
מִמֶּנּוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבֵּא.

מִשׁוּם כִּךְ צָרִיךְ תַּעֲנִית אַחֲרַת כִּיּוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל
חַל, בְּזִמְנֵי שִׁשׁוּרָה עַל הָעוֹלָם אוֹתָהּ רוּחַ
שֶׁל חַל, וּבָזֶה יֵשׁ לוֹ רְפוּאָה, כִּיּוֹן שֶׁלֹּא הִחֲשִׁיב
אֶת רוּחַ הַחַל. וְסִימָנֶךָ - (ויקרא ה) וְהִחֲשִׁיב אֶת הַגּוֹלָה
אֲשֶׁר גּוֹל וְגו'. גּוֹלֵן אֵינּוּ מִחֲשִׁיב אֶת הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ
הוּא, אֵינּוּ מִחֲשִׁיב בְּנֵי אָדָם, לָכֵן אֵינּוּ לֹא עֲנֵשׁ
כְּנֵב. גַּב שֶׁמִּחֲשִׁיב בְּנֵי אָדָם יוֹתֵר מִהַקְּדוֹשׁ
כְּרוּךְ הוּא, יֵאֵשׁ לוֹ עֲנֵשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
הַבֵּא. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּשְׁלִים לְמַטָּה אֶת אוֹתוֹ עֲנֵג
עֲלִיּוֹן כְּרֵאוּי.

הַיּוֹם הַזֶּה מִתְעַפֵּר בְּשִׁבְעִים עֲטָרוֹת, וְהַשֵּׁם
הָעֲלִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ נִשְׁתַּלֵּם בְּכָל הַצְּדָדִים,
וְכָל הַדְּרָגוֹת מוֹאָרוֹת, וְהַכֹּל בְּשִׁמְחַת הַבְּרָכוֹת
וּבְקִרְשָׁה עַל קִרְשָׁה וְתוֹסֶפֶת שֶׁל קִרְשָׁה.

קִרְשָׁה שֶׁל עֶרֶב שִׁבְתָּ זוֹהִי קִרְשָׁה שֶׁל שִׁבְתָּ
בְּרֵאשִׁית. שְׁתֵּרֵי מִתְקַדֵּשׁ מִשְׁלָשִׁים

וּשְׁנַיִם שָׁבִילִים, וְשָׁלֹשׁ דְּרָגוֹת שֶׁל תַּפּוּחִים
הַקְּדוּשִׁים. וְצָרִיכִים לְהוֹכִיר עַל הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת אֶת
כָּל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וּמְנוּחָה בְּסוּד שֶׁל שְׁלֹשִׁים
וּשְׁנַיִם הַשָּׁבִילִים וְשָׁלֹשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁנִּכְלָלוּת בָּהֶם,
סוּד הָעֵדוּת שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, דְּהֵינּוּ (בראשית ב')
וַיִּבְלֹו הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צִבְאָם וְגו'. וַיִּבְלֹ
אֱלֹהִים, שְׁיֵשׁ בְּעֵדוּת הַזֹּאת שְׁלֹשִׁים וְחֲמִשׁ תִּבּוֹת,
שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם שָׁבִילִים עִם שְׁלֹשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁל
תַּפּוּחִים הַקְּדוּשִׁים.

שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת, שְׁהֵן: שְׁבִיעִי. שְׁבִיעִי. שְׁבִיעִי. וַיֵּשׁ
בּוֹ סוּד שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְסוּד שֶׁל
הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, וְסוּד כָּל הָאֱמוּנָה. שְׁלֹשׁ פְּעָמִים
אֱלֹהִים: אֶחָד הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. אֶחָד פֶּתַח יִצְחָק.
וְאֶחָד הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הַקְּדוּשׁ, קִדְשׁ קִדְשִׁים. צָרִיךְ
אָדָם לְהַעִיר אֶת הָעֵדוּת הַזֹּאת בְּשִׂמְחָה וּרְצוֹן תָּלֵב,
לְהַעִיד לְפָנָיו בַּעֲלָה שֶׁל הָאֱמוּנָה. וְכָל מִי שֶׁמַּעִיד
אֶת זֶה וַיֵּשִׁים לְבּוֹ וּרְצוֹנוֹ לָזֶה, מְכַפֵּר עַל כָּל
חַטָּאָיו.

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
 בְּמִצְוֹתָיו וְרָצָה בָּנוּ וְכוּ', קְדוֹשׁ זֶה הוּא
 בְּמִשְׁקַל אֶחָד כִּנְגֵד עֲדוּת הָאֱמוּנָה, וְהֵם שְׁלֵשִׁים
 וְחֲמִשׁ תִּכּוֹת אַחֲרוֹת, כְּמוֹ שֵׁשׁ כּוֹיָלוֹ. הַכֹּל
 עוֹלָה לְשִׁבְעִים תִּכּוֹת לְהִתְעַטֵּר בָּהֶם שַׁבַּת שֶׁל
 עָרֵב שַׁבַּת. אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ שֶׁל אָדָם שֵׁיבוֹן רְצוֹנוֹ
 לְדַבָּרִים הֶלְלוּ לְכָבוֹד רַבּוֹנוֹ.

קְדוֹשׁ הַיּוֹם, הֵרִי פִרְשׁוֹהוּ בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן, וְלֹא
 יוֹתֵר. שְׁתֵּרִי הַיּוֹם עוֹמֵד לְקִדְּשׁ אוֹתוֹ. מֵה
 שְׂאִיִן בֶּן פְּלִיָּלָה, שָׁאֲנוּ צְרִיכִים לְקִדְּשׁ אוֹתוֹ
 בְּדַבָּרִים הֶלְלוּ, כְּמוֹ שְׂבַאֲרָנוּ. וְלֹא מִתְקַדְּשׁ הַלִּיָּלָה
 הַזֶּה, אֲלֵא רַק בָּעַם הַקְּדוֹשׁ לְמִטָּה, כְּשִׁשׁוּרָה
 עֲלֵיהֶם אוֹתָהּ רוּחַ עֲלִיזוֹנָה. וְאָנוּ צְרִיכִים לְקִדְּשׁוֹ
 בְּרְצוֹן הַלֵּב, וּלְכוֹן הַדַּעַת לְזֶה.

וְהַיּוֹם מְקִדְּשׁ אוֹתוֹ, וַיִּשְׁרָאֵל מְקִדְּשִׁים בְּתַפְלוֹת
 וּבְקִשּׁוֹת וּמִתְקַדְּשִׁים בְּקִדְּשָׁתוֹ בַּיּוֹם הַזֶּה.
 אֲשֶׁרִי יִשְׂרָאֵל הָעַם הַקְּדוֹשׁ שִׁירְשׁוּ יוֹם הַזֶּה נַחֲלַת
 יְרֻשָּׁה לְעוֹלָמִים.

אַחַר שְׂיֹצֵאת שַׁבָּת, צָרִיךְ אָדָם לְהַבְדִּיל בֵּין
 קֹדֶשׁ לְחֵל. לָמָּה? שְׁתֵּרֵי נִתְּנָה רְשׁוֹת
 לַמַּמְנִים שְׁלֹמֶטָה לְשֵׁלֵט עַל הָעוֹלָם, וּבְכֹל מַעֲשֵׂי
 הָעוֹלָם לְהִרְאוֹת יְחִוּד בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ, בְּקִרְיַת
 עֲלִיּוֹנָה, וּלְהַפְרִיד לְמִטָּה מִיְחִוּד הָעֲלִיּוֹן, (דף רח ע"א)
 וּלְבָרֵךְ עַל מְאוּרֵי הָאֵשׁ.

מִשׁוֹם שֶׁכָּל הָאֲשִׁים הַאֲחֵרִים נִטְמָנוּ וְנִגְנְזוּ בַּיּוֹם
 הַשַּׁבָּת, פָּרַט לְאֵשׁ אַחַת שֶׁל קִרְיַת
 עֲלִיּוֹנָה שֶׁנִּגְלְתָה וְנִכְלְלָה בְּקִרְיַת הַשַּׁבָּת.
 וּבְשֵׁהָאֵשׁ הַזֶּה מִתְנַלָּה, כָּל יֵתֵר הָאֲשׁוֹת נִטְמָנוֹת
 וְנִגְנְזוֹת לְפָנֶיהָ. וְהָאֵשׁ הַזֶּה הִיא שֶׁל עֲקֵדַת יִצְחָק,
 שְׁלוֹהֶטֶת עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ. מִשׁוֹם כֵּן צָרִיךְ לְבָרֵךְ
 עַל מְאוּרֵי הָאֵשׁ. וְהָאֵשׁ הַזֶּה לֹא צָרִיכָה אֵשׁ שֶׁל
 חֵל, אֶלָּא אֵשׁ שֶׁל שַׁבָּת, וְהָאֵשׁ הַזֶּה הִיא אֵשׁ
 שְׂיֹצֵאת מֵאוֹתָהּ הָאֵשׁ שְׁלֹמֶעֱלָה.

וְזוֹהֵי אֵשׁ שְׁסוּבְלַת אֵשׁ. וְכִיּוֹן שֶׁהָאֵשׁ הַזֶּה
 שְׂיֹצֵאת מִהָאֵשׁ שְׁלֹמֶעֱלָה מִתְבָּרְכֶת
 בְּבִרְכַת הָאוֹר, אִזּוּ כָּל שְׂאֵר הָאֲשׁוֹת הַאֲחֵרוֹת

יוצאות ונתמנות במקומן, ונתנת להן רשות
להאיר.

באותה שעה שמברכים על האש, מודמנות
ארבע מרכבות, ארבע מחנות למטה,
להאיר מאותה אש מברכת, והם נקראים מאורי
האש. משום כך צריך לכפף ארבע אצבעות של
יד ימין, ולהאיר להם מתוך אותו אור הנר
שמתברך.

ואותן אצבעות רמז לאותם מאורי האש
שמאירים ושולטים מאותו האור של
הנר שמתברך. ומשום שהן דרגות שלמטה,
בשמראה אדם האצבעות לפני אותו אור הנר,
צריך לכפפם לפניו, משום שאותו אור שולט
עליהם, והם מאירים ממנו.

בשאר הברכות צריך לזקוף את האצבעות כדי
להראות קדשה עליונה של הדרגות
העליונות ששולטות על הכל, שהשם הקדוש
התעטר בהן והתקדש בהן, וכל הדרגות

מִתְפָּרְכוֹת בְּאַחַד, וּמְאִירִים מִתּוֹךְ הַמְנוּחָה
הַעֲלִיזָה שֶׁל הַכֹּל, וּמִשׁוֹם כֶּךָ צְרִיכִים לְזַקֵּם
לְמַעַלָּה. וְכֵאן צָרִיךְ לְכוּפֵף אֶת הָאֲצַפְעוֹת לְפָנֵי
הַיָּד בְּרִי לְהִרְאוֹת אֶת הַדְּרָגוֹת שֶׁלְמִטָּה שְׂמֵאִירִים
מִתּוֹךְ הַמָּאוֹר הַעֲלִיזוֹ, וּמִכֵּאן שׁוֹלְטִים וּמְאִירִים
מִמְּנָה, וְהֵם מְאִירֵי הָאֵשׁ.

בְּכֹל יוֹם אָנוּ מְבָרְכִים מְאִירֵי אוֹר, שֶׁהֵם אוֹרוֹת
הַעֲלִיזוֹנִים שֶׁעוֹמְדִים בְּאוֹתוֹ אוֹר רֵאשׁוֹן, וְכֹל
הַדְּרָגוֹת מִתְפָּרְכוֹת וּמְאִירוֹת כִּלְכֵן בְּאַחַת מִתּוֹךְ
הַמָּאוֹר הַעֲלִיזוֹ, וְאֵלֶּה נִקְרָאִים מְאִירֵי הָאֵשׁ.
וּמִשׁוֹם הַסּוּד הַזֶּה מְבָרְכִים בּוֹרֵא מְאִירֵי הָאֵשׁ.

וְאִם תֹּאמַר, לָמָּה בּוֹרֵא, וְלֹא אוֹמְרִים מְאִיר
מְאִירֵי הָאֵשׁ, הוֹאִיל וּמְאִירִים מֵאוֹתָהּ
הָאֵשׁ, מֵאוֹתָהּ מְנוּחָה מְבָרְכֶת? אֵלֶּה, כִּי
שֶׁנִּכְנָסֶת שְׁבֶת, כֹּל אוֹתָן הַדְּרָגוֹת שֶׁלְמִטָּה וְכֹל
אוֹתָם שְׂמֵאִירִים וְשׁוֹלְטִים, כֹּלֵם נִכְנָסִים וְנִכְלָלִים
בְּיַד הַזֶּה, וְנִטְמָנִים וְנִנְגָזִים וְנִשְׁמָרִים בּוֹ וְלֹא

נראים בו, אלא רק אותה נקדה לבדה, וכלם
נטמנו בתוכה בכל יום השבת.

בין שיוצאת השבת, הוא מוציא אותם כל
אחד ואחד באלו נבראו באותה שעה,
וכלם יצאו ונבראו במקדם והתמנו על מקומם
לשלט, ואז הגר הזה מתברר, ונכנעים לפניו
להאיר. בין שמאירים, אז הם מתמנים כל אחד
ואחד על מקומו.

כמו זה אותן דרגות עליונות שנקראות מאורי
אור, שולטות ביום ומאירות מתוך המאור
העליון. בשעה שיורד הלילה, אותו מאור עליון
בוגם אותם ומכניס אותם לתוכו עד שמאיר
היום. בין שישאל מברכים על האור ביום, אז
מוציא אותם בשלמות האור, ולכן מברכים יוצר
המאורות ולא אומרים בורא (אלא יוצר). וכאן בורא
מאורי האש, משום אותן הדרגות שלמטה.

והכל הוא סוד האצבעות, בהן רמוזות הדרגות
העליונות והדרגות התחתונות. הדרגות

הַעֲלִיזוּת נודעות בְּזָקִיפַת הָאֲצָבָעוֹת לְמַעְלָה,
 וּבְזָקִיפַת הָאֲצָבָעוֹת מִתְּפָרְכוֹת הַדְּרָגוֹת הַעֲלִיזוֹת
 וְהַדְּרָגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת כְּאַחֵר, וּבְהִנְמַכַת הָאֲצָבָעוֹת
 מִתְּפָרְכִים לְהָאִיר הַדְּרָגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת לְבָדֵן.

וְהַסּוּד הַזֶּה, הַצְּפָרְנִים שֶׁל אַחֲרֵי הָאֲצָבָעוֹת.
 וְהָאֲצָבָעוֹת לְבָדֵן לְפָנִים. הַצְּפָרְנִים שֶׁל
 אַחֲרֵי הָאֲצָבָעוֹת הֵם פָּנִים אַחֲרוֹת שְׂצָרִיכוֹת
 לְהָאִיר מִתּוֹךְ אוֹתוֹ נֵר, וְאוֹתָם פָּנִים שְׂנִקְרָאִים
 אַחֲרָיִם. (דף רח ע"ב) הָאֲצָבָעוֹת לְפָנִים כְּלֵי צְפָרְנִים,
 אֵלּוּ הֵן הַפָּנִים הַפְּנִימִיִּים הַמְּכַסִּים. וְסוּד זֶה -
 (שְׁמוֹת לג) וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲרֵי. אֵלֶּה אַחֲרֵי הָאֲצָבָעוֹת
 לְאַחֹר בְּצְפָרְנֵיהֶן. וּפְנֵי לֹא יֵרְאוּ, אֵלֶּה הָאֲצָבָעוֹת
 לְפָנִים כְּלֵי צְפָרְנִים, שֶׁחֵן הַפָּנִים הַפְּנִימִיִּים.

וּכְשֶׁמְכַרְכִּים עַל הַנֵּר, צָרִיךְ לְהִרְאוֹת אֶת
 אַחֲרֵי הָאֲצָבָעוֹת בְּצְפָרְנִים,
 לְקַבֵּל אוֹר מִתּוֹךְ אוֹתוֹ הַנֵּר, וְאֵת פָּנִים הָאֲצָבָעוֹת
 לֹא צָרִיךְ לְכַפּוֹת (לְהִרְאוֹת) אוֹתָן שְׂיֵאִירוּ מִתּוֹךְ אוֹתוֹ
 נֵר, שְׁחֲרֵי אֵינֶן מְאִירוֹת אֵלֶּה מִתּוֹךְ הַנֵּר הַעֲלִיזוֹן

שְׁלֹמֶעֱלָה לְמַעַלָּה, שֶׁהוּא טָמִיר וְנָנוּז וְשֵׁלֵא נִגְלָה
כָּלֵל. וְאֵינֶן מְאִירוֹת מִתּוֹךְ גֵּר שְׁנֵלוּי כָּלֵל. מִשּׁוֹם
כִּי צָרִיךְ לְהִרְאוֹת אֶת אֲחֹרֵי הָאֲצָבָעוֹת
בְּצַפְרָנִים, וְאֵת פְּנִים הָאֲצָבָעוֹת לֹא צָרִיךְ
לְהִרְאוֹת לְפָנֵי הַיָּר הַזֶּה. טָמִירוֹת הֵן, וּבִסְתֵר הֵן
מְאִירוֹת. פְּנִימִיּוֹת הֵן, וּמְפִנִימִים מְאִירוֹת.
עֲלִיוֹנוֹת הֵן, וּמַעֲלִיוֹנִים הֵן מְאִירוֹת. אֲשֶׁרֵיהֶם
יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

וְצָרִיךְ לְהַרְיחַ בְּבִשְׂמִים כְּשִׁיּוֹצֵאת שֶׁכֶת עַל
שֶׁחֶסֶת־לָקָה אוֹתָהּ רוּחַ, וְנִפְשׁ הָאָדָם
נִשְׁאַרֶת עֲרֻמָּה (מִשְׁתַּנֵּיית בְּבִקְעִים) מִשּׁוֹם אוֹתוֹ סְלוֹק
שֶׁחֶסֶת־לָקָה הָרוּחַ מִמֶּנּוּ, וְהָרִי פִרְשׁוּתָּהּ.

כְּתוּב (בראשית כו) וַיֵּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ
וְגו'. פָּסוּק זֶה פִּרְשׁוּתוֹ וְנִתְבָּאֵר. אֲבָל בֹּא
וּרְאֵה, הָרִיחַ הוּא קִיּוֹם הַנִּפְשׁ, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא דָּבָר
שֶׁנִּכְנָס לְנִפְשׁ וְלֹא לְגוֹף. בֹּא וּרְאֵה, כְּתוּב וַיֵּרַח
אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו, הָרִי פִרְשׁוּתוֹ שֶׁאֵלּוּ הָיוּ אוֹתָם

לְבוּשֵׁי אָדָם הָרֵאשׁוֹן שְׁנַתָּן לוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְלִבָּשָׁם.

מִשׁוֹם שֶׁהָיָה בְּשַׁחֲטָא אָדָם, הָעֵבֶר מִמְּנוּ אֹתוֹ
לְבוּשׁ נִכְבָּד שֶׁהִתְלַבֵּשׁ בוֹ בְּרֵאשׁוֹנָה
בְּשֶׁהֲבָנִים לְגַן עֵדֶן, וְאַחַר שֶׁשַׁחֲטָא הַלְּבִישׁ אֹתוֹ
בְּלְבוּשׁ אַחֵר. הַלְּבוּשׁ הָרֵאשׁוֹן שֶׁהִתְלַבֵּשׁ בוֹ אָדָם
בְּגַן עֵדֶן, הוּא הָיָה (מֵאוֹתָם מִלְּבוּשִׁים) מֵאוֹתָן מְרַכְּבוֹת
שְׁנִקְרָאוּ אַחֲרֵיהֶם, וְאוֹתָם לְבוּשִׁים שְׁנִקְרָאוּ לְבוּשֵׁי
צִפְרָן.

וּבְשֶׁהָיָה בְּגַן עֵדֶן, כָּל אוֹתָן מְרַכְּבוֹת וְכָל אוֹתָם
מִחֲנוֹת קְדוֹשִׁים, בְּכֹל הַקִּיפּוֹ אֶת אָדָם,
וְנִשְׁמַר מִהַכֹּל, וְלֹא הָיָה יָכוֹל דָּבָר רַע לְקַרְבֵּי
אֱלֹוֵי. וְכִיּוֹן שֶׁשַׁחֲטָא וְהָעֵבֶר מִמְּנוּ אוֹתָם לְבוּשִׁים,
(וְהִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁי חַל מְדַבְּרִים) פָּחַד מְדַבְּרִים רָעִים וְרוּחוֹת
רָעוֹת, וְהִסְתַּלְּקוּ מִמְּנוּ אוֹתָם מִחֲנוֹת קְדוֹשִׁים.
וְלֹא נִשְׁאַרוּ בוֹ אֵלָא אוֹתָם רְאִישֵׁי צִפְרָנֵי
הָאֲצִבְעוֹת שְׁסוּבְבִים אֶת הַצִּפְרָנִים סְבִיב וְהִמָּה
אַחֲרָת.

וּמִשּׁוֹם כִּךָ לֹא צָרִיךְ לְאָדָם לְגַדֵּל אוֹתָן צִפְרָנִים
 שֶׁל זֵהָמָה, שְׁחֵרֵי פִמָּה שְׁמֵת־רְבוֹת, כִּךָ
 גַּם מִרְבָּה עָלָיו זֵהָמָה, וַיִּדְאֵג בְּכָל יוֹם וְצָרִיךְ לְגֹזֵר
 אוֹתָן, וְלֹא יִזְרַק אוֹתָן, שְׁלֹא יַעֲשֶׂה קָלוֹן בְּאוֹתוֹ
 מְקוֹם, שְׁיִכּוֹל אוֹתוֹ אָדָם לְהַנְזֹק. וְהַכֹּל כְּמוֹ
 שְׁלִמְעֵלָה. שְׁחֵרֵי לְכָל אַחֲזָרִים מִקִּיף תִּצַּד הָאֲחֵר,
 וְלֹא צָרִיכִים אוֹתוֹ בְּמְקוֹם שֶׁל הָעוֹלָם.

אֲחֵר כִּךָ עֲשֶׂה לְאָדָם לְבוֹשִׁים אַחֲרִים מִהָעֲלִים
 שֶׁל עֲצֵי גֶן הָעֵדֶן שְׁבִאֲרֵץ. שְׁחֵרֵי פְרָאשׁוֹנָה
 הָיוּ אוֹתָם לְבוֹשִׁים מֵאוֹתָם אַחֲזָרִים שֶׁל הַגֶּן
 שְׁלִמְעֵלָה, וְעִבְשׁוּ מִהַגֶּן שֶׁל הָאָרֶץ, וַיִּצְאוּ מִהַגֶּן.
 וְאוֹתָם לְבוֹשִׁים הָיוּ מִעֲלִים רִיחֹת וּבְשָׂמִים שֶׁל
 הַגֶּן שְׁתַּנְּפֵשׁ מִתְיַשְׁבֵּת בָּהֶם וּשְׁמִיחָה בָהֶם. זֶהוּ
 שְׁכָתוֹב וַיֵּרַח אֶת רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ, שְׁחֵרֵי
 הַתְיַשְׁבָּה נִפְשׁוֹ וְרוּחוֹ שֶׁל יִצְחָק בְּאוֹתוֹ רִיחַ.

מִשּׁוֹם כִּךָ, כְּשִׁיּוֹצֵאת שְׂכָת, צָרִיךְ לְהִרְיֵחַ
 בְּבְשָׂמִים לְיֵשֵׁב אֶת נִפְשׁוֹ בְּאוֹתוֹ רִיחַ
 עַל אוֹתוֹ רִיחַ עֲלִיוֹן קְדוֹשׁ שְׁהִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ, וְאוֹתוֹ

רִיחַ הַמַּעֲלָה שֶׁבַּבְּשָׁמִים הוּא הַדָּם, שְׁהָרִי קִיּוֹם
הַמָּקוֹם הַקָּדוֹשׁ שֶׁמִּמֶּנּוּ יוֹצְאוֹת הַנְּשָׁמוֹת הוּא
הַדָּם. וְזֶהוּ קִיּוֹם הַנֶּפֶשׁ כִּמוֹ שֶׁלְמַעְלָה, כִּדְרִי
לְהַתְקִיִם מֵאוֹתָהּ הַתְּעַרְטָלוֹת שֶׁנִּשְׁאַרָה.

כְּשִׁיוֹצְאוֹת הַשִּׁבְתָּה, הַתְּלִבֵּשׁ אָדָם בְּאוֹתָם לְבוּשֵׁי
גֵן עֵדֶן שֶׁל הָאָרֶץ שֶׁמַּעֲלִים רִיחַ
וּבְשָׁמִים, לְקַיֵּם אֶת הַנֶּפֶשׁ עַל אוֹתָהּ רוּחַ קָדוֹשָׁה
עֲלִיוֹנָה נִכְבְּדָה שֶׁהִסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ. וְהַדָּם הוּא וְדֹאֵי
קִיּוֹם הַנֶּפֶשׁ, כְּדִנְמָא עֲלִיוֹנָה, שֶׁהַתְּקִימָה קִיּוֹם
הַנֶּפֶשׁ.

אוֹתָהּ רוּחַ עֲלִיוֹנָה שִׁיזְרְדָת עַל אָדָם בְּשִׁמְחָה
וּמִשְׁמַחַת אֶת נַפְשׁוֹ, אִזְ עוֹמְדָת נֶפֶשׁ
הָאָדָם כִּמוֹ הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁעֵתִיד (דף רט ע"א) לְהִנּוֹת
מִמֶּנּוּ. כִּמוֹ שֶׁאָדָם מְהַנֶּה אֶת הָרוּחַ הַזֶּה בְּעוֹלָם
הַזֶּה, כִּי אוֹתָהּ רוּחַ מְהַנֶּה אוֹתוֹ לְעוֹלָם הַבָּא,
שְׁכַתוֹב (ישעיה נח) אִזְ תִּתְעַנֵּג עַל ה' וְגו'. וְכַתוּב
וְהַשְׁבִּיעַ בְּצַחְצַחוֹת נֶפֶשׁוֹ. כִּמוֹ שֶׁאָדָם מְרוּחַ אֶת
אוֹתוֹ עֲנֵג וּמְהַנֶּה אוֹתוֹ, כִּי גַם הוּא מְרוּחַ אוֹתוֹ

לְעוֹלָם הֵבֵא. אִזּוּ בְּשֵׁהָאָדָם זֹכָה וּמִשְׁלִים אֶת
שְׁלֵמוֹת כְּבוֹד שַׁבָּת כְּפִי שְׂאֲמַרְנּוּ, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא קוֹרֵא עָלָיו וְאוֹמֵר, (שם מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי
אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

כָּם רַבִּי אֲבָא וּשְׂאָר הַחֲבֵרִים וְנִשְׁקוּ רֵאשׁוּ. כְּבוֹ
וְאָמְרוּ, אֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ שְׁתֵּדְרָךְ הוּזוּ זְמַן הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְפָנֵינוּ. אָמַר רַבִּי אֲבָא, לִי זְמַן הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא תֵדְרָךְ הוּזוּ בְּדִי לְהִתְחַבֵּר עִמָּכֶם. אֲשֶׁרִי
חֲלָקִי שְׂוֹכֵינִי לְדֵרְךָ הַזֹּאת.

אָמַר לָהֶם, אֲמַר לָכֶם מַה שְׂרָאִיתִי, הַיּוֹם הַזֶּה
יֵצְאֵתִי לְדֵרְךָ, וְרָאִיתִי אֹזֵר אֶחָד שֶׁנִּחְלַק
לְשֵׁלֶשֶׁה אֹזְרוֹת, וְהִלְכוּ לְפָנַי וְנִטְמְנוּ. וְאָמַרְתִּי,
וַדַּאי שְׂכִינָה רָאִיתִי, אֲשֶׁרִי חֲלָקִי. וְעַכְשָׁו אֹתָם
שְׁלֵשֶׁת הָאֹזְרוֹת שְׂרָאִיתִי, אַתֶּם הֵם, וַדַּאי שְׂאֲתָם
אֹזְרוֹת וּמְנֹרוֹת עֲלִיזוֹנוֹת לְהָאִיר בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הֵבֵא.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, עַד כָּאֵן לֹא יֵדְעֵתִי שְׂכָל
הַמְרַנְלִיּוֹת הַנְּסִתְרוֹת הִלְלוּ הָיוּ תַחַת

ידיכם, כיון שראיתי שחרי ברצון מצות רבונכם
 נאמרו הדברים הללו, ידעתי שכל הדברים עולים
 ביום זה לתוך הכסא העליון ולוקח אותם אותו
 בעל הפנים ועושה מהם עטרות לאדונו. והיום
 הנה מתעטרים (שבעים) ששים מרכבות קדושות
 לכבוד הכסא באותם דברים שנאמרו כאן ביום
 הזה.

בין כך וקוף את עיניו וראה שהעריב השמש.
 אמר רבי אבא, גלף לכפר הזה שהוא קרוב
 לנו במדבר. הלכו ולנו שם. פחצות הלילה קם
 רבי אבא ושאר החברים להשתדל בתורה. אמר
 רבי אבא, מכאן והלאה נאמר דברים לעטור בהם
 את הצדיקים שפגז ערז, שעכשו הוא הזמן
 שתקדוש פרוץ הוא וכל הצדיקים של ערז
 מקשיבים לקולות הצדיקים שבארץ.

פתח רבי אבא ואמר, פתוב (תהלים קטו) השמים
 שמים לה' והארץ נתן לבני אדם. בפסוק
 הנה יש להתבונן, וכך צריך לומר: השמים לה',

והָאָרֶץ נָתַן לְבְנֵי אָדָם. מַה זֶה הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם?
אֵלֶּא כִּאֵן יֵשׁ לְהַתְּבוּנָה, מִשּׁוֹם שֵׁישׁ שָׁמַיִם וַיֵּשׁ
שָׁמַיִם.

שָׁמַיִם לְמַטָּה, וְאָרֶץ לְמַטָּה מֵהֶם. שָׁמַיִם לְמַעְלָה,
וְאָרֶץ לְמַטָּה מֵהֶם. וְכָל הַדְּרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת
וְהַתְּחִתּוֹנוֹת כִּלְּן כְּמוֹ זֶה, יֵאלֶּה בְּאֵלֶּה. שָׁמַיִם
לְמַטָּה, הֵם עֶשֶׂר יְרִיעוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם קד)
נוֹמָה שָׁמַיִם בִּירִיעֵה. וְהַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא עֹשֶׂה
אוֹתָם וְאֵת הַמַּחְנוֹת שְׂכֵתוֹכֶם לְהַנְהִיג אֶת הָאָרֶץ
הַתְּחִתּוֹנָה. הַתְּשִׁיעִי מִנְהִיג אֶת הַתְּחִתּוֹנִים,
שְׂסוּכָבִים בְּעִבּוֹתוֹת הָעֲנָלָה. הָעֲשִׂירִי הוּא הָעֶקֶר.
וּבְכָל הַמַּחְנוֹת מְמַנִּים יֵשׁ עַד לַשְּׁבִיעִי.
וּמֵהַשְּׁבִיעִי וְהִלָּאָה יֵשׁ אֹר שְׁהַתְּפִשֵׁט
לְמַטָּה מִתּוֹךְ הַכֶּסֶּא הָעֲלִיּוֹן, וּמֵאִיר לְעֲשִׂירִי,
וְהָעֲשִׂירִי, מֵאוֹתוֹ הָאֹר שֶׁהוּא לוֹקֵחַ, נוֹתֵן
לְתְּשִׁיעִי, וְהוּא לְשָׁמַיִם וּמַטָּה.

הַשָּׁמַיִם הֵיזָה, כְּשֶׁנֶּפְקָדִים כַּחוֹת הַכּוֹכָבִים
וּמוֹצִיא אוֹתָם, אוֹתוֹ הָאֹר עוֹמֵד

וְנוֹתֵן כַּחוֹ לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד לְהַתְּמִנּוֹת בְּאוֹתוֹ
 מְקוֹם שְׁצַרְיָה, שְׁפָתוֹב (ישעיה מ) הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר
 צָבָאָם וְגו'. מֵרַב אוֹנִים - וְהוּ הַזוֹהַר שְׁלִמְעָלָה
 שְׁנִקְרָא רַב אוֹנִים.

וּבְכָל רְקִיעַ וְרְקִיעַ יֵשׁ מְמִנָּה, וְנִפְקָד עַל הָעוֹלָם
 וְעַל הָאָרֶץ לְהַנְהִיג אֶת הַכֹּל. פָּרַט לְאָרֶץ
 יִשְׂרָאֵל, שְׁלֵא מְנַהֵג אוֹתָהּ לֹא רְקִיעַ וְלֹא כַח
 אַחַר, אֲלֵא הַקְדוּשׁ פָּרוּף הוּא לְבָדוּ, וְהָרִי
 פְּרִשׁוּתָהּ. וְאִם תֹּאמַר, אֵיךְ שְׂרוּי לְחִנָּם רְקִיעַ עַל
 אָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהָרִי טַל וּמָטָר יוֹרֵד עָלֶיהָ מִתְּרְקִיעַ
 בְּשֵׁאֵר כָּל אָרֶץ אַחֲרָתָּה?

אֲלֵא בְּכָל רְקִיעַ וְרְקִיעַ יֵשׁ מְמִנִּים שְׁשׁוֹלְטִים עַל
 הָעוֹלָם, (דף רט ע"ב) וְאוֹתוֹ מְמִנָּה שְׁשׁוֹלְט עַל
 אוֹתוֹ רְקִיעַ נוֹתֵן מִן הַכַּח שְׁיֵשׁ לוֹ לְאוֹתוֹ רְקִיעַ,
 (כְּדִי לְתַת לְמִטָּה) וְאוֹתוֹ רְקִיעַ לוֹקַח מֵאוֹתוֹ מְמִנָּה,
 וְנוֹתֵן לְמִטָּה לְאָרֶץ. וְאוֹתוֹ הַמְּמִנָּה אֵינוֹ לוֹקַח
 אֲלֵא מִהַתְּמַצִּית שְׁלִמְעָלָה. אֲבָל הָאָרֶץ הַקְדוּשָׁה
 אֵין שׁוֹלְט עַל אוֹתוֹ תְּרְקִיעַ שְׁעָלֶיהָ מְמִנָּה אַחַר,

ולא כח אחר, אלא הקדוש ברוך הוא לבדו,
והוא פוקד את הארץ הקדושה באותו רקיע.

בכל רקיע ורקיע יש פתחים ידועים ושלטון כל
הממנים מפתח לפתח רשום, ומאותו פתח
והלאה לא שולט אפלו במלא נימה, ולא נכנס
זה (אפלו) לתחום פתח חברו פרט לבשנותנת לו
רשות לשלט אחד על חברו, ואז שולטים
המלכים שבארץ אחד על חברו.

באמצע כל הרקיעים יש פתח אחד שנקרא
גבילו"ן, ותחת הפתח הזה יש שבעים
פתחים אחרים למטה, ושבעים ממנים שומרים
מרחוק של אלפים אמה שלא קרבים אליו.
ומאותו פתח עולה דרך למעלה למעלה, עד
שמגיעה לכסא העליון, ומאותו הפתח לכל
הצדדים שברקיע, עד שער הפתח שנקרא מגדו"ן
(מגדו"ן), ששם הוא סיום הרקיע של תחומה של
ארץ ישראל.

וְכָל אֹתָם שְׁבָעִים פְּתָחִים שְׁרָשׁוּמִים כְּתוּךְ אֹתוֹ
 פֶּתַח שֶׁנִּקְרָא גְבִילוֹ"ן, כֹּלָם רְשׁוּמִים בְּכֶסֶף
 הַקְדוּשׁ, וּלְכֹלָם קוֹרָאִים שְׁעָרֵי צֶדֶק, שְׁלֹא שׁוֹלֵט
 אַחַר עֲלֵיהֶם. וְהַקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא פּוֹקֵד אֶת הָאָרֶץ
 הַקְדוּשָׁה בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ, מִפְּתַח לְפֶתַח בְּפִקְדָה
 כְּמוֹ שְׁעָרֶיהָ. וּמִתְמַצִּית אוֹתָהּ פִּקְדָה מְקַבְּלִים
 אוֹתָם שְׁבָעִים מְמָנִים, וְנוֹתְנִים לְכָל הַמְמָנִים
 הָאֲחֵרִים.

השלמה מההשמטות (סימן ד)

יֵשׁ בְּצִוְיֹאת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל, קִרְבַּע הַגֶּזֶן הוּא
 כְּשֶׁנִּקְרָא הַקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא גֶזֶן עֶדֶן, נִטְלָל שְׁלֹג
 מִתַּחַת כֶּסֶף הַכְּבוֹד, וּמִמָּנָה נִעֲשֶׂה קִרְבַּע הַגֶּזֶן,
 וְזֶהוּ קִרְבַּעֵיתוֹ שֶׁל גֶזֶן עֶדֶן. וְאֵינּוּ נוֹגַע עִם הָאָרֶץ
 הַזֹּאת, שֶׁהִיא לְמַעְלָה מִכָּל הָאָרְצוֹת. רְקִיעַ שְׁעַל
 גְבִי הַגֶּזֶן הוּא כְּעִין כָּל הַגְּזָנִים, כְּמַעֲשֵׂה לְבַנֵּת
 הַסְּפִיר. וְשְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא חֶקוֹק
 בְּאֲמָצַע הַרְקִיעַ. וְאַרְבַּע טַבְּעוֹת בְּאַרְבַּעַה קְצוֹת
 הַרְקִיעַ, וְאַרְבַּעַה אוֹפְנִים בְּכָל טַבְּעַת. וּבְאֲמָצַע

הָרָקִיעַ עֲמוּד אַחַד, וְעֲמוּד הַיָּה נָעוּץ מִקְרָקַע הַגֶּזֶן
 עַד שְׂאוֹתָיו פָּנֵי כֶסֶף הַכְּבוֹד, וְהוּא מְכֻסָּה מֵעַנְנֵי
 הַכְּבוֹד. וְהַמְּלֶאכֶּה גְבֻרֵי־אֵל לְבוּשׁ הַבְּדִים עוֹמֵד
 עָלָיו. פַּעַם בָּלָם אוֹתִיּוֹם פִּטְפְּעוֹת הָרָקִיעַ, וְהָעֲמוּד
 חוֹזֵר וְהָרָקִיעַ סוֹבֵב, וְאוֹתִיּוֹת שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ
 בּוֹלְטוֹת וְנוֹצְצוֹת וְעוֹלוֹת וְיוֹרְדוֹת.

קוֹל קוֹרֵא: הִתְנַזְּרוּ מִחַנּוֹת צַדִּיקִים קְדוֹשִׁים,
 אֲשֶׁר־יִכֶם שְׂזוּכֵיכֶם לְכָף. מִי שָׁמַע כּוֹאֵת, מִי
 רָאָה כְּאֵלֶּה, בְּהִיּוֹת כָּל נִגּוֹן הָרָקִיעַ בְּנִסְעוֹ עַל
 יְדֵי הָאֵישׁ לְבוּשׁ הַבְּדִים, וְהוּא מִסְתַּלֵּק וְהָרָקִיעַ
 עוֹמֵד. וְהָעֲמוּד מְנַנֵּן, עוֹלֶה וְיוֹרֵד, עַד שְׁנַמְשָׁף
 אֹר זָהָר, אֹר נֶעַם מְלֻמְעָלָה בְּאוֹתוֹ הָעֲמוּד.
 וְהַצַּדִּיקִים עוֹמְדִים לְגִגַּר הָאֹר הַהוּא וְנִתְּנִים מִפְּנֵי
 עַד חַצּוֹת הַלַּיְלָה.

בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה כְּשֶׁבֵּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבָנִים
 עִם הַצַּדִּיקִים, שׁוֹמְעִים קוֹל סִפּוֹב הָרָקִיעַ
 וְהָעֲמוּד מְנַנֵּן, וְקְרָקַע הַגֶּזֶן מִתְנַשֵּׂא, וְהַצַּדִּיקִים
 עוֹלִים מִחַפּוֹתֵיהֶם לְקִרְאֵת בּוֹרְאֵם, וְכֹל הַגֶּזֶן

מִתְמַלֵּא מִכְבוֹדוֹ. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה מְזִדְּוֹנֹת הַרוּחֹת
 וְזָרִים וְנִקְבוֹת כְּפִי שְׁהִיוּ קִדְּם שְׁנִבְרָאוּ, וּמֵאוֹתוֹ
 נָעַם תְּאַוֶּתֶם לַחֲזוֹת בְּנַעַם ה', כִּלָּם עוֹשִׂים פְּרִי,
 דְּהִינּוּ רוּחֹת לְגָרִים: (עד כאן מההשמטות)

בְּגֵן עֵדֶן שְׁלִמְטָה, בְּרָקִיעַ שְׁעוֹמֵד עָלָיו, יֵשׁ בּוֹ
 סוּד עֲלִיּוֹנִים. כְּשֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אֶת הַרְקִיעַ, הִבִּיא אֱלֹהִים וּמִים מִתּוֹךְ כִּסֵּא כְבוֹדוֹ
 וְשִׁתְּפָם בְּאַחֵר, וְעָשָׂה מֵהֶם רְקִיעַ לְמִטָּה,
 וְהִתְפַּשְׁטוּ עַד שְׁהִנִּיעוּ לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁל גֵּן עֵדֶן
 וַיֵּשְׁבוּ. מָה עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? לָקַח
 מֵהַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים הַקְּדוֹשִׁים אֱלֹהִים וּמִים אֲחֵרִים
 שְׁנִמְצָאִים וְלֹא נִמְצָאִים, שְׁנִגְלִים וְלֹא נִגְלִים,
 וּמֵאוֹתָם אֱלֹהִים וּמִים שְׁנִפְּלוּ מֵהַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים,
 עָשָׂה מֵהֶם מְתִיחַת הַרְקִיעַ, וּמְתַח אוֹתוֹ עַל הַגֵּן
 הַזֶּה שְׁלִמְטָה, וּמְתַחַבֵּר לְתוֹךְ רְקִיעַ אַחֵר.

אַרְבָּעָה גִּזְוִים בְּאוֹתָהּ מְתִיחַת הַרְקִיעַ שְׁעַל הַגֵּן
 - לְבֵן אָדָם יִרְק וְשָׁחַר. לְגִזְוִים הִלְלוּ
 יֵשׁ אַרְבָּעָה פְּתָחִים מְתַחַת לְאוֹתָהּ מְתִיחַת

הַרְקִיעַ, וְאוֹתָם הִפְתָּחִים לְאַרְבַּעַת צַדֵּי הַרְקִיעַ
 שָׁעַל גְּבֵי הַגֶּן. וּמֵאוֹתָם אֵשׁ מִיָּם שֶׁנַּעֲשָׂה מֵהֶם
 אוֹתוֹ רְקִיעַ, נִפְתָּחִים בְּאַרְבַּעַת פְּתָחִים אַרְבַּעַת
 אֲזוּרוֹת. לְצַד יְמִין בְּאוֹתוֹ פָּתַח מִתּוֹךְ מְתִיחַת צַד
 (הַמִּיָּם) הַיְמִין מְאִירִים שְׁנֵי אֲזוּרוֹת בְּאוֹתָם שְׁנֵי
 פְּתָחִים, בְּפֶתַח הַיְמִין, וּבְפֶתַח שְׁהוּא (בְּפָנִים יוֹצֵא אוֹר,
 וְהוּא פָּנִים) בְּנֶגֶד הַפָּנִים.

בְּתוֹךְ הָאוֹר הַמְאִיר לְצַד יְמִין רְשׁוּמָה אוֹת אַחַת
 מְאִירָה וּבּוֹלֶטֶת (וְלוֹחֶסֶת) וְנוֹצְצַת
 בְּהִתְנוֹצְצוֹת מִתּוֹךְ אוֹתוֹ הָאוֹר, וְהִיא הָאוֹת מ',
 וְעוֹמְדַת בְּאַמְצַע אוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁל הַפְּתָח. הָאוֹת
 הַזֹּאת עוֹלָה וְיורֶדֶת, וְלֹא עוֹמְדַת בְּמָקוֹם אֶחָד.
 אוֹתוֹ הָאוֹר לּוֹקַח אוֹתָהּ אוֹת וּמוֹצֵיא אוֹתָהּ,
 וּמִשׁוֹם כֶּךָ אֵינָה עוֹמְדַת בְּמָקוֹם אֶחָד.

בְּתוֹךְ הָאוֹר הַמְאִיר בְּצַד שְׁהוּא בְּנֶגֶד הַפָּנִים,
 רְשׁוּמָה אוֹת אַחַת שְׁמֵאִירָה וּבּוֹלֶטֶת
 וְנוֹצְצַת בְּהִתְנוֹצְצוֹת בְּתוֹךְ אוֹתוֹ הָאוֹר, וְהִיא
 הָאוֹת ר', וְלִפְעָמִים נִרְאִית ב' (ד), וְעוֹמְדַת

בְּאִמְצַע אֹתוֹ הָאֹר שֶׁבִפְתָּח, וְעוֹלָה וַיּוֹרְדָתָּ,
 לְפַעֲמִים גְּלוּיָהּ וְלְפַעֲמִים לֹא גְלוּיָהּ, וְלֹא עוֹמְדָתָּ
 בְּמָקוֹם אֶחָד. שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ עוֹמְדוֹתָּ,
 וּכְשֶׁנִּשְׁמָוֹת הַצְּדִיקִים נִכְנָסוֹת לְגִן עֵדֶן, שְׁתֵּי
 הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ יוֹצְאוֹת מִתּוֹךְ אֹתוֹ הָאֹר,
 וְעוֹמְדוֹת עַל אוֹתָהּ נִשְׁמָה, וְעוֹלִים וַיּוֹרְדִים.

וְאִזּוּ, מֵאוֹתָם שְׁנֵי הַפְּתָחִים, מִקְדִּימִים וַיּוֹרְדִים
 מִלְּמַעְלָה שְׁתֵּי מְרַכְבּוֹת. מְרַכְבָּה עֲלִיוֹנָה
 אַחַת, שֶׁהִיא מְרַכְבָּתוֹ שֶׁל מִיכָאֵל, גְּדוֹל הַסְּגָנִים.
 הַמְרַכְבָּה הַשְּׁנִיָּה, שֶׁהִיא מְרַכְבָּתוֹ שֶׁל אֹתוֹ מִמְּנָה
 גְּדוֹל שֶׁנִּקְרָא בּוֹא"ל. וְזֶה שֶׁמֶשׁ נִכְבָּד (דף רי ע"א)
 שֶׁנִּקְרָא רַבֵּא"ל. וְהֵם יוֹרְדִים וְעוֹמְדִים עַל הַנִּשְׁמָה,
 אוֹמְרִים לָהּ: שְׁלוֹם בּוֹאֵךְ, יָבֵא שְׁלוֹם יָבֵא שְׁלוֹם.
 וְאִזּוּ אוֹתָן שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת עוֹלוֹת וְעוֹמְדוֹת
 בְּמָקוֹמָן, וְנִגְנְזוֹת לְתוֹךְ אֹתוֹ הָאֹר שֶׁל אֹתָם
 פְּתָחִים.

שְׁנֵי פְתָחִים אַחֲרֵים, שְׁנֵי אוֹרוֹת אַחֲרֵים לוֹהֲטִים
 מֵאֹר הָאֵשׁ בְּאוֹתָם פְּתָחִים, אֶחָד לְצַד

שְׂמַאל וְאַחַד לְאַחֹר. שְׁתֵּי אֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת
לוֹהֲטוֹת בְּאוֹתָם אֹרוֹת וְנוֹצְצִים בְּתוֹכָם. אֹת
אַחַת ג' וְאוֹת אַחַת נ'. וּכְשֶׁהָאוֹתִיּוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת
חוזרות לְמְקוֹמָן, שְׁתֵּי הָאַחֲרוֹת הִלְלוּ נוֹצְצוֹת,
עוֹלוֹת וְיורדות, יוצאות מֵאוֹתָם אֹרוֹת וְעוֹמְדוֹת
עַל הַנְּשָׁמָה.

אִז יורדות שְׁתֵּי מְרַכְבוֹת מֵאוֹתָם שְׁנֵי פְתָחִים.
מְרַכְבָּה אַחַת הִיא מְרַכְבָּתוֹ שֶׁל נְבִרְיָאֵל,
מְמַנָּה גָּדוֹל וְנִכְבָּד. הַמְרַכְבָּה הַשְּׁנִיָּה הִיא מְרַכְבָּה
אַחֲרַת קְדוּשָׁה שֶׁל נוֹרְיָא"ל הַמְמַנָּה הַגָּדוֹל,
וְיורדות מֵאוֹתָם פְתָחִים וְעוֹמְדוֹת עַל הַנְּשָׁמָה,
וְהָאוֹתִיּוֹת חוזרות לְמְקוֹמָן.

אִז, שְׁתֵּי הַמְרַכְבוֹת הִלְלוּ נִכְנָסוֹת לְתוֹךְ הַיִּכָּל
אַחַד טָמִיר שְׁבָנָן שֶׁנִּקְרָא אֶהְלוֹ"ת, וְשֵׁם
שְׁנַיִם עֶשֶׂר מֵינֵי בְשָׂמִים גְּנוּזִים, שֶׁכְּתוּב (שיר ד) גִּרְדִּי
וּכְרַכְּם קָנָה וְקִנְמוֹן וְגו'. וְאוֹתָם שְׁנַיִם עֶשֶׂר מֵינֵי
בְשָׂמִים שֶׁלֹּמֶטָה.

וְשֵׁם כָּל אוֹתָם לְבוּשֵׁי הַנְּשָׁמוֹת שְׂרָאוּיִים
 לְהַתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרָאוּי.
 בְּאוֹתוֹ לְבוּשׁ נִרְשָׁמוּ כָּל אוֹתָם מַעֲשִׂים טוֹבִים
 שְׁעָשָׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְכֹל רְשׁוּמִים בּוֹ וּמְכַרְיִזִים:
 זֶהוּ לְבוּשׁוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי. וְנוֹטְלִים אֶת אוֹתוֹ לְבוּשׁ,
 וּמַתְּלַבְּשֵׁת בּוֹ אוֹתָהּ נִשְׁמַת הַצַּדִּיק שְׁפָנָן כְּמוֹ
 בְּדִיוֹקָן שֶׁבְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְהַדְּבָרִים הַלְלוּ מַשְׁלֵשִׁים יוֹם וְאֵילָּה, שְׁחֲרֵי כָּל
 שְׁלֵשִׁים הַיָּמִים אֵין לָךְ נִשְׁמָה שְׁלֵא
 תִּקְבַּל עֲנֵשׁ טָרָם שְׁתַּכַּנֵּם לְגַן עֵדֶן. כִּיּוֹן שְׁקַבְּלָה
 עֲנֵשׁ, נִכְנָסֶת לְגַן עֵדֶן, כְּמוֹ שְׁבַאֲרוֹתָ. אַחֲרַי
 שְׁחַתְּלַבְּנָהּ, מַתְּלַבְּשֵׁתָּ. כִּיּוֹן שְׁחַתְּלַבְּשָׁה בְּלְבוּשׁ
 הַזֶּה, נוֹתְנִים לָהּ מְקוֹם כְּרָאוּי לָהּ. אִזּוֹ כָּל אוֹתָן
 הָאוֹתִיּוֹת יוֹרְדוֹת, וְעוֹלוֹת אוֹתָן מְרַכְּבוֹת.

אוֹתוֹ רְקִיעַ חוּזֵר פְּעַמִּים בְּכָל יוֹם בְּאוֹתָהּ נְטִילַת
 הַרְקִיעַ הָאֶחָד הַזֶּה שְׁנֵדְבֵק בּוֹ. וְהַרְקִיעַ
 הַזֶּה אֵינּוּ יוֹצֵא מִחוּץ לְגַן. הַרְקִיעַ הַזֶּה רְקוּם בְּכָל
 מֵינֵי גִּוְנִים.

עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת חֲקוּקוֹת בְּאוֹתוֹ
רְקִיעַ, כָּל אוֹת וְאוֹת נוֹטֶפֶת מִהַמָּן
(מִהַטֵּל), מִהַטֵּל שְׁלֹמֶעֱלָה עַל הַנֶּגֶן, וּמֵאוֹתוֹ הַטֵּל שֶׁל
הָאוֹתִיּוֹת רוֹחֲצוֹת אוֹתָן נְשָׁמוֹת וְנִרְפְּאוֹת, אַחַר
שֶׁשָּׂבְלוּ בְּנֵהָר דִּינֹר לְהַטְהֵר. וְהַטֵּל אֵינֹו יוֹרֵד
אֶלָּא מִתּוֹךְ אוֹתִיּוֹת שְׁרֻשׁוֹמוֹת וְחֲקוּקוֹת בְּאוֹתוֹ
רְקִיעַ, מִשׁוֹם שְׁאוֹתָן אוֹתִיּוֹת הֵן כָּלֵל הַתּוֹרָה,
וְאוֹתוֹ הֶרְקִיעַ הַסּוּד שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁהָרִי מֵאֵשׁ
וַיִּמֹּם שֶׁל הַתּוֹרָה נִעְשֶׂה.

וְעַל כֵּן הֵם שׁוֹפְעִים טַל עַל כָּל אוֹתָם שֶׁהִשְׁתַּדְּלוּ
בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה בְּעוֹלָם הַיְהוּה. וְהַדְּבָרִים הֵלְלוּ
רְשׁוּמִים בְּנֵן עֵדֶן וְעוֹלָיִם עַד אוֹתוֹ רְקִיעַ, וְנוֹטָלִים
מֵאוֹתָן אוֹתִיּוֹת אוֹתוֹ הַטֵּל לְהַזִּין אֶת הַנְּשָׁמָה הַזוֹ.
וְהוֹ שֶׁפְּתוּב (דְּבָרִים ל"ב) יַעֲרֹף כַּמָּטָר לְקַחֵי הַטַּל כַּטֵּל
אִמְרָתִי.

בְּאַמְצֵעַ הֶרְקִיעַ הַיְהוּה עוֹמֵד פֶּתַח אַחַד בְּנִגְד
הַפֶּתַח שְׁאִמְרָנוּ שֶׁל הַחֵיכָל שְׁלֹמֶעֱלָה,

שָׁבְאוֹתוֹ פָּתַח הַנְּשָׁמוֹת פּוֹרְחוֹת מִהֲגֹן שְׁלֹמֹה לְמַעַלָּה בְּעִמּוֹד אֶחָד הַנְּעוּץ בִּגְן עַד לְאוֹתוֹ פָּתַח.
 בְּתוֹךְ אוֹתוֹ רָקִיעַ (עִמּוֹד) בְּאוֹתוֹ פָּתַח, שֶׁהוּא
 בְּאִמְצַע הַרְקִיעַ שֶׁבִּגְן, נִכְנָסִים לְתוֹכָהּ
 שְׁלֹשָׁה גִּזְנִים שֶׁל אֹר פְּלוּלִים בְּאֶחָד, וּמְאִירִים
 לְצוּרוֹת אוֹתוֹ הָעִמּוֹד. וְאִזּוֹ הַרְקִיעַ (הָעִמּוֹד) הָיָה נוֹצֵץ
 וּמִתְלַהֵט בְּכַף גִּזְנִים (אוֹרוֹת) שְׁמֵת־לֵהֲטִים. בְּכָל
 שָׁעָה מְאִירִים הַצְּדִיקִים מֵאוֹתוֹ זֵיו עֲלִיּוֹן. אֲבָל
 בְּכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת וּבְכָל רֵאשׁ חֹדֶשׁ מִתְנַלָּה
 הַשְּׂכִינָה יוֹתֵר מִשָּׂאֵר הַזְּמַנִּים בְּאוֹתוֹ רָקִיעַ, וְכָל
 הַצְּדִיקִים בָּאִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לָהּ.

אֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ שֶׁל מִי שִׁזְזָהּ לְלִבּוֹשִׁים הֶלְלוּ
 שְׂאֵמָרְנוּ, שְׁמֵת־לְבָשִׁים בָּהֶם הַצְּדִיקִים בִּגְן
 עֶדֶן (שְׁלֹמֹה). אֵלֶּה מִמַּעֲשֵׂים טוֹבִים שֶׁעָשָׂה (דף רי ע"ב)
 אָדָם בְּעוֹלָם הָיָה בְּמִצְוֹת הַתּוֹרָה, וּבָהֶם עוֹמְדֵת
 הַנְּשָׁמָה בִּגְן עֶדֶן שְׁלֹמֹה, וּמִתְלַבֶּשֶׁת בְּלִבּוֹשִׁים
 הַנִּכְבָּדִים הֶלְלוּ.

בְּשִׁעוֹלָה הִנָּשְׂמָה בְּאוֹתוֹ פֶּתַח הַרְקִיעַ לְמַעְלָה,
 מִזְדַּמְּנִים לָהּ לְבוּשִׁים אַחֲרִים נִכְבְּדִים
 עֲלִיּוֹנִים, שָׁהֵם מִרְצוֹן וְכוֹנֵת הַלֵּב בַּתּוֹרָה
 וּבַת־כֶּלֶה, שֶׁבְשִׁעוֹלָה אוֹתוֹ רְצוֹן לְמַעְלָה, מִתְעַטֵּר
 בָּהּ מִי שֶׁמִּתְעַטֵּר, וְנִשְׂאָר חֵלֶק לְאוֹתוֹ אָדָם,
 וְנִעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ לְבוּשִׁים שֶׁל אֹר לְהַלְבִּישׁ בָּהֶם
 הִנָּשְׂמָה לַעֲלוֹת לְמַעְלָה. וְאֵף עַל גַּב שֶׁבְּאֲרוֹהַ
 שְׂאוֹתָם לְבוּשִׁים תְּלוּיִים בַּמַּעֲשִׂים - אֵלֶּה לֹא
 תְּלוּיִים אֶלָּא בְּרְצוֹן הַרוּחַ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְּפָאֵר, לַעֲמֹד
 בַּתּוֹךְ מִלְּאֲכִים וְרוּחוֹת קְדוֹשׁוֹת, וְזֶהוּ פִּרְוֵר
 הַדָּבָר. וְהַמְּנֹרָה הַקְּדוֹשָׁה לָמַד כֶּךָ מֵאֵלֶּיהוּ:
 הַלְבוּשִׁים שֶׁלְמִטָּה בִּגְן שֶׁבְּאֲרֶץ בַּמַּעֲשִׂים,
 וְהַלְבוּשִׁים שֶׁלְמַעְלָה, (כְּרוּחַ וְרְצוֹן וְכוֹנֵת הַלֵּב) בְּרְצוֹן
 וְכוֹנֵת הַרוּחַ בְּלֵב.

וְנִתְּהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וְגו' (בראשית ב'),
 הָרִי פִּרְשׁוּתָהּ, אֲבָל בִּגְן תֵּיזָה שֶׁלְמִטָּה, נִתְּהַר
 יֵצֵא מֵעֵדֶן וְדֹאֵי. וְצָרִיךְ לְדַעַת, הַנִּתְּהַר תֵּיזָה שִׁיּוּצֵא
 בִּגְן שֶׁלְמִטָּה, בְּאֵיזָה מְקוֹם הוּא עֵקְרוֹ וְשָׂרְשׁוֹ.
 בְּאֵיזָה מְקוֹם? בְּעֵדֶן. הָעֵדֶן תֵּיזָה הוּא סוּד עֲלִיּוֹן,

וְלֹא נִתְּנָה רְשׁוּת לְעֵינַי הַשְּׂכָל לְשַׁלֵּט בּוֹ. וְסוּד
הַדְּבָר - אֲלֵמָּלֵא הַמָּקוֹם הַזֶּה נִמְסָר לְמִטָּה
לְהַתְּנָלוֹת, הַמָּקוֹם שֶׁל הָעֵדוּן הָעֲלִיּוֹן הַקָּדוֹשׁ נִמְסָר
גַּם בֵּן לְדַעַת. אֲלֵא (אָגַל) מִשׁוּם הַחֲסָתְרָה שֶׁל כְּבוֹד
הָעֵדוּן הָעֲלִיּוֹן הַקָּדוֹשׁ, נִטְמָן וְנִגְנָז הָעֵדוּן הַתְּחִתּוֹן
שְׂאוֹתוֹ נִהָר שׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא מִמֶּנּוּ, וְלִכֵּן לֹא נִמְסָר
לְהַתְּנָלוֹת אֲפֵלוּ לְאוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת שֶׁבִּגְנֵי עֵדוּן.

כִּמּוֹ שֶׁהִנָּהָר הַזֶּה נִפְרָד וְיוֹצֵא מִתּוֹךְ עֵדוּן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן שֶׁלְמַעְלָה, כִּי גַם מִתּוֹךְ
אוֹתוֹ הִפְתַּח שֶׁל הָאֲמִצֵּעַ יוֹצֵא אוֹר אֶחָד שֶׁנִּפְרָד
לְאַרְבָּעָה צַדִּדִּים, בְּאַרְבָּעָה פְּתָחִים שֶׁאֲמַרְנוּ.
הַמָּקוֹם שֶׁעוֹמְדוֹת אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת הַרְשׁוּמוֹת.
וְאוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁנִּפְרָד לְאַרְבָּעָה אוֹרוֹת, בְּאַרְבַּע
אוֹתִיּוֹת שְׁנוֹצְצוֹת (וְיוֹצֵאוֹת) יוֹצֵא מֵעֵדוּן, מְקוֹם
שֶׁזוֹהָרֵת הַנִּקְרָה שֶׁלְמַעְלָה.

וְאוֹתָהּ נִקְרָה מְאִירָה, וְנַעֲשֶׂה עֵדוּן לְהָאִיר, וְאִין
מִי שֶׁשׁוֹלֵט לְרֵאוֹת וְלְדַעַת אֶת הַנִּקְרָה
הַזֶּה פָּרַט לְאוֹתוֹ אוֹר שְׂמַת־פֶּשֶׁט מִמֶּנָּה,

שְׁמַשְׁתַּחֲוִים לְפָנָיו אֹתָם הַצְדִּיקִים שֶׁבָּנוּ עֵדֶן,
כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר. וְהַנִּקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה הַזֹּאת הִיא גֵן אֶל
הָעֵדֶן הָעֲלִיּוֹן, הַמָּקוֹם שֶׁלֹּא נָתַן לְדַעַת וּלְהַתְּבוֹנֵן.
עַל כֵּן זֶה כְּתוּב, (ישעיה סה) עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים
וּלְתָךְ. הַשֵּׁם הַזֶּה הַתְּפִירֵשׁ. אֱלֹהִים וּלְתָךְ -
זו הַנִּקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא יוֹדֵעַ אֶת
הָעֵדֶן הַזֶּה שְׁלֵמָטָה שְׁטֵמוֹן בְּנוֹ, וְאִין אַחַר שְׁמִכִּיר
אוֹתוֹ. אֱלֹהִים וּלְתָךְ - זֶהוּ הָעֵדֶן הָעֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל,
שֶׁהוּא סוּד הָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא מִכִּיר אֶת הַנִּקְדָּה
הַתַּחְתּוֹנָה בְּצְדִיק אַחַד שִׁיּוּצָא מִמֶּנּוּ, נָהַר שְׁמִרְוָה
אוֹתָהּ, וְאִין מִי שְׁמִכִּיר אוֹתָהּ פָּרַט לוֹ, שְׁכַתוֹב
אֱלֹהִים וּלְתָךְ, שֶׁהוּא אַחוּז לְמַעְלָה לְמַעְלָה עַד
אִין סוּף.

וְהַנִּהַר הַזֶּה שִׁיּוּצָא מֵעֵדֶן לְמָטָה הוּא סוּד
לְחֻכָּמִים בְּסוּד הַכְּתוּב, וְהַשְּׂבִיעַ
בְּצַחְצָחוֹת נִפְשָׁךְ. וְהַדָּבָר הַזֶּה הַתְּפִירֵשׁ לְמַעְלָה
וּמָטָה. הַנִּשְׁמָה שִׁיּוּצָאת מֵעוֹלָם הַחַשְׁדָּה הַזֹּאת, הִיא
תַּאֲבָה לְרֹאוֹת בְּאוֹר הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן כְּאָדָם הַזֶּה

שָׁתַיֵּב לְשֵׁתוֹת מִיָּם בְּתֵאוֹתָהּ. כֹּךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 הוּא צִחְצִחוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה ה) צִיחָה צָמָא.
 צָמָא, מֵאוֹתָם צִחוֹת שֶׁל אֹרוֹת שֶׁל הַגֶּן וְהַרְקִיעַ
 וְהַיִּכְלוֹת שֶׁל הַגֶּן.

וְאוֹתוֹ נָהַר שִׁיּוּצָא מֵעֵדוֹן, כָּל אוֹתָן נִשְׁמוֹת
 כְּלוּשֵׁי כְבוֹד יוֹשְׁבוֹת עַל אוֹתוֹ נָהַר,
 וְאֵלְמָלֵא אוֹתוֹ לְבוּשׁ, לֹא יְכוּלִים לְסַבֵּל, וְאִז
 מִתְיַשְׁבוֹת וְרוֹוֹת בְּאוֹתָם צִחוֹת וְיְכוּלוֹת לְסַבֵּל.
 וְאוֹתוֹ נָהַר הוּא תִקּוּן הַנִּשְׁמוֹת לְהִתְיַשֵּׁב וּלְהוֹיֵן
 וּלְהַנּוֹת מֵאוֹתָן צִחוֹת, וְהַנִּשְׁמוֹת נִהְנוֹת (מִתְתַקְּנוֹת)
 עַל אוֹתוֹ נָהַר וּמִתְיַשְׁבוֹת בּוֹ.

אוֹתוֹ נָהַר עֲלִיּוֹן שֶׁלְמַעְלָה מוּצִיא נִשְׁמוֹת, וְהֵן
 פּוֹרְחוֹת מִמֶּנּוּ לְתוֹךְ הַגֶּן, שֶׁהֵנָּהר הַזֶּה
 שֶׁלְמַטָּה בִּגְוֵן שְׂבָאָרֶץ מִתְקִין נִשְׁמוֹת לְהִתְתַקֵּן
 וּלְהִתְיַשֵּׁב בְּאוֹתָן (דף ריא ע"א) צִחוֹת. כְּמוֹ כֵּן בְּעוֹלָם
 הַזֶּה בְּחוּץ, בְּרִיחַ הַמַּיִם מִתְיַשְׁבֵּת הַנֶּפֶשׁ לְהָאִיר,
 שֶׁתֵּרִי מִתְעַקֵּר כְּמוֹ זֶה יוּצֵא. וּמִשׁוּם שֶׁהַנִּשְׁמוֹת
 מִתְתַקְּנוֹת עַל אוֹתוֹ נָהַר שֶׁשׁוֹפֵעַ וְיוּצֵא מֵעֵדוֹן,

יכולות להתישב באותן צחות עליונות ולעלות
למעלה באותו פתח שבאמצע הרקיע, ועמוד
אחד שעומד באמצע הגן, כפי שאמרנו.

באותו עמוד עולים למעלה פתוך אותו פתח
של הרקיע, ובו סביבו יש בו (ישעיה ד)
ענן [יומם] ועשן נגה. ואף על גב שבארוהו לזה
הפסוק, אבל ענן ועשן אלו מבחויז, ונגה
מבפנים. וזה הוא לחפות על אלו שעולים
למעלה, שלא יראו מלפני אלו שיושבים למטה.

והרי פאן סוד הסודות. באשר (רוצה הקדוש ברוך הוא
למנו הנקדה הזו) הנקדה הזו רוצה להתתקן
בתקונייה ולהתקשט בשפתות וזמנים ובחגים,
שולחת ארבע פני נשר, ועומדים על התיכל
שנקרא דרור, ותינו מר דרור. ובגלל כך בשנת
היובל צריכים להכריז דרור, כמו שנאמר (ויקרא
כה) וקראתם דרור. ואותם ארבע פנים נותנים
קול, ואין מי שישמע אותו פרט לאותן הנשמות
הראויות לעלות, והן מתפנסות שם, ולוקחים

אוֹתָם אַרְבַּע הַפָּנִים הַלְלוּ, וּמִכְנִיסִים אוֹתָם
פְּנִימָה בְּאוֹתוֹ עֲמוּד שְׁעוֹמֵד בְּאַמְצֵעַ.

וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה עוֹלָה אוֹתוֹ עֲמוּד, עֲנָן וְאֵשׁ
וְעָשָׁן, וְנִגְהָ מִבְּפָנִים. וּשְׁנֵי אֱלֹהִים
נִקְרָאִים מִכּוֹן הַר צִיּוֹן וּמִקְרָאִיהָ. מִכּוֹן הַר צִיּוֹן
- זֶהוּ הַתְּקוּן שְׁלֹמֶעֱלָה, כְּשֶׁהִנְקְדָה הַתְּחִתּוֹנָה
מִתְּקַשְׁטָת, וְהֵם מִקְרָאִיהָ שֶׁל אוֹתָהּ נִקְדָה
לְהַתְּקַשְׁטָה.

כִּיּוֹן שְׁעוֹלוֹת הַנְּשָׁמוֹת הַלְלוּ עַד לְאוֹתוֹ פֶּתַח
הַרְקִיעַ, אֲזִי אוֹתוֹ רָקִיעַ סוֹבֵב סְבִיב הַנָּן
שֶׁלֹשׁ פְּעָמִים, וּמִקּוֹל נְעִימוֹת שֶׁל סְבוֹב אוֹתוֹ
רָקִיעַ יוֹצֵאוֹת כָּל אוֹתָן נְשָׁמוֹת וְשׁוֹמְעוֹת אוֹתוֹ
נֵעַם שֶׁל אוֹתוֹ רָקִיעַ, וְרוֹאִים אוֹתוֹ הָעֲמוּד
שְׁמַעְלָה אֵשׁ וְעָנָן וְעָשָׁן וְנִגְהָ שְׁלוֹהֵט, וּבְכֹל
מִשְׁתַּחֲוִים. וְאִזּוֹ הַנְּשָׁמוֹת עוֹלוֹת בְּאוֹתוֹ הַפֶּתַח, עַד
שְׁעוֹלִים לְתוֹךְ הָעֲגוּל שֶׁסּוֹבֵב בְּאוֹתָהּ נִקְדָה, וְאִזּוֹ
רוֹאִים מֵה שְׁרוֹאִים. וּמִתּוֹךְ הָאוֹר וְהַשְׂמִימָה מִמֶּה
שְׂרָאוּ, עוֹלִים וַיּוֹרְדִים, מִתְּקַרְבִים וּמִתְּרַחֲקִים.

וְהָיָא מִשְׁתַּוְקָקֵת אֵלֵיהֶם וּמִתְקַשְׁטָת בְּאֹר. וְאִז
 לֹבֵשׁ קִנְיָאָה (מֵאֹר) צְדִיק עֲלִיּוֹן אַחַד,
 וּמִסְתַּכֵּל בְּאֹר וְיָפִי שֶׁל הַנְּקֻדָּה הַזֹּאת וּבְתַקוּנֵיהָ,
 וְאוֹחֵז בָּהּ וּמַעֲלָהּ אוֹתָהּ אֵלָיו, וּמֵאִיר אֹר בְּאֹר
 וּנְהִיִּים אַחַד. וְכֹל חִילוֹת הַשָּׁמַיִם פּוֹתְחִים בְּאוֹתָהּ
 שְׁעָה וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרֵיכֶם הַצְּדִיקִים שׁוֹמְרֵי
 הַתּוֹרָה, אֲשֶׁרֵיכֶם הַמְּשַׁדְּדִים בַּתּוֹרָה, שְׁחֵרֵי
 שְׂמֻחַת אֲדוֹנֵיכֶם הֵיא בְּכֶם, שְׁחֵרֵי עֲטָרַת רְבוֹנֵיכֶם
 מִתְעַטְרֵת בְּכֶם.

וְאִז, כִּיּוֹן שְׂמֵאִירִים אֹר בְּאֹר, שְׁנֵי אֹרוֹת
 מִתְחַבְּרִים בְּאַחַד וּמֵאִירִים. אַחַר כֵּן
 יוֹרְדִים אוֹתָם גּוֹנִים וּמִתְבּוֹנְנִים לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּאוֹתָן
 נְשֻׁמוֹת הַצְּדִיקִים, וּמִתְקַנְנִים אוֹתָם לְעֵטָר לְמַעְלָה.
 וְעַל זֶה נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִיתָה אֱלֹהִים זוֹלָתְךָ יַעֲשֶׂה
 לְמַחֲבָה לּוֹ.

פְּתַח רַבִּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר, כְּתוּב (יחזקאל א) וְדַמּוֹת
 עַל רְאִשֵׁי תַחֲתֵיהָ רְקִיעַ כְּעֵין הַקַּרַח הַנּוֹרָא
 נִמּוּי עַל רְאִשֵׁיהֶם מְלַמְּעָה. פְּסוּק זֶה פִּרְשׁוּהוּ.

אֲבָל יֵשׁ רָקִיעַ וַיֵּשׁ רָקִיעַ. הָרָקִיעַ שְׁלֹמֶטָה הוּא
 עוֹמֵד עַל גְּבֵי אַרְבַּע חֵיּוֹת, וּמִשָּׁם מֵת־פֹּשֵׁט
 וּמֵת־חֵיל דִּיּוֹקָן שֶׁל נִקְבָּה אַחַת שְׁאַחֲרֵי הַזִּכָּר,
 וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב (שְׁמוֹת לט) וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲרֵי, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר (תְּחִלִּים לט) אַחֲזֹר וְקָדַם צִרְתָּנִי. וְכֵתוּב (בְּרֵאשִׁית
 ב) וַיִּקַּח אֶחָת מֵצִלְעֹתָיו.

הָרָקִיעַ שְׁלֹמֶעָלָה הוּא עוֹמֵד עַל גְּבֵי הַחֵיּוֹת
 הָעֲלִיּוֹת, וּמִשָּׁם מֵת־פֹּשֵׁט וּמֵת־חֵיל הַדִּיּוֹקָן
 שֶׁל זָכָר אַחֵד, שֶׁהוּא סוּד עֲלִיּוֹן. וְשְׁנֵי הָרָקִיעִים
 הַלְלוּ, אַחֵד נִקְרָא קֶצֶה הַשָּׁמַיִם, וְאַחֵד נִקְרָא מְקֻצֶּה
 הַשָּׁמַיִם, שְׁכָתוּב (דְּבָרִים ד) וּלְמִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד קֶצֶה
 הַשָּׁמַיִם. רֵאשִׁי הַחֵיָה שְׁלֹמֶטָה הֵם אַרְבַּע חֵיּוֹת, שֶׁהֵן
 רְשׁוּמוֹת (אִזְרוֹת) עֲלִיּוֹנוֹת עַל אוֹתָן אַרְבַּע אוֹתֵיּוֹת
 רְשׁוּמוֹת שְׁכָתוּדֶן אוֹתָם אַרְבַּעַה פְּתָחִים שְׁכָנֵן עֵדוֹן.

וְאַף עַל גַּב שֶׁאֲמַרְנוּ שֶׁעֵדוֹן שְׁלֹמֶטָה הוּא בְּאֶרֶץ
 - כִּי זֶה וְדָא. אֲבָל הַכֹּל הוּא סוּד עֲלִיּוֹן,

כְּמוֹ שֶׁנֶּתְבָּאֵר (דף ריא ע"ב) שֶׁהַנִּקְבָּה הוּא שְׁאֲמַרְנוּ, כְּמוֹ
 שֶׁיֵּשׁ לָהּ חֵלֶק לְמַעְלָה - כִּי גַם יֵשׁ לָהּ חֵלֶק

לְמַטָּה בְּאֶרֶץ. וְהִנֵּן הָיָה לְמַטָּה הוּא חֶלְקָה שָׁל
אוֹתָהּ נִקְדָּה לְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ בְּרוּחוֹת הַצְּדִיקִים בְּאֶרֶץ,
וְנִהְיִית בְּכָל הַצְּדִדִים, לְמַעַלָּה וּמַטָּה. לְמַעַלָּה
בְּצְדִיק, וּלְמַטָּה בְּאוֹתוֹ פְּרִי הַצְּדִיק. וְלֹא נִמְצָא
שֶׁשְׂעוֹעַ מַעַלָּה וּמַטָּה אֵלָּא בְּצְדִיק. וְהִנֵּן הָיָה הוּא
מֵאוֹתָהּ נִקְדָּה שֶׁנִּקְרְאָת עֵדוֹן. (נִקְדָּה שְׁנוּמְלֹת מֵאִמָּא עֲלִיוֹנָה
הַטְּמוּנָה בְּגוֹן עֵדוֹן שֶׁל הָאֶרֶץ).

אוֹתָם רְאִישֵׁי הַחֵיָה אֵלוֹ אַרְבָּעָה רְאִישֵׁי פָּנִים.
אַחַד אֲרִיָּה, שְׁכָתוּב (יחזקאל א) וּפְנֵי אֲרִיָּה
אֵל הַיָּמִין. וְאַחַד שׁוֹר, שְׁכָתוּב וּפְנֵי שׁוֹר
מִהַשְּׂמֹאל. וְאַחַד נֶשֶׁר, שְׁכָתוּב וּפְנֵי נֶשֶׁר
לְאַרְבַּעַתָּן. וְאָדָם כָּלֵל שֶׁל הַכֹּל, שְׁכָתוּב וּדְמוּת
פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. וְאַרְבָּעָה רְאִישֵׁי הָאוֹרוֹת הִלְלוּ
שְׂמִשָּׁאם (חַיּוֹת שְׁנוּמְלֹת) אֵת הַכִּפָּא תְּקַדּוּשׁ, וּמִתּוֹךְ
הַמִּשָּׁא שְׁלָחֶם הֵם מוֹיָעִים. וּמֵאוֹתָהּ זָעָה שֶׁל
מִשָּׁאם, נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ נֶהַר דִּינּוֹר, שְׁכָתוּב (דניאל ז)
נֶהַר דִּינּוֹר שׁוֹפֵעַ וַיּוֹצֵא מִלְּפָנָיו אֶלֶף אֲלָפִים
יִשְׁמְשׁוּהוּ.

וּבְשֵׁעוּלוֹת הַנְּשָׁמוֹת, הֵן רוּחָצוֹת בְּאוֹתוֹ נָהָר
 דִּינֹר, וְעוֹלוֹת לְקָרְבָן וְאִינָן
 נִשְׂרָפוֹת, אֲלָא רוּחָצוֹת. בֵּא וּרְאֵה מִסְלַמְנִדְרָא,
 שְׁעוֹשִׂים מִמְּנָה לְבוּשׁ, וּמִתּוֹךְ שָׁחִיא מֵאִשׁ, אִין
 רוּחָצִים אוֹתוֹ לְבוּשׁ אֲלָא בְּאִשׁ. הָאִשׁ אוֹכְלַת
 תְּהִתְמָה שְׂבוּ, וְנִרְחֵץ אוֹתוֹ לְבוּשׁ. כֶּךָ נִם תְּנִשְׂמָה
 מֵאִשׁ שְׁנִלְקַחָה מִתּוֹךְ הַכֶּסֶף הַקְּדוֹשׁ, שְׂכַתוּב כֹּה
 (שם) כִּסְאוֹ שְׂבִיבֵי אִשׁ, בְּזִמְן שְׂרוּצָה לְרַחֵץ מֵאוֹתָהּ
 זְהִמָּה שְׂבָה, עוֹבְרַת בְּאִשׁ וְנִרְחָצָת, וְהָאִשׁ אוֹכְלַת
 כָּל אוֹתָהּ תְּהִתְמָה שְׂפִנְשָׁמָה, וְהַנְּשָׁמָה רוּחָצָת
 וּמִתְּלַבְּנָת.

וְאִם תֵּאמֶר, אִם כֶּךָ, אִין לְנִשְׂמָה עֲנֵשׁ כֹּה -
 בֵּא וּרְאֵה, אוֹי לְנִשְׂמָה שְׂפוּכְלַת אִשׁ זָרָה,
 וְאִף עַל גַּב שְׂמִתְּלַבְּנָת. אֲבָל כְּשֶׁתְּהִתְמָה רַבָּה
 עָלֶיהָ, אוֹי לְנִשְׂמָה שְׂפוּכְלַת אוֹתוֹ עֲנֵשׁ, מִשּׁוּם
 שְׂאוֹתָהּ זְהִמָּה בְּפַעְמִים מִתְּלַבְּנָת בְּאִשׁ.

בְּפַעַם הָרֵאשׁוֹנָה, כִּיּוֹן שְׂקִכְלָה עֲנֵשׁ בַּגּוֹף,
 הוֹלְכַת תְּנִשְׂמָה, וְנוֹטְלִים אוֹתָהּ

וּמִכְּנִיסִים אוֹתָהּ לְתוֹךְ מָקוֹם אֶחָד שֶׁנִּקְרָא בֶּן
הַנֶּם. וְלָמָּה נִקְרָא בֶּן הַנֶּם? אֵלָּא מָקוֹם אֶחָד הוּא
בְּנֵיהֶנָּם שֵׁשׁם נִצְרָפוֹת הַנְּשָׁמוֹת בְּצִרוּף לְהַתְּלִיב
מִטָּרֵם שֶׁנִּכְנְסוֹת לְנֵן עֵדוֹן. (וְאִם וּכְאִוֹת אוֹתוֹן נְשָׁמוֹת, כְּאֲשֶׁר
מִכְּנִיסִים אוֹתוֹן בְּאוֹתוֹ מָקוֹם) שְׁנֵי מְלֵאכִים שְׁלוּחִים מְזַמְּנִים
בְּנֵן עֵדוֹן, וְעוֹמְדִים בַּשַּׁעַר, וְצוֹנְחִים לְאוֹתָם
הַמְּמַנִּים שֶׁבְּאוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁבְּנֵיהֶנָּם כִּדְרֵי לְקַבֵּל
אוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה.

וְאוֹתָהּ הַנְּשָׁמָה, כְּטָרֵם תְּתַלְּבֵן בְּאֵשׁ, אוֹתָם
שְׁלוּחִים צוֹנְחִים אֵלֵיהֶם וְאוֹמְרִים: הַנֶּם.
וּבְזִמְן שְׁמֵת־לִפְנֵת, אוֹתָם מְמַנִּים יוֹצְאִים עֲמָה
מֵאוֹתוֹ מָקוֹם, וּמְזַמְּנִים אוֹתָהּ לְפִתְחוֹ שֶׁל בֶּן עֵדוֹן
שֵׁשׁם אוֹתָם שְׁלִיחִים, וְאוֹמְרִים לָהֶם: הַנֶּם. אֵלָּה
הֵם הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהַתְּלִבְנוּ. וְאִזּוּ מִכְּנִיסִים אוֹתָהּ
נְשָׁמָה בְּנֵן עֵדוֹן.

וְכַמָּה הִיא שְׁבוּרָה מֵתוֹךְ אוֹתוֹ שֶׁכָּר שֶׁל
הַתְּלִבְנוֹת שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת (שֶׁל אוֹתוֹ) שֶׁל
אוֹתוֹ שֶׁכָּר שֶׁל הָאֵשׁ הַתְּחִתוֹנָה. וְאִף עַל גַּב

שְׂיֹרֶדֶת מִלְמַעְלָה, (אבל) כִּיּוֹן שְׂמִנְיָעָה לְאָרֶץ
 לְמַטָּה, הִיא אֵשׁ שְׂאִינָנָה דְקִיקָה, וְהַנְשָׂמָה נְעִנְשֶׁת
 בָּהּ וְנִשְׁפָּרֶת. וְאִזּוּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹצִיא שְׂמֵשׁ
 שְׂמֵאִירָה מֵאוֹתָם אֲרַבְּעָה פְתָחִים שְׂמֵאִירִים
 בְּרַקִּיעַ שְׂמַעַל הַגּוֹן, וּמִנְיַע לְאוֹתָהּ נִשְׂמָה וְנִרְפָּאת.
 זֶהוּ שְׂפָתוֹב (מלאכי ג) וְזָרְחָה לְכֶם יְרֵאֵי שְׂמֵי שְׂמֵשׁ
 צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֶיהָ.

בַּפֶּעַם הַשְּׁנִיָּה, אַחַר שְׂיִשְׁבָּה בְּגֵן עֵדֶן שְׂלִמְטָה,
 כָּל אוֹתוֹ זְמַן שְׂיִשְׁבָּה וְעַד עַכְשָׁו אֵינָה
 נִפְרָדֶת מֵאוֹתָם דְּבָרִים שֶׁל מְרֵאָה הָעוֹלָם הַזֶּה
 מִכָּל וְכָל. וּכְשֶׁמַּעֲלִים אוֹתָהּ לְמַעְלָה, צְרִיכָה
 לְהִפָּרֵד מִכָּל מְרֵאָה וּמִכָּל הַדְּבָרִים שְׂלִמְטָה.
 וּמַעֲבִירִים אוֹתָהּ בְּאוֹתוֹ נֶהַר דִּינֹרָה, וְאִזּוּ הַנְשָׂמָה
 מִתְּלַבֶּנֶת בּוֹ מִכָּל וְכָל, וַיּוֹצֵאת וְנִרְאִית לְפָנַי רְבוֹן
 הָעוֹלָם בְּרוּכָה (בְּרוּרָה) מִכָּל הַצְּדָדִים. כִּיּוֹן
 שְׂמֵסֶתֶכְלֶת בְּאוֹתוֹ אֹר, נִרְפָּאת וְנִשְׁלָמֶת מִתְּכָל.
 וְאִזּוּ עוֹמְדוֹת אוֹתָן נִשְׂמוֹת בְּלְבוּשִׁים, מִתְּעַטְרִים
 לְפָנַי רְבוֹנִים. אֲשֶׁרֵי חֶלְקָם שֶׁל ^(דף ריב ע"ב) הַצְּדִיקִים
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

וְאוֹתָן נִשְׁמֹת שְׂפָנָן עֵרָן שְׁלֵמָה מְשֻׁטְטוֹת
 בְּכָל רְאֵי חֲדָשִׁים וְשִׁבְתוֹת, וְעוֹלוֹת עַד
 אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִקְרָא חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם, שְׁשָׁם כַּמָּה
 מְמַנִּים וּמְרַכְבוֹת שְׁשׁוֹמְרִים אוֹתָם הַחוֹמוֹת,
 שְׁשִׁבְתוֹב (ישעיה סב) עַל חוֹמֹתֶיךָ הַפְּקַדְתִּי שְׁמָרִים.
 וְעוֹלָיִם עַד אוֹתוֹ מְקוֹם, וְלֹא נִכְנְסוֹת פְּנִימָה עַד
 שְׁמֵת־לִבְנוֹת, וְשָׁם מִשְׁתַּחֲוֹת וְשִׁמְחוֹת מֵאוֹתוֹ
 אוֹר, וְשִׁבּוֹת לְתוֹךְ הַגֶּן.

יוֹצְאוֹת מִשָּׁם וּמְשֻׁטְטוֹת בְּעוֹלָם, וְרוֹאוֹת
 בְּאוֹתָם הַגּוֹפּוֹת שֶׁל הַרְשָׁעִים וּכְאוֹתוֹ
 עֲנֵשׁ שְׁלָהֶם, שְׁשִׁבְתוֹב (ישעיה סו) וַיֵּצְאוּ וְרָאוּ בְּפִנְיֵי
 הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי כִי תוֹלְעֵתָם לֹא תָמוֹת
 וְאֲשָׁם לֹא תִכְבֶּה וְחַיּוֹ דְרָאוֹן לְכָל בְּשָׂר. מַה זֶה
 לְכָל בְּשָׂר? לְאוֹתָם שְׂאֵר הַגּוֹפִים שְׁסַבִּיכָם, וְחַרִי
 פְרָשׁוּהָ. וְאַחַר מְשֻׁטְטִים וּמִסְתַּכְּלִים בְּאוֹתָם
 בְּעֵלֵי מְכַאוּבִים וּבְנֵי מַחֲלוֹת, וְאוֹתָם שְׁסוֹבְלִים עַל
 הַיְחוד שֶׁל רְבוֹנָם, וְשִׁבִים וְאוֹמְרִים לְמַשִּׁיחַ.

בַּשָּׁעָה שְׂאוּמְרִים לוֹ לַמָּשִׁיחַ אֶת צִעַר יִשְׂרָאֵל
 בְּגִלוֹתָם, וְאוֹתָם הִרְשָׁעִים שְׁכָהֶם שְׂאִינָם
 מִתְּבוֹנָנִים לַדַּעַת אֶת רְבוֹנָם, הוּא מְרִים קוֹל
 וּבּוֹכָה עַל אוֹתָם הִרְשָׁעִים שְׁכָהֶם. וְהוּ שְׁכָתוּב (שם)
 (ג) וְהוּא מְחַלֵּל מִפְּשָׁעֵינוּ מְדַבֵּא מִעֲוֹנֹתֵינוּ. שְׁבוֹת
 אוֹתָן נִשְׁמֹת וְעוֹמְדוֹת בְּמִקּוֹמָן.

בְּגֵן עֵדֶן יֵשׁ הַיֵּכָל אַחַד שֶׁנִּקְרָא הַיֵּכָל בְּנֵי
 הַמַּחְלוֹת. אִזּוּ הַמָּשִׁיחַ נִכְנָס לְאוֹתוֹ הַיֵּכָל,
 וְקוֹרָא לְכָל הַמַּחְלוֹת וְהַמְּכַאוּבִים וְכָל יִסּוּרֵי
 יִשְׂרָאֵל שְׂיִבְאוּ עֲלָיו, וְכָלֶם פְּאִים עֲלָיו. וְאֵלְמֵלֵא
 שֶׁהוּא מִקַּל מֵעַל יִשְׂרָאֵל וְנוֹטֵל עֲלָיו, לֹא תִּהְיֶה
 אָדָם שְׂיִכּוֹל לְסַבֵּל אֶת יִסּוּרֵי יִשְׂרָאֵל עַל עֲנִשֵׁי
 הַתּוֹרָה. וְהוּ שְׁכָתוּב (שם) אֲכֵן חָלִינוּ הוּא נִשְׂא
 וְגו' . כְּמוֹ כֵן רַבִּי אֶלְעָזָר בְּאַרְצָן.

מִשּׁוֹם שְׂאִין חֲשָׁבוֹן לְאוֹתָם יִסּוּרִים שְׁעוֹמְדִים עַל
 אָדָם בְּכָל יוֹם עַל עֲנִשֵׁי הַתּוֹרָה, וְכָלֶם
 יִרְדּוּ לְעוֹלָם בַּשָּׁעָה שֶׁנִּתְּנָה תּוֹרָה. וּכְשֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל
 בְּאַרְצָן הַקְּדוּשָׁה בְּאוֹתָן עֲבוֹדוֹת וּמְרַבְּנוֹת שֶׁהָיוּ

עוֹשִׂים, הָיוּ מִסְלָקִים אֶת כָּל אוֹתָן מִחֲלוֹת
וַיִּסּוּרִים מִן הָעוֹלָם, וְעָבְשׁוּ הַמְּשִׁיחַ מִסְלָק אוֹתָם
מִבְּנֵי הָעוֹלָם מֵרֵם שִׁיּוּצָא מִהָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִקַּבֵּל
עֲנִשׁוֹ, כְּמוֹ שְׁנֵת־כַּאֲר. כְּשֵׁאוֹתָם תִּמָּאִים יִתְרִים
שְׂמִכְנִיסִים אוֹתָם לְתוֹךְ בְּפָנִים הַגִּיחָנִם כְּאוֹתָם
מְדוֹרִים תַּחֲתוֹנִים אַחֲרֵים, וּמִקַּבְּלִים עֲנִשׁ רַב מֵרַב
הַזֶּה־מָה שְׂבִנְשָׁמָה, אִזּוּ מִדְּלִיקִים אִשׁ יוֹתֵר, לְאֹכֵל
אוֹתָהּ זֶה־מָה. (אִזּוּ לְאוֹתָהּ נִשְׁמָה שְׂפוֹכֶלֶת אוֹתוֹ הַעֲנִשׁ. וְעַל זֶה אוֹתָם

מִלְּאֲבֵי תַפְלָה שְׂפִינְיָהֶם מִמְרִידִים אוֹתוֹ בְּמַקְלוֹת שֶׁל אִשׁ לְנַעַר אֶת אוֹתָהּ הַזֶּה־מָה.

אִזּוּ לְנִשְׁמָה שְׂפוֹכֶלֶת אוֹתוֹ עֲנִשׁ).

אֲשֶׁר־יָהֶם שְׂשׁוֹמְרִים אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה. אוֹתָהּ
נִקְדָּה קְדוּשָׁה שְׂרוּצָה לְהַשְׁתַּעֲשַׁע
לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה בְּרוּחוֹת הַצְּדִיקִים, כְּמוֹ שְׁנֵת־כַּאֲר.
כְּשֵׁאוֹתָהּ נִקְדָּה רוּצָה לְהַשְׁתַּעֲשַׁע לְמַטָּה בְּרוּחוֹת
הַצְּדִיקִים כְּאִם שְׂשִׁמְחָה עִם בְּנֵיהּ וּמִשְׁתַּעֲשַׁעַת
בָּהֶם, כִּךְ גַּם בְּחִצּוֹת הַלֵּילָה הִיא יוֹרְדָת
וּמִשְׁתַּעֲשַׁעַת בָּהֶם.

תִּרְקִיעַ שְׁאֲמַרְנוּ שְׁעוֹמֵד עַל הַגֶּן, הִיא עוֹמֶדֶת
עַל אַרְבַּעַת רְאֵשֵׁי הַחַיּוֹת, וְאוֹתָן אַרְבַּע
אוֹתִיּוֹת שְׁאֲמַרְנוּ הֵם סוּד שֶׁל אַרְבַּע הַחַיּוֹת.
וְהִרְקִיעַ הַזֶּה עוֹמֵד לְמִטָּה (עֲלִיּוֹת), כְּמוֹ שְׁנֵת־כָּאֵר.
תִּרְקִיעַ שֶׁל אוֹתָהּ נִקְרָה עוֹמֵד לְמַעְלָה עַל אוֹתָן
אַרְבַּע חַיּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת שְׁאֲמַרְנוּ, וְאוֹתוֹ רְקִיעַ (כְּדֻמָּה
זֶה מִיָּד) נִרְקָם בְּגֻנָיִם קְדוֹשִׁים.

בְּרִקִיעַ הַזֶּה מְסֻתְּכָלוֹת אַרְבַּע הַחַיּוֹת, וְכָל אוֹתָם
תִּלּוֹת לְמִטָּה. כְּשֶׁתִּרְקִיעַ הַזֶּה מֵאִיר
בְּגֻנָיו וְנוֹצֵץ, אִזּוּ יוֹדְעוֹת כָּל אוֹתָן מְרַכְּבוֹת וְכָל
אוֹתָם תִּלּוֹת וּמַחֲנוֹת שְׁחֵרֵי טֶרֶפֶם הַזֶּדִּימָן. תִּרְקִיעַ
הַזֶּה רְקוּם בְּכָל הַגֻּנָיִם הַקְּדוֹשִׁים, וְכוּ עוֹמְדִים
אַרְבַּע פְּתָחִים רְשׁוּמִים בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת נוֹצְצוֹת.
פְּתַח אֶחָד רְשׁוּם לְצַד מְזֻרָת, וְכוּ עוֹמֶדֶת כְּאוֹתוֹ
פְּתַח אוֹת אַחַת, וְאוֹתָהּ אוֹת הִיא א'. וְזֶה
נוֹצֵץ וְעוֹלָה וְיוֹרֵד בְּפֶתַח הַזֶּה. הַפְּתַח הַזֶּה מֵאִיר
וְנוֹצֵץ מֵהַתְּנוֹצְצוֹת עֲלִיּוֹנָה, וְהָאוֹת הַזֶּה נוֹצְצֶת

ובולטת (ולוהטת) בתובה, והיא יורדת ועולה
ונרשמת באותו פתח.

פתח שני רשום לצד צפון, ובו עומדת אות
אחת, והיא האות ד'. (דף ריב ע"ב) וזו עומדת
ונוצצת, עולה ויורדת, ולוהטת באותו פתח.
לפעמים נוצצת בהתנוצצות, ולפעמים נטמן
אותו אור ולא מאיר. ולכן האות הזו אינה
עומדת בקיום מתמיד, והאות הזו נרשמת באותו
פתח.

הפתח השלישי הוא פתח שעומד לצד מערב,
ובו עומדת אות אחת שרשומה ונאורה
באותו פתח, וזוהי האות נ', והאות הזו נוצצת
בהתנוצצות באותו הפתח.

הפתח הרביעי זהו הפתח שעומד לצד דרום,
ובו עומד רשם של נקדה תחתונה
קטנה שנראית ולא נראית, וזוהי האות י',
וארבע האותיות הללו לארבעה צדדים, (נוצצים)
באותו רקיע באותם פתחים.

בְּרָקִיעַ הַזֶּה רְשׁוּמֹת אֹתֵיזוֹת אַחֲרוֹת (לְד' צְדָדִים)
 בְּכִתְרִים עַל רְאֲשֵׁיהֶם, וְאוֹתָן עֲשָׂרִים
 וּשְׁתַּיִם אֹתֵיזוֹת מִתְעַפְּרוֹת בְּכִתְרִים. הַרְקִיעַ הַזֶּה
 נוֹסֵעַ וְסוֹכֵב עַל גַּבֵּי הַחַיּוֹת בְּרֵשֶׁם שֶׁל הָאוֹתֵיזוֹת,
 הַסּוּד שֶׁל הַשְּׁבוּן הַיְחוּד בְּסוּד שֶׁל צְרוּף אַחַד,
 וְהֵם: א"ט ב"ח ג"ז ד"ו.

הָאוֹתֵיזוֹת הִלְלוּ סוֹכְבוֹת בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ בְּסוּד שֶׁל
 אוֹתֵיזוֹת אַחֲרוֹת (שֶׁל מְרַכְבוֹת) עֲלִיזוֹת
 קְדוֹשׁוֹת נִסְתָּרוֹת, וְאוֹתָן אוֹתֵיזוֹת אַחֲרוֹת (עֲלִיזוֹת)
 שֶׁנִּסְתָּרוֹת סוֹכְבוֹת אֶת אוֹתוֹ רְקִיעַ, וְאִזּוּ נִרְאוֹת
 הָאוֹתֵיזוֹת הִלְלוּ בְּגִלְגּוֹל (שֶׁל הַרְקִיעַ הַזֶּה), שְׁהֵם א"ט
 ב"ח, וְרְשׁוּמֹת בְּרָקִיעַ הַזֶּה.

בְּשַׁעַה שְׁמַאִיר הַרְקִיעַ הַזֶּה, מְאִירִים בּוֹ אֲרַבְעָה
 סוּדוֹת שֶׁל הַשְּׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים, וְהֵם צְרוּף
 בְּצְרוּפִים שֶׁל שְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים. אִזּוּ יוֹרֵד מִל
 מִהַרְקִיעַ הַזֶּה בְּאוֹתָן הָאוֹתֵיזוֹת שֶׁל סוּד הַשֵּׁם
 הַקְּדוֹשׁ, וְכָל אוֹתָן מְרַכְבוֹת נְזוּנוֹת, וְכָל אוֹתָם

הַחֲלֹת וְהַמְחַנֹּת הַקְּרוּשִׁים, וְכֹל מִקְבָּלִים
בְּשִׁמְחָה.

בְּשָׁעָה שְׁהָדִין תְּלוּי, הָאוֹתִיּוֹת הַלְלוּ נְמֻמֹּת
וְנִגְנוּזִים אַרְבַּע בְּתוֹךְ אַרְבַּע, וְהֵם מ"ח
ו"ו. בְּשָׁעָה שְׁאֵלָה נִגְנוּזוּ וְנְמֻמֵּנוּ, אִזּוּ הַקּוֹל שֶׁל צַד
צָפוֹן מִתְעוֹרֵר, וַיִּוָּדְעִים שְׁהָדִין שְׂרוּי עַל הָעוֹלָם.
וּבְרָקִיעַ תְּזַה נְרָשָׁם גִּזּוֹן אֶחָד שְׁכּוֹלֵל אֶת כָּל
הַגְּנוּזִים.

בְּשָׁנוּסֵעַ הַרְקִיעַ תְּזַה מִצַּד הַמְּזֻרָח, אוֹתָם
אַרְבָּעָה הָרָאשִׁים שְׁאֶמְרֵנוּ בְּאַרְבַּע
(פְּנִים) אוֹתִיּוֹת, נוֹסְעִים בְּכֹל בְּמִסְעוֹת, וְעוֹלִים
בְּעֵלְיָה לְמַעְלָה. וּבְשָׁנוּסְעִים וְעוֹלִים לְמַעְלָה,
מִסְתַּלְקֵת מִי שְׁמִסְתַּלְקֵת, וְחוֹזְרוֹת הָאוֹתִיּוֹת
וְנִרְאוֹת בְּשִׁלְמוֹת בְּסוֹד הָרָאשׁוֹן, א"ט ב"ח ג"ז
ד"ו, וְנִרְקָם אוֹתוֹ רְקִיעַ, וְאִזּוּ מֵאִיר בְּאוֹר.

וּבְשִׁתְּרָקִיעַ תְּזַה מֵאִיר בְּמִקְדָּם בְּאוֹתִיּוֹת הַלְלוּ,
בְּכֹל שָׁבִים וְשׂוֹאֲנִים לְטָרֵף טָרֵף
וּמְזוּז. בִּיּוֹן שְׁהֵם שׂוֹאֲנִים וּמַעְלִים קוֹלוֹת, אוֹתוֹ

קוֹל נִשְׁמָע לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, וְאִזּוּ נֹטֵל בְּרִכּוֹת
וּקְרָשׁוֹת מִי שְׁנוּטֵל.

סוּבְבוֹת הָאוֹתִיּוֹת וּמִתְנַלְגָּלוֹת, וְסוּבְבוֹת אֶת
אוֹתוֹ רְקִיעַ, וְעוֹמְדוֹת אוֹתָן אוֹתִיּוֹת
לְצַד דְּרוֹם. בֵּינָן שְׁעוֹמְדוֹת אוֹתָן אוֹתִיּוֹת לְצַד
דְּרוֹם, עוֹלוֹת וְנוֹצְצוֹת בְּהִתְנוֹצְצוֹת וְלוֹהֲטוֹת, וְאִזּוּ
בְּאִמְצַע אוֹתוֹ רְקִיעַ רֵשֶׁם אֶחָד נְרָשָׁם, וְאוֹתוֹ
הַרֵשֶׁם הוּא אוֹת אַחַת, וְהִיא י'. בֵּינָן שְׁהֲאוֹת הֵזוּ
נְרָשְׁמָה וְנִרְאִיתָ, אִזּוּ לוֹהֲטוֹת אַחֲרֶיהָ שְׁלֹשׁ
אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת, וְהֵן הו"ה.

אֵלּוּ הָאוֹתִיּוֹת מְנַצְנְצוֹת בְּאִמְצַע הַרְקִיעַ הַזֶּה,
עוֹלוֹת וְיוֹרְדוֹת, לוֹהֲטוֹת בְּשִׁלְשָׁה עֶשְׂרֵי
(בְּשָׁנִים עֶשְׂרֵי) לְהַטִּים. אִזּוּ אַחַר שְׁאֵלוֹ הַשְּׁלֹשׁ עֶשְׂרֵי
בְּעָמִים לוֹהֲטוֹת, יוֹרֵד מִי שְׁיּוֹרֵד, וְנִבְלָלָת בְּאוֹתָן
אוֹתִיּוֹת וּמִתְעַטְּרָת בָּהֶן וְלֹא נוֹדַעַת. אִזּוּ כָּל
הַחִילּוֹת וְכָל הַמַּחֲנוֹת בְּשִׁמְחָה, וְעוֹלִים שִׁירִים
וְתִשְׁבְּחוֹת.

הַרְקִיעַ הַזֶּה נוֹסֵעַ שְׁנֵית וְסוּבָב וּמִתְנַלְגֵּל, וְאוֹתָן
הָאוֹתִיּוֹת הַרְאֵשׁוֹנוֹת שְׁאֲמַרְנוּ, שֶׁהֵן א"ט
ב"ח, כֵּלָן נִכְלָלוֹת בְּאוֹתָן אוֹתִיּוֹת עֲלִיוֹנוֹת, סוּד
הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ שְׁאֲמַרְנוּ, וְסוּבָבוֹת לְאוֹתוֹ הַרְקִיעַ,
וְעוֹמְדוֹת אוֹתָן אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵיוּ בְּאֲמִצֵּעַ סוּד הַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ, כֵּלָן נְרַשְׁמוֹת לְצַד צְפוֹן, וְנְרַשְׁמוֹת וְאִינן
נְרַשְׁמוֹת. אֵינן מִי שֶׁיִּסְתַּכֵּל בְּאוֹתוֹ הַצֵּד. כֵּלָן
מִכְּסוֹת, וְאוֹמֵר בְּקוֹל נֵעֵם: כָּרוֹךְ כְּבוֹד ה'
מִמְּקוֹמוֹ. וּמִתְכַּסּוֹת מִצֵּד צְפוֹן (דף ריג ע"א) (שָׁל תְּפָנִים)
וְאוֹמְרוֹת אֵת זֶה, מִתְכַּסּוֹת מִכָּל הַצְּדָדִים
וְאוֹמְרוֹת אֵת זֶה.

הַרְקִיעַ הַזֶּה סוּבָב בְּמַקְדָּם וּמִתְנַלְגֵּל מִצֵּד לְצֵד,
וְאֵז קוֹל נֵעִימַת הַמַּחְנוֹת הַרְבִּים בְּצֵד
זֶה, וְקוֹל נֵעִימַת מַחְנוֹת רַבִּים בְּצֵד זֶה, וְכֵן
לְאַרְבָּעָה צְדָדִים. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה אוֹתוֹ הַרְקִיעַ מֵאִיר
בְּאוֹר אַחַר, יוֹתֵר מִכִּמוֹ שֶׁהָיָה, וְעוֹמֵד בְּאוֹר בְּגוֹן
אַחַר כָּלוּל מִכָּל הַתְּוֹנִים.

וְאֵלֹהֵי הָאוֹתִיּוֹת שְׁאַמְרֵנוּ עוֹלוֹת לְמַעַלָּה בְּאוֹתוֹ
 רָקִיעַ, וּמִקְבְּלִים אוֹת אַחַת שֶׁהִיא עֲלִיזָה,
 שְׂמֵת־חֲבֵרַת בְּשֵׁם זֶה שֶׁל אֵלֹהֵי הָאוֹתִיּוֹת. מִשּׁוֹם
 שְׂאֵף עַל גַּב שֶׁהָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ הֵן שֶׁל הַשֵּׁם
 הַקְּדוֹשׁ, זֶהוּ שֵׁם שְׂנֵכָל לְמַטָּה, מִשּׁוֹם שֶׁסוּד זֶה
 נִכְלָל לְמַעַלָּה וְנִכְלָל לְמַטָּה, וְכִשְׂנֵכָל לְמַטָּה,
 אֵלֹהֵי הָאוֹתִיּוֹת עוֹלוֹת לְקַבֵּל אוֹת אַחַת (י"ד), שְׂחֵרֵי
 מֵאוֹתָהּ הָאוֹת נִזְוְנוּ אֵלֹהֵי הָאוֹתִיּוֹת לְמַטָּה, וְאוֹתָהּ
 הָאוֹת הִיא ו'. וַיִּזְרְדוּת וּמֵת־חֲבֵרוֹת הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ
 בְּאוֹתָהּ הָאוֹת, וְאִזּוּ בִּלְוֵן בְּעֵטוֹר אַחַד, וְנִעֲשֶׂה שֵׁם
 שְׁלָם.

לְמַטָּה, שֵׁם שְׁלָם וְלֹא שְׁלָם. שֵׁם שְׁלָם בְּחֵמֶשׁ
 אוֹתִיּוֹת (וְלֹא שְׁלָם שֶׁל תִּשְׁעֵי אוֹתִיּוֹת, שֵׁם שְׁלָם בְּחֵמֶשׁ
 אוֹתִיּוֹת) הוּא - וַיְהִי"ה. סוּד שֶׁל זָכָר וְנִקְבָּה בְּרָמוֹ.
 הַשֵּׁם שְׁלָם הוּא בְּתִשְׁעֵי אוֹתִיּוֹת, וְהֵם יְהוֹ"ה
 אֱלֹהִים. זֶהוּ שֵׁם שְׁלָם מִחֵבֵל. שֵׁם אַחַר הוּא
 בְּרָמוֹ, וְהוּא בְּחֵמֶשׁ כְּפִי שְׁאַמְרֵנוּ. אֲבָל זֶהוּ שְׁלָם
 בְּכָל.

בִּיּוֹן שְׁמַת־חֲבָרוֹת הָאוֹתִיּוֹת הַלְלוּ, אוֹתוֹ רְקִיעַ
מֵאִיר בְּשֵׁלֶשִׁים וּשְׁנַיִם אוֹרוֹת, וְאֵז הַכֹּל
הוּא בְּשִׁמְחָה, הַכֹּל עוֹמֵד בְּסוּד אֶחָד מֵעֲלָה
וּמִטָּה. כָּל אוֹתָן מְרַכְּבוֹת וְכֹל אוֹתָן מַחֲנֹת, כָּל־ם
עוֹמְדִים בְּסוּד שֶׁל שְׁלֵמוֹת, וְכֹל הַדְּרָגוֹת מְתַקְּנֹת
עַל מְקוֹמָן, כָּל אַחַת וְאַחַת כְּרָאוּי.

בְּרְקִיעַ הַזֶּה עוֹמְדָת לְצַד צְפוֹן שְׁלֹחֶת אַחַת
מֵאִירָה שְׁאִינָה שׁוֹכֶכֶת תְּמִיד, וְהִיא
רְשׁוּמָה בְּאוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת לְיָמִין, וְהֵם עֲשָׂרָה
שְׁמוֹת, וְעוֹלוֹת לְשִׁבְעִים שְׁמוֹת, וְכֵן רְשׁוּמוֹת
בְּרְקִיעַ הַזֶּה, וּמֵאִירוֹת כֵּן בְּאַחַד.

מִתְרְקִיעַ הַזֶּה נוֹסְעִים כָּל אוֹתָם הַרְקִיעִים
שְׁלֵמָטָה שְׁלֹצֵד הַקְּדֻשָּׁה, עַד שְׁמִנְיָעִים
לְאוֹתָם הַרְקִיעִים הָאַחֲרִים שְׁלֹצֵד אַחַר, וְאֵלֶּה
נִקְרָאִים יְרִיעוֹת עֲזִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעַשׂ יְרִיעוֹת
עֲזִים לְאַהֲלֵ עַל הַמִּשְׁכָּן.

מִשׁוֹם שֵׁשׁ יְרִיעוֹת וַיֵּשׁ יְרִיעוֹת. יְרִיעוֹת הַמִּשְׁכָּן
הֵן יְרִיעוֹת שֶׁנִּקְרָאוֹת רְקִיעֵי הַחַיּוֹת שֶׁל

הַמִּשְׁכָּן הַקָּדוֹשׁ. יְרִיעוֹת עֲזִים הֵם רְקִיעִים (יְרִיעוֹת)
 אַחֲרֵיהֶם שֶׁל הַצֹּד הָאַחֵר. וְאֵלֶּה רְקִיעִים בְּסוּד
 הַמְּרַכְּבוֹת שֶׁל רוּחוֹת קְדוֹשׁוֹת, וְאֵלֶּה רְקִיעִים
 שֶׁבַחוּן שְׁעוֹמְדִים בְּדַבְּרֵי הָעוֹלָם, וְהֵם צְדָדִים שֶׁל
 תְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים שֶׁל חַנוּת. וְאֵלֶּה מְכַסִּים עַל
 אוֹתָם רְקִיעִים שְׁלֶפְנִים, כְּמוֹ קַלְפָּה עַל הַמַּח.
 הַרְקִיעִים שְׁלֶפְנִים הֵם אוֹתוֹ קְלוֹשׁ שְׁעוֹמֵד עַל
 הַמַּח, וְאֵלוֹ נִקְרָאִים שְׁמַיִם לַה'. לְשֵׁם אֶחָד זֶה
 שְׁלֶמְטָה.

רְקִיעִים אַחֲרֵיהֶם לְמַעְלָה, וְהֵם רְקִיעִים פְּנִימִיִּים
 שֶׁנִּקְרָאִים רְקִיעֵי הַחַיּוֹת, שֶׁהֵם סוּד
 הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ בְּסוּד הַחַיּוֹת הַגְּדוֹלוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת,
 וְאֵלֶּה הֵם הַסּוּדוֹת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת (סּוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים)
 הָעֲלִיּוֹנוֹת בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה, כָּלֵל שֶׁל עֲשָׂרִים
 וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת תְּקוּקוֹת רְשׁוּמוֹת שְׁיֹצְאוֹת מִתּוֹךְ
 הַרְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן הַשְּׁמַיִנִי, שֶׁהוּא רְקִיעַ עַל גְּבִי
 הַחַיּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, וְזֶהוּ שְׂאִין לוֹ מֵרְאָה. זֶהוּ מְמִיר
 וְגִנּוּי, וְאִין בּוֹ גִּוּן.

כָּל הַגּוֹנִים יוֹצְאִים מִפְּנֵי. אֵין בּוֹ גּוֹן, וְלֹא נִרְאָה
וְלֹא הִתְנַלְתָּה. וְהוּא שְׂמוּצִיא אֶת כָּל הָאֹדוֹת.
בּוֹ לֹא נִרְאָה לֹא אֹר וְלֹא חֲשֵׁךְ וְלֹא גּוֹן כָּלֵל,
פָּרַט לְנִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים שְׂרוּאוֹת מִתּוֹךְ הַרְקִיעַ
הַתְּחִתּוֹן כְּמֵאֲחֵר הַכֶּתֶל, אֹר שְׂמוּצִיא וּמֵאִיר
הַרְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן תְּהֵא, וְאוֹתוֹ אֹר שְׂלֹא פּוֹסֵק, אֵין
מִי שְׂמֵכִיר אוֹתוֹ וְאֵין מִי שְׂעוֹמֵד בּוֹ.

מִתְּחִת לְזֶה, כָּל אוֹתֵם הַרְקִיעִים נִכְלְלוּ בְשֵׁם
תְּהֵא נִקְרָא שָׁמַיִם, וְאֵלוֹ (הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ)
נִקְרָאִים הַשָּׁמַיִם אוֹתֵם שְׁהַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן נִקְרָא בְּהֵם,
אוֹתֵם שְׁהַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הִתְעַטֵּר בְּהֵם. וְעַל זֶה
כְּתוּב, (תהלים קטו) הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לָהּ, לְאוֹתָהּ גְּבִיּוֹת
הַרְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן שְׂעוֹמֵד (דף ריג ע"ב) עֲלֵיהֶם.

עַד כָּאֵן רָמּוּ לַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, (סוֹד שֶׁל הַשָּׁמַיִם הַקְּדוֹשִׁים)
שְׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא בְשֵׁמוֹת. מִכָּאֵן
וְהִלָּאָה אֵין חָכֵם בְּהַשְׁכֵּל שְׂיִכּוֹל לְדַעַת וּלְהַדְבִּק
כָּלֵל, פָּרַט לְאֹר אֶחָד קָטָן בְּלִי קִיּוֹם (קִיּוֹם הַכּוֹל)

לְהִתְיַשֵּׁב בּוֹ. אֲשֶׁר־י חָלְקוּ שָׁל מִי שְׁנִכְנָם וַיּוֹצֵא,
וַיִּוְדַע לְהִסְתַּכֵּל בְּסוּדוֹת אֲדוֹנָו וּלְדַבֵּק בּוֹ.

בְּסוּדוֹת הַלָּלוּ יָכוֹל אָדָם לְדַבֵּק בְּאֲדוֹנָו, לְדַעַת
אֶת שְׁלֵמוֹת הַחֲכָמָה בְּסוּד עֲלִיּוֹן
בְּשִׁעוּבָד לְאֲדוֹנָו בְּתַפְלָה, בְּרָצוֹן וּבְכַוֵּנַת הַלֵּב,
מְדַבֵּיק רְצוֹנָו כַּאֲשֶׁ בְּנִחְלָת לַיַּחַד אוֹתָם רְקִיעִים
תַּחְתּוֹנִים שֶׁל צַד הַקְּדֻשָּׁה לְעִטְרָם בְּשֵׁם אֶחָד
תַּחְתּוֹן. וּמִשָּׁם וְהִלָּאָה לַיַּחַד אוֹתָם רְקִיעִים
עֲלִיּוֹנִים פְּנִימִיִּים לְהִיּוֹת כֻּלָּם אֶחָד בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ
עֲלִיּוֹן שִׁעוּבָד עֲלֵיהֶם.

וּבְעוֹד שְׁפִיו וְשִׁפְתוֹתָיו מְרַחֲשׁוֹת, לְבוֹ יִבְוֶן,
וּרְצוֹנָו יִתְעַלָּה לְמַעְלָה לְמַעְלָה, לַיַּחַד
אֶת הַכֹּל בְּסוּד הַסּוּדוֹת, שְׁשֵׁם תְּקוּעִים כָּל
הַרְצוֹנוֹת וְהַמְחַשְׁבוֹת בְּסוּד שִׁעוּבָד בְּאִין סוּף,
וּלְכוּן בְּזָה כָּכָל תַּפְלָה וְתַפְלָה, כָּכָל יוֹם וַיּוֹם,
לְעִטְר אֶת כָּל יָמָיו בְּסוּד הַיָּמִים הָעֲלִיּוֹנִים
בְּעִבּוּדוֹתָו.

בַּלִּילָה יְשִׁים רְצוֹנוֹ, שְׁתֵּרֵי נִפְטָר מִהָעוֹלָם,
וְנִשְׁמָתוֹ יוֹצֵאת מִמֶּנּוּ, וַיַּחְזִירָנָה לְרַבּוֹן
הַכֹּל. מִשּׁוֹם שָׁפַל לִילָה וְלִילָה (אוֹתָהּ נִקְדָּה עוֹמֶדֶת לְכָלֵל

בְּתוֹכָהּ אוֹתָן נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים).

סוֹד הַסּוּדוֹת לְדַעַת לְאוֹתָם חֲכָמֵי לֵב. הֶרְקִיעַ
הָיָה הַתַּחְתּוֹן, בְּסוֹד אוֹתָהּ הַנִּקְדָּה הוּא
עוֹמֵד, כְּמוֹ שְׁאֵמְרָנוּ. אוֹתוֹ הֶרְקִיעַ הוּא כָּלוּל
מִמַּעַלָּה וּמִמַּטָּה, וַיִּסּוֹדוּ לְמַטָּה כִּיֹּה הָיָה שְׁמַעַלָּה
אוֹר שְׁחַר, לְהֵאֱחִיזוּ בְּאוֹר הַלְּבָב, וְהִיִּסּוֹד שְׁלָה הוּא
לְמַטָּה בְּאוֹתָהּ פְּתִילָה בְּשֶׁמֶן. אֵף כִּי לְמַטָּה
אוֹתָהּ נִקְדָּה - בַּיּוֹם נִכְלָלָת מִלְּמַעַלָּה, וּבַלִּילָה
נִכְלָלָת מִמַּטָּה בְּאוֹתָן נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים.

וְכָל דְּבָרֵי הָעוֹלָם, בְּלָם חוֹזְרִים לְעֵקֶר וְהִיִּסּוֹד
וְהַשְּׂרֵשׁ שְׁמִמֶּנּוּ יֵצְאוּ. וְכַמָּה לַיְלוֹת עֲתִידִים
לְטַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׂרָאוּי לוֹ, כְּמוֹ שְׁנֵאֵמַר
(תהלים טז) אֵף לַיְלוֹת יִסְרוּנִי כְּלִיּוֹתִי. הַנֶּפֶשׁ הוֹלְכָת
וּמְשׁוֹמְטָת וְשֹׁבָה אֶל אוֹתוֹ עֵקֶר שְׂרָאוּי לָהּ. הַגּוֹף
עוֹמֵד שְׁקֵט בְּאֶבֶן, וְחוֹזֵר לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׂרָאוּי לוֹ

לְשָׂרוֹת עֲלִיו, וּמִשּׁוֹם כָּךְ שָׁב הַגּוֹף לַצַּד שָׁלוֹ,
וְהִנָּפֵשׁ לַצַּד שָׁלָה.

עַל הַגּוֹף שׁוֹרָה סוֹד הַצַּד הָאֲחֵר, וְלִכֵּן נִמְאָאִים
יָדָיו, וְצָרִיךְ לְרַחֵץ אוֹתָם. כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרָנוֹ,
שֶׁתְּרֵי בַּלְיָלָה הַכֹּל שָׁב לְמִקּוּמוֹ, וְנִשְׁמֹת
הַצַּדִּיקִים עוֹלוֹת וְחוֹזְרוֹת לְמִקּוּמָן, וּמִתְעַטָּרֵת (בְּהֵם)
מֵה שֶׁמִּתְעַטָּרֵת, וְנִבְלָלָת מִכָּל הַצַּדִּידִים, וְאִז עוֹלָה
כְּבוֹד הַקָּדוֹשׁ כָּרוֹךְ הוּא וּמִתְעַטָּר מִהַכֹּל.

בַּלְיָלָה שׁוֹלְטִים הַמַּמְנִים שֶׁנִּפְקְדוּ עַל אוֹתָן
נִשְׁמֹת הַצַּדִּיקִים לְהַעֲלוֹתָן לְמַעְלָה
וּלְהַקְרִיבָן קָרְבָן מְנַחֵם לְאֲדוֹנָם. אוֹתוֹ מְמַנָּה
שֶׁנִּפְקָד עַל כָּל אוֹתָם מַחֲנֹת, שָׁמוֹ סוּרִי"א מְמַנָּה
גְּדוֹל. כִּיּוֹן שֶׁעוֹלָה הַנִּשְׁמָה לְכָל אוֹתָם רְקִיעִים,
אִז מְקַרְבִּים אוֹתָהּ אֵלָיו וּמְרִיחַ בָּהּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(ישעיה יא) וַתְּרִיחוּ בִּירְאֵת ה'. כְּמוֹ שֶׁעֲתִיד מְלָךְ
הַמַּשִּׁיחַ לַעֲשׂוֹת בְּעוֹלָם, וְעַל יָדוֹ עוֹבְרִים בָּלָם
בְּפִקְדוֹן עַל יָדוֹ לְהַתְקַרֵּב הֶלְאָה.

וְכָל הַנְּשָׁמוֹת, כְּשֶׁנִּקְרְבוֹת לְאוֹתוֹ מְקוֹם
 שֶׁנִּקְרְבוֹת וְנִרְאוֹת שָׁם, זֶהוּ סוּד, כֹּל
 הַנְּשָׁמוֹת נִבְלָלוֹת בְּאוֹתָהּ נִקְדָּה, וְלוֹקַחַת אוֹתָם
 פַּעַם אַחַת, כְּמוֹ מִי שֶׁבֹלֵעַ בְּלִיעַת דָּבָר,
 וּמִתְעַפְּרָת כְּמוֹ אִשָּׁה שֶׁמִּתְעַפְּרָת. תְּסוּד תִּזְהַר
 לְבַעֲלֵי מִדּוֹת. כְּשֶׁנִּקְדָּה זוֹ מִתְעַפְּרָת כְּאִשָּׁה
 שֶׁמִּתְעַפְּרָת, נִהְיִית מֵאוֹתָהּ הִנָּאָה שֶׁמְכַלִּילָה
 נִשְׁמָה מֵהָעוֹלָם תִּזְהַר בְּאוֹתָם מֵעֲשִׂים וּבְאוֹתָהּ
 תִּזְרַח שֶׁהַשְּׂתִדְּלָה כָּהּ בַּיּוֹם, וְנוֹטְלָת אוֹתוֹ רָצוֹן
 שֶׁל הָעוֹלָם תִּזְהַר, וְכוּ נִהְיִית בְּשִׂמְחָה, וְנִבְלָלָת
 מִכָּל הַצְּדָדִים.

אַחֲרַי כִּי הִיא מוֹצִיָּאָה אוֹתָם תְּחוּצָה וּמוֹלִידָה
 אוֹתָם בְּמַקְדָּם, וְהַנְּשָׁמָה הִיא תְּדַשָּׁה כְּעֵת
 בְּמַקְדָּם, וְסוּד זֶה - (אִיכָה ג) תְּדַשִּׁים לְבָקָרִים.
 תְּדַשִּׁים וְדָאֵי, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר. מָה תִּשְׁעִם (דף ריד ע"א)
 הֵם תְּדַשִּׁים? מִשּׁוֹם סוּד תְּכַתוּב רַבָּה אִמוֹנְתָךְ.
 רַבָּה וְדָאֵי, שֶׁיִּבְלָה לְהַכְלִילָם וְלְהַכְנִיֵם לְתוֹכָהּ,
 וּמוֹצִיָּאָה אוֹתָם וְהֵם תְּדַשִּׁים, וְלָבֵן לּוֹקַחַת אַחֲרֵים

מִלְמַעְלָה בַּיּוֹם. אֲשֶׁרֵי תִצְדִּיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא.

בֵּין כֶּךָ הַאִיר הַיּוֹם. אָמַר רַבִּי אֲבָא, נִקּוּם וְנִלְדָּ
וְנִזְדָּה לְרַבּוֹן הָעוֹלָם. קָמוּ וְהִלְכוּ וְהִתְפַּלְלוּ,
וְאַחַר כֶּךָ חֲזְרוּ אֵלָיו הַחֲבֵרִים. אָמְרוּ לוֹ, מִי
שֶׁהִתְחִיל - שְׂיִסִּים אֶת הַשֶּׁבֶת. אֲשֶׁרֵי חִלְקֵנוּ בְּדָרְךָ
הַזֶּה, שֶׁכָּל זֶה זְכִינוּ לְעֵטֶר אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּסוּדוֹת הַחֲכָמָה.

פָּתַח רַבִּי אֲבָא וְאָמַר, וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל אֶת הָאָרוֹן
עֲצֵי שִׁטִּים וְגו'. כָּאֵן, אֵף עַל גַּב שֶׁכָּל
סוּדוֹת הַמִּשְׁכָּן הָרִי פִּרְשׁוּהָ הַחֲבֵרִים בְּתַרְדֵּ
הַקְּדוֹשׁ, כָּאֵן יֵשׁ לְהִסְתַּכֵּל, שֶׁתְּרֵי סוּד זֶה מִתְעַטֵּר
בְּכַמָּה סוּדוֹת לְלַמֵּד חֲכָמָה. אָרוֹן זֶה הוּא סוּד
לְהַכְנִים תּוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב, וְנִגְנְזָה בּוֹ בְּשִׁשָּׁה לוחות
(וְנִגְנְזוּ בּוֹ שִׁשָּׁה לוחות, וְהֵם שִׁשָּׁה מְסוּכָּבִים) מְסוּכָּבִים, וְזֶה נִקְרָא
אָרוֹן. בְּשִׁסּוּכָּבִים אוֹתָם שִׁשָּׁה לְהִיּוֹת כְּאַחֵד, אִז
הוּא גוֹף אֶחָד לְהַכְנִים בּוֹ סוּד הַתּוֹרָה בְּשִׁשָּׁה
צְדָדִים וְאָרוֹן.

וְהַלֹּחֹת הֵם חֲמֹשֶׁת, וּמִכְנִיסִים בּוֹ חֲמֹשֶׁת
סְפָרִים, וְאוֹתָם חֲמֹשֶׁת הֵם שְׁשֵׁה

בְּדִרְגָּה אֶחָת שְׁנִכְנְסֶת בָּהּ בְּנִסְתָּר, שְׁנִקְרֵאת סוּד
הַכֹּל, וְזֶהוּ סוּד הַבְּרִית. כְּשֹׁה נִכְנָס לְתוֹךְ אוֹתָם
חֲמֹשֶׁה לֹחֹת, אִזְ עוֹמֵד הָאָרוֹן וְהַתּוֹרָה בְּסוּד שֶׁל
תִּשְׁעֵי דְרָגוֹת, שָׁחַן שְׁנֵי שְׁמוֹת, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
וְאַחַר כֵּן עוֹמֵד לִוְחַת אַחֵר, סוּד עֲלִיוֹן שְׁמִכְסָה
עַל הַכֹּל, וְהוּא אוֹתוֹ הַסּוּד שֶׁל אוֹתוֹ רְקִיעַ
שְׁמִסּוּבָב וּמְכַסֶּה עַל הַכֹּל, וְכֹלָם עוֹמְדִים בַּסֵּתֵר.

כָּאֵן יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל וְלִדְעוֹת אֶת סוּדוֹת הָאָרוֹן. יֵשׁ
אָרוֹן וְיֵשׁ אָרוֹן, זֶה כְּנֶגֶד זֶה. פָּתַח וְאָמַר,
(שְׁמוּאֵל ב' כב) הַכֹּל נִתֵּן אֲרוֹנָה הַמִּלֶּךָ לְמֶלֶךְ וְגו'. וְכִי
אֲרוֹנָה הִיא מֶלֶךְ? וְאֵיךְ עַל גַּב שְׁפָאָרוֹהָ הַחֲבֵרִים,
אֵלֶּא דוֹד, שְׁפָתוֹב בּוֹ (שִׁם ה) כָּל מִכָּה יִבְסִי וְיִנַּע
בְּצַנּוֹר וְגו', וְהוּא נִטַּל וְתַפֵּס אֶת יְרוּשָׁלַיִם וּמִשָּׁלוֹ
הִיא, וְלָמָּה קָנָה בְּכֶסֶף? וְאִם תֹּאמַר, שְׁאֵיף עַל
גַּב שְׁיִרוּשָׁלַיִם הִיְתָה שֶׁל דוֹד - אוֹתוֹ מְקוֹם הִיא
נִחַלְתוֹ שֶׁל אֲרוֹנָה, כְּמוֹ שֶׁהִיא בְּנִבּוֹת הַיְזָרְעֵאלִי

(מלכים א-בא), שָׁאֵף עַל גַּב שִׁשְׁלֹט אֲחָאָב וְהָיָה מֶלֶךְ,
הַצְטַרֵּךְ לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ כָּרֵם מְנַבּוֹת, אֵיךְ כִּי דוֹד?

אֲלֵא וְדַאי אַרְוֶנָה הָיָה מֶלֶךְ, וְאוֹתוֹ מְקוֹם הָיָה
בְּרִשׁוֹתוֹ וְהָיָה שׁוֹלֵט עָלָיו, וּכְשֶׁהֲגִיעַ זְמַן
לְיֵצֵאת מִתַּחַת יָדוֹ, לֹא יֵצֵא אֲלֵא בְּהֶרְבֵּה דָם
וְהָרַג בְּיִשְׂרָאֵל, וְאַחַר כֵּן עֹמֵד הַמֶּלֶךְ הַמְשֻׁחֵת
עַל אוֹתוֹ מְקוֹם, וְשֵׁם, בְּשִׁתְּיָה הוֹרַג וְעוֹמֵד בְּאוֹתוֹ
מְקוֹם, לֹא הָיָה יָכוֹל, וְתִשָּׁשׁ כַּחוֹ.

וְאוֹתוֹ מְקוֹם, הַמְקוֹם שֶׁנֶּעְקָד בּוֹ יִצְחָק הָיָה,
שֵׁשׁ בָּנָה אֲבָרָהֶם מוֹיֶכֶת וְעָקָד אֶת
יִצְחָק בְּנֹו. כִּיֹּן שָׂרָאָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹתוֹ
מְקוֹם, הַתְּמַלֵּא רַחֲמִים. וְהוּא שְׂכֵתוֹב רָאָה ה'
וַיִּנָּחֵם וְגו'. מַה זֶה רָאָה ה'? רָאָה עֲקָדַת יִצְחָק
בְּאוֹתוֹ מְקוֹם, וְשָׁב וְרַחֵם עֲלֵיהֶם מִיָּד.

וַיֹּאמֶר לְמַלְאָךְ הַמְשֻׁחֵת רַב עֲתָה וְגו'. מַה זֶה
רַב? הֲרִי פִרְשׁוּתָהּ, קַח אֶת הָרַב. אֲלֵא
כִּי הוּא, פְּתוּב בְּאֵן רַב, וְכֵתוּב שֵׁם רַב לְכֶם
שְׂכֵת בְּתָר תְּזִת. אֵיךְ כִּי גַם רַב - רַב לְךָ שְׂיִתְיָה

מקום זה תחת ידך. שנים רבות היה תחת ידך, מכאן והלאה רב, החזיר את המקום לבְּעָלְיוֹ. ועם כל זה, (ג'דס) בְּמֹת וּבְמֹזֵן יֵצֵא מִתַּחַת יָדוֹ.

וְלָמָּה נִקְרָא אַרְוֵנָה? אֵלָּא כְּתוּב אַרְוֵנָה, וְכְתוּב אַרְנָן. פְּעוּד שְׂאוֹתוֹ מִקּוֹם הָיָה תַּחַת יָדוֹ, נִקְרָא אַרְוֵנָה, אַרְוֵן שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר. וְעַל שְׁנוֹסְפוֹ בּוֹ אוֹתִיּוֹת יִתְרוֹת, כִּי צָרִיךְ לְהוֹסִיף לְאוֹתוֹ רַע עֵינַי, סוּד שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, וְאוֹתָהּ תוֹסֶפֶת הִיא חִסְרוֹן לוֹ.

בְּצַד הַקְּדֻשָּׁה גּוֹרְעִים לוֹ אוֹתִיּוֹת, וְנוֹסְפֹת קְדֻשָּׁתוֹ. וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב, (מלכים א' ז) עַל שְׁנֵי עֶשֶׂר בָּקָר. גֵּרַע מ"ם, ^(דף ריד ע"ב) שְׁלֹשׁ כְּתוּב שְׁנַיִם, אֵלָּא שְׁנֵי. וְלַצַּד הָאֲחֵר נוֹתְנִים תוֹסֶפֶת אוֹתִיּוֹת, שְׁכַתוּב וַיַּעַשׂ יִרְיעַת עֵזִים לְאֶהֱלֵ עַל הַמִּשְׁכָּן עֲשִׂיתִי עֲשִׂרָה יִרְיעַת. תוֹסֶפֶת אוֹתִיּוֹת, וְהוּא חִסְרוֹן. וּבְצַד הַקְּדֻשָּׁה שְׁנֵי עֶשֶׂר וְלֹא יוֹתֵר. וְכֵן עֲשִׂיתִי עֲשִׂרָה, וְהַכֹּל הוּא חִסְרוֹן אֵלָיו. וְכִי

צָרִיךְ לְאוֹתוֹ רַע עֵינַי לְהַשְׁלִים אֶת הָעֵינַי שְׁלוֹ, וְהוּא בְּחֶסֶד אֲרוֹן. (בְּדִבְרֵי זֶה אֲרוֹנָה, תּוֹסֵפֶת אוֹתוֹת, וְלֹא כְּתוּב אֲרוֹן).

כֹּא וְרֵא, צַד הַקְּדוּשָׁה נִקְרָא אֲרוֹן הַבְּרִית, וְאוֹתוֹ אֲרוֹן הַבְּרִית רָאוּי לְגוֹף לְהַכְנִים בּוֹ דְיוֹקֵן אָדָם. וְעַל סוּד זֶה, אוֹתָם חֲסִידִים קְדוֹשִׁים, בְּשֶׁהָיוּ נִפְטָרִים מִהָעוֹלָם הַזֶּה, הָיוּ מְכַנְיָסִים אוֹתָם בְּאֲרוֹן, שֶׁתִּירֵי הַצַּד הָאֲחֵר אֵינּוּ מְתַקֵּן בְּגוֹף וְאֵינּוּ בְּכֻלּוֹ שֶׁל גּוֹף הָאָדָם. וְלִכֵּן לֹא נִבְרָאוּ גּוֹפִים לְאוֹתוֹ צַד הָאֲחֵר, מִשּׁוּם שֶׁאֵינָם בְּכֻלּוֹ שֶׁל גּוֹף אָדָם.

מַה כְּתוּב בְּיוֹסֵף? וַיִּישָׂם בְּאֲרוֹן. לָמָּה שְׁתִּי יוֹדֵי"ם? אֵלָּא שֶׁהַתְּחִבָּרָה בְּרִית בְּבְרִית, סוּד שְׁלֵמָטָה בְּסוּד שְׁלֵמָעֵלָה, וְנִכְנָם בְּאֲרוֹן. (כֹּא

וְרֵא, צַד הַקְּדוּשָׁה נִקְרָא אֲרוֹן הַבְּרִית, וְאוֹתוֹ אֲרוֹן הַבְּרִית נִתְקַן לְהַכְנִים בּוֹ סוּד הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא סוּד שֶׁל הַצְּנוּרָה שֶׁל הַגּוֹף הַקְּדוּשׁ. כִּמוֹ כֵּן לְמִטָּה נִתְקַן אֲרוֹן לְהַכְנִים כְּתוּבוֹ צוֹרֵת הַגּוֹף, סוּד הָאָדָם. וְכִי הוּא שְׁנִמְצָא בְּסוּד אָדָם? כִּי שֶׁשּׁוֹמֵר אוֹת בְּרִית הַקְּדוּשׁ, וְעַל סוּד זֶה אוֹתָם חֲסִידִים קְדוֹשִׁים, כֹּאֲשֶׁר הָיוּ נִפְטָרִים מִהָעוֹלָם הַזֶּה, הָיוּ מְכַנְיָסִים אוֹתָם בְּאֲרוֹן, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא רָאוּ לְהַכְנִים בְּאֲרוֹן אֵלָּא כִּי שֶׁשּׁוֹמֵר

לברית זו, אות קיום הקדוש. ביוסף מה כתוב? וישים בארון) מה הפעם?
משום ששמר הברית הקדוש והתקיים בו. לכן
ראוי להפנים בארון, והכל בראוי.

בכה רבי אבא ואמר, אי לבי העולם שלא
יודעים אותה בוששה! אי לאותו ענש של
כל מי שרוצה להפנים לארון, כי לא צריך
להכניס לארון, פרט לצדיק שיודע בנפשו ונדע
בעצמו שלא חטא באותה ברית, אות הברית
הקדוש, מעלומיו, ושמר אותו בראוי. ואם לא,
לא צריך להפנים לארון ולפנים את הארון.

הסוד שצריך להתחבר באות ברית קדש הוא
הסוד הראוי לו, ולא לאחר. שחרי ארון
אינו מתחבר אלא בצדיק ששומר ברית קדש.
ומי שפונים את הברית ונכנס בארון - אי לו
שפנים אותו בחייו, ואי לו שפנים אותו במיתתו.
אי לו מאותו ענש. אי לו שפנים האות וארון
הברית הקדוש, אי לו מאותה בוששה, שנוקמים
במנו נקמת עולמים - נקמה של העולם תיה,

וּנְקָמָה שֶׁל אֹתוֹ פָּנָם. וְסוּר זֶה כְּתוּב, (תהלים קכה)
כִּי לֹא יִנּוּחַ שִׁבְט הַרְשָׁע עַל גּוֹרֵל הַצַּדִּיקִים.

בַּשָּׁעָה שֶׁדָּנִים אֹתוֹ בְּאוֹתוֹ עוֹלָם, מִסֵּתֶכְלִים
בְּמַעֲשָׂיו. אִם הָיָה פּוֹנֵם אֶת סוּר בְּרִית
הַקֹּדֶשׁ שֶׁחֲתוּם בְּבִשְׂרוֹ, וְעָכְשׂוּ פּוֹנֵם אֶת הָאָרוֹן
(הַבְּרִית) שְׁלוֹ בָּזָה - לָזֶה אֵין חֵלֶק בַּצַּדִּיקִים.
מִסֵּתֶכְלִים בּוֹ וְדָנִים אֹתוֹ, וּמוֹצִיאִים אֹתוֹ מִכָּלֵל
שֶׁל אָדָם. בֵּינוֹן שֶׁהוֹצִיאוּ אֹתוֹ מִכָּלֵל שֶׁל אָדָם,
מוֹצִיאִים אֹתוֹ מִכָּלֵל שֶׁל כָּל הָאֲחֵרִים שֶׁנוֹעְדוּ
לְחַיֵּי עוֹלָם, וְנוֹתְנִים אֹתוֹ לְאוֹתוֹ (אָרוֹן) צַד שְׂאֵינוֹ
נִכְלָל בַּסּוּר שֶׁל גּוֹף הָאָדָם. בֵּינוֹן שֶׁנִּמְסַר לְאוֹתוֹ
צַד - אִזִּי לוֹ שֶׁמְכַנְיָסִים אֹתוֹ לְגִיהֶנָם, וְלֹא יוֹצֵא
מִשָּׁם לְעוֹלָמִים. עַל זֶה כְּתוּב, (ישעיה סו) וַיֵּצֵאוּ וַרְאוּ
בַּבְּגָרִי הָאֲנָשִׁים הַפֹּשְׁעִים בִּי וְגו'. אֹתָם שֶׁנִּשְׂאָרוֹ
מִכָּלֵל שֶׁל אָדָם.

וְהַדְּבָרִים הַלְלוּ, בְּשֵׁלֵא עָשָׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
תְּשׁוּבָה שְׂרָאוּיָה לְכַסּוֹת עַל כָּל
מַעֲשָׂיו. וְעַם כָּל זֶה, טוֹב לוֹ שֵׁלֵא יִכְנַס לְאָרוֹן,

שְׁתֵּרֵי כָּל זְמַן שֶׁהִגּוּף עוֹמֵד, הַנְּשָׂמָה נְהוּיָת וְלֹא
נִכְנָסָת לְמִקּוּמָהּ, פָּרַט לְאוֹתָם חֲסִידִים עֲלִיוֹנִים
קְדוּשִׁים שְׂרָאוּיִים לְעֵלוֹת עִם גּוֹפֶם. אֲשֶׁרֵי חֶלְקָם
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

מִשּׁוּם שֶׁאִין חֲטָא קָשָׁה לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
כְּמוֹ זֶה שֶׁמִּשְׁקָר וּפּוֹגֵם אֶת אוֹת בְּרִית
הַקְּדוּשׁ, וְזֶה אֵינּוּ רוֹאֶה פָּנֵי שְׂכִינָתוֹ, וְעַל חֲטָא זֶה
בְּתוֹב, (בראשית לח) וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי
ה'. וּבְתוֹב, (תהלים ה) לֹא יִגְרָף רַע.

מַה בְּתוֹב פֶּאן? וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל אֶת הָאָרֶן. וְכִי
לְמַה לֹּא עָשׂוּ אוֹתָם הַחֲכָמִים שֶׁעָשׂוּ אֶת
הַמִּשְׁכָּן אֶת הָאָרוֹן? אֵלָּא בְּצִלְאֵל סִיּוּם הַגּוּף,
שֶׁהוּא סוּד הַבְּרִית הַקְּדוּשׁ, וְשָׁמַר אוֹתוֹ, וְהוּא
עוֹמֵד בְּנִחְלַת חֶלְקוֹ. הוּא הַשְּׁתֵּדָל בְּמַעֲשֵׂה שְׁלוֹ
וְלֹא אַחֵר. בָּאוּ כָּל הַחֲבֵרִים וְנִשְׁקָו אוֹתוֹ.

בְּשֶׁהִגִּיעוּ לְרַבֵּי שְׁמֵעוֹן וְסִדְרוּ הַדְּבָרִים תְּלֹלוּ
לְפָנָיו, כָּל מַה שֶׁנֶּאֱמַר בְּאוֹתָהּ דָּרָה,
פָּתַח וְאָמַר, (משלי ד) וְאַרְחַ צְדִיקִים כְּאֹר נְגִה תוֹלְדֵךְ

וְאִזְרַעְתָּ אֶת־הַזֵּרַע בְּיָמֵי הַזֶּהוּבִים. (דף רטו ע"א) הַפָּסוּק הַזֶּה נִתְּפָאֵר.
 אֲבָל בַּפָּסוּק הַזֶּה יֵשׁ לְהִתְבּוֹנֵן, וְאֵרַח צַדִּיקִים,
 אוֹתָהּ דְרָךְ שְׁתַּצְדִּיקִים הָלְכוּ בָּהּ, הִיא דְרָךְ
 אֲמִתִּית, דְרָךְ שְׁתַּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵחַ בָּהּ,
 הַדְרָךְ שֶׁהוּא הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם, וְכָל אוֹתָן מְדַכְּבוֹת
 בְּאוֹת לְשִׁמְעַ דְּבָרִים שְׁהֵם מְדַבְּרִים וְאוֹמְרִים
 בְּפִיָּהֶם. בְּאִזְרַע נִגְהַ, שְׁמַאִיר וְהוֹלֵךְ, וְלֹא נִחְשָׁךְ
 (בְּלָל), בְּדֶרֶךְ אוֹתָם הַרְשָׁעִים שְׁדַרְכָּם תָּמִיד
 חֲשׂוּכָה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר, דְרָךְ רְשָׁעִים כְּאֵפֶלֶח וְגו'.
 דְּבַר אַחַר וְאֵרַח צַדִּיקִים - מַה בֵּין אֵרַח לְדְרָךְ?
 חֲרִי פִרְשׁוּתָהּ. אֲבָל דְרָךְ הִיא שְׁעַכְשׁוֹ
 נִפְתָּחָה וְנִגְלָתָה, וְנִעְשָׂה בְּאוֹתוֹ מְקוֹם דְרָךְ שֶׁלֹּא
 כְּתוּשׁוּ בָּהּ רַגְלִים מִמְּקוֹדָם לָבוֹן. דְרָךְ - כְּמוֹ שְׁנֵאמַר,
 (ישעיה סג) בְּדֶרֶךְ בְּנֵת, שְׁכוֹת־שִׁים בּוֹ רַגְלִים כָּל מִי
 שְׁרוֹצָהּ.

וְעַל זֶה לְצַדִּיקִים קוֹרָא אֵרַח, שְׁהֵם הָיוּ רֵאשׁוֹנִים
 לְפִתּוֹחַ אוֹתוֹ מְקוֹם, וְלֹא כָּל הַמְּקוֹם הַחֹוֹא.
 אֲלֵא אֵף עַל נִבְ שְׁאֲחֲרִים בְּנֵי הָעוֹלָם הוֹלְכִים

בְּאוֹתוֹ מָקוֹם - עֲכָשׁוּ שְׁהוֹלְכִים בָּהּ צְדִיקִים, הוּא
מָקוֹם קָדֵשׁ, שְׁעֲכָשׁוּ אוֹתוֹ מָקוֹם הוּא קָדֵשׁ כְּמוֹ
מִי שֶׁלֹּא הָלַךְ בּוֹ אָדָם אַחַר לְעוֹלָמִים, מִשׁוֹם
שְׁצִדִיקִים עוֹשִׂים קְדוּשָׁה לְכָל אוֹתוֹ מָקוֹם בְּכַמָּה
דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים שֶׁהַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא מִתְרַצֶּה בָּהֶם.

וְעוֹד, שְׁשִׁכְיָנָה הוֹלֶכֶת בְּאוֹתוֹ מָקוֹם מֵה שֶׁלֹּא
הָיָה מִקְדָּם לָבֵן. וּמִשׁוֹם כִּי נִקְרָא אֶרֶץ
צְדִיקִים, מִשׁוֹם שֶׁהִתְאַרְח בּוֹ אוֹרַח עֲלִיּוֹן קְדוּשָׁה.
דָּרָךְ הִיא פְּתוּחָה לְכָל, וְכוֹתְשִׁים בָּהּ כָּל מִי
שְׂרוֹצֶה, יִפְלוּ אוֹתָם הַרְשָׁעִים. דָּרָךְ, סוּד זֶה -
(שם מנ) הַנִּתֵּן בֵּינָם דָּרָךְ. מִשׁוֹם שְׂדוּרָךְ בּוֹ הַצַּד
הָאֶחָד שֶׁלֹּא צָרִיךְ, וְשׁוֹלֵט לְטַמֵּא אֶת הַמְשָׁכָן.
וְעַל זֶה צְדִיקִים לְבָדָם עוֹמְדִים וְשׁוֹלְטִים בְּאוֹתוֹ
מָקוֹם שֶׁנִּקְרָא אֶרֶץ. כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ, דָּרָךְ פְּתוּחָה
לְכָל, לְצַד זֶה וּלְצַד זֶה.

וְאַתֶּם, קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים, דָּרָךְ קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה
הוֹדֵמָנָה לָכֶם וְהִתְאַרְחֶתֶם בָּהּ, וּדְבָרִים

מְעַלִּים עֲלֵינוּנִים (אל"ף) הַסִּתְּדָרוּ לְפָנַי עֲתִיק הַיָּמִים.
אֲשֶׁרִי חִלְקְכֶם.

פָּתַח רַבִּי שְׁמֻעוֹן וְאָמַר, (דברים לד) וַיְהוֹשִׁעַ בֶּן נֹון
מִלֵּא רוּחַ חֲכָמָה כִּי סָמַךְ מִשָּׁה וְגו'. בְּכַמָּה
מְקוֹמוֹת מְצָאנוּ שְׁפָנִי מִשָּׁה כְּפָנֵי הַשָּׁמַשׁ, וַיְהוֹשִׁעַ
כְּפָנֵי הַלְּבָנָה. שְׁאִין אֹר לְלִבָּנָה אֵלָא אֹר הַשָּׁמַשׁ
כְּשֶׁמֵּאִיר לְלִבָּנָה, וְהַלְּבָנָה מִתְּמַלֵּאת מִתּוֹךְ
הַשָּׁמַשׁ. וּכְשֶׁמִּתְּמַלֵּאת, אֵז עוֹמְדָת בְּשִׁלְמוֹתָה.

הַשִּׁתְּלֵמוֹת הַלְּבָנָה מִי הוּא? סוּד שֶׁל הַכֹּל
שֶׁנִּקְרָא דְמוּת בְּסוּד הַשָּׁמַשׁ הָעֲלִיּוֹן
י. שְׁחֵרֵי בַשֶּׁם הַזֶּה אֵינּוּ עוֹמֵד, רַק בְּזִמְן שְׁעוֹמְדָת
בְּשִׁלְמוֹת. שְׁחֵרֵי כַּמָּה שְׁמוֹת הֵם שְׁיִרְשָׁה, וְנִקְרָאת
בָּהֶם כְּפִי הַשָּׁעָה שְׁעוֹמְדָת בָּהֶ, (וכְּפִי הַשָּׁעָה עוֹמְדָת בָּהֶ)
כִּךְ נִקְרָאת בְּאוֹתוֹ שֵׁם מְשֵׁ. וּכְשֶׁעוֹמְדָת בְּסוּד
הַשִּׁלְמוֹת וְנִשְׁלָמָת מְכַל הַצְּדָדִים, אֵז נִקְרָא יְדוֹ"ד.
הַשִּׁלְמוֹתָה כִּהַשִּׁלְמוֹתָה שְׁלֵמְעֵלָה, שְׁיִרְשָׁה הַבַּת אֵת
אִמָּה.

וְהִינוּ (הַאֲרָה) בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יָמִים, שְׁכַת־וֹב (ויקרא כג)
בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה.
וְכַתֹּוב (שם) אֵךְ בְּעֶשְׂוֹר (יום) לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי. וְהַכֹּל
סוֹד אֶחָד. בְּשִׁעוֹמֵד הָעוֹלָם הַכָּא בַּסוֹד שֶׁל כָּל
עָשָׂר הָאֲמִירוֹת עַל הַחֹדֶשׁ הַזֶּה, נִקְרָא בְּעֶשְׂוֹר.
וּבְשִׁנְדֻשְׁמַת הַלְבָנָה בְּשִׁלְמוֹת אַחַת בִּינֵיהֶן, נִקְרָא
בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר, שְׁחֲרֵי ה' הַתְּחִבְרָה וְנִחְקָקָה
בִּינֵיהֶם.

וְסוֹד זֶה י"ה, וּבְשִׁעוֹמֵדָת בְּשֵׁם זֶה, אִזּוּ מִתְּחִבְרָת
בָּה', וְהִיא נוֹסְפָת (אֵל הַמִּתְחַנְּנִים לְזוֹן אוֹתָם וְלַמַּת לָהֶם
מִרְפָּם, וּמִתוֹסְפָת) הִיא בַּסוֹד הָאוֹת ה' בְּמִקְדָּם. אֶחָד,
לְהַחְקֹק וּלְהַתְּחִיב בַּסוֹד שְׁלִמְעָלָה, וְאֶחָד, בְּדֵי
לְתַת מְזוֹן לְמִטָּה, וְאִזּוּ עוֹמֵדָת הַלְבָנָה בְּשִׁלְמוֹת
לְכָל הַצְּדָדִים, מִעָלָה וּמִטָּה, בַּסוֹד הַשֵּׁם הַזֶּה,
לְהִיזוֹת הַכֹּל סוֹד אֶחָד וּשְׁלִמּוֹת אַחַת.

יְהוֹשִׁיעַ זֶהוּ סוֹד שֶׁל הַשְּׁלֵמַת הַלְבָנָה בְּאוֹתֵיזוֹת
הַלְלוּ בֶן נו"ן. נו"ן וְדַאי, שְׁחֲרֵי נוֹן הִיא

סוֹד הַלְבָנָה, מָלֵא בְסוֹד הַהַשְׁלָמָה שֶׁל הַשֵּׁם
הַקְדוֹשׁ, וְאִזּוּ הוּא מָלֵא רוּחַ חֲכָמָה וְרֵאִי.

מִשּׁוּם שֶׁהַנְּקוּדָה הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא י', מְתַפְּשֶׁת
וּמוֹצִיָּאָה רוּחַ, וְאוֹתָהּ רוּחַ עוֹשֶׂה הַיִּכָּל.
וְאוֹתָהּ רוּחַ מְתַפְּשֶׁת וְנִעְשִׂית לְשִׁשָּׁה צְדָדִים.
אוֹתָהּ רוּחַ מְתַפְּשֶׁת בְּסוֹד שֶׁל כָּל אֵלֶּה. וּמִמֶּלֶא
וְעוֹשֶׂה הַיִּכָּל לְמִטָּה, וְהַכֹּל מִתְּמַלֵּא, וְנִעְשֶׂה סוֹד
הַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ בְּהַשְׁלָמָה אַחַת. (דף רטו ע"ב)

וּמִשּׁוּם כִּי יְהוֹשֶׁעַ מָלֵא רוּחַ חֲכָמָה, מִשּׁוּם -
כִּי סִמְךְ מִשָּׁה אֶת יָדָיו עָלָיו, שֶׁהוּא
הַרִיק עָלָיו בְּרָכוֹת וְנִתְמַלֵּאָה הַבְּאֵר מִמֶּנּוּ. וְאַתֶּם,
קְדוֹשִׁים עֲלִיּוֹנִים, כָּל אֶחָד מִכֶּם תִּתְמַלֵּא רוּחַ
חֲכָמָה, וְעוֹמֵד בְּשִׁלְמוֹת בְּסוֹדוֹת הַחֲכָמָה, מִשּׁוּם
שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְרַצָּה בָּכֶם וְסִמְךְ יָדוֹ
עֲלֵיכֶם. אֲשֶׁרִי חֶלְקִי שְׁעֵינִי רָאוּ אֶת זֶה וְרָאוּ אֶת
שִׁלְמוֹת רוּחַ הַחֲכָמָה בָּכֶם.

פְּתַח וְאָמַר, כְּתוּב (ויקרא יט) לֹא תֹאכְלוּ עַל הַדָּם
לֹא תִנְחָשׁוּ וְלֹא תַעֲזוּבֶנּוּ. פְּסוּק זֶה פִּרְשׁוּהוּ,

וסוד הדבר - זה מי שאוכל בלי תפלה, שיתפלל
(קדם שאוכל) על דמו, שקול הוא במנחש ומעונו.

משום שבלילה הנשמה עולה (ומשתמחת) לראות
בסוד הכבוד העליון, כל אחד ואחד
במו שראוי לו, ונשאר האדם באותו כח
שהשתתף (שהתפשט) בתוך הדם לקיים הגוה, ולכן
(ועם כל זה) טועם טעם של מות. ואותו כח לא נועד
להתעורר לתוך אותו כח של הנשמה ולקבל
אותו. וכשמתעורר האדם, אינו מהור, ויהי
בארנו שצד האחר שולט על מקום שעומד בלי
נשמה.

ביון שנבחר במים, ואף על גב שהשתדל אדם
בתורה, (טועם טעם מיתה, שצד האחר שולט במקום שנמצא

בלא נשמה, וכשמתעורר בן אדם, אף על גב שמשתדל בתורה) אותה
נשמה לא חוזרת למקומה ולא שולטת באדם,
פרט לכח הדם לבדו שנקרא נפש, אותה
שמתפשטת בדם תמיד, ויהי בארנו. וכשיתפלל
אדם תפלה של עבודת אדונו, אז מתישב כח

הָדָם בְּמִקוֹמוֹ, וּמִתְנַבֵּר כַּח הַנְּשָׁמָה וּמִתְיַשְׁבֶּת עַל
 אוֹתוֹ מְקוֹם. וְאִזּוֹ אָדָם מִשְׁלָם לְפָנָי אֲדוֹנוֹ, כְּמוֹ
 שְׁצָרִיךְ נִפְשׁ לְמִטָּה, וְסוּד הַדָּבָר שֶׁהַנְּשָׁמָה
 לְמַעְלָה.

וְעַל כֵּן, מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל תְּפִלָּה מְרֹם שֶׁיֵּאֱכַל,
 מֵעֲמִיד עֲצָמוֹ כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ, וְעוֹלָה הַנְּשָׁמָה
 עַל מְקוֹם מוֹשְׁבָה כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ. וְאִם אֹכֵל מְרֹם
 שֶׁיִּתְפַּלֵּל תְּפִלָּתוֹ, שֶׁיִּתְיַשֵּׁב הָדָם עַל מְקוֹמוֹ, זֶהוּ
 כְּמִנְחָשׁ וּמְעוֹנֵן. מִשּׁוֹם שֶׁזוֹ דְרָכּוֹ שֶׁל מְנַחֵשׁ
 לְעֹלוֹת לְצַד הָאַחֵר, וְלִהְנַמִּיךְ אֶת הַצַּד שֶׁל
 הַקְּדוּשָׁה.

לָמָּה נִקְרָא אוֹתוֹ אָדָם שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בְּאוֹתוֹ צַד
 מְנַחֵשׁ? עַל שֶׁהִשְׁתַּדֵּל עִם אוֹתוֹ נֶחֱשׁ לְחִזּוּק
 כַּחוֹ וְלִהְנַבִּירוֹ. וְזֶהוּ כְּמִי שֶׁעוֹבֵד אֱלֹהִים אֲחֵרִים.
 וְכֵן זֶה עוֹבֵד לְאוֹתוֹ כַּח שֶׁל הָדָם, וְלֹא עוֹבֵד אֶת
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחִזּוּק אֶת צַד הַנְּשָׁמָה, הַצַּד
 שֶׁל הַקְּדוּשָׁה.

מְעוֹזֵנוּ, שְׁמִשְׁתַּדֵּל בְּחַטָּא וְלֹא מִשְׁתַּדֵּל בְּזִכּוֹת.
 וְאִם תֹּאמַר, הֲרֵי עוֹמֶדֶת נ' בְּאַמְצַע -
 כִּן זֶה וְדָא, שְׁהָרִי לֹא יְכוּלִים לְשַׁלֵּט בְּאוֹתוֹ הַצַּד
 הָאַחֵר, עַד שְׁמַעְרָבִים בַּה עָרוּב שֶׁל צַד הַקְּדוּשָׁה
 בְּחוּט אֶחָד דְּקִיק. מִי שְׁרוּצָה לְהַעֲמִיד שְׁקָר, יַעֲרֹב
 בּוֹ דְּבַר אֱמֶת כְּדֵי שְׂיִתְקַיֵּם אוֹתוֹ שְׁקָר. וְעַל זֶה
 עוֹזֵן דְּבַר שְׁקָר הוּא, וְכֵדֵי לְהַעֲמִידוֹ, מִכְּנִיסִים בּוֹ
 דְּבַר אֱמֶת, וְזוֹהֵי נ'. בְּזֶה מַעֲמִידִים אֶת אוֹתוֹ
 שְׁקָר. וּמִי שֶׁלֹּא מִתְּפַלֵּל תְּפִלָּה לְפָנֵי הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ
 הוּא טָרָם שְׂיֵאכֹל עַל דָּמוֹ, כְּמִנְחָשׁ וּמְעוֹזֵנוּ.

תְּפִלַּת אָדָם, כְּפִי שְׂאִמְרָתָם אֲתֵם קְדוֹשִׁים
 עֲלִיזוֹנִים, אֲשֶׁרֵי חֶלְקְכֶם, שְׁהָרִי בְּתְּפִלָּה
 מִתְּתַקְּנִים גּוֹפּוֹ וְנַפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם וְנַעֲשֶׂה שָׁלֵם.
 תְּפִלָּה הִיא תְּקוּנִים מִתְּתַקְּנִים שְׂמִתְּתַקְּנִים בְּאֶחָד,
 וְהֵם אַרְבָּעָה. תְּקוּן רֵאשׁוֹן - תְּקוּן שֶׁל עֲצָמוֹ
 לְהַשְׁתַּלֵּם. תְּקוּן שֵׁנִי - תְּקוּן שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה.
 תְּקוּן שְׁלִישִׁי - תְּקוּן שֶׁל הָעוֹלָם שְׁלִמְעָלָה בְּכָל
 אוֹתָם חִילוֹת הַשָּׁמַיִם. תְּקוּן רְבִיעִי - תְּקוּן שֶׁל
 הַשָּׁם הַקְּדוּשׁ בְּסוּד הַמְּרַכְּבוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, וּבְסוּד

כָּל הָעוֹלָמוֹת, מֵעֵלָה וּמִמָּטָה בְּתִקּוֹן (שֶׁל סוּדוֹת הַשָּׁמַיִם
תְּקוּוֹשׁ) כְּרֵאוֹי.

תִּקּוֹן רֵאשׁוֹן, תִּקּוֹן שֶׁל עֲצָמוֹ - מִשׁוֹם שֶׁצָּרִיךְ
לְתַקֵּן אֶת עֲצָמוֹ בְּמִצְוָה וּבְקִדְשָׁה,
וּלְהַתְתִּיקוֹ בְּקִרְבָּנֹת וְעוֹלוֹת לְהַטִּיחַ.

תִּקּוֹן שֵׁנִי, בְּתִקּוֹן שֶׁל תְּקִיּוֹם שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה,
בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית לְבָרֶךְ אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא עַל כָּל מַעֲשֵׂה וּמַעֲשֵׂה בְּאוֹתָם הַלְלוּיָהּ, (תַּחֲלִים
קמח) הַלְלוּהוּ כָּל בּוֹכְבֵי אוֹר הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם
וְגו', לְהַעֲמִיד אֶת קִיּוֹם הָעוֹלָם הַזֶּה. וְעַל זֶה
בְּבָרוּךְ שְׁאֵמַר, בְּרוּךְ - בְּרוּךְ עַל הַכֹּל.

תִּקּוֹן שְׁלִישִׁי, שֶׁהוּא תִּקּוֹן שֶׁל ^(דף רטז ע"א) הָעוֹלָם
לְמַעֲלָה בְּכֹל אוֹתָם תִּלּוֹת תִּלְּוִיִּם וּמִחֲנוֹת
- יוֹצֵר מִשְׁרָתִים וְאֲשֶׁר מִשְׁרָתָיו וְגו', וְהַאֲוִפְנִים
וְחֵיוֹת הַקִּדְשׁ. תִּקּוֹן רְבִיעִי, תִּקּוֹן הַתְּפִלָּה בְּתִקּוֹן
שֶׁל סוּד הַשָּׁמַיִם הַקָּדוֹשׁ כְּמוֹ שְׁאֵמַרְתֶּם, אֲשֶׁרִי
חִלַּקְתֶּם. וְכֵּן סוּד הַתִּקּוֹן שֶׁל הַשָּׁמַיִם הַשָּׁלֵם. אֲשֶׁרִי
חִלַּקְתִּי עִמָּכֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

מִצֻּוֹת הַתּוֹרָה שְׁאִמְרָתֶם בְּתַפְלָה וְדַאי כָּךְ הוּא.
 פָּתַח וְאָמַר, כְּתוּב (דברים י) אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ
 תִּירָא אֹתוֹ תַעֲבֹד. וְכַתוּב, (ויקרא יט) וַיִּרְאֶתְךָ
 מֵאֲלֹהֶיךָ. בְּפֶסוּק זֶה יֵשׁ לֹאמַר כָּךְ: וַיִּרְאֶתְךָ
 מֵאֲלֹהֶיךָ, מִשּׁוֹם שְׁתַּרְי כְּתוּב אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ
 תִּירָא. מַה זֶה מֵאֲלֹהֶיךָ? אֵלֶּא סוּד הוּא, מֵאֲלֹהֶיךָ
 וְדַאי, מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁתַּתְּכַר וְסוּבֵב אֵת הַמַּחַ
 שְׁלִפְנִים, וְזֶהוּ מֵאֲלֹהֶיךָ. יִרְאַת זו לְפָחוּד מִפְּנֵי,
 שְׁתַּרְי שָׁם שׁוֹרָה הַדִּין, וְהוּא דִּין שְׁנַשְׂאֵב מִתּוֹךְ
 הַדִּין שְׁלִמְעֵלָה בְּמְקוֹם הַזֶּה.

(יש אש ויש אש) שְׁלֵשָׁה גוּנֵי אֵשׁ כָּאֵן. אֵשׁ רֵאשׁוֹנָה
 הִיא אֵשׁ שְׁקִבְלָה אֵשׁ בְּשִׁמְחָה, וּשְׁמֵחִים זֶה עִם
 בְּאֵהָבָה. הָאֵשׁ הַשְּׂנִיָּה הִיא הָאֵשׁ שְׁכֶתוּב בָּהּ
 (יחזקאל א) וְנִגְהָ לְאֵשׁ, שְׁנִרְאָה בָּהּ נִגְהָ, וְזוֹהִי אֵשׁ
 שְׁעוֹמְדָת בְּתוֹךְ הָאֵשׁ הַפְּנִימִית בְּשִׁמְחָה, כְּמוֹ
 שְׁנִתְּבָאֵר. הָאֵשׁ הַשְּׁלִישִׁית הִיא אֵשׁ (שְׁכַחוּיָן)
 שְׁסוּבְבָת אוֹתוֹ נִגְהָ, וּבְזוֹ הָאֵשׁ הַתְּחִילָה יִרְאֵת
 הַדִּין לְהִלְקוֹת הַרְשָׁעִים.

וְאֵת עַל גַּב שְׁשָׁנֵינוּ שְׁאֲרַבְעָה צְבָעִים שֶׁל אִישׁ
 הֵם, וְאֵלּוּ אֲרַבְעָה שָׁהֵם אֶחָד. אֲכַל כֵּן
 בְּאִשׁ הַהִיא שָׁאֵנוּ אוֹמְרִים, מִתְחִיל פֶּחַד הַדִּין,
 וְעַל זֶה כָּתוּב וַיֵּרֶא אֶת מַאֲלָהֶיךָ, מֵאוֹתוֹ הֶעֱנֵשׁ
 שְׁלוֹ.

וּבְאוֹתָהּ יֵרָאֵה צָרִיךְ לָשִׁים רְצוֹנוֹ בְּיִרְאָה וְאֶהְבָּה
 בְּאֶחָד, לְפֶחַד בְּצַד זֶה - וְלֶאֱהָב בְּצַד
 זֶה, וּבְאוֹתָם גּוֹנִים שְׁאֲמַרְנוּ, וְאוֹתוֹ הַפֶּחַד לְהִיּוֹת
 פּוֹחַד מֵעֵנֵשׁ. שְׁמִי שְׁעוֹבֵר עַל מְצוֹת הַתּוֹרָה
 נֵעֲנֵשׁ בְּאוֹתוֹ צַד. שְׁכַשְׁמֵתְחִיל אוֹתוֹ צַד לְהַלְקוֹת,
 לֹא שׁוֹקֵט עַד שְׁמִכְלָה אוֹתוֹ מִהָעוֹלָם הַזֶּה
 וּמִהָעוֹלָם הַבָּא. וּמִשׁוּם כֵּן צָרִיךְ לְפֶחַד מִהֵאֵשׁ
 הַזֹּאת שְׁשָׁרוּי בָּהּ הַפֶּחַד.

וּמִמְנָה מִתְפַּשְׁטֵת אִישׁ לַחוּץ שֶׁל יֵרָאֵה אַחֲרָת,
 וְעַל זֶה כָּתוּב (שׁוֹפְטִים ו) לֹא תִירָאוּ אֶת
 אֱלֹהֵי הָאֱמֹרִי, שְׁאֵסוּר לְפֶחַד מִמֶּנּוּ. וְהָאִשׁ הַזֶּה שֶׁל
 יֵרָאֵה שְׁאֲמַרְנוּ הִיא קֹדֵשׁ וּמִשְׁתַּתְּפֵת בְּקִרְיָתָהּ,
 וְזוֹהִי שְׁפוֹכֶת אוֹתוֹ נִגְהָ שְׁאֲמַרְנוּ. וְאוֹתָהּ אִישׁ

אֲחֶרֶת שְׂבַחֲוִין, מִתְחַפֵּקֶת בְּזוֹ לְפַעֲמִים, וְלְפַעֲמִים
מְעַבֵּקֶת מִמֶּנָּה וְלֹא מִתְחַפֵּקֶת עִמָּה. וּכְשֶׁנֶּזְרַם
שְׂתֵת־חֵבֶר בְּזוֹ, אֲזִי הוּא אֵשׁ שֶׁל חֲשָׁה, וּמִחֲשִׁיבָה
וּמִכֶּסֶה אֶת הָאֹר שֶׁל הָאֲחֵרוֹת הַלָּלוּ, וְסִימָנָהּ -
וְאֵשׁ מִתְלַבֶּחֶת, וְלֹא שְׂתֵמִיד עוֹמֶדֶת, וְחֵרִי זֶה
נִתְבָּאֵר.

אַחַר כֵּן הִיא אֲהֶבֶת, כְּמוֹ שְׂבַאֲרוֹהָ שְׂאֲהֶבֶת
שׁוֹרָה לְאַחַר יִרְאָה. וְסוּד הַדְּבָר - בִּיּוֹן
שְׂתֵת־חֵילָה יִרְאָה עַל רֵאשֵׁי שֶׁל הָאָדָם, מִתְעוֹרֶרֶת
אַחַר כֵּן אֲהֶבֶת, שְׂהִיא יְמִין, שְׂפִי שְׂעוֹבֵד מִתּוֹךְ
אֲהֶבֶת, נִדְבֵק בְּמָקוֹם עֲלִיּוֹן לְמַעְלָה וְנִדְבֵק
בְּקִדְשֵׁת הָעוֹלָם הַבָּא, מִשׁוֹם שְׂחֵרִי עוֹלָה
לְהַתְעַטֵּר וּלְהַדְבֵק בְּצַד הַיְמִין.

וְאִם תֵּאמַר שְׂעִבּוּדָה שְׂהִיא מִצַּד הַיְרֵאָה אֵינָה
עִבּוּדָה - עִבּוּדָה נִכְפָּדָה הִיא, אֲבָל לֹא
עוֹלָה לְהַדְבֵק לְמַעְלָה. וּכְשֶׁעוֹבֵד מֵאֲהֶבֶת, עוֹלָה
וּמִתְעַטֵּר לְמַעְלָה וְנִדְבֵק בְּעוֹלָם הַבָּא, וְזֶהוּ אָדָם
שְׂמִזְמִין לְעוֹלָם הַבָּא. אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ, שְׂהוּא שׁוֹלֵט

עַל מְקוֹם הַיְרָאָה, שְׁחֵרֵי אֵינּוּ מִי שֶׁשׁוֹלֵט עַל הַדְּרָגוֹת
הַיְרָאָה, אֵלָּא רַק אַהֲבָה, סוֹד הַיְמִין.

סוֹד הַיְחִיד שֶׁצָּרִיךְ לְאוֹתוֹ שְׂרָאוּי לְעוֹלָם הַבָּא,
לְיַחַד אֶת שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וּלְיַחַד הָאֵיבָרִים וְהַדְּרָגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת וְהַתְּחַתּוֹנוֹת,
לְהַבְלִיל אֶת כָּלָם וּלְהַכְנִיֵם לְמְקוֹם שֶׁצָּרִיךְ
לְקָשֶׁר קָשֶׁר. וְזֶהוּ סוֹד הַכֶּתוּב, (דברים ו) שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד.

וְסוֹד שֶׁל שְׁמַע - שֵׁם שֶׁעוֹלָה לְשַׁבְּעִים שְׁמוֹת,
וְזֶה כָּלֵל אֶחָד. יִשְׂרָאֵל - יִשְׂרָאֵל סְבֵא,
מִשּׁוֹם שֶׁיֵּשׁ קָטָן, שְׁפָתוֹב (חוֹשֵׁעַ יא) נֶעַר יִשְׂרָאֵל
וְאַהֲבָהוּ. וְזֶהוּ יִשְׂרָאֵל סְבֵא, סוֹד אֶחָד בְּכָלֵל אֶחָד.
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל - כָּאֵן נִכְלָלֶת אִשָּׁה בְּבַעֲלָהּ.

וְאַחַר שֶׁנִּכְלָלוּ זֶה בְּזוֹ בְּכָלֵל אֶחָד, אֲנִי צָרִיכִים
לְיַחַד אֶת הָאֵיבָרִים וּלְחַפֵּר שְׁנֵי (דף רטז ע"ב)
מִשְׁפָּנוֹת כְּאֶחָד בְּכָל הָאֵיבָרִים בְּרָצוֹן תֵּלֵב,
לְעֲלוֹת בְּדַבְּקוֹת שֶׁל אֵינּוּ סוּף, לְהַתְּדַבֵּק תֵּלֵב שֵׁם,
לְהִיּוֹת רָצוֹן אֶחָד שֶׁל עֲלִיּוֹנִים וְתְּחַתּוֹנִים.

וְסוּד זֶה יִהְיֶה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר יִהְיֶה ה' אִתְּךָ, בְּסוּד
שֶׁל יִהְיֶה. י', לְיַחַד וּלְהַדְבִּיק בְּה', שֶׁהוּא
הַיְכָל הַפְּנִימִי, לְמָקוֹם (מְקוֹם) גְּנִיזַת הַנְּקֻדָּה
הַעֲלִיּוֹנָה הַזֶּה שֶׁהִיא י'. וְזֶהוּ סוּד יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
אֵלֹהֵי שְׁתֵּי אוֹתֵיּוֹת (שְׁמוֹת) שֶׁהֵם י"ה.

וְלְכֹלֵל כָּל הָאֵיבָרִים בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ,
שֶׁהוּא הַיְכָל הַפְּנִימִי, לְהַחְזִיר דְּבָרִים
לְמָקוֹמָם לְעֵקֶר וּיסוּד וְשָׂרֵשׁ שֶׁלָּהֶם, עַד הַמְּקוֹם
הַהוּא שֶׁל שָׂרֵשׁ הַבְּרִית.

וְלְבִסוּף אֵלֹהֵי שְׁתֵּי אוֹתֵיּוֹת אַחֲרוֹת לְיַחַד
וּלְהַדְבִּיק י' בְּה'. אוֹת י' הִיא סוּד
הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה. וְאוֹת ה' הִזוּ הִיא הַיְכָל, מְקוֹם
גְּנִיזַת שֶׁל סוּד הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, שֶׁהוּא י'. וְאִם
עַל גַּב שֶׁבְּאַרְנוֹ שֶׁהִיא ו' הַשְּׁנֵיּוֹת. אֲבָל י', הַסוּד
שֶׁל לְיַחְדָם בְּאַחַד.

אַחַד - לְיַחַד מִשָּׁם וּמֵעֵלָה הַכֹּל בְּאַחַד, וּלְהַעֲלוֹת
רְצוֹן לְהַתְקַשֵּׁר הַכֹּל (מִמְּטָה לְמַעְלָה) בְּקִשְׁר
אַחַד. לְהַעֲלוֹת רְצוֹנוֹ בְּיִרְאָה וְאַהֲבָה לְמַעְלָה

לְמַעַלָּה עַד אֵינן סוּף, וְלֹא יִשְׁאִיר רְצוֹן מִכָּל אוֹתָן
 דְּרָגוֹת וְאִיבָרִים, אֲלָא בְּכֻלָּם יַעֲלֶה רְצוֹנוֹ
 לְהַשְׁיִיגָם, וְשִׁיחִיו כֻּלָּם קָשֶׁר אַחַד בְּאֵין סוּף.

וְזֶהוּ הַיְחוד שֶׁל רַב הַמְנוּנָא סָבֵא שְׁלַמְד מֵאֲבוּי,
 וְאֲבוּי מִרְבּוֹ, עַד פִּיּו שֶׁל אֵלִיָּהוּ, וְיִפְתָּה הוּא,
 וְהוּא יְחוד בְּתַקוּן. וְאַף עַל גַּב שְׁאֵנוּ בְּאֲרָנוּ אֶת
 זֶה בְּכַמָּה סוּדוֹת, כָּל הַסוּדוֹת עוֹלִים לְאַחַד. אֲבָל
 הַסוּד הַזֶּה מְצֵאֵנוּ בְּסִפְרוֹ, וְיִפְתָּה הוּא, וְהוּא יְחוד
 בְּתַקוּן. וְהָרִי אָנוּ בְּיְחוד שֶׁל סוּד אַחַר הַעֲרָנוּ
 דְּבָרִים, וְהוּא יִפְתָּה, וְהַיְחוד בְּרֵאוּי וְכַף הוּא. אֲבָל
 הַיְחוד הַזֶּה יְחוד בְּתַקוּן, וְזֶהוּ יְחודוֹ שֶׁל רַב
 הַמְנוּנָא סָבֵא.

וְעוֹד הָיָה אוֹמֵר, מִי שֶׁרְצוֹנוֹ לְהַכְלִיל אֶת כָּל
 סוּדוֹת הַיְחוד בְּדָבָר אַחַד יוֹתֵר יִפְתָּה. וְלִכֵּן
 אָנוּ מֵאֲרִיכִים בְּאַחַד, לְעֵלוֹת רְצוֹנוֹ מִמַּעַלָּה
 לְמַטָּה, וּמִמַּטָּה לְמַעַלָּה, לְהִיּוֹת הַכֹּל אַחַד. אֲבָל
 בְּסוּד זֶה יְהִי"ה, סִימָן (בְּעֵלְמָא) הוּא לְזֶה.

וְזֶה שְׁשָׁנֵינוּ, אֶחָד (לְהֵיוֹת ד') - סוּד מַעֲלָה וּמַטָּה
 וְאַרְבַּעַת צַדֵּי הָעוֹלָם, כֶּךָ הוּא, לְיַחַד
 מַעֲלָה וּמַטָּה כִּמּוֹ שְׁנַת־בָּאֵר, (וְלֹא־רַבָּעָה) וְאַרְבַּעַת
 צַדֵּי הָעוֹלָם אֵלּוּ הֵם סוּד הַמְרַבֶּכֶה הָעֲלִיּוֹנָה
 לְהַכְלִיל הַכֹּל בְּאֶחָד, בְּקִשְׁר אֶחָד, בְּיַחַד אֶחָד
 עַד אֵין סוּף, כִּמּוֹ שְׁבַאֲרֵנוּ.

הַסוּד שֶׁל לְהוֹכִיר אֶת יְצִיאַת מִצְרַיִם אַחַר כֶּךָ,
 מִשּׁוּם שְׁשָׁכִינָה הָיְתָה בְּנִלוֹת, וּבְזִמְנ
 שֶׁהִיא בְּנִלוֹת, אֵינּוּ חַבּוּר לְחֶבֶר זֶה בָּזֶה, הָעוֹלָם
 הַתַּחְתּוֹן בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וּלְהִרְאוֹת חֲרוֹת שֶׁל
 אוֹתָהּ גְּאֻלָּה שֶׁהָיְתָה בְּכַמָּה אוֹתוֹת, בְּכַמָּה נַפְסִים
 שְׁעָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְצָרִיךְ לְהוֹכִיר אוֹתָהּ
 גְּאֻלָּה, וּלְהִרְאוֹת שְׂאֵף עַל גַּב שֶׁהָיְתָה בְּנִלוֹת -
 עֲבָשׁוּ יֵשׁ לָהּ חֲרוֹת. מִיּוֹם שֶׁהִתְרַוּ אוֹתָם הַקְּשָׁרִים
 בְּמִצְרַיִם, אוֹתָם אוֹתוֹת וְנַפְסִים גַּעֲשׂוּ.

וְצָרִיךְ לְהִרְאוֹת אֶת חֲרוֹתָהּ, מִשּׁוּם שֶׁהִתְחַבְּרָה
 עִם בַּעֲלָהּ, וּכְדֵי לְחַסְמִיךְ גְּאֻלָּה לְתַפְלָה,
 שִׁיְהִיָּה הַכֹּל אֶחָד לְלֹא פְרוּדָה, וְלֹא לְהִרְאוֹת

גְרוּשִׁים. וְסִמְנָךְ - וְאִשָּׁה גְרוּשָׁה מֵאִשָּׁה לֹא יִקְחוּ.

וְאִם תֹּאמַר, וַהֲרִי הִיא בְּגָלוֹת, וַהֲרִי גְרוּשָׁה - לֹא כֵן. אֲלֵא וַדַּאי שֶׁהִיא בְּגָלוֹת לְדוֹר עִם יִשְׂרָאֵל וּלְהִגָּן עֲלֵיהֶם, אֲבָל לֹא גְרוּשָׁה. וַהֲרִי שְׂכִינָה לֹא נִרְאֶתָה בְּבֵית רֵאשׁוֹן וּבְבֵית שְׁנִי. מָרָם שָׁגְלוּ יִשְׂרָאֵל עֲלֶתָה לְמַעְלָה, וְאַחַר כֵּן שָׂמָה אֶת מְדוּרָה עִמָּם, אֲבָל גְרוּשִׁים לֹא הָיוּ לְעוֹלָמִים.

וּמִשׁוּם כֵּן צָרִיךְ לְהִרְאוֹת גְּאֻלָּה שְׁשִׁשׁ בַּה אַרְבַּע גְּאֻלוֹת. וְסוּד בָּאֵן - בְּשַׁעַה שְׁשִׁצֵּאָה שְׂכִינָה מְגָלוֹת מְצָרִים, בְּקִשָּׁה מִהַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא שְׁיִפְדָּה אוֹתָה עֲכָשׁוּ אַרְבַּע פְּעָמִים, שֶׁהֵן אַרְבַּע גְּאֻלוֹת כְּנֶגֶד אַרְבַּע גְּלִיּוֹת, כִּדִּי שְׂתִהְיֶה בַת חוֹרֵן וְלֹא תִהְיֶה מְגֻרָשָׁת. וּבְאוֹתָה שָׁעָה עֲמָדָה וּנְגֻאָלָה אַרְבַּע גְּאֻלוֹת, בְּאוֹתָה יִצִּיאת מְצָרִים. וְעֲכָשׁוּ שֶׁהַצְּמֻרָה בְּתַקוּנֶיהָ לְהִתְחַפֵּר עִם בַּעֲלָהּ, צָרִיךְ לְהִרְאוֹת אוֹתָה גְּאֻלַּת מְצָרִים שְׁשִׁשׁ בַּה אַרְבַּע גְּאֻלוֹת.

וְעַל זֶה יֵשׁ ^(דף ר"ז ע"א) לְהִזְכִּיר בְּאוֹתָהּ גְּאֻלָּהּ אַרְבַּע
פְּעָמִים אַמֶּת, אַמֶּת, אַמֶּת, אַמֶּת, עַד עֲזָרַת
אֲבוֹתֵינוּ, שְׂזוּהֵי עֲזָרָה וְסִמּוֹ לְיִשְׂרָאֵל כֻּלָּם. וּמִשָּׁם
וְהִלָּאָה אַרְבַּע פְּעָמִים אַחֲרוֹת אַמֶּת, אַמֶּת, אַמֶּת,
אַמֶּת, לְהִיּוֹת אַרְבַּע הַגְּאֻלוֹת הַלְלוּ בְּקִיּוּם תְּזוּק
בְּחוֹתָם תְּזוּק שֶׁל מִבְּעַת הַמְּלָכָה, אַרְבַּע גְּאֻלוֹת
כַּפּוּלוֹת בְּקִיּוּם.

וְכִלְּן בְּאוֹתָהּ יְצִיאַת מִצְרַיִם, שְׂאֵלוֹ לֹא נִמְצְאוּ
אוֹתָן אַרְבַּע גְּאֻלוֹת בְּאוֹתָהּ יְצִיאַת מִצְרַיִם,
כָּל פַּעַם שֶׁתִּהְיֶה גְלוּת, לֹא מִתְחַפְּרַת בְּתַקּוּנֶיהָ
לְהִתְנַחֵד בַּשָּׁם הַקָּדוֹשׁ, וְלִכֵּן צָרִיךְ תָּמִיד לְהִזְכִּיר
אֶת גְּאֻלַּת מִצְרַיִם בְּכָל הַקְּדָשׁוֹת שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּרוּךְ שְׁמוֹ לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

סוּד הַקְּדָשָׁה (שֶׁל שְׁמוֹ) תְּרִי בְּאַרְנוֹ, שְׁתֵּרִי בְּקְדָשָׁה
הַכֹּל מִתְקַדְּשִׁים - מֵעֵלָה וּמִמָּטָה, וְכָל
הַדְּרָגוֹת, וְכָל הַמְּרַכְּבוֹת עֲלִיוֹנוֹת וְתַחְתּוֹנוֹת, כֻּלָּם
מִתְקַדְּשִׁים בְּקְדָשָׁה הַזֶּה. וּבְקְדָשָׁה הַזֶּה בְּאַרְנוֹ

סֹדוֹת עֲלִיּוֹנִים לְאוֹתָם בְּעֲלֵי סֹדוֹת שְׁמֵת־בּוֹנִים
בְּקִרְשֵׁת רְבוֹנָם, אֲשֶׁרִי חֶלְקָם.

הַסֹּד לְמִסַּר הַתְּנַפֵּשׁ לְאֲדוֹנוֹ הוּא יָפָה שְׁאִמְרָתָם
הַחֲבֵרִים. אֲשֶׁרִי חֶלְקָבָם, וְאֲשֶׁרִי עֵינֵי
שָׂרְאוּ בָּהּ, שְׁרָאִיתִי בְּתַיִי שְׁמַעוֹרְרִים דְּבָרִים
קְדוֹשִׁים אֵלּוּ בְּעוֹלָם תְּזוּהַ, (מִשּׁוֹם שְׁבִלָם) וְכֹלָם
כְּתוּבִים לְמַעַלָּה לְפָנַי הַמְּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ.

פָּתַח וְאָמַר, (מִלֵּאבִי ג) אֵן נְדַבְּרוּ יִרְאֵי ה' אִישׁ אֶל
רֵעֵהוּ וַיִּקְשַׁב ה' וַיִּשְׁמַע וַיִּכְתַּב סֵפֶר זְכָרוֹן
לְפָנָיו לְיִרְאֵי ה' וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ. בְּפָסוּק זֶה יֵשׁ
לְהַתְּבוֹנֵן, אֵן נְדַבְּרוּ?! אֵן דְּבָרוּ הִזְה צָרִיךְ לְהִיזוֹת!
מַה זֶה נְדַבְּרוּ? אֵלּוּ נְדַבְּרוּ לְמַעַלָּה מִכָּל אוֹתָן
מְרַבְּבוֹת קְדוֹשׁוֹת וְכֹל אוֹתָם חִילּוֹת קְדוֹשִׁים.

מִשּׁוֹם שְׁאוֹתָם דְּבָרִים קְדוֹשִׁים עוֹלִים לְמַעַלָּה,
וְכַמָּה הֵם שְׁמַקְדִּימִים וְנוֹטְלִים אוֹתָם
לְפָנַי הַמְּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ, וּמַתְּעַפְּרִים בְּכַמָּה עֲטָרוֹת
בְּאוֹתָם אוֹרוֹת עֲלִיּוֹנִים, וְכֹלָם נְדַבְּרוּ מִלְּפָנַי
הַמְּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן. מִי רָאָה אֶת הַשְּׂמָחוֹת? מִי רָאָה

את התשכחות שעולות בכל אותם רקיעים,
 בשתדברים הללו עולים (לפני המלך הקדוש), והמלך
 הקדוש מסתכל בהם ומתעטר בהם, והם עולים
 (על ראשו, והיו עטרה ויורדים ויושבים) ויושבים על חיקו
 ומשתעשע בהם, ומשם עולים על ראשו ונהיים
 עטרה. ועל זה אמרה תורה, (משלי ה) ואהיה
 שעשועים יום יום. לא כתוב והייתי, אלא
 ואהיה, בכל זמן ובכל עת שדברים עליונים
 עולים לפניו.

פעמים כתוב יראי ה', יראי ה'. אלא יראי ה'
 למעלה, יראי ה' למטה. יראי ה'
 עומדים למטה, ואותם דברים עומדים בדיוקניהם
 למעלה. וסוד זה מצאנו בספרו של חנוך, שכל
 דברי הצדיקים שבארץ הם מתעטרים ועומדים
 לפני המלך, והקדוש ברוך הוא משתעשע בהם.
 ואחר כך הם יורדים ועומדים לפניו בדיוקן אותו
 הצדיק שאמר אותם, והקדוש ברוך הוא
 משתעשע באותו דיוקן, ואחר כך נכתבים בספר
 זכרון לפניו, לעמד לפניו בקיום תמידיו.

וּלְחַשְׁבֵי שְׁמוֹ, מַה זֶה וּלְחַשְׁבֵי שְׁמוֹ? הֲרֵי
 פִּרְשׁוּהָ, (אֲבָל) כָּל אוֹתָם שְׁמַחֲשָׁבִים
 דְּבָרֵי תוֹרָה לְחַשְׁבֵינִי אֵת אֲדוֹנָם בְּסוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ
 בְּרִי לְחַכִּיר אוֹתוֹ וּלְהַתְקִין אֵת חֲכָמַת שְׁמוֹ
 בְּלִבָּם, שְׁכַתוֹב וּלְחַשְׁבֵי שְׁמוֹ, שֶׁהוּא סוּד הַשֵּׁם
 הַקָּדוֹשׁ.

כְּתוּב (יחזקאל א) וּמִמַּעַל לָרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשֵׁם
 כְּמִרְאֵה אֶבֶן סַפִּיר דְּמוֹת כֶּסֶף. פְּסוּק זֶה
 הֲרֵי פִּרְשׁוּהוּ. אֲבָל וּמִמַּעַל לָרְקִיעַ, בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ
 לְמַטָּה, כְּמוֹ שְׁאַמְרָתָם הַחֲכָרִים. אֲשֶׁרִי חֲלָקִי
 וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְכֶם (בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ לְמַעְלָה). שְׁחֲרִי בְּרְקִיעַ
 שְׁלִמַעְלָה אֵין מִי שְׁמַתְבוּנֵן בּוֹ, וּמִלְמַעְלָה מִפְּנֵי
 עוֹמֵד אוֹתוֹ אֶבֶן סַפִּיר, שְׁחֲרִי הַתְּעוֹרְרֵנוּ בּוֹ בְּסוּד
 שֶׁל אוֹתָהּ מְרַנְּלִית טוֹבָה נִכְבְּדָה, כְּמוֹ שְׁבִאֲרֵנוּ.
 דְּמוֹת כֶּסֶף, וְלֹא כְּתוּב דְּמוֹת הַכֶּסֶף, מִשּׁוּם
 שֶׁיֵּשׁ כֶּסֶף וַיֵּשׁ כֶּסֶף. הַכֶּסֶף - הָעֲלִיּוֹן
 הַטָּמִיר וְהַנְּנוּז שֶׁלֹּא הַתְּנַלָּה וַאֲיִן מִי שְׁעוֹמֵד בּוֹ
 לְדַעַת וּלְהַתְבוּנֵן. וְלָכֵן כְּתוּב כֶּסֶף סֹתָם, זֶהוּ

הכִּסֵּא שְׁלֹמֹה. דְּמוֹת כְּמֵרְאֵה אָדָם. כִּיּוֹן שְׁאָמַר
 דְּמוֹת, אִזּוּ לָמָּה כְּמֵרְאֵה, שְׁחֵרֵי דֵי לוֹ דְּמוֹת
 אָדָם? אֵלֶּא דְּמוֹת אָדָם וְהוּ סוּד עֲלִיּוֹן כְּאוֹתוֹ
 כְּבוֹד עֲלִיּוֹן, דִּיּוֹקֵן שֶׁל אָדָם. אֲבָל זֶה שְׁנוֹסָף
 כְּמֵרְאֵה - לְהַכְלִיל אוֹתָם דִּיּוֹקֵנְאוֹת שֶׁל דְּבָרֵי
 חֲכָמָה וְאוֹתָם סוּדוֹת שֶׁל חֲכָמָה (דף ריו ע"ב) שְׁעוֹלוֹת
 וּמִתְעַשְׂרוֹת לְמַעְלָה, וְאַחַר כֵּן עוֹמְדוֹת בְּדִיּוֹקֵן
 שֶׁל אָדָם כְּאוֹתוֹ הַדִּיּוֹקֵן שֶׁל הַצְּדִיקִים שְׁמַעְפְּרִים
 אוֹתָם, וּבְכָלֵם מִשְׁתַּעֲשַׁע תְּקֵדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא
 בְּעַשְׂרוֹתָיו.

וְאוֹתָם הַחֲבָרִים, תְּרֵי תְּקֵדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא
 מִשְׁתַּעֲשַׁע כְּעַת כְּאוֹתָם דְּבָרִים
 שְׁאֵמְרָתָם, מִתְעַשְׂרִים כְּאוֹתָהּ דְּרָף. וְתֵרֵי עֲמִדָתָם
 לְפָנַי רַבּוֹנְכֶם בְּדִיּוֹקֵיכֶם תְּקֵדוֹשִׁים, שְׁחֵרֵי אֲנִי,
 בְּשַׁעָה שְׁרָאִיתִי אֶתְכֶם וְהִסְתַּכַּלְתִּי בְּדִיּוֹקֵיכֶם,
 רָאִיתִי בְּכֶם שְׁאֵתָם רְשׁוּמִים בְּסוּד שֶׁל אָדָם,
 וַיִּדְעֵתִי שְׁחֵרֵי דִיּוֹקֵיכֶם נוֹעַד לְמַעְלָה. וְכֵן
 מְזַמְנִים הַצְּדִיקִים לְעֵתִיד לָבֵא, שְׁיִהְיוּ נוֹדְעִים
 לְעֵינַי הַכֹּל, וְלִהְרָאוֹת פְּרָצוֹף קְדוֹשׁ לְפָנַי כֹּל

הָעוֹלָם. וְהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה סא) כָּל רֵאִיָּהֶם יִבִּירוּם
כִּי הֵם יִרְעוּ בִּירְדָּה ה'.

בֵּינן בְּךָ רֵאָה אֶת רַבִּי יוֹסִי שְׁתִּיחַ מְהֵרָה בְּדַבְרֵי
הָעוֹלָם. אָמַר לוֹ, יוֹסִי, קוּם וְהַשְׁלֵם דִּיּוֹקְנָךְ,
שְׂאוֹת אַחַת חֲסֵרָה בְּךָ. קָם רַבִּי יוֹסִי וְשָׂמַח
בְּדַבְרֵי תוֹרָה וְקָם לְפָנָיו. הִסְתַּכַּל בּוֹ רַבִּי שְׂמַעוֹן.
אָמַר לוֹ, רַבִּי יוֹסִי, עֲכָשׂוּ אֶתָּה שְׁלֵם לְפָנַי עֲתִיק
תִּימִים וּדִיּוֹקְנָךְ שְׁלֵם.

פָּתַח וְאָמַר, וַיַּעֲשׂוּ אֶת צִיץ נֹזֵר הַקֹּדֶשׁ וְהֵב
טָהוֹר וְגו'. לָמָּה נִקְרָא צִיץ? הִסְתַּכְּלוּת
לְהִסְתַּכַּל בּוֹ. וּמַשּׁוּם שְׁתִּיחַ עוֹמֵד עַל הִסְתַּכְּלוּת
שֶׁל אָדָם, נִקְרָא צִיץ. וְכֹל מִי שֶׁהִסְתַּכַּל בּוֹ בְּאוֹתוֹ
צִיץ, הָיָה נוֹדֵעַ בּוֹ וּמְכָר.

בְּצִיץ הָיוּ אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הַקֹּדֶשׁ חֲקוּקוֹת
בְּחִקְיָקָה וְחֲקוּקוֹת בּוֹ. וְאִם צִדִּיק הָיָה
אוֹתוֹ שְׂעוֹמֵד לְפָנָיו, אוֹתָן אוֹתִיּוֹת שְׂחֲקוּקוֹת
בְּתוֹךְ הַזָּהָב הָיוּ בּוֹלְטוֹת מִמַּטָּה לְמַעְלָה וְעוֹלוֹת

מאותה חקיקה באור, והיו מאירות בפני אותו האדם.

נוצצת בו התנוצצות, ולא נוצצים. בשעה הראשונה שהסתכל בו הכהן, היה רואה את אור האותיות בלם בפנים, וכשהיה מסתכל לעין בו, לא היה רואה דבר, אלא את אור פניו שמאיר באלו ניצוץ של זהב היה נוצץ בו. רק שהכהן היה יודע את מראה ההסתכלות הראשונה שהיה רואה לפי שעה, שהרי רצונו של הקדוש ברוך הוא היה באותו אדם, ויודע שהוא מזמן לעולם הבא, משום שהמראה הזה מאירים עליו מלמעלה, ותקדוש ברוך הוא היה מרצה בו. וכשמסתכלים בו לא רואים דבר, משום שהמראה שלמעלה אינו מתגלה אלא לפי שעה.

ואם עומד אדם לפני אותו ציץ ופניו אינם מראים לפי שעה מראה קדוש, היה הכהן

יִדְעַ שְׁחֵרֵי הוּא עוֹ מִצַּח, וְצָרִיךְ לְכַפֵּר עָלָיו
וּלְבַקֵּשׁ עָלָיו רַחֲמִים.

וַיַּעַשׂ אֶת צִיץ נֹזֵר הַקֹּדֶשׁ. רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח
הַפְּסוּק בְּרוֹת (רוֹת ב), עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר
יִקְצֹרוּ וְגו'. בַּפְּסוּק הַזֶּה יֵשׁ לְהִתְבּוֹנֵן, לָמָּה צָרִיךְ
כָּאֵן לְכַתֵּב? אָמַר לוֹ רַבִּי יִצְחָק, אִם כֹּה, כִּמָּה
פְּסוּקִים הֵם בַּתּוֹרָה שְׁנֵאָה שְׁלֹא תִצְטָרְכוּ
לְהַכְתֵּב, וְרַאֲיֵנוּ שְׁכָלֶם סוּדוֹת עֵלְיוֹנִים. אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, בַּפְּסוּק זֶה מִי שְׁרוּאָה וְלֹא מִתְבּוֹנֵן כּוּ,
כִּמִּי שְׁלֹא טָעַם תְּכַשִּׁיל הוּא דוֹמָה.

אֵלֶּא סוּד כָּאֵן, וּבְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ נִיאָמַר. מִשּׁוּם
שְׂרָאָה בְּעוֹ, תְּדִין שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אֶת
עֲנֻתָנוּתָהּ שֶׁל אֹתָהּ צְדָקָתָהּ, שְׁלֹא מְרִימָה עֵינֶיהָ
לְרֵאוֹת בְּמָקוֹם אַחֵר אֵלֶּא לְפָנֶיהָ, וְרֵאָתָה כָּל מָה
שְׂרָאָתָה בְּעֵין טוֹבָה, וְעוֹזוֹת הַמִּצַּח לֹא הִיָּתָה כֹּה
- שְׂבַח אֶת עֵינֶיהָ.

מִשּׁוּם שֵׁישׁ עֵינִים שְׁכַשְׁבִּילָן אֵין שׁוֹלְטַת בְּרָכָה
כָּאוֹתוֹ מְקוֹם, וְהוּא רָאָה כֹּה עֵין טוֹבָה,

שָׁעַל כָּל מִה שֶׁהִסְתַּכְּלָה הָיָה בְּעֵינַי מְזוּכָה. וְעוֹד,
 שָׂרָאָה שֶׁהָיָה מִצְלִיחַ בְּיָדָהּ כָּל מִה שֶׁהָיָתָה
 לִזְכָּחַת נֹסֵף בַּשָּׂדֶה. וּבְעֵז הַתְּבוּנָה שָׂרוּחַ הַקֹּדֶשׁ
 שׁוֹרָה עָלֶיהָ, וְאִז פָּתַח וְאָמַר, עֵינַיךָ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר
 יִקְצְרוּן וְגו'. אִם תֹּאמַר, בְּשִׁבִיל אוֹתָם הַלִּזְכָּחִים
 כָּל אוֹתָם הָאֲחֵרִים, אֵיךְ אָמַר שֶׁתִּלְךָ אֲחֵרֵיהֶם?
 לֹא הָיָה צָרִיךְ לְכַתֵּב אֵלָּא וְלִקְטֹף אֲחֵרֵיהֶן. מִה
 זֶה וְהִלְכֹת אֲחֵרֵיהֶן? אֵלָּא בְּשִׁבִיל עֵינֶיהָ הוּא
 אָמַר, עֵינֶיהָ שֶׁהָיוּ גִזְרָמוֹת (בְּרִכּוֹת רְבוּת, וְעַל כֵּן) בְּרִכּוֹת
 לְלִזְכָּחִים רַבִּים, וְעַל כֵּן וְהִלְכֹת אֲחֵרֵיהֶן, אַחַר
 עֵינֶיהָ. כָּל שְׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם אֵין לָהֶם (דף ריח ע"א) רְשׁוֹת
 לְלָכֶת אַחַר עֵינֵיהֶם, וְאֵת אַחַר עֵינֶיהָ, שֶׁעֵינֶיהָ
 גִּזְרָמוֹת לְבְּרִכּוֹת רְבוּת.

דָּבָר אַחַר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן - בְּעֵז רָאָה בְּרוּחַ
 הַקֹּדֶשׁ שֶׁעֲתִידִים לְצֵאת מִמֶּנָּה מְלָכִים
 עֲלִיוֹנִים שְׁלִיטִים, שֶׁהֵם הָעֵינָם שֶׁל הַכֹּל, כְּמוֹ
 שֶׁהָיָתָה תָמָר, שֶׁכָּתוּב בָּהּ (בראשית לח) וַתֵּשֶׁב בַּפֶּתַח
 עֵינָם. הַתִּישָׁבָה בַּפֶּתַח שִׁיּוּצָא מִמֶּנּוּ מְלָכִים
 שְׁלִיטִים עֲלִיוֹנִים שֶׁנִּקְרָאִים עֵינָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר

(במדבר טו) אִם מֵעֵינֵי הָעֵדָה. כְּמוֹ שֶׁכָּל אֲבָרֵי הַגּוֹף לֹא הוֹלְכִים אֵלָּא אַחַר הָעֵינַיִם, וְהָעֵינַיִם מְנַהִיגוֹת אֶת כָּל הַגּוֹף - אִף כִּי מְלָכִים וּסְנֵהֲדָרִין וְכָל אוֹתָם שְׁלִיטִים, הַכֹּל הוֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם (שְׁהוֹלְכִים הָאֲבָרִים אַחַר הָעֵינַיִם), וּמִשּׁוֹם כֵּן אָמַר לָהּ עֵינֶיךָ. אֵלּוֹ הַמְּלָכִים וְהַשְּׁלִיטִים שְׁעֵתִידִים לְצֵאת מִמֶּנָּה.

בַּשָּׂדֶה, אֵיזָה שָׂדֶה? זֶה צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם, שְׂכֵתוֹב (מיכה ג) צִיּוֹן שָׂדֶה תִּתְחַרֵּשׁ. וְכֵתוֹב (בראשית כז) בְּרִיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בְּרָכוּ ה', זוֹ יְרוּשָׁלַיִם. וְעַל כֵּן כֵּתוֹב עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה, שֶׁהֵם הָעֵינַיִם שָׁלָה, שְׁעֵתִידִים לְצֵאת מִמֶּנָּה, לֹא יִהְיוּ שְׁלִיטִים אֵלָּא בַּשָּׂדֶה. אֲשֶׁר יִקְצְרוּן, שְׁחָרֵי מֵאוֹתוֹ שָׂדֶה הָיוּ לוֹקָחִים כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם תּוֹרָה וְאוֹר שְׂמַאִיר, שְׂכֵתוֹב (ישעיה כ) כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה.

וְהַלְכֵת אַחֲרֵיהֶן, בַּמַּעֲשִׂים הַכְּשָׁרִים הִלְלוּ שְׂאֵנִי רְאִיתִי כֵן. הֲלוֹא צוֹיִתִּי אֶת הַנְּעָרִים וְגו', כְּמִשְׁמְעוּ שְׁלוֹ, מִשּׁוֹם שְׂאֵשָׁה דַעְתָּה קָלָה. וְצָמַת, לְשׁוֹן נְקִיוֹת נְקִט. וְצָמַת, שְׂאֵם תְּשׁוּבָתְךָ

לְדַבֵּק בְּאָדָם לְקַיֵּם יִרְעַע בְּעוֹלָם - וְהִלַּכְתָּ אֶל
הַבָּלִים, אֵלֶּה הֵם הַצְּדִיקִים שֶׁנִּקְרְאוּ כְּלֵי ה',
שְׂפָתוֹב (שם נב) הִכְרוּ נִשְׂאֵי כְּלֵי ה'. שְׁעֵתִידִים
הַצְּדִיקִים לְהִבְיֵא לָהֶם אֶת כָּל הָעוֹלָם דּוֹרוֹן לְמִלְךָ
הַמְּשִׁיחַ. וְאוֹתָם כְּלֵי ה', בָּלִים שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא נִהְיֶה בָּהֶם, אֵלֶּה הֵם בָּלִים שְׂבוּרִים, שְׂבוּרִים
הֵם בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּדְרֵי לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה. וְהַשְּׂמוּשׁ
שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתְּמֵשׁ בָּהֶם לֹא מְשַׁתְּמֵשׁ
אֶלָּא מִתּוֹךְ הַבָּלִים הַלָּלוּ. וְכִשְׁתִּדְבֵּק בָּהֶם,
וְשִׁתִּית וְגו'.

רַבִּי יוֹסִי פָתַח וְאָמַר, (רות ג) וַיֹּאכַל בַּעַז וַיִּשֶׁת׃
וַיִּיטֵב לְבוֹ. מַה זֶּה וַיִּיטֵב לְבוֹ? שֶׁבִרְךָ עַל
מְזוֹנוֹ, וַיִּפְרְשׂוּתָהּ. וְזֶהוּ סוּד, שְׂמֵי שֶׁמְבָרַךְ עַל מְזוֹנוֹ
זֶה מֵיטֵיב לְלִבּוֹ, וְמִי מוֹלִיד? (וְמִי הוּא?) כְּמוֹ שְׂפָתוֹב
(תהלים כז) לֵךְ אָמַר לְבִי. וְכִתּוּב (שם עג) צוּר לְבָבִי
וְגו'.

וּמִשׁוּם שֶׁבִרְכַת הַמְּזוֹן חֲבִיבָה לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא - כָּל מִי שֶׁמְבָרַךְ עַל הַשֶּׁבַע,

מִיָּטִיב וּמִשְׂמַח לְמָקוֹם אַחֵר, וְסִימְנָךְ - סְעוֹדַת
הַשָּׁבֶת, שְׂמָקוֹם אַחֵר נִהְיָה מֵאוֹתָהּ בְּרָכָה שֶׁל
שִׁבְעַת וְשִׂמְחָה. וְכֵאן נִהְיָה מֵאוֹתָהּ בְּרָכָה שֶׁל שִׁבְעַת
שֶׁל אוֹתוֹ צְדִיק בְּעוֹ, וְזֶהוּ וַיֵּיטֵב לָבוֹ.

מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהַמּוֹזֵן הוּא קָשָׁה לְפָנַי
הַקְּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא אוֹתוֹ מְקוֹם, וְכִיּוֹן
שֶׁאָדָם אוֹכֵל וְשׂוֹתָהּ וּמְבָרֵךְ, אוֹתָהּ בְּרָכָה עוֹלָה,
וְנִהְיָה מֵאוֹתָם דְּבָרִים שֶׁל שִׁבְעַת שְׁעוֹלִים, וְנִמְצָא
שְׁנֵהָנִים מִן הַמּוֹזֵן מִמַּטָּה וּמִלְמַעְלָה.

וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁכִּיּוֹן הַחֲבָרִים. הַסּוּד שֶׁבַח לֹא נִהְיָה
אוֹתוֹ מְקוֹם, אֲלָא מֵאוֹתָם דְּבָרִים שְׁעוֹלִים
מֵתוּךְ שִׁבְעַת, וְכֹל הַדְּבָרִים מֵתַעֲטָרִים וְרוֹזִים
וְשִׁבְעִים בְּשִׂמְחָה, וְאוֹתוֹ מְקוֹם נִהְיָה מֵהֶם. בְּשִׁבְתָּ
הוּא סוּד אַחֵר בְּמּוֹזֵן מִמֶּשׁ, וּבְאוֹתָהּ שִׂמְחָה שֶׁל
הַמּוֹזֵן שֶׁל מִצְוָה שֶׁל שָׁבֶת, וּבְכֹל נִמְצָא כָּלוּל -
בְּמַעְלָה וּמַטָּה. וְסוּד זֶה - כִּי מִמֶּךָ הִכָּל וּמִיָּדָךְ
נִתְּנוּ לָךְ. וַדַּאי מֵהִנָּאֲתָה תִּזְוֶה, וּבְאוֹתָהּ שִׂמְחָה שֶׁל
מּוֹזֵן שֶׁל מִצְוֹת הַשָּׁבֶת, כִּמוֹ שֶׁבִּיאָרוּתָהּ.

מִי שְׁמַכְרָךְ אֶת הַקְּרוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא מִתּוֹךְ שִׁבְעַ,
צָרִיךְ לְכוּן לְבוֹ וְלָשִׁים רְצוֹנוֹ כְּשִׁמְחָה, וְלֹא
יִמְצֵא עֲצוּב, אֲלֵא שְׁיִכְרָךְ כְּשִׁמְחָה כְּסוּד זֶה
וְלָשִׁים רְצוֹנוֹ שְׁהָרִי הוּא נוֹתֵן עֲכָשׁוֹ לְאַחַר
כְּשִׁמְחָה, כְּעֵין טוֹבָה. וְכִמוֹ שֶׁהוּא מְכַרְךְ כְּשִׁמְחָה
וְכְעֵין טוֹבָה, כִּי נוֹתְנִים לוֹ כְּשִׁמְחָה וְכְעֵין טוֹבָה.
וּמִשׁוּם כִּי לֹא יִמְצֵא עֲצוּב כִּלְלֵ, אֲלֵא כְּשִׁמְחָה
וְכַדְבָּרֵי תוֹרָה, וְיָשִׁים לְבוֹ וְרְצוֹנוֹ לְתֵת כְּרָכָה זֶה
כְּסוּד שְׁצָרִיךְ.

סוּד כָּאֵן, אֲרַבַּע מְרַכְבוֹת שׁוֹלְטוֹת כְּאֲרַבְּעָה
צָדָדִים וּמַחְנוֹת, נוֹזְנוֹ מֵאוֹתָהּ כְּרַכַּת
הַשִּׁבְעַ, וְכֵאוֹתָם דְּבָרִים שָׁל כְּרוּךְ אֶתָהּ, נִהְיָה
וּמִתְרַכָּה וּמִתְעַטָּר בּוֹ. וּמִי שְׁמַכְרָךְ, צָרִיךְ רְצוֹן
כְּשִׁמְחָה וְכְעֵין טוֹבָה, וְעַל כֵּן כְּתוּב (מִשְׁלֵי כ"ב) טוֹב
עֵין הוּא יְכַרְךְ.

וְכֵאֵן יֵרֵד לְסוּף הַפְּסוּק, שְׁכַתוּב כִּי נָתַן מִלְחָמוֹ
לְדָל. שְׁאֵם לֹא תֵאמַר כִּי - הַפְּסוּק תִּהְיֶה
אֵין רֵאשׁוֹ סוּפוֹ וְאֵין סוּפוֹ רֵאשׁוֹ. אֲלֵא טוֹב

עֵינַי, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ, הוּא יְבָרֵךְ וְדַאי, בְּעֵינַי טוֹבָה
 וּבְשִׂמְחָה. וְאֵינִי לְחַנּוּם לְבָרֵךְ בְּשִׂמְחָה, שְׁהָרִי
 מֵאוֹתָהּ בְּרָכָה וּמֵאוֹתָהּ שִׂמְחָה נָתַן מִלְּחֻמוֹ לְדַל,
 מְקוֹם שֶׁצָּרִיךְ לְהוֹזִין מִכָּל הַצְּדָדִים. מְקוֹם שֶׁאֵין
 לוֹ מַעֲצָמוֹ כְּלוּם. מְקוֹם שֶׁנֶּחֱנָה מִכָּל הַצְּדָדִים
 וְנִכְלָל מִכָּל הַצְּדָדִים. הַדְּבָרִים הַלְלוּ לֹא נִמְסְרוּ
 אֶלָּא לְחֻכְמִים שְׂיוֹדְעִים סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים וְדַרְכֵי
 הַתּוֹרָה.

בֵּיא וּרְאֵה, בְּעֵז הָיָה טוֹב עֵינַי, וְעוֹזוֹת מִצַּח מֵעוֹלָם
 לֹא הִיָּתָה בּוֹ. מַה פְּתוּב? (רוֹת ג) וַיִּבֵּא לְשֹׁכֵב
 בְּקִצֵּה הָעֲרֻמָּה. סוּד הַפְּתוּב - (שִׁיר ז) בְּטִינָה עֲרֻמַּת
 חֲטָיִם. מִכָּאן לְמַדְנֹ, שֶׁכָּל מִי שֶׁמְבָרֵךְ בְּרַבְת
 הַמּוֹזוֹן פְּרָאוֹי בְּשִׂמְחָה וּבְרִצוֹן חֵלֵב, בְּשִׂמְסִתְלֵק
 מִן הָעוֹלָם הֵיחָ מְתַקֵּן לוֹ מְקוֹם בְּתוֹךְ סוּדוֹת
 עֲלִיּוֹנִים בְּהִיבְלוֹת קְדוּשִׁים. אֲשֶׁרִי הָאִישׁ שֶׁשׁוֹמֵר
 אֶת מִצְוֹת אֲדוֹנָו וַיּוֹדַע אֶת סוּדָו, שֶׁאֵין לָהּ מִצְוָה
 וּמִצְוָה בַּתּוֹרָה שֶׁאֵין תְּלוּיִים בָּהּ סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים
 וְאוֹרוֹת וְזִיּוּם עֲלִיּוֹנִים, וּבְנֵי אָדָם לֹא יוֹדְעִים וְלֹא
 מִשְׁנִיחִים בְּכָבוֹד רַבּוֹנָם. אֲשֶׁרִי חֵלְקָם שֶׁל

הצדיקים, אותם שמשתדלים בתורה. אשריהם
בעולם הזה ובעולם הבא.

בא וראה שחרי אמרו, שכל אותם ע"י המצח
שאינ להם בושטה, אין להם חלק בעולם הזה
ובעולם הבא. כל ע"י המצח שהיו בישראל,
בשהיו מסתכלים באותו הציץ, היו משברים את
לבם ומסתכלים במעשיהם, משום שציץ הזה
עומד על אות, וכל מי שמתכל בו היה מתבייש
במעשיו. ולכן הציץ מכפר על אותם ע"י פנים,
ע"י מצח.

אותיות של הסוד של השם תקדוש שהיו
חוקקות על הציץ, היו מאירות
ובולטות ונוצצות. כל מי שהיה מסתכל באותה
התנוצצות של האותיות, נופלות פניו מאימה
והיה נשבר לבו, ואז הציץ מכפר עליהם. כמו
זה, כיון שהוא גורם לשבר לבו ולהפנע מלפני
רבנו.

כָּמוֹ כֵּן הַקְטֹרֶת, כָּל מִי שֶׁהָרִיחַ בְּאוֹתוֹ עֵשֶׂן,
 בְּשַׁעֲלָה אוֹתוֹ עֲמוּד מֵאוֹתוֹ מִעֲלֵה עֵשֶׂן,
 הָיָה מְבַרֵר אֶת לְבוֹ בְּבִרוֹר (בְּאוֹרֵה בְּשִׁמְחָה) לַעֲבֹד אֶת
 רְבוּנוֹ וּמַעֲבִיר מִמֶּנּוּ וְהִמַּת הַיֵּצֵר הָרָע, וְלֹא הָיָה
 לוֹ אֵלָּא לֵב אֶחָד בְּנִגְדֵי אָבִיו שֶׁבְּשָׁמַיִם, מִשּׁוּם
 שֶׁקְטֹרֶת הִיא שֶׁבֶר לַיֵּצֵר הָרָע וְדַאי בְּכָל הַצְדָדִים.
 כָּמוֹ שֶׁצִּיץ הָיָה עוֹמֵד עַל גַּם - אֵף קְטֹרֶת. שְׂאִין
 לְךָ דְבָר בְּעוֹלָם לְשֶׁבֶר אֶת הַצֵּד הָאֲחֵר, פָּרַט
 לְקְטֹרֶת.

בֹּא וּרְאֵה מַה כְּתוּב, (במדבר י"י) קַח אֶת הַמִּחְתָּה
 וְתֵן עָלֶיהָ אֵשׁ מִעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׂים קְטֹרֶת. מַה
 הַטַּעַם? כִּי יֵצֵא הַקֶּצֶף מִלִּפְנֵי ה' תַּחַל הַנִּגְף.
 שֶׁתִּרִי אֵינִי שֶׁבֶר לְאוֹתוֹ הַצֵּד פָּרַט לְקְטֹרֶת, שְׂאִין
 לְךָ דְבָר חֲבִיב לִפְנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּמוֹ
 קְטֹרֶת, וְעוֹמֶדֶת לְבַטֵּל בְּשָׂפִים וּדְבָרִים רָעִים
 מִהַבִּית. רִיחַ וְעֵשֶׂן הַקְטֹרֶת שְׁעוֹשִׂים בְּנֵי אָדָם,
 בְּאוֹתוֹ מַעֲשֶׂה הוּא מְבַטֵּל, כָּל שֶׁבֶן הַקְטֹרֶת.

דָּבָר זֶה גִּזְרָה עֹמְדָה לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
שָׁכַל מִי שְׂמֹסֶתֶכֶל וְקוֹרָא בְּכָל יוֹם אֶת
מַעֲשֵׂה (פְּרָשָׁת) הַקְּטָרֶת, וַיִּנְצַל מִכָּל הַדְּבָרִים הַרְעִים
וּבְשֵׁפֵי הָעוֹלָם, וּמִכָּל הַפְּנָעִים הַרְעִים, וּמִהֲרַחֵר
רַע וּמַדִּין רַע וּמִמּוֹת, וְלֹא יִנּוּק כָּל אוֹתוֹ יוֹם,
שֶׁלֹּא יָכוֹל הַצַּד הַאֲחֵר לְשַׁלֵּט עָלָיו, וְצָרִיךְ שְׂיִבּוֹן
בוֹ.

אָמַר רַבֵּי שְׂמַעוֹן, אִם בָּנִי אָדָם הָיוּ יוֹדִים כִּמְהָ
הוּא עֲלִיוֹן מַעֲשֵׂה הַקְּטָרֶת לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, הָיוּ נוֹטְלִים כָּל דְּבוּר וְדְבוּר מִמֶּנּוּ וְהָיוּ
מַעֲלִים אוֹתוֹ עֲטָרָה עַל רְאֲשֵׁיהֶם כְּמוֹ כֶּתֶר שֶׁל
זָהָב. וּמִי שְׂמֹשֶׁתֵּדֵל בוֹ, צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל בְּמַעֲשֵׂה
הַקְּטָרֶת, וְאִם יִבּוֹן בוֹ בְּכָל יוֹם, יֵשׁ לוֹ חֵלֶק
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וַיִּסְתַּלַּק הַמּוֹת מִמֶּנּוּ
וּמִהָעוֹלָם, וַיִּנְצַל מִכָּל הַדֵּינִים שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה,
וּמִצָּדָדִים רְעִים, וּמַדִּין הַגֵּיהֶנֶם וּמַדִּין הַמַּלְכוּת
הָאֲחֵרָת.

בְּאוֹתָהּ קְטָרֶת, כְּשֶׁהָיָה עוֹלָה עֲשָׂן בְּעִמּוּד,
 הִכִּיחַ הָיָה רוֹאֶה הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם
 תְּקַדּוּשׁ פְּרוּשׁוֹת (פְּרוּחֹת) בְּאֵוִיר וְעוֹלוֹת
 לְמַעְלָה בְּאוֹתוֹ עִמּוּד. אַחַר כֵּן כָּפָה מְרַכְּבוֹת
 קְדוּשׁוֹת סוּכְבוֹת אוֹתוֹ מִכָּל הַצְּדָדִים עַד שֶׁעוֹלָה
 בְּאוֹר וְשִׁמְחָה, וּמְשַׁמַּח אֶת מִי שֶׁמְשַׁמַּח, וְקוֹשֵׁר
 קְשָׁרִים לְמַעְלָה וּלְמַטָּה כְּדֵי לְיַחַד הַכֹּל, וְתָרִי
 בְּאֵרְנוּ. וְזֶה מְכַפֵּר עַל יֵצֵר הָרַע וְעַל עֲבוּדַת זָרָה,
 שֶׁהוּא הַצַּד הָאֲחֵר, וְתָרִי בְּאֵרְנוּ.

פְּתַח וְאָמַר, (שְׁמוֹת ל) וַיַּעַשׂ מִזְבֵּחַ מִקְטָר קְטָרֶת
 וְגו'. בְּפָסוּק זֶה יֵשׁ לְהַתְּבוּנָה, מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ
 שְׁנֵי מִזְבְּחוֹת - מִזְבֵּחַ הָעוֹלוֹת וּמִזְבֵּחַ קְטָרֶת
 הַסַּמִּים, זֶה בַּחוּץ וְזֶה בְּפְנִים, מִזְבֵּחַ הַקְטָרֶת הַזֶּה
 שֶׁהוּא פְּנִימִי, לָמָּה נִקְרָא מִזְבֵּחַ, וְתָרִי אִין זוּבְחִים
 כּוּ זְבָחִים, וּמִזְבֵּחַ עַל כֵּן נִקְרָא?

אֵלֶּא מִשּׁוּם שֶׁמְכַבֵּל וְכוּפֶת כָּפָה צְדָדִים רְעִים,
 וּמִשּׁוּם שֶׁאוֹתוֹ הַצַּד הָרַע כָּפוּת, לֹא יָכוֹל
 לְשַׁלֵּט וְלֹא לְהִיּוֹת קְטָנוֹר, וְעַל כֵּן נִקְרָא מִזְבֵּחַ.

בְּשֵׂאוֹתָיו הֵצִד הִרְעָה הָיָה רוֹאֶה (עמוד העשון) עֵשֶׂן
הַקְטֹרֶת שְׁעוּלָה - נִכְנָע וּבֹרֵחַ, וְלֹא יָכוֹל לְקַרֵּב
כָּלֹל לְמִשְׁכָּן. וּמִשׁוֹם זֶה נִמְתָּהר וְלֹא מִתְעַרֵּב
בְּאוֹתָהּ שְׂמִיחָה שְׂלֵמָעֵלָה, פָּרַט לְקָדוֹשׁ-פָּרוֹץ-הוּא
לְבַדּוֹ, וּמִשׁוֹם שְׂכָל כֶּף חֲבִיבָה, לֹא עוֹמֵד אוֹתוֹ
מִזִּבְחַ אֱלֹהִים (פְּנִימִי) לְפָנִים, שְׁוֵהוּ הַמִּזְבֵּחַ שְׁנִמְצָאוֹת
בוֹ בְּרָכוֹת, וְעַל כֵּן נִסְתָּר מִן הָעֵינַיִם.

מַה כָּתוּב בְּאַהֲרֹן? (במדבר יז) וַיַּעֲמֵד בֵּין הַמַּתִּים
וּבֵין הַחַיִּים וַתַּעֲצֹר הַמִּגִּפָּה, שְׂכַפַּת אֶת
מִלְאֵךְ הַמָּוֶת שְׁלֹא יָכוֹל לְשַׁלֵּט כָּלֹל וְלֹא לַעֲשׂוֹת
דִּין. סִימָן זֶה נִמְסָר בְּיַדֵּינוּ, שְׂכַכָּל מְקוֹם
שְׂאוֹמְרִים בְּכּוֹנֵה וּרְצוֹן הַלֵּב אֶת מַעֲשֵׂה הַקְטֹרֶת,
שְׂאִין שׁוֹלֵט הַמָּוֶת בְּאוֹתוֹ מְקוֹם וְלֹא יִזְק, וְלֹא
יָכוֹלִים שְׂאֵר הָעַמִּים לְשַׁלֵּט עַל אוֹתוֹ הַמְּקוֹם.

בֵּינָה וּרְאֵה מַה כָּתוּב, מִזִּבְחַ מִקְטֹרֶת קְטֹרֶת. כִּיִּזֵּן
שְׂכַתוֹב מִזִּבְחַ, לָמָּה נִקְרָא מִקְטֹרֶת קְטֹרֶת?
אֱלֹהִים מִשׁוֹם שְׁנוּטָלִים מִהַמְּקוֹם תְּהֵא לְהַקְטִיר כָּמוֹ
שְׂעֲשֵׂה אֶהֱרֹן. עוֹד, הַמִּזְבֵּחַ צָרִיךְ לְהַקְטִיר לְקָדְשׁוֹ

בְּאוֹתָהּ קְטָרֶת, וְעַל כֵּן מִקְטֵר קְטָרֶת. עוֹד, מִקְטֵר
קְטָרֶת בְּתַרְגּוּמוֹ, לְהַקְטִיר קְטָרֶת. שְׁחָרֵי אִסּוּר
לְהַקְטִיר בְּמָקוֹם אַחֵר קְטָרֶת, בַּקְּמִחָתָה. (מִמְחָתָה
שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים).

בֹּא וּרְאֵה, זֶה מִי שְׂדֵינ רֹדֵף אַחֲרָיו, צָרִיךְ אֶת
הַקְטָרֶת הַזֶּה וְלָשׁוּב לְפָנַי רַבּוֹנוֹ, שְׁחָרֵי הוּא
סִיוֵעַ לְסֵלֶק דִּינִים מִמֶּנּוּ, וּבְזֶה וּדְאֵי הֵם מִסְתַּלְקִים
מִמֶּנּוּ, אִם הוּא רָגִיל בְּכַךְ לְהִזְכִּיר פְּעָמִים בַּיּוֹם
- בְּבִקְרָה וּבְעֶרְבֹה, שְׁכַתּוֹב קְטָרֶת סָמִים בְּבִקְרָה
בְּבִקְרָה, וְכַתּוֹב בֵּין הָעֶרְבִים יְקַטִּירָנָה. וְזֶהוּ קִיּוּמוֹ
שֶׁל הָעוֹלָם תָּמִיד, שְׁכַתּוֹב (שְׁמוֹת ל) קְטָרֶת תָּמִיד
לְפָנַי ה' לְדַרְתֵּיכֶם. וּדְאֵי שְׁחָרֵי קִיּוּם הָעוֹלָם
לְמַטָּה וְקִיּוּם הָעוֹלָם לְמַעְלָה.

בְּאוֹתוֹ מָקוֹם שְׁלֵא נִזְכָּר בְּכָל יוֹם מַעֲשֵׂה
הַקְטָרֶת, הַדִּינִים שְׁלִמְעָלָה שְׂרוּיִים בּוֹ
וּמִנְפּוֹת רַבּוֹת בּוֹ, וְעָמִים אַחֲרֵים שׁוֹלְטִים עָלָיו,
מֵשׁוּם שְׁכַתּוֹב קְטָרֶת תָּמִיד לְפָנַי ה'. תָּמִיד הוּא
עוֹמֵד לְפָנַי ה' יוֹתֵר מִכָּל הָעֲבוֹדוֹת הָאַחֲרוֹת.

חָבִיב הוּא מַעֲשֵׂה הַקְּטָרֶת, שֶׁהוּא נִכְבָּד וְחָבִיב
לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר מִכָּל הָעֲבוֹדוֹת
וְהַרְצוּנוֹת (וְהַמַּעֲשִׂים) שֶׁל הָעוֹלָם. וְאַף עַל גַּב
שֶׁהַתְּפִלָּה מְעַלָּה מִהַכֹּל - מַעֲשֵׂה הַקְּטָרֶת הוּא
נִכְבָּד וְחָבִיב לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

בֵּא וְרֵא מַה בֵּין תְּפִלָּה לְמַעֲשֵׂה הַקְּטָרֶת. אֵת
הַתְּפִלָּה תִּקְנוּ בְּמָקוֹם קְרִבְנוֹת שְׁהִיוּ יִשְׂרָאֵל
עוֹשִׂים, וְכָל אֹתָם קְרִבְנוֹת שְׁהִיוּ עוֹשִׂים יִשְׂרָאֵל
אֵינָם חֲשׁוּבִים כְּמוֹ הַקְּטָרֶת. וְעוֹד, מַה בֵּין זֶה
לְזֶה? אֵלֶּא תְּפִלָּה הִיא תִּקּוֹן לְתִקּוֹן מַה שֶׁצָּרִיךְ.
קְטָרֶת עוֹשָׂה יוֹתֵר, מִתְּקִנָּת וְקוֹשְׁרֵת קְשָׁרִים
וְעוֹשָׂה אוֹר יוֹתֵר מִהַכֹּל. וְמִי הוּא שֶׁמַּעֲבִיר וְהִמָּה
וּמִמֶּהר אֵת הַמּוֹשָׁפֵן, וְהַכֹּל מֵאִיר וְנִתְקַן וְנִקְשָׁר
בְּאַחַד.

וְלָכֵן צָרִיכִים לְהַקְדִּים מַעֲשֵׂה הַקְּטָרֶת לְתְּפִלָּה
בְּכָל יוֹם וְיוֹם, לְהַעֲבִיר הַזִּהְמָה מִהָעוֹלָם,
שֶׁהִיא תִּקּוֹן שֶׁל הַכֹּל בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כְּמוֹ שֶׁאֹתוֹ
קְרִבְּנוֹ חָבִיב שֶׁמְרַצָּה בּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

מַה כָּתוּב בְּמִשְׁהָ? (שם) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה קַח
 לָךְ סַמִּים נְטָף וְגו'. אַף עַל גַּב שְׂבִיאוֹתָ,
 אֲבָל מַה שׁוֹנֶה בְּמַעֲשֵׂהּ זֶה יוֹתֵר מִכֹּל מַה שֶּׁאָמַר
 לוֹ? אֵלֶּא קַח לָךְ - לְהַנָּאִתְךָ וּלְתוֹעֲלֹתֶיךָ. מִשׁוּם
 שְׂבִי־שִׂאשָׁה נְטִיחָתָה, זוֹ הַנָּאִה לְבַעֲלָהּ. וְסוּד זֶה -
 קַח לָךְ סַמִּים, לְהַעֲבִיר הַזִּנְחָמָה, לְקַדֵּשׁ אִשָּׁה עִם
 בַּעֲלָהּ. אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ שֵׁל (דף ריט ע"ב) מִשְׁהָ.

כִּמוֹ כֵּן קַח לָךְ עֵגֶל בֶּן בָּקָר שֶׁנֶּאֱמַר לְאַהֲרֹן,
 לְכַפֵּר עַל חַטָּאוֹ עַל אוֹתוֹ עֵגֶל שֶׁהוּא נָרַם
 לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל. וְעַל זֶה כָּתוּב בְּמִשְׁהָ קַח לָךְ,
 לְהַנָּאִתְךָ וּלְתוֹעֲלֹתֶיךָ. (לְכַד בְּאֵרוֹתָ בְּפֶסֶל לָךְ, מֵאוֹתָהּ פֶּסֶלֶת שֵׁל
 לוֹחַ אֶבֶן נִתְעַשֵּׂר מִשְׁהָ. אַף כֵּאֵן לָךְ - לְהַנָּאִתְךָ וּלְתוֹעֲלֹתֶיךָ).

הַקְּטָרֶת קוֹשֶׁרֶת קְשָׁרִים, מְאִירָה אֹזֶר וּמַעֲבִירָה
 זִנְחָמָה, וְד' מִתְחַפְּרֶת בָּהּ' (ד' נַעֲשִׂית ה'), ה'
 מִתְחַפְּרֶת בּוֹ, ו' עוֹלָה וּמִתְעַטְּרֶת בָּהּ, ה' מְאִירָה
 בִּי, וְהַכֹּל מַעֲלָה רְצוֹן לְאִיִּן סוּף. וְנִהְיָה הַכֹּל
 קָשֶׁר אַחֵד, וְנַעֲשֶׂה קָשֶׁר אַחֵד בְּסוּד אַחֵד, שֶׁהוּא
 קָשֶׁר עֲלִיּוֹן שֵׁל הַכֹּל.

מִכָּאֵן וְהִלָּאָה, כִּינּוּן שֶׁהַכֹּל נִקְשָׁר בְּקִשְׁר הַזֶּה,
 אִזּוּ הַכֹּל מִתְעַטֵּר בְּסוּד הָאֵין סוּף, וְסוּד
 הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ נֶאֱזַר, וּמִתְעַטֵּר בְּכָל הַצְּדָדִים, וְכָל
 הָעוֹלָמוֹת בְּשִׂמְחָה, וּמְאִירִים הַמְּאֹרוֹת, וּמְזוֹנוֹת
 וּבְרָכוֹת נִמְצְאוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהַכֹּל בְּסוּד
 הַקְּטָרֶת. וְאִם הַזִּהְמָה אֵינָה עוֹבְרֶת, הַכֹּל לֹא
 נַעֲשֶׂה, שֶׁהַכֹּל תִּלּוּי בְּזָה.

בֵּיא וְרֵאָה, הַקְּטָרֶת הִיא רֵאשׁוֹנָה תָּמִיד לְפָנַי
 הַכֹּל. וּמִשׁוֹם כֶּךָ מַעֲשֶׂה הַקְּטָרֶת צָרִיךְ
 לְהִקְדִּים לְתַפְלָה, לְשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, מִשׁוֹם שֶׁכָּל
 זֶה לֹא עוֹלָה וְלֹא נִתְקַן וְלֹא נִקְשָׁר עַד שֶׁעוֹבְרֶת
 הַזִּהְמָה. מָה כָּתוּב? (ויקרא טו) וּכְבֹר עַל הַקֹּדֶשׁ וְגו' -
 בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחַר כֶּךָ - וּמִפְּשְׁעֵיהֶם לְכָל
 חַטָּאתָם. וְעַל כֵּן צָרִיכִים לְכַבֵּר עַל הַקֹּדֶשׁ
 וּלְהַעֲבִיר הַזִּהְמָה וּלְטַהֵר הַקֹּדֶשׁ, וְאַחַר כֶּךָ שִׁירוֹת
 וְתִשְׁבָּחוֹת וְתַפְלוֹת, הַכֹּל כְּפִי שְׂאֵמְרָנוּ.

אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם תְּהִי וּבְעוֹלָם הַבֵּיא,
 שְׁחַרֵי הֵם יוֹדְעִים לְתַקֵּן תַּקּוֹן

שְׁלֹמֶעֱלָה וּמִטָּה, כְּמוֹ שְׁצַרִּיכִים לְתַקֵּן תַּקֵּן
 מִמִּטָּה לְמִעֲלָה עַד שֶׁהַכֹּל נִקְּוָה בְּאֶחָד בְּקִשְׁר
 אֶחָד בְּאוֹתוֹ קִשְׁר (קִשְׁר) עֲלִיּוֹן כְּמוֹ שְׁצַרִּיכִים
 לְתַקֵּן (תַּקֵּנוֹת שְׁלֹמֶעֱלָה צַרִּיכִים לְתַקֵּן) בְּתַקֵּן שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת
 הַרְשׁוּמוֹת שֶׁנִּקְרָא בְּהֵן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ הָיוּ יוֹשְׁבֵי לֵילָה
 אֶחָד וְעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר
 לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבִיו, הֲרִי כָתוּב (בראשית ב) וְאֵל
 הָאִשָּׁה אָמַר הָרַבָּה אֲרַבָּה עֲצָבוֹנָה וְהִרְנָה בְּעֶצֶב
 תִּלְדֵי בָנִים וְאֵל אִישׁוֹ תִשׁוֹקֶתָּהּ וְגו'. וְלִמְדָנוּ
 שְׁוֵהוּ סוּד עֲלִיּוֹן. מִיֵּלָה לְמִטָּה, אֲבָל הוּא כְּמוֹ
 שְׁלֹמֶעֱלָה, מַה יֵּשׁ לוֹמַר?

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תהלים מב) כְּאֵיל תִּעְרַג
 עַל אֲפִיקֵי מַיִם וְגו'. פְּסוּק זֶה פִּרְשׁוּהוּ.
 אֲבָל חָיָה אַחַת יֵשׁ בְּעוֹלָם, וְהִיא שׁוֹלֶטֶת בְּשִׁלְטוֹן
 עַל אֶלֶף מִפְּתָחוֹת בְּכָל יוֹם. וְהִיא נִקְבָּה,
 וְתִשׁוֹקֶתָּהּ תָּמִיד עַל אֲפִיקֵי מַיִם לְשִׁתוֹת

וְלִהְתְּרוֹת מִצְמֵאוֹנָה, שְׁכֵתוֹב כְּאֵיל תִּעְרַג עַל
אֲפִיקי מַיִם.

כָּאֵן יֵשׁ לְהִתְבּוֹנֵן. פְּרֵאשׁוֹנָה פְּתוֹב כְּאֵיל, וְלֹא
כְּתוֹב כְּאֵילָת, וְאַחַר תִּעְרַג, וְלֹא כְּתוֹב
יְעַרַג. אֲבָל סוּד זֶה, זָכָר וּנְקֵבָה שְׁנֵיהֶם כְּאַחַד
שְׂאִין לְהַפְרִידֵם, וְאַחַד הוּא, שְׁלֹא צְרִיךְ לְהַעֲלוֹת
אוֹתָם זֶה מִזֶּה, אֲלָא שְׁנֵיהֶם כְּאַחַד. וְהַנְּקֵבָה הִזוּ
תִּעְרַג עַל אֲפִיקי מַיִם, וְהִיא מִתְעַכְּרַת מִן הַזָּכָר,
וְקָשָׁה עֲלֶיהָ, שְׁחַרְי עַל דִּין עוֹמְדָת.

וּכְשִׁמּוֹלִידָת, הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא מְזַמֵּן לָהּ נְחֹשׁ
אַחַד עֲלִיזוֹן גְּדוֹל, וּבֵא וְנוֹשֵׁךְ
בְּאוֹתוֹ מְקוֹם וּמּוֹלִידָת. וְסוּד זֶה - תְּרַבָּה אֲרָבָה
עֲצָבוֹנָךְ וְהַרְגָה, מִשּׁוֹם שְׁהִיא מִתְחַלְחֶלֶת בְּכָל יוֹם
וּבְעֶצֶב עַל מַעֲשֵׂי הָעוֹלָם. בְּעֶצֶב תִּלְדֵי בָנִים.
בְּעֶצֶב - זֶה סוּד הַנְּחֹשׁ, שְׁמַעְצִיב פְּנֵיהֶם שֶׁל
הָעוֹלָם.

וְאֵל אֵינְשׁ תִּשׁוּקָתְךָ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר תִּעְרַג עַל
אֲפִיקי מַיִם. וְהוּא יִמְשָׁל בָּךְ, חַרִי בְּאַרְגְוֵי

הסוד, שהוא שולט עליה. וכל זה למה? משום שאמרה הלבנה, כמו ששנינו. ומשום כך הקטינה אותה והקטינה שלטונה, ואין לה רשות מעצמה, פרט לבאשר נותנים לה כח.

בפעצב תלדי בנים, כמו שבארנו. ואם תאמר, למה צריך נחש לזה? אלא זה פתח דרך להוריד כל (בכל) אותן נשמות של העולם. שאלמלא לא פתח דרכים למטה, לא ישרה בגוף האדם. מה כתוב? לפתח תפאת רבין. מה זה לפתח? לאותו פתח שנועד להוליד ולהוציא נשמות לעולם, הוא עומד לאותו פתח.

וכל אותן נשמות שהצטרכו לרדת בגופים קדושים, הוא אינו עומד לאותו פתח, ואין לו רשות בנשמה תהיא. ואם לא, הרי הנחש נושה, ונטמא אותו נחר (מקום), ואינה נשמה שנטהרה, וכאן הוא סוד עליון. בפעצב תלדי בנים - סוד זה, זה נחש, שחרי (דף רב ע"א) עמו מולידה נשמות, משום שזה הוא על הגוף, וזה על

הַנְּשָׂמָה, וְשָׂנִיָּהֶם זֶה בָּזָה. זֶה לֹקַח נְשָׂמָה, וְזֶה לֹקַח הַגּוֹף.

וְעַתִּיד הַנְּחֹשׁ הַזֶּה לְהוֹלִיד כָּל אוֹתָם גּוֹפִים מָרָם שְׂיָבֵא זְמַנּוֹ. וְהוּא שְׂכָתוֹב (ישעיה סו) כְּמָרָם תִּחִיל יִלָּדָה. תִּזְמַן שֶׁל הַנְּחֹשׁ לְהוֹלִיד הוּא בְּשִׁבְעֵי שָׁנִים, וְכֵן בְּשִׁשׁ, מֵה שְׂאִינּוֹ זְמַנּוֹ. וּבְאוֹתוֹ זְמַן שְׂיֹלִיד אוֹתָם, יָמוּת מֵאוֹתָהּ לָדָה, שְׂכָתוֹב (שם כה) בְּלַע הַמָּוֶת לְנִצָּחַת. וְכָתוֹב (שם לו) יִחִיו מִתִּיבָה נִבְלָתִי יְקוֹמוּן.

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׂיַעֲזְרוּ הַמֵּתִים שֶׁל הָעוֹלָם וַיִּזְדַּמְּנוּ בְּאֶרֶץ הַקְּדוֹשָׁה, יְקוֹמוּ חִילוֹת חִילוֹת בְּכָל עַל אֶרֶץ הַגָּלִיל, מִשּׁוֹם שְׂשׂוֹם עַתִּיד מִלָּד הַמְּשִׁיחַ לְהַתְּנַלּוֹת, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא חֶלְקוֹ שֶׁל יוֹסֵף וְשֵׁם נִשְׁכְּרוּ (נִחְרַב) בְּרֵאשׁוֹנָה. וּמִשּׁוֹם הַתְּחִילוֹ לְגַלּוֹת מִכָּל מְקוֹמוֹתֵיהֶם וּלְהַתְּפִיז בֵּין הָעַמִּים, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (עמוס ו) וְלֹא נִחְלוּ עַל שְׂכָר יוֹסֵף.

וְלָמָּה יְקוּמוּ שָׁם? מִשּׁוֹם שֶׁהוּא חֶלְקוֹ שֶׁל אוֹתוֹ
 שֶׁהוּשָׁם בְּאֶרֶז, שְׁכֵתוֹב (בראשית ג) וַיִּשָּׂם
 בְּאֶרֶז בְּמִצְרַיִם. וְאַחַר כֵּן נִקְבַּר בְּאֶרֶץ הַקְדוּשָׁה,
 שְׁכֵתוֹב (יהושע כד) וְאֵת עֲצָמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר הָעֵלּוּ
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בְּשָׂכָם. וְזֶהוּ שֶׁעָמַד
 בְּקִיּוֹם הַבְּרִית יוֹתֵר מֵהַכֹּל.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן שִׁיתְעוֹרְרוּ כָּל־תִּלּוֹת תִּלּוֹת, כָּל־
 יְלָכוּ, זֶה לְחֶלֶק אֲבוֹתָם וְזֶה לְחֶלֶק
 אֲבוֹתָם, שְׁכֵתוֹב (ויקרא כה) וְשִׁכְתָם אִישׁ אֶל אֶחָיו,
 וַיִּבִירוּ זֶה אֶת זֶה. וְעַתִּיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְהַלְבִּישָׁם כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְבוּשִׁים רְקוּמִים, וַיִּבְאוּ
 כָּל־וַיִּשְׁבְּחוּ אֶת רְבוּנָם בִּירוּשָׁלַיִם, וַיִּתְחַבְּרוּ שָׁם
 הַמוֹנִים הַמוֹנִים, וִירוּשָׁלַיִם תִּמְשֹׁךְ לְכָל הַצְּדָדִים
 יוֹתֵר מִמָּה שֶׁנִּמְשָׁכָה בְּשִׁתְחַבְּרוּ שָׁם מִן הַגְּלוּת.

כִּיּוֹן שִׁיתְחַבְּרוּ וַיִּשְׁבְּחוּ אֶת רְבוּנָם, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא יִשְׂמַח עִמָּהֶם. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (ירמיה לא)
 וּבְאוֹ וְרַגְנוּ בְּמָרוֹם צִיּוֹן, וְאַחַר כֵּן - וְנִתְּרוּ אֶל
 טוֹב ה' וְגו'. כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְחֶלְקוֹ וְחֶלֶק אֲבוֹתָיו.

וַנַּחֲלֵת יִשְׂרָאֵל בְּתֵיבָה עַד (תְּרַמָּה שֶׁל רוֹמָא) עִיר
הָרוֹמָאִים, וְשָׁם יִלְמְדוּ תּוֹרָה, וַחֲרֵי פְרִשׁוֹתָ,
וְכַתּוּב (ישעיה כו) הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שִׁבְנֵי עֶפְרַיִם וְגו'. פְּרוּךְ
ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.